

*„És megismeritek az igazságot,
és az igazság szabadokká tesz titeket.”*

Hogy is van ez?

Az élet fontos kérdéseinek nyomában

Szerkesztette és írta:
Hoffman József

Hogy is van ez?
Az élet fontos kérdéseinek nyomában

Válaszok a keresztyén hitet érintő kérdésekre

2. kiadás
2011. szeptember

Szerzői jog:

„*Ingyen vettétek, ingyen adjátok.*” (Mt. 10:8)

A könyv szabadon terjeszthető mind elektronikus, mind nyomtatott formában.
Egyetlen kikötés, hogy a mű **kereskedelmi forgalomba nem hozható!**

Hoffman József

www.vanmaselet.hu

Kapcsolat a szerzővel: hofi@vanmaselet.hu

Tartalomjegyzék

Előszó.....	7
ELSŐ RÉSZ – Az alapok.....	8
Létezik-e abszolút igazság, és megismerhető-e gondolkodás által?.....	8
A materializmus és az evolúciós elmélet bölcséleti lehetetlensége.....	17
A materialista tudomány álláspontja	17
Az okság elve.....	18
A logikus gondolkodás erejét kétségbevonó nézetek és cáfolatuk.....	18
Három alapkérdés.....	19
1) Az univerzum kialakulása.....	19
2) Az Élet keletkezése	23
3) Az ember személyessége.....	26
Létezik-e Isten?.....	35
ISTENÉRVEK.....	38
I . Erkölcsi, vagy morális Istenérvek.....	39
(1) Közmegegyezésből (általános ismeretből) származó istenérv.....	39
(2) A boldogság utáni vágyból származó istenérv.	42
(3) A lelkiismeretből származó istenérv.....	44
II. A fizikai (természetbölcséleti) istenérvek.	46
(4) A világtrendből és célszerűségből vett istenérv.....	47
(5) A fizikai mozgásból vett istenérv	47
(6) Az élet eredetéből folyó istenérv.....	47
(7) Az információ eredetéből következő istenérv.....	47
III. A bölcséleti istenérvek	59
(8) A világtani (kozmológiai) istenérv	59
(9) Az ontológiai (lételeméleti) istenérv.....	61
(10) A dolgok változékonyságából következő istenérv.....	63
(11) Az egységelvi (henologikus) istenérv.....	63
(12) Az eszmetani istenérv.....	63
Igaz-e a Biblia?.....	67
1. bizonyíték: a próféciák.....	69
2. bizonyíték: belső harmónia.....	78
Ellentmondások a Bibliában?.....	78
3. bizonyíték: külső források.....	82
4. bizonyíték: régészeti leletek.....	83
5. bizonyíték: a szöveg hagyományozás épsége.....	86
6. bizonyíték: a Biblia tudományos helytállósága.....	89
7. bizonyíték: a Biblia önvallomása.....	90
8. bizonyíték: a Biblia használhatósága és hasznossága.....	91
9. bizonyíték: a Biblia elpusztíthatatlansága.....	94
10. bizonyíték: a Bibliában hívők vértanúsága.....	94
11. bizonyíték: a személyes megtapasztalás.....	95
Összefoglalás az első részhez.....	97
MÁSODIK RÉSZ – az alapokat érintő kérdések.....	99
1) Mindenkinek más a megoldás, és mindenki maga találja meg?	99
2) Miért nem hisznek az emberek Istenben?.....	101

3) Ha mindent Isten teremtett, ki teremtette Istent?	103
4) Mi a különbség a vallásosság és az élő hit között?.....	105
5) A hit mindenkinek a magánügye? Mi a hit valójában?.....	109
6) Mindenki keresztyén, akit megkereszteltek?	111
7) Mi a különbség a Jehova tanúi és a többi keresztyén között?.....	115
8) Isten-e Jézus Krisztus?.....	126
9) Mi a Biblia fő üzenete?.....	128
10) Honnan származik az egyes emberek lelke?.....	133
11) Jézus mondta magáról, hogy Isten fia?- Válasz egy muszlin felebarátunknak Jézusról	134
HARMADIK RÉSZ – Válaszok a beküldött kérdésekre.....	138
12) Miért vannak azok a betegségek, amiket nem lehet meggyógyítani, amik nagyon sok szenvedést hoznak és hosszasan tartják szenvedésben az embereket? Miért születnek emberek valamiféle testi rendellenességgel!!!?	138
13) Miért van az, hogy rengeteg jó emberre szakad olyan teher, ami az összes idejét, energiáját lekötí, pedig volna sok olyan ember, aki megérdemelné, hogy tanuljon az életből?.....	141
14) De miért nem állítja meg Isten a rosszat?.....	143
15) Ha valaki meghal, tudja-e még, mi történt utána, lát-e valamit a halála utáni eseményekből, szereteteit látja-e még?.....	146
16) Kérdésem, hogy ha van élet a testi halál után, tudunk-e kommunikálni ezzel a "lélekkel"? Persze egyesek azt állítják, hogy tudnak, de ez olyan megfoghatatlan a számomra.	146
17) Miért van, hogy egyes emberek tudnak, éreznek néhány olyan dolgot, amit a többség nem? Tényleg érzik, látják, tudják, vagy csak megvezetik a többieket?.....	149
18) Mi a halál értelme?.....	150
19) Ha van újjászületés, akkor miként működik a lelkek gyülekezése a mennyországban, a pokolban, bárhol? Hiszen ez egy állandó körforgás lenne, vagy valamiért van gyűjtőhely mégis?.....	152
20) Van-e megírt jövő, és ha igen, hol lehet ebbe betekinteni?.....	153
21) Az Armageddon érdek, erről igazán semmit nem tudok és mikor jön el?.....	155
22) Az ótestamentum nem említi a dinoszauruszokat.....	156
23) Veszélyes-e, és ha igen miért a varázslás, mágia, boszorkányság?.....	157
24) Van-e más és máshol is ilyen vagy ehhez hasonló élet?	160
25) Földönkívüliek jelenléte érhető tetten a Bibliában. Biztos nincs mindenben igaza, de néhány jelenségre nagyon is logikus választ ad.	162
26) Mi vajon a helyes viselkedés, amivel bebocsájtást nyerünk a mennyekbe?.....	163
27) Mindenki ugyan abban az Istenben hisz, csak másként hívja?.....	165
28) A dimenzió váltás tényleg valós dolog és rövid idő alatt fog lezajlani? Kik "Élik" túl? Hogyan lehet rá felkészülni?	168
29) Menny és Pokol valóban léteznek?.....	171

30)Be tudjuk vonzani a jót az életünkbe?.....	175
31) Befolyásolja-e gondolkodásunk az életünket?.....	176
32)A pozitív gondolkodás segít az életben?.....	178
33)Befolyásolhatjuk az életünket? Bármit csinálunk, előre meg van írva a sorsunk?....	179
34)Mi az élet értelme?.....	180
Irodalomjegyzék.....	183

Előszó

Kedves olvasó, válaszokat kereső ember!

E könyv megírása úgy kezdődött, hogy kíváncsi voltam rá, érdeklik-e az embereket az Élet alapkérdései, vagy a napi gondok, feladatok annyira lekötik őket, nincs idejük, sem kedvük ilyesmiken gondolkodni? Esetleg minden embernek szilárd, megingathatatlan bizonyossága van az élete céljáról és értelméről, mely nem kíván további vizsgálódást?

Ezért kérdéseket intéztem az Internetes levelezőlistám tagjaihoz, hogy írják meg nekem, hogy vannak-e, és melyek az őket leginkább foglalkoztató kérdések az ÉLET értelmével, végső céljával kapcsolatban.

Mi sokat kutattunk és gondolkodtunk már ebben a kérdésben, és jó néhány területről úgy gondoljuk, hogy kész válaszaink vannak. Napjainkban különösen sok ellentmondásos nézet, elv, filozófia, módszer létezik egyidejűleg, mely mind kínál egyfajta megoldást. Mivel nehéz közöttük eligazodni, ezért sokan szimpátia alapján választanak közülük egyet, vagy olykor többet is. „Svédasztalos” módszerrel kiválogatva a tetszetős elemeket. Elfogadnak valami „készételt” anélkül, hogy alaposabban megvizsgálnák, hogy honnan is ered, mit is tartalmaz az valójában. De sokan egyszerűen nem is foglalkoznak vele, csupán élik életüket, ahogy tudják.

Szerettem volna azonban minél szélesebb körben megismerni az emberek véleményét, hogy melyek azok a területek, melyekre ki-ki választ keresne, de igazából még nem találta meg. Esetleg nem tudta még kinek feltenni a kérdéseit.

Mielőtt a kérdések egyenkénti kifejtésébe fognék, szeretném megalapozni azt a világnézeti háttérrel, amely alapot szolgáltat a válaszoknak. Szeretném elkerülni, hogy a válaszokat bárki is légből kapottaknak tekintse. A világ tele van rengeteg *jól hangzó* válasszal, megoldással, melyeknek azonban semmi, a valóságban gyökerező, bizonyítható létalapja nincs. A kérdésekre a válaszokat tehát nem egyéni tapasztalatgyűjtésből, saját bölcsességből adjuk meg, mert akkor ezek nem volnának mások, mint egy, esetleg néhány ember vélekedései.

Szeretnék tehát elsősorban *súlyt adni* a válaszok alapjául szolgáló világképnek, hogy bemutassam, hogy azok a valóság kőszikláján, nem pedig saját, személyes elképzeléseim homokján állnak.

Én, és mindenki más, aki a válaszadásba besegít, keresztyének vagyunk. Válaszaink tehát Isten létezésének biztos ismeretéből, és a Biblia, mint Istennek az emberekhez szóló üzenetének kétségbenvonhatatlan igazságából fakadnak. Bevezetésként tehát először javaslom, hogy vizsgáljuk meg, mit is takar IGAZSÁG fogalma valójában, majd nézzük meg, mit állíthatunk Isten létezésével kapcsolatban.

Aki nem akar ezekben a kérdésekben elmélyülni, hanem csak a konkrét kérdésekre adott feleletek érdeklik, természetesen megteheti, hogy csak az őt érdeklő választ olvassa el. Amennyiben azonban nem ért egyet bizonyos válaszokkal, mégis azt javaslom, hogy olvassa el azt is, mi alapján jutottunk arra a következtetésre.

Mivel válaszainkat legtöbbször egy-egy Bibliából vett verssel, szakasszal esetleg alapelvvel támasztjuk alá, a legáltalánosabb eset az lehet, amikor azt kérdezi valaki, hogy „miért higgyem el, hogy amit a Biblia mond, igaz”? Teljesen jogos ez a kérdés! Többek között erre ad választ az első részben tárgyalt néhány alapkérdés.

Ahogy a matematikában vezetnek egy megoldóképletet, mely segítségével már könnyű a számolás, úgy az életben is, ha „vezetjük” az Élet alapelveit, azok segítségével már könnyen válaszolhatunk speciális kérdésekre is.

ELSŐ RÉSZ – Az alapok

A bevezetésben azt írtam, hogy a válaszainkat a Bibliából merítjük. Az a meggyőződésünk, hogy a világot Isten alkotta meg, ezért ha kérdéseink vannak, hozzá kell fordulnunk válaszukért.

Mi alapján állítjuk azonban ezt? Az első részben tehát ennek az állításnak szeretnék biztos alapot lefektetni.

Létezik-e abszolút igazság, és megismerhető-e gondolkodás által?

Az Igazság természete

Rettentő zűrzavar uralkodik a mai társadalomban az igazság kérdésének megítélésében. Mit nevezünk igazságnak? Hányféle igazság létezik?

Manapság az a bevett szokás, hogy az emberek svédasztalos módszerrel állítják össze a világnézetüket (ha foglalkoznak ilyesmivel egyáltalán): ebből is vesznek egy kicsit, abból is egy keveset. Mindenből csak azt és annyit, ami megfelel az igényeiknek, és látszólag segíti elérni a céljaikat. (Ami többnyire az anyagi gyarapodással áll valamiképpen kapcsolatban). **A valóságot kívánják a céljaikhoz igazítani, nem a céljaikat a valósághoz.**

Ezért minden kérdés megválaszolásánál előbbre valónak érzem annak megvizsgálását, hogy **az alapok, melyekre építkezni akarok** (családot, üzletet, életet), **az a valóság szikláján áll-e**, vagy innen-onnan beszerzett, átvett vélekedéseken?

Az írásaimra érkezett reagálások alapján az esetek legalább 90%-ában azt tapasztalom, hogy a hozzászólók nem szállnak vitába a leírtakkal, hanem inkább azt mondják, hogy számodra talán *ez* az igazság, de az én számomra pedig *az*. Te *ebben* hiszel, én *abban*.

Az igazság vajon valóban a szerint változik, hogy ki, mit hisz róla?

Az abszolút igazság fogalma megszűnt létezni?

Nem meglepő, hogy az emberek többsége ily módon viszonyul az igazság fogalmához, hiszen korunk társadalmát olyannyira átítatta (pontosabban: megmérgezte) ez a *relativista* (viszonylagos) gondolkodásmód, hogy a legtöbb ember nincs is tudatában, hogy milyen eszmerendszer az, amelynek mentén gondolkodik. Hiszen majd mindenki így gondolkodik.

A napjainkban mind uralkodóbbá váló globális etika vezérszavai többek között ezek: konszenzus, diszkriminációmentesség, sokféleség, másság, szabadság (értsd: szabatosság) stb. Ez a fajta gondolkodás pedig szinte kiköveteli, hogy elfogadjuk minden nézet saját igazságát. A cél nem az igazság kimondása, hanem a konszenzus megtalálása.

Aki pedig nem ért egyet ezzel a felfogással, azt csodabogárnak tartják, sőt mi több, *intoleránsnak*, aki nem tarja tiszteletben mások véleményét.

Különösen a fiatalokkal nem is lehet már olyan érdemi eszmecserét folytatni, ahol mindenki felhozhatja az érveit a saját meggyőződése mellett. Ehhez ugyanis az kellene, hogy mindkét fél higgyen benne, hogy létezik egy abszolút igazság. E helyett ma ezt a választ kapjuk: neked *ez* az igazság, de nekem *meg az*. Ez pedig olyan érv, mint egy nyálkás hal. Kicsúszik a kezeink közül, nem lehet fogást találni rajta.

Ezt a gondolkodásmódot egyébként *pragmatizmus*nak nevezzük.

A pragmatista filozófia az Egyesült Államokból indult el a XIX. sz. végén, XX. sz. elején, főképpen két filozófushoz köthetően.

Az egyikük, Ch. S. Pierce (1839-1914) szerint: „*az igazság nem abszolút és önmagában létező, hanem az emberi cselekedet hasznossága által létrejövő dolog.*”

A másik filozófus - azt hiszem - sokkal ismertebb: William James (1842-1910). Ő ezt mondta: „*az igaz nem más, mint ami gondolkodásunk menetében célszerű, éppen úgy, ahogy a jó nem más, mint ami viselkedésünk tekintetében célravezető.*”

Egy másik meghatározás szerint: „*minden fogalom jelentőségét és igaz voltát az szabja meg, hogy milyen gyakorlati eredményekre vezet*” (Webster's New Word szótára)

Felismered, hogy e filozófia szerint lelőhetek (vagy „csak” átverhetek, becsaphatok, félrevezethetek) bárkit, ha ez a céljaim elérése érdekében hasznos a számomra? Megtehetem, hogy „nem fejtem ki az igazság minden részletét” (hazudhatok), ha érdekeim ezt kívánják?

Ez az ún. „a cél szentesíti az eszközt” filozófia. Jóllehet Machiavellihez kötik ezt a gondolatot - noha az ominózus „A fejedelem” c. művében konkrétan ez így leírva nem szerepel -, igazából a pragmatizmus hatására vált széles körben alkalmazottá.

Ez a filozófiai irányzat nem jöhetett volna létre a nélkül az eszmei táptalaj nélkül, amit *humanizmus*nak nevezünk. (A *humanizmus* nem keverendő össze a *humanistával*. Előbbi az ember mindenhatóságába vetett ideológia, utóbbi olyan embert jelöl, aki szereti és tiszteli az embertársait.)

A *humanizmus* a „nagy”^{*} francia forradalomban (1789) gyökerező eszmei áramlat, az ún. „felvilágosodás” terméke. A humanizmusban az ember vált minden dolgok mércéjévé, és mértékévé. Az ember mindent önmagához mér (mi jó *nekem*, *nekünk*), az egyetemes erkölcs málladozni kezdett, napjainkra már szinte semmi nem maradt belőle. Mivel az ember nem abszolút létező (nem mindentudó, nem mindenható, és nem mindenek felett álló), hanem alávetett például a természeti törvényeknek, a térnek és az időnek, ezért önmagából kiindulva nem képes abszolút kijelentéseket tenni a világról. Abszolút viszonyítási pont hiányában pedig nem képzelhető el *valódi* megismerés. Ennek a levét isszuk napjainkban.

A humanizmusból és a pragmatizmusból jött létre az a mai emberre annyira jellemző gondolkodási mentalitás, amit *humanista relativizmus*nak nevezhetünk.

Minden dolog relatív, *nézőpont* kérdése. Az igazság is relatívvá vált. Mindenki (legtöbben) az alapján tekint valamit igaznak, hogy számára mennyire tűnik az *hasznosnak*, illetve amennyire bele tudja illeszteni azt a saját, a világról alkotott elképzeléseibe. Egyszerűbben fogalmazva, az az igaz, ami nekem tetszik, amit el tudok fogadni. Amit nem tudok elfogadni, ami nem tetszik, az nem igaz. Sokan tehát, ha olyasmivel találkoznak, ami alapján meg kellene változtatniuk a gondolkodásmódjukat, viselkedésüket, egyszerűen önmagukat, akkor inkább elvetik ezt az igazságot. Tehetik, hiszen ez ma már nem okoz kényelmetlenséget, mert választhatnak maguknak olyasmit, ami jobban megfelel az igényeiknek.

Régebben a kirívóan öltözködőket megszólták, szélsőséges esetben a társadalom többi „normális” része kivetette magából. Volt egy egyetemes erkölcsi mérce, amelyhez mindenkinek alkalmazkodni kellett. Manapság már nincs furcsa öltözet, elég azt mondani, hogy „én olyan csoporthoz tartozom, ahol ez normális”. Vajon ez a „szabadság” előnyére vált a társadalomnak? Ki-ki döntse el maga.

* Karl Marx nevezte el így

Hogy az a másik eszmerendszer nem fedi teljes mértékben a valóságot? Ki törődik azzal? Számomra ez az igaz, nekem ez megfelel és kész!

A probléma azonban az, hogy hiába hiszem én azt, hogy a jó úton járok, ha az egy szakadék felé visz valójában. 100 km/h –val száguldok, aztán egy hirtelen kanyar után vége az útnak. A naiv hitem nem véd meg a katasztrófától! A hitnek ugyanis a valóság talaján álló meggyőződéseken kell alapulnia! Megtehetjük, hogy egy darabig álomvilágban ringatjuk magunkat, de végül kiderül mi a „rideg” valóság!

Be szeretném tehát mutatni, hogy ezzel a mára egyetemessé vált, de alapjaiban téves gondolkodási rendszerrel szemben hogyan található meg az abszolút Igazság.

Az Igazság ismerete nem azt jelenti, hogy valamiről teljes tudásunk van, hiszen sok olyan dolog van, amellyel kapcsolatban sohasem lehet a tudásunk teljes. Azonban **az igenis megállapítható, hogy amit tudunk, az igaz-e (összhangban áll-e a valósággal), vagy sem.**

Ehhez először néhány fogalom definícióját szeretném megadni, mert ezek a fogalmak is sajnos nagyfokú relativizálódáson mentek át napjainkra.

Definíció: valóság

A valóság az, ami VAN. Magyarul, **a valóság a körülöttünk lévő tényleges létezés, a maga szigorú rendjével együtt.** Csak egy valóság létezik! Kissé profánul, a valóság úgy van, ahogy van, nem pedig úgy, ahogy mi szeretnénk, hogy legyen. **A valóságot megismerhetjük, de nem igazíthatjuk hozzá a saját elvárásainkhoz.** A valóság az objektív létezés maga. (A valóságot bizonyos szűk keretek között természetesen alakíthatjuk, és alakítjuk is, ha akarjuk, ha nem; de a Valóság végső Rendjét nem változtathatjuk meg.)

Definíció: Igazság

Az Igazság a valóságnak való teljes megfelelés. Ugyanazon dologra vonatkoztatva nem létezhet több, egymástól eltérő igazság!

Ez az ún. *ellentmondás elve*. A nem lehet egyenlő nem A-val.

Egy pohár lehet egyszerre üveg és talpas – ugyanazon dolog két eltérő tulajdonsága -, de nem lehet egyszerre üveg és műanyag. Ha üvegből és műanyagból is van egyszerre, akkor se az üveg, se a műanyag állítás nem helyes, hanem a *vegyes anyagú* a helyes meghatározás

Az igazság megismerése úgy történhet, hogy feltételezéseinket összevetjük a valóság tényeivel. Ami egyezik vele, azt megtartjuk, ami ellentmond neki, azt elvetjük.

FONTOS! Az Igazság nem az, ami nekünk tetszik, hanem ami összhangban van a tényleges valósággal!

Megj.: Ugyanazon tényadatok birtokában lehet homlokegyenest ellentétes következtetésekre jutni (lásd pl.: evolúció – Teremtés vita), de ettől függetlenül a valóság csak egyféle lehet.

Az Igazság ismeretének lehet hiányában lenni (tévedni), de az Igazság ettől ugyanúgy létezik. Az Igazságot lehet nem tudomásul venni (tagadni), de attól az még szintén létezik.

Vegyünk egy példát. Sokan hisznek ma abban, hogy Isten egyenlő a természettel, végső soron a világgal. Ahogy mi benne élünk a világban, úgy élünk benne Istenben. Fordítva pedig Isten ott van minden virágban, élőlényben, és bennünk, emberekben is. Ezt úgy hívják, hogy panteizmus. „Bennünk élő istenek”. Ez egy nagyon szép elképzelés. Hogyan viszonyul azonban a valósághoz?

Egyértelműen kijelenthető ma már, hogy a világnak volt kezdete. Ez azonban a panteizmus elméletébe nem fér bele. **Valami ugyanis nem hozhatja létre önmagát**, mert ez egy paradoxon volna.

Következtetés: ha a világnak volt kezdete (akár mikor, és akár hogyan is volt az), a panteista elképzelés téves.

A panteizmusnak azonban mára nagyon szép felépítménye keletkezett. Vannak vallások (pl. buddhizmus), melyek erre épülnek. Rengeteg bölcs gondolatot fogalmaztak meg ezen vallási felfogás alapján, melyek önmagukban akár még követhetők is. Hiába azonban a pompázatos építmény, ha az alapja roskatag. Ha az ábrándok homokján (jó lenne, ha így lenne), és nem a valóság kőszikláján építkeznek.

Itt van tehát az, hogy miért támadják a *keresztyénséget* olyan hevesen napjainkban. A (valódi) keresztyénség ugyanis az abszolút igazság kőszikláján építkeznek, ezért nem toleráns. Nem értheti meg a keresztyénséget az a külső szemlélő, akinek gondolkodása a fent vázolt „miért nem lehet mindenki abban, amiben akar” elv alapján működik.

Először is, természetesen mindenki lehet abban, amiben akar. Ez a szabadsága bárkinek megvan. **AZONBAN az Igazság a létezésünk és jövőbeni sorsunk kérdésében csak EGYFÉLE lehet.**

Mi a magasabb rendű: a **szeretet**, vagy a **tolerancia**?

A *toleráns* azt mondja: - ugorj le nyugodtan erről a kőszikláról, én nem akarom rád kényszeríteni a nézeteimet. Ha te abban szeretnél hinni, hogy tudsz repülni, én ezt tiszteletben tartom.

Aki *szeret*, az azonban ezt mondja: - Megértem, hogy te azt hiszed, hogy tudsz repülni, de én azonban tudom, hogyha leugrasz, akkor meg fogsz halni. Én nem szeretném, hogy meghalj!

A toleráns így válaszol: micsoda erőszakos, türelmetlen dolog részedről rákényszeríteni erre az emberre a nézeteidet.

Sokan mondják, hogy ők nem kényszerítik a nézeteiket senkire. Ez dicséretes! Ezek szerint tehát, ha meg vannak győződve róla, hogy nézeteik legalábbis boldogabbá tehetik az embert, akkor hagyják a többi embert boldogtalanságban maradni!?

A másik véglet, amikor kényszerrel akarja az egyik csoport a másik csoport emberre a saját nézeteit ráerőltetni. Ilyen az iszlám vallás szélsőséges formája, de ilyen a kommunista ideológia, és valljuk be, voltak keresztyény egyházak is, melyek így próbálták befolyásukat kiterjeszteni minél több emberre.

A bibliai hívő keresztyény azonban *humanista*, tehát szereti az embertársait, ezért Jézus Krisztustól kapott elhívásának engedelmeskedve, kötelességének tartja ezt az Igazságot elmondani mindenkinek. Különösen pedig azért, mivel a keresztyény ember tudatában van eme Igazság meg nem ismerésének, illetve elutasításának következményeivel. Azonban mindenkinek meghagyja a személyes döntés szabadságát. Isten nem kéri, hogy kényszerítsünk bárkit is, hanem csak azt, hogy mondjuk el, hirdessük az evangéliumot (örömhírt), a többi az Ő dolga.

Az örömhír pedig az, hogy

“úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (János ev. 3:16)

Miért nem akar valaki keresztyény lenni? Hiszen Jézus ingyen ígér mindenkinek, aki „hisz ő benne” örök életet, lakhelyet a Mennyben, ahol nem lesz több szenvedés, sem

szomorúság, sem halál, sőt, már itt e Földön is megígéri, hogy megad nekünk mindent, amire szükségünk van! Ki képzelhet el magának hatalmasabb patrónust, „szponzort”, mint Isten?

Az ok azonban egyértelmű és teljesen világos: a *büszkeség* miatt. Az ember nem akarja átengedni az életének irányítását senkinek. Mindent önmaga akar intézni. Olyan akar lenni – hasonlóan Ádámhoz és Évához - mint Isten. Nem akarja önként átadni az irányítást Istennek, ezzel azonban önkéntelenül a Sátánt szolgálja. Mert teljesen szabad ember nincs – hiába hiszi ezt bárki is magáról -, valakit mindenképpen szolgál. Szolgálja az anyagi javak hajszolásának, a testi örömeknek, a nagyravágyásnak, a hataloméhségnek stb., melyek mind egy-egy rablánc a Sátán kezében.

Ezzel szemben Jézus ezt kéri tőlünk:

*Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok, és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. Mert **az én igám boldogító, és az én terhem könnyű.**" (Máté 11:28-30)*

A Biblia ereje abban áll, hogy a benne található kijelentés teljes összhangban áll a megismert valósággal. Magyarázatot ad a létezés legfontosabb kérdéseire, úgymint: hogyan keletkezett a világ, honnan származik a benne megfigyelhető rend, hogyan jött létre az élet, honnan származik az élőlényekben található hihetetlenül bonyolult és magas szinten kódolt információ. Ezek a válaszok pedig nem légből kapottak vagy kényszeredettek, hanem pontosan fedik a megfigyelhető valóságot.

A Biblia Istene felette áll a teremtésnek, mert hatalmasabb annál, és öröktől fogva van, tehát felette áll az időnek is. *“Mielőtt hegyek születtek, mielőtt a föld és a világ létrejött, öröktől fogva mindörökké vagy te, ó Isten! (Zsoltár 90:2).* Így pedig volt lehetősége létrehozni is a világot. A Biblia Istene élő lélek, nem pedig holt anyag és energia, így **oka lehetett az életnek.** Isten személyes, így **alkotója lehetett a személyes embernek.** *„Alkossunk embert a képünkre, hozzánk hasonlóvá” (1Móz 1:26)* Tudása és bölcsessége végtelen (mindent tud), így **képes volt megalkotni a teremtett világot** annak hihetetlen részletességével, összetettségével és információ gazdagságával. *„Nagy a mi Urunk és igen hatalmas, s bölcsességének nincsen határa. „ (Zsolt 147:5).*

Van egy kevesek által ismert természeti törvény, amely szerint **információ nem keletkezik önmagától, természeti folyamatok által az anyagban, csakis intelligens alkotó hatására.*** Az anyag nem szül koncepciót! A beton nem ível át a folyón. A papír nem ír könyvet. Az anyag nem hoz létre életet.

A világban uralkodó sokféleség egy személyében többes kezdő okot feltételez. A Biblia Istene pedig egy Isten, de három személy.

Ha nem lenne Bibliánk, és a világ végső okát keresnénk elfogultság nélkül, akkor pontosan egy olyan eredő szükségességéhez jutnánk el, aki a Bibliában jelentette ki magát. Ez mindenestre figyelemreméltó.

* Werner Gitt: Kezdetben volt az információ

Van azonban más figyelemreméltó dolog is a Bibliával kapcsolatban, ha összevetjük más vallásokkal.

Buddha csak azt mondta: „Tanító vagyok, aki az igazságot keresi.”

Mohamed közvetítette, amit Allahtól halott.

Jézus azonban valami egyedülállót állított: „**Én vagyok az Igazság**” (Jn. 14.6)

Jézus nem azt mondta, hogy *elvezet* az igazsághoz, hogy *megmutatja*, mi az igazság, hanem, hogy **Ő MAGA AZ IGAZSÁG!**

Jézus egyedülálló a világ vallási alakjai között abban is, hogy Istennek vallotta magát.

(Idézet John Maisel: Isten-e Jézus c. írásából)

Isten = Igazság.

Ha $x=y$, akkor $y=x$.

Tehát, az Igazság = Istennel.

Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy **minden Igazság és minden bölcsesség Istentől származik!** Ha valaki állít valamit, és az összhangban van azzal, amit Isten a Bibliában mond, akkor Igaza van. Ha nem egyeztethető vele össze, akkor vagy téved, vagy hazudik.

Milyen a jó férj – feleség viszony? Milyen egy jó család? Hogyan kell helyesen nevelni a gyerekeket? A gyerekeknek hogyan kell viszonyulniuk szüleikhez? Mi a nő szerepe a társadalomban? Hogyan végezzem megfelelően a munkámat? Hogyan gazdálkodjam a pénzemmel és egyéb javaimmal? Hogyan vezessek üzletet? Sok – sok hasonló kérdés van, amely nagyon aktuális a mai társadalomban is. A „modern tudomány” számtalan új és újabb elmélettel rukkol elő ezekben a kérdésekben. Sokan nem is igazodnak el közöttük. Pedig nagyon egyszerű. Isten alkotta az embert, az ő terve a család is és az is, hogy az ember dolgozzék. Nála van meg az abszolút igazság, hogyan lehet ezek jól csinálni. Minden más csak másolat, bővli, ha nem ezeken az alapelveken nyugszik. Olvasol, hallasz valamit egy „bölcs”, egy „nagyra becsült” gondolkodótól? Ha mást állít, mint a Biblia, ne is fecséreld rá az idődet, felejtsd el, hajítsd ki!

Ki irányította az ÚR lelkét, ki volt tanácsadója, aki oktatta? Kivel tanácskozott, ki világosította fel őt? Ki tanította meg a helyes eljárásra, ki tanította tudományra, és ki oktatta értelmes cselekvésre? (Ézsaiás 40:13-14)

ki ismerte meg úgy az Úr gondolatát, hogy őt kioktathatná? (1 Korinthus 2:16)

Mit tudunk az egyéb vallásalapítókról?

Buddha sohasem mondta, hogy ő Isten.

Mózes sem mondta, hogy ő maga Jehova.

Mohamed sohasem mondta, hogy ő Allah.

Konfuciusz azt mondta: Sohasem állítottam, hogy „szent vagyok.”

Jézus Krisztus azonban az IGAZ és ÉLŐ Istennek vallotta magát!*

A *-gal jelzett idézetek szintén John Maisel: Isten-e Jézus? c. könyvéből valók, és a továbbiakban is felhasználtam részeket az ő gondolataiból.

Buddha meghalt, és azóta is halott. Konfuciusz és Mohamed szintúgy. Jézus azonban meghalt és feltámadt és mai is él, ezzel bizonyítva, hogy van hatalma a halál felett.

Jézus állításai választás elé állítanak téged is! **A kérdés az, hogy igaz-e, amit Jézus állított?** Ha igaz, hajlandó vagy-e elfogadni?

Ha nem, akkor valóban semmi közöd hozzá, akkor a Biblia valóban nem más, mint egy jól tálalt mese. Ha azonban igaz, akkor döntésed vele kapcsolatban a legfontosabb, melyet valaha is hozni fogsz. Fontosabb, mint élettársad megválasztása, mint szakmád megválasztása, **mint karriered, mint anyagi helyzeted**, mint gyermekeid. Ha a **valóság** az, hogy Jézus Isten, aki a világot teremtette*, és aki teljhatalommal uralkodik a teremtés fölött; ha ez a tényleges **Igazság**, akkor alaposabban érdemes megfontolni, hogy mit kezdesz ezzel az információval.

Mi az Igazság Jézussal kapcsolatban? Lehet, hogy nem is létezett, hanem csak egy *legenda*, amelyet valakik róla szöttek? Kik lettek volna ezek? A történelmi dokumentumok cáfolják ezt az állítást. Ily módon kételkednünk kellene pl. Platón, Arisztotelész, és sok más ókori személy létezésében, írásaiknak hitességében, hiszen – talán ez nem eléggé közismert – nem rendelkezünk *egyetlen* eredeti írásukkal sem, a legidősebb másolatok pedig többnyire legalább 1000 évvel a haláluk után keletkeztek, és csak 1-2 másolat található összesen. A bibliográfiai vizsgálatok azonban megerősítették ezen írárok hitelességét, így nem kell kételkednünk benne, hogy valóban a nevezett szerzőktől származnak.

A Jézus Krisztusról szóló legkorábbi másolatok az eredetiek után mindössze 40-50 évvel keletkeztek, és több ezer másolat van. A legenda lehetőségét tudományosan elvethetjük, és azt is, hogy utólag szöttek köré az egész mítoszt. Jézus valóban létező személy volt, és amit megírtak róla, az hiteles. (Ami annyit tesz, hogy az evangéliumokban lejegyzett tudósítás tényeket közöl. Amit leírtak, az ténylegesen megtörtént, és úgy történt meg ahogy leírták. Egyszóval a **valóságot** rögzítették.)

A következő lehetőség, hogy „Jézust hajlandó vagyok elfogadni, mint nagy *erkölcsi tanítót*, de nem fogadom el azt az állítását, hogy ő Isten.”

Nos, ez a felvetés sem tartható fenn. Aki olyasmiket mond és tesz, mint Ő - és mindaz igaz -, akkor Ő semmiképpen sem lehet pusztán ember.

Három lehetőségünk van:

- 1) Őrült volt, aki nem tudta mit beszél.
- 2) Hazudott, tehát szándékosan félrevezette a környezetét.
- 3) Igazat mondott, tehát valóban Ő Isten.

Egy tudathasadásos, tehát nem tiszta elméjű ember hogyan lehetett képes olyan mély igazságokat és erkölcsi tanításokat adni, mint Ő? Ma is előfordulhatnak a zárt osztályon, akik Napóleonnak, vagy akár Istennek képzelik magukat, de ők sosem visznek végbe olyan dolgokat, mondanak ki olyan igazságokat, mint Jézus.

Ha nem mondott igazat, akkor vajon miért tette volna, amit tett? Hazugságával semmilyen egyéni haszonra nem tett szert. Hazugsága miatt miért áldozta volna fel magát önként? Ha Ő csak ember volt, akkor semmi haszna nem származott abból, hogy halála után több száz évvel az őt hirdető egyház meggazdagodott és hatalomra tett szert. (Emlékeztetőül: az utólagosan szőtt mítosz lehetőségét már fentebb kizártuk!)

Egy nagy erkölcsi tanító hogyan hazudhat ilyen jelentős kérdésben? Végző soron ez volt az oka, hogy keresztre feszítették, mert egyenlővé tette magát Istennel.

Józan logikával kizárhatjuk mind az őrültségről és hazugságról, mint a pusztán erkölcsi tanítóságról szóló feltételezéseket.

* Minden általa (Jézus) lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött. (János ev. 1.3)

Nos, így alkalmazhatjuk az Igazságról való alapvetéseinket a Bibliára és Jézus Krisztusra. Jézus alkalmazta a *kizárólagosság*, vagy más néven az *ellentmondás-mentesség* elvét, és semmi lehetőséget nem hagyott nyitva arra nézve, hogy lenne rajta kívül bármi más megoldás bármely embernek a lét végső okának és eredőjének kérdésében. Nem azt mondta, hogy „én vagyok **egy** út”, hanem, hogy „én vagyok **az** út”.

A muzulmán azt mondja: „Jézus csak egy próféta volt; egy jó, erkölcsös ember. De nem halt meg a kereszten és nem támadt fel a harmadik napon. Hogy Istenhez eljuss, Mohamednek kell engedelmeskedned.”

Jézus pedig ezt: „*senki sem mehet az Atyához, **csakis** én általam*”, „*A ki én bennem hisz, örök élete van annak*”, „*Én a szomszónak adok az élet vizének forrásából ingyen.*”

Te szomszajol? Aki nem érzi a szomszajot, nem kér inni sem.

Allahnak nincsen fia, a Biblia Istenének igen, Jézus Krisztus. Ugyanabban az Istenben hisz tehát mindenki, csak máshogy nevezi? Az ellentmondás-mentesség elve szerint semmiképpen! „**Én vagyok az Úr és több nincs, rajtam kívül nincs Isten!**” (Ézsaiás 45.5)

Ha Jézus az út, az egyetlen út, melyen eljuthatsz Istenhez, akkor senki és semmi más – még Mohamed, Konfuciusz, Buddha, az „Őstermészet”, a rezgések és energiák” vagy az „Éned” sem lehet az Istenhez vezető út.

Jézus az, aki mondta ezt, és ne feledd, hogy kicsoda Ő!

Ő az, aki ezt is mondta: „*nem azért jöttem, hogy kárhoztassam a világot, hanem hogy megtartsam a világot.*”

Isten egy szerető Isten, aki nem akarja, hogy bárki elveszen. Az embernek nagy szuverenitást adott, hogy dönthessen belátása szerint. A világban, a múltban és ma uralkodó állapotokért nem hibáztatható Isten. Mi, emberek okozzuk a saját szenvedésünket a bűnös természetünkből fakadó cselekedeteink miatt. Isten nem szól bele minden döntésünkbe. Sokszor elmondta, hogy milyen alapelvek figyelembevételével kellene élnünk, mit kellene tennünk és mit nem, hogy jó állapotunk legyen a földön. Magunkra vessünk, ha fittyet hányunk ezekre, bölcsebbnek gondolván magunkat Istennél.

Isten mindazonáltal nem hagyta magára az embert szenvedései között, bűneivel, jóllehet nem olyan megoldást kínál, amit sokan szeretnének. Hagyja, hogy „ártatlanok” (valójában Isten szemében nincs tökéletesen ártatlan ember) is szenvedjenek és meghaljanak, mert Ő egy sokkal magasabb szintű megoldást készített el.

Ő a Fiát – tehát tulajdonképpen önmagát, egy részét énjének – küldte el a világba, hogy szenvedjem és meghalljon azért, hogy mi élhessünk. Nem kér érte mást, csak hogy elhiggyük a beszédeit, amit szólt mi hozzánk. Ismerjük el, hogy bűnösök vagyunk, kérjük őt, hogy bocsásson meg nekünk. Csak ennyi a feltétel, hogy kérnünk kell! „*Kérjétek és adatik néktek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyitvatik néktek.*” (Mt. 7.7)

„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamisságtól.” (1 Jn. 1.9)

Konklúzió

Ha elolvastad ezt a nem éppen rövid eszmefuttatást, az azt jelenti, hogy érdeklődsz az Élet nagy kérdései iránt. Így tehát nagyban hasonlítunk egymásra. Remélem, hogy legalább

annyt sikerült elérnem, hogy átgondoltad az Igazság kérdésében vallott nézeteidet. Ez volt az elsődleges célom. Én nem vagyok senki, hogy nekem kellene hinned, gondolkodd önállóan. Isten mindenkihez odamegy, aki keresi Őt. Hidd el, már alig várja, hogy találkozhasson veled.

Isten léte valóság! „A” valóság.

A hit nem lelkileg gyenge emberek naiv reménykedése valami kapaszkodó után.

A hívó ember belül acél, mert teljes bizonyosságban él önnön léte felől, kívül pedig lágy, mert tudja, hogy Istenben biztonságban van. A világi ember kívülről próbál keménységet mutatni, mert nem akarja, hogy gyengének tűnjön, de belül sebezhető. Pontosan ezért növeszt kemény héjat, mint a kagyló. Nincs azonban olyan kemény páncél, amely tökéletes védelmet nyújtana.

Nézz rá a hozzád legközelebbi ajtóra! Isten ott áll kint, kopogtat, és a kulcsfordulásra vár. Arra, hogy mikor nyitod ki az ajtót és hívod be Őt. Nem tör be hozzád, nem kényszerít. Neked kell döntened, az információk birtokában. Sajnálom, de ha ezt az írást elolvastad, már nem hivatkozatsz ismerethiányra!

Ha még nem fogadtad be Jézust az életedbe, kérve tőle bűneid bocsánatát és az örök életet, akkor talán most van itt az alkalom, hogy megtedd ezt.

Nagyon jó, ha vannak benned még kérdések. Ez a könyv azért született, hogy igyekezzen választ adni a leggyakrabban előfordulóakra, és azokra, melyeket ti kérdeztetek tőlem.

Válaszaim ebből a most vázolt Igazságból fakadnak, nem a magaméból!

A könyvet nem tekintem lezártnak, ha további kérdéseid vannak, amelyekre választ keresel, vagy amelyek szerinted építhetnek másokat, tedd fel nyugodtan, és egy következő kiadásban ha tudok, válaszolok rá. Nem vagyok tévedhetetlen. Ha hibát vélsz felfedezni az érveléseim között, írd nekem, beszéljük meg.

A materializmus és az evolúciós elmélet bölcséleti lehetetlensége

A materialista tudomány álláspontja

„A tudósok fossziliákat, DNS összehasonlítást, és számos tudományágban végzett kutatásokat használnak annak bizonyítására, hogy az evolúció most is tart.” - írja egy evolúciót népszerűsítő cikk. *Ebben* – de csak ebben - igaza is van.

A tudomány – természettudomány – mindenkor *a posteriori*, vagyis tapasztalati módszereket használ igazának bizonyítására. Az evolúciós elmélet ezen az úton is cáfolható, azonban rendkívül hosszadalmas minden részletkérdéssel külön foglalkozni. Vannak, akik ezt megteszik, és a keresők számára fellelhetők ezek a munkák.

Az evolúciós elmélet azonban *a priori*, azaz logikai, bölcséleti úton sokkal egyszerűbben cáfolható. Márpedig, **ha valami logikailag képtelenség, akkor az a gyakorlati életben is képtelenség.** Ha az örökmozgó (perpetuum mobile) képtelenség, akkor a világ összes Nobel díjas fizikusának részletetekbe menő kutatásai sem tudják azt előállítani. 2x2 a felsőbb matematika művelőinek minden erőfeszítése ellenére sem lesz más, mint 4.

Amennyiben tehát a materializmus nem tudja bizonyítani azt az alaptételét, hogy a világ és jelenségeinek léte pusztán fizikai, materiális okokkal megmagyarázható, illetve az evolúciós paradigma bizonyos sarkalatos lépései logikailag lehetetlennek bizonyulnak, akkor a bizonyos részletkérdések tapasztalati úton (tehát tudományos vizsgálattal) történő elemzése mit sem használ. A rész nem lehet nagyobb az egésznél.

Ha egy bizonyos jelenség (pl. kozmikus háttérsugárzás) elemzése során a kapott adatok ellentmondani látszanak a magasabb fokú természeti és logikai törvényeknek, akkor ezen magasabb elvek cáfolata nélkül bizonyos, hogy vagy az adatok, vagy a belőlük levont következtetések tévesek. Jogásznyelven fogalmazva, **egy alacsonyabb jogforrásból származó jogszabály nem bírálhat felül egy magasabból forrásból származót.** (Pl: önkormányzati rendelet nem bírálhat felül törvényt).

A logikai és a tapasztalati úton levont következtetések természetesen nem mondhatnak ellent egymásnak, hiszen a valóság egy. Egy ember sem lehet szakértő minden tudományágban, hogy érdemben vitába szállhasson az egyes diszciplínák (tudományágak) részletkérdéseit vizsgáló tudósokkal. **Azt azonban bármely gondolkodó ember megteheti, hogy kijelentse: ami logikailag lehetetlen, akkor annak gyakorlatilag is lehetetlennek kell lennie,** bármennyire nagy és elismert koponya állítja is az ellenkezőkét. Nem vagyunk kompetensek hozzá, hogy vitázzunk egy sejtbiológussal a sejtek működéséről. Ha azonban *a priori* bizonyítjuk, hogy élettelenből nem származhat élő, akkor nem is kell értenünk sejt működésének minden részletét, hogy kijelenthessük: az élet nem alakulhatott ki spontán, semmiféle körülmények hatására sem.

Az *a priori* ítéletek cáfolatához tehát az ezek alapjául szolgáló bölcséleti, természetbölcséleti törvényeket kellene cáfolni, vagy bizonyítani, hogy a vizsgált dolgok nem esnek azok hatálya alá. Az örökmozgó kidolgozása előtt például cáfolni kellene az energiamegmaradás tételét.

Az evolúciós elmélet bizonyításához *elsősorban* cáfolni kellene az okság elvét. (És még sok mást is, de most hagyatkozzunk főképpen csak erre).

Az okság elve

A világ talán legjelentősebb rendező elve az ok-okozat törvénye, más néven a **kauzalitás**. Az energiamegmaradás és más törvények mellett, azokkal együtt működve meghatározza a világban lejátszódó, és *lejátszódható* folyamatokat. Magyarul **semmi sem játszódhat le, ami ellentmond ezen törvényeknek**.

Mindez a makrovilágban igaz. A mikrovilág, az elemi részecskék világára később még külön kitérek majd.

Magukat tudósoknak valló elmék mégis hajlamosak olyan kijelentéseket tenni, hogy bizonyos körülmények esetén - elméletileg - lehetséges eme törvények hatályának felfüggesztése. Korrekt hozzáállás az volna, hogyha egy elmélet ellentmond a sarkalatos törvényeknek, akkor azt az elméletet elvetnék. Amit azonban látunk az az, hogy az elméletnek maradnia KELL, inkább megpróbálják azt kivonni a neki ellentmondó törvények alól.

Tétel:

Az okság elve kimondja, hogy

- a) Ami a világban létrejött¹, létrejön, annak mindennek oka van.
- b) Az okozat pedig sohasem lehet több, mint az azt létrehozó ok, vagy okok összessége.
- c) A „több” egyaránt jelent mennyiségi és minőségi többletet.

A minőségi többlet fogalmára később még visszatérünk.

A világ és az élet spontán kialakulása elméletének három sarkalatos pontjáról fogom bemutatni, hogy logikailag, tehát *a priori*: lehetetlen.

A logikus gondolkodás erejét kétségbevonó nézetek és cáfolatuk

A szubjektivistá nézetet valló filozófusok, és különösen Kant kétségbe vonták az emberi megismerő képesség – a logika – létjogosultságát. Kant nézeteinek bírálatára még rátérek majd egy kérdés megválaszolásakor, itt csak a lényegem emelném ki. Kant három fő művében (Tiszta ész kritikája, Gyakorlati ész kritikája, Ítéloerő kritikája) azt próbálja szövevényes okfejtéssel bizonyítani, hogy az ember nem képes *a priori* ítéletek alkotására a külvilágról. Azt állítja, hogy csak az biztos, hogy én gondolkodom, de hogy ítéleteim a világ valóságával összhangban állnak-e (illetve ez a valóság létezik-e egyáltalán), vagy csak az elmémbe léteznek, az nem biztos. Egyszerűbben fogalmazva: csak az biztos, hogy semmit sem tudok biztosan.

A cáfolata ennek egyszerűen ez: Kant nyilván az eszét, a logikus ítélőképességét használta fel, amikor ezeket a megállapításokat tette. Márpedig, ha logikusan semmit sem tudhatok biztosan, mi alapján állítja Kant, hogy az ő megállapítása – melyet szintén az eszével tett – igaz? A válasz az, hogy nem állíthatja. Azzal akarja bizonyítani egy dolog hamis voltát, amelyet magát is hamisnak tart. Ez pedig ellentmondás. *„Ez az ellenmondás egymaga tönkreteszi Kantnak egész okoskodását. Mert vagy tud valamit az ész, vagy nem tud; ha tud, kár könyveket írni annak bizonyítására, hogy nem tud; ha pedig nem tud, akkor azt sem tudhatja, hogy semmit sem tud. Kant pedig a legnagyobb tudományos biztossággal, mint egyetlen lehetséges metafizikát, mint egyetlen biztos ismeretelméletet hirdeti a maga tanát”*²

Kant tehát egy olyan ügyészhez hasonlít, aki bemutat egy tanút, akiről azt állítja, hogy hamis tanú, majd erre a hamis tanúra alapozva akarja bizonyítani a vádat.

¹ Ha azonban valami kezdet nélkül létezik, annak logikus, hogy nem kell okának lennie.

² Bangha Béla – Istentagadás és Istenérvek

Hasonló ez az ismert paradoxonhoz: *Minden krétai hazudik, mondja egy krétai.* Ez egy olyan önellentmondást tartalmazó mondat, melyet nem lehet feloldani. Érdekes egy kicsit gondolkodni rajta, nem egyszerű a dolog!

A „minden krétai hazudik” állítás hazug, mert egy krétai mondta. Igaz viszont azért nem lehet, mert a „minden krétai”-ba ő is beletartozik, így nem mondhat igazat. Brrr...

Ehhez hasonló „*az ész nem tudhat semmit biztosan, mondja az ész*” kanti megállapítás. **A logika ilyen módon való aláaknázásának kísérletét nyugodtan elvethetjük.**

Három alapkérdés

Vizsgáljuk meg tehát a logika, vagyis a józan ész felhasználásával a minket körülvevő világ három alapvető kérdését.

- 1) Az univerzum kialakulása
- 2) Az élet keletkezése
- 3) Az ember személyessége

1) Az univerzum kialakulása

Hogyan jött létre a világegyetem, honnan származik a benne található anyag?

Három irányba indulhatunk el: (1) kezdetben nem volt semmi, *vagy* (2) létezett már minden anyag valamilyen ős formában (szingularitás) és az fejlődött tovább, *vagy* (3) valami, ami az anyagon kívüli létezik hozta létre világot. (Azért anyagon kívüli, mert önmagát semmi sem hozhatja létre, ez abszurdum volna).

(1) Az *elsőt* nyugodtan elvethetjük. Ha kezdetben semmi nem volt, akkor a semmi nem is hozhat létre semmit, tehát ma sem lenne semmi.

Ezzel gyakorlatilag bizonyítottuk az „örökkévaló létező” fogalmát, függetlenül attól, hogy mi az.

(2) A *második* lehetőség szerint az anyag (energia) valamilyen formában öröktől fogva létezik. Mindennek az ősoka tehát az anyag, pontosabban az energia. A kérdésünk most az, hogy az ok, ami a kezdeti ősállapotból létrehozta a mai világegyetemet, az az anyagban belül található, mint tőle elválaszthatatlan jelleg, vagy azon kívül.

Mivel ok nélkül semmi sem történhet, az anyag őse sem robbanhatott szét csak úgy „magától”, ha valamilyen ok nem kényszerítette erre.

Mivel a feltételezett ősrobbanás egy határozott időpillanatban bekövetkezett esemény kellett, hogy legyen, fel kell tételeznünk egy okot is, amely előidézte azt.

Ha az anyag ősében (nevezzük ezt szingularitásnak, ahogy manapság divatos) mindig is megvolt az a törvényszerűség, amely végül előidézte a robbanást, akkor annak fokozatos erősödést kellett, hogy mutasson, mígnem elérte a robbanáspontot. Ha nem ilyen irreverzibilis, folyamatosan erősödő folyamat lett volna, amely végül is a robbanáshoz vezetett, akkor az volna a kérdés, hogy miért pont abban a pillanatban robbant fel, miért nem egy másikban? Ha a szingularitásnak belső sajátossága, hogy felrobban, akkor nem létezhetett soha úgymond *fel-nem-robbant* állapotban.

Egyre erősödő folyamatok azonban, melyek fokozatosan egyik állapotból a másik állapotba jutnak, nem létezhetnek végtelen idő óta, mert e változásoknak akkor már végtelen idővel ezelőtt be kellett volna fejeződnieük.

Képzeljünk el, hogy egy épületet robbantással akarnak lebontani. A robbantómester tehát elhelyezi benne a robbantóanyagot a megfelelő helyekre. Ha azonban nem gondoskodik a robbanást beindító szerkezetről, az soha nem fog felrobbanni magától. Vagy időzítőt kell benne elhelyeznie – belső ok -, vagy távirányítással kell beindítani

a robbanást – külső ok -, de kell hozzá egy indító ok. Persze a robbanás bekövetkezhet „véletlenül” is, a robbantók szándéka ellenére. Ez a véletlen azonban csak látszólagos. Azt jelenti, hogy a robbanás nem akkor következett be, amikor a robbantók szeretnék volna. Oka ebben az esetben is volt a detonációnak: egy „véletlen” szikra – melynek természetesen szintén volt valamely oka -, a robbanóanyag felhevülése, hibás szerelés, vagy valami más.

Noha a robbanószer anyagában (puskapor, trotil, TNT, nitroglicerín stb.) megvan a robbanás lehetősége, önmaguktól, nyugalomban mégsem robbannak fel. Gyakran találnak ma is, több évtizede a földben lévő világháborús bombákat, melyek nem robbantak fel, és bizonyára így is maradtak volna, ha meg nem találják őket.

Előhozták aztán egyesek a „pulzáló-világegyetem” elméletét, mely szerint az Univerzum anyaga majd egykor újra összehúzódik egy pontba, hogy aztán újra felrobbanjon. Ennél aztán talán még Münchhausen báró meséinek is több tudományos értéke van! Teljesen szembemegy a természeti törvényekkel, hogy egy olyan világból, melynek minden aktív, mozgató energiája kimerült, egyszer csak újra erővel, energiákkal teli univerzum fejlődjék. De még ha ez igaz is volna: akkor is kérdés marad: honnan az anyag, amely „pulzál”, továbbá hogyan indult be ez a pulzálás?

Látott már valaki olyan robbanást, amely után a felrobbant elemek visszatértek önmagukba? Vannak, akiknek a legextrémebb mesék is megfelelőek, ha azok megszabadítják őket Istentől.

Azt kell tehát mondjuk, hogy a szingularitáson belül, mint benső törvényszerűség, nem létezhetett ok, amely az ősrobbanást előidézte, annak **mindenképpen kívülről kellett származnia**.

Fel kell vetnünk azt a problémát is, hogy az anyagi világot szabályozó törvények, állandók (pl. az energiamegmaradás törvénye, a fény sebessége, az erős- és gyenge magerők mértéke, a gravitáció mértéke stb.) *sem* kapcsolhatók az anyaghoz. Az anyagra hatnak, de nem részei annak. Ezek származását szintén meg kellene magyaráznunk.

Folytassuk tehát ott, hogy ezek a külső törvényszerűségek honnan származnak? Ismét csak nem létezhetnek végtelen idők óta, mert akkor már végtelen ideje kellett volna az anyagra hatniuk, tehát minden folyamatnak már végtelen idő előtt be kellett volna, hogy fejeződjön. Így az ősrobbanásnak is már végtelen régen kellett volna, hogy történjen, nem a ma hangoztatott 13,7 milliárd éve. E törvények hatásának tehát el kellett kezdődnie egykor. De minek a hatására kezdődtek el? Egy korábbi törvényszerűség hatására? Hát az minnek a hatására kezdődött el? Láthatjuk, hogy ez a fajta logika nem vezet eredményre, **márpedig az eredmény, az Univerzum itt áll körülöttünk**.

Ki kell mondjuk tehát, hogy a szingularitásban nem találhatunk okot, amely az ősrobbanást előidézhette volna, a szingularitáson (ősanyagon) kívül pedig semmi sincsen (a természettudományos világkép szerint), tehát az öröktől létező, tisztán anyagi (materiális) okot, mint a világ eredőjét logikai úton elvethetjük.

(3) Már csak egyetlen lehetőségünk maradt - *a harmadik* -, amely a világot létrehozta, amelynek kívül kell állnia az anyagon, és ez nem más, mint Isten. Istenben megvan az ok, amiért létrehozta (megteremtette) a világot, az életet és az embert. Ez pedig a Szeretet, melytől indítva adni akart önmagából, élettel és boldogsággal akarta megajándékozni teremtményeit. (Isten végső soron az ember kedvéért és számára teremtett mindent). **Itt van tehát egy ok, mégpedig értelmes, törvényszerű ok!**

Kezdettel bír ez az ok benne? Nem, ez öröktől fogva létezik benne.

Adódhat tehát egy ellenvetés: Istennel tulajdonképpen csak kitoltuk a kezdeti ok kérdését, hiszen ha Istenben van meg az első ok, és ez mindig is megvolt benne, jogosan kérdezhetik, hogy vajon miért nem teremtett meg mindent már végtelen idővel ezelőtt, miért éppen most?

A válaszem az, hogy Istenre a törvények nem külsőleg hatnak, hiszen Ő teremtette azokat is. Isten szuverén lény, akinek döntési szabadsága van akkor tenni a dolgokat, amikor akarja. Az anyag ezzel szemben nem rendelkezik efféle szuverenitással, rá a törvények mintegy diktátum hatnak, melyeknek semmiképpen sem állhat ellen. Ha azt kérdezed, honnan ered Istennek ez a szuverenitása, azt válaszolom, hogy jellegéből fakad. Úgy, mint a gömb saroknélkülisége vagy háromszög szögeinek 180 fokos összege.

Istennek azért kell léteznie, mert semmilyen más logikus magyarázat nem adható a világ fennállására.

Kimondhatjuk tehát, hogy függetlenül attól, hogy különféle úrszondák milyen mérési adatokkal szolgálnak* az ősrobbanás bizonyítékának tekintett kozmikus háttérsugárzásról, az *a priori*, tehát logikai úton bizonyítva lehetetlen.

Kiegészítés:

Kizárja öröktől fogva létező anyag, mint kezdő ok lehetőségét **a világban lévő anyag mennyisége is**. Mennyi anyag van az Univerzumban?

Végtelen mennyiségű nem lehet.

Ezzel alapjában mindenki egyetért, de itt egy rövid bizonyítás:

Ha a világ összes anyagát sorba raknánk egymás mellé atomonként, egy mindkét irányba végtelen egyenest kapnánk. Ha eme egyenes minden atomja valóságosan létező atom, akkor mindnek megmérhető a hozzánk való távolsága (hány atomnyira van tőlünk). Ha megmérhető a távolságuk, akkor ez az egyenes nem lehet végtelen, tehát az anyag mennyisége sem lehet végtelen.

Továbbá, ha kivennénk ebből az egyenesből egy szakaszt, mondjuk ezer atomot, majd a rést összehúznánk, attól az egyenesnek még végtelennek kellene maradnia, hisz nincs „vége”, amely közelebb kerülhetne hozzánk. Márpedig a végtelenből ez az ezer atom így hiányozna. Az anyag és energiamegmaradás törvénye szerint pedig az anyag nem veszhet el.

Mai állás szerint úgy becsülik, hogy az Univerzumban kb. 10^{80} db elemi részecske van, amelyből a világ összetevődik. Ez kétségkívül igen nagy szám, de mégiscsak véges szám. Ha azonban az anyag önmagában bírja létezésének az okát, **azaz szükségszerűen léteznie kell**, akkor a kérdés az, hogy miért éppen ennyi anyag létezik? Miért nem több, vagy kevesebb? Valójában végtelen mennyiségűnek kellene léteznie. Amelyik anyagi részecske most nem létezik, az éppen úgy létezhetne is. Márpedig ha létezhetne, akkor mivel az előbb mondtuk, hogy a léte szükségszerűség, ebből kifolyólag léteznie is kellene. Ebből az következik tehát az, hogy végtelen mennyiségű anyagnak kellene lennie a világban, de épp az előbb mondtuk ki, hogy ez lehetetlen. Az egyetlen magyarázat arra, hogy miért csak ennyi anyag létezik az, hogy valaki pontosan ennyit hozott létre. Tehát az anyagnak nem kell szükségképpen léteznie. **Szükségképpen Istennek kell léteznie, aki létrehozta azt.**

*Nem vonom kétségbe a különféle mérési eredményeket, azt azonban állítom, hogy belőlük levont következtetések hibásak. Bizonyosan mértek valamit a tudósok, de az is biztos, hogy az nem az „ősrobbanás maradványa”!

A fizika újabban tett felfedezései és a Biblia kijelentései.

Még érdekesebb következtetésekre juthatunk, ha figyelembe vesszük amit a mikrofizika az utóbbi évtizedekben anyag építőelemeiről, az elemi részecskékről tett.

Prof. Dr. phil. Hans Rohrbach³ így ír erről:

„Ami az anyagot illeti, itt nem egy statikus létről van szó, ami úgyszólván fátyollal van betakarva, amelyet fellebbentetnénk, hogy minden érdeklődőnek azt mondhassuk. Itt van, ilyen. Az anyag úgy lép elénk, mint történés ... Az anyagról nem mondhatjuk, hogy „van”, hanem azt, hogy „történik”... itt megszűnik a megfigyelés lehetősége, a dolgok legbelsejébe nem láthatunk bele.

Az anyag olyasvalami, ami mástól függ, amit leszármaztathatónak kell tekintenünk, anélkül, hogy tények alapján, vagyis tudományosan levezethetnénk... Honnan ered az az energia, amely anyagként nyilvánul meg? Nem kell-e valamilyen ősnak lennie, amelyből a történés (az anyag) fakad? A természettudós csak hallgat, amikor ezekről a kérdésekről van szó; mivel nem képes megfigyelni, agnosztikusnak⁴ kell mutatkoznia.”⁵

A mikrofizika ma ott tart, hogy az anyagot mint valami láthatatlan „rezgéstér” hatását írja le. A Heisenberg-féle határozatlansági reláció szerint nem lehetséges egyidejűleg egy részecske helyét és sebességét (impulzusát) meghatározni. Valamit azonban csak akkor tekinthetünk anyagnak, ha teljes biztonsággal el tudjuk helyezni a térben. Így tehát az elemi részecskéket klasszikus értelemben már nem tekinthetjük anyagnak. Valaminek a hatásaként állnak előttünk, de hogy mi ez a hatás, arról a természettudomány nem mondhat semmit, mert nem vizsgálható. A mikrofizika elérkezett ahhoz a határhoz, hogy azt kell mondja: a látható világ nem önmagától fogva áll előttünk, hanem valamiféle láthatatlan „erő”, „okság” hatásaként. Ahhoz, hogy a tudós kutatásokat végezzen, megállapításokat tegyen, amelyek aztán felhasználhatók különféle technikai vívmányokban, ahhoz nem is kell semmit mondania erről a láthatatlan okozóról.

Mi az az energia, ami áthatja a mindenséget, ami mozgatja a részecskéket, hogy anyaggá álljanak össze? Mi az a törvényszerűség, amely meghatározza a világban zajló eseményeket? Mi az az ok, melynek a hatásait a tudomány tapasztalja, de megmagyarázni nem tudja? A tudós nem adhat rá választ.

A Biblia adja meg rá a választ: **Jézus Krisztus!**

„Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött.” (Jn. 1:3)

”a ki hatalma szavával fenntartja a mindenséget” (Zsidók 1:3 K)

„Ő a láthatatlan Isten képe, az elsőszülött minden teremtmény közül. Mert benne teremtetett minden a mennyen és a földön, a láthatók és a láthatatlanok, akár trónusok, akár uralmak, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok: minden általa és reá nézve teremtetett. Ő előbb volt mindennél, és minden őbenne áll fenn. (Kol 1:15-17)

3 Hans Rohrbach 1903-ban Berlinben született, ugyanott végezte el egyetemi tanulmányait matematika-fizika és filozófiai szakon. 1932-ben Göttingenben szerzett filozófiai doktorátust. 1946-tól a mainzi egyetem matematika professzora, majd rektora is, egészen az 1970-ben történt visszavonulásáig. Miután az evangélium igazságairól meggyőződött, az 1950-es évektől kezdve mint hitvalló keresztyén, tudományos értekezésein túl több tanulmányt írt a természettudomány és a keresztyén hit viszonyáról.

4 Az agnosztikus ember olyan, aki azt mondja: nincs elég információ, ezért nem tudom, hogy létezik-e Isten.

5 Prof. Dr. phil. Hans Rohrbach - Természettudomány, világkép, hit (Evangéliumi iratmisszió kiadó) 48.old.

2) Az Élet keletkezése

Miután bizonyítottuk, hogy az Univerzum nem jöhetett létre spontán, belső folyamatok által, a következő, amit be akarunk bizonyítani, hogy élet sem jöhet létre élettelen folyamatok következményeként önmagától.

Mit mond a materialista tudomány:

„a biológiai molekulák létrejötte, a prebiológiai vagy kémiai evolúció lezajlása után azoknak a kölcsönhatásai úgy szerveződtek biológiai rendszerré, hogy a minimális komplexitású rendszerek (feltehetőleg a primitív elősejtek, protosejtek) kialakulásával emergens tulajdonságként megjelent az élet is.”⁶

Eme gyönyörű mondat egyben rávilágít az evolucionista tudomány legjellemzőbb módszerére: nem a logika az ereje, hanem a **retorika** (szónoklat). Egymás mellé helyeznek különböző – önmagukban sem bizonyított – feltételezéseket, hipotéziseket (pl. „biológiai molekulák” - jól hangzik, de mi ez?; vagy „kémiai evolúció” - ami szintén csak puszta feltételezés stb.), és amikor az olvasót kellően lenyűgözték, nem a tényekkel, hanem a szövirágokkal, akkor levonják belőle a nekik tetsző következtetéseket, melyeknek a valósághoz vajmi kevés közük van. Mesei elemekre alapozva kevésbé lehet egzakt eredményekre jutni.

Azt kell megvizsgálnunk, hogy benne van-e az anyagban az élet lehetősége? Azaz, lehetséges-e logikailag, hogy az anyagból bizonyos körülmények hatására élő szervezet képződjék. Ugyanis, **ha ez logikailag lehetetlen, vagyis ellenkezik a gondolkodás örök érvényű törvényeivel, akkor semmiféle kísérletezés, és semmiféle természetes körülmények között sem jöhetett ily módon létre.** Ebből pedig egyenesen következik, hogyha így nem jöhetett létre, de mégis létezik, akkor valakinek létre kellett hoznia azt.

Mindenekelőtt azonban meg kellene határoznunk, hogy mi az az ÉLET.

Ez a létező legnehezebb kérdések egyike, **ha** a világot pusztán materialista, anyagelvű nézőpontból vizsgáljuk. Ebben az esetben ugyanis az anyagból magából kellene kimutatnunk, hogy miképpen szerveződik életté. Márpedig ez eddig még senkinek sem sikerült sem elméletben, különösen pedig gyakorlatban nem. Sikerülhet-e azonban valaha?

Az okság elve szerint semmi nem adhat másnak olyasmit, amivel ő maga nem rendelkezik! Az atomok, molekulák sem egyenként, sem összevéve sem rendelkeznek az élőlényekre jellemző magasabb tulajdonságokkal. Erőik és hatásaik csak fizikai és kémiai erőket és hatásokat eredményezhetnek. Bármilyen hőfokon, bármennyi nedvességgel, fénnel, mechanikus mozgással, vegyi hatással párosítva sem jöhet létre belőlük élő szervezet, csak holt anyag.

Nem lehetséges az sem, hogy „minimális komplexitású rendszerek, elősejtek” valami úton-módon spontán összeálljanak élőlénné. Ez hasonló volna, mintha 10, 20, 30, 40 °C -os vizeket összeöntve akarnánk forró vizet előállítani. **Ha a részek külön-külön alacsonyabb mennyiségi és/vagy minőségi fokot képviselnek, akkor összegük – okozatuk – sem lehet önmaguknál nagyobb.** (1 liter víz meg 1 liter víz az 2 liter víz. Ekkor az okokban külön megvan az okozat. Azonban több alacsony hőmérséklet összege nem okoz magasabb hőmérsékletet, mert az nincs meg az okokban külön!)

Meg lehet határozni ugyan élőlények három fő funkcióját: az *önfenntartást*, tehát a saját működése feltételeinek biztosítását (homeosztázis); az *önjavítást*, tehát a nem halálos súlyú sérülések, betegségek kijavítását; és a *szaporodást*, tehát a faj reprodukcióját. Ezek azonban csak az életfunkciókat írják le, nem az életet magát.

Mondhatná valaki, hogy igaz ugyan, hogy a tudomány nem tudott még olyan szerkezetet alkotni, ami képes volna mindezekre a funkciókra, azonban elvben nem zárható ki a lehetősége annak, hogy ez egyszer sikerülhet.

Kérdés, hogy ez az gépezet akkor már élőlény volna? Nem, semmiképpen.

Egy ilyen szerkezetet, ha egyszer összeraktak, szét is szedhetnek, és aztán újra összerakhatnak. Élő lényeket azonban nem lehetséges élettelen alkatrészekből szétszedni-összerakni úgy, hogy a lény, miután holt lett, aztán újra éljen. Meglehet, hogy az ember egyszer képes lesz olyan gépet alkotni, amely működésében lemásolja az élő lények bizonyos funkcióit, azonban ezt a szerkezetet akkor sem lehet élőnek nevezni, ugyanis egy élőlény *esszenciálisan* (lényegileg) különbözik az életteltől. Egy élőlény mindig egyedi példány. Ha meghalt, elpusztult, az a példány már sohasem lesz többé. Egy élő szervezetben, ha *eltávozik belőle az élet*, gyakran semmi lényeges változás nem történik. Minden szerve ép, mégsem élő már, hanem halott. E két állapot élesen elkülönül egymástól. Továbbá, egy ilyen szerkezet összerakása azt bizonyítja „csupán”, hogy egy intelligencia – itt az emberi értelem – képes egy ilyen létrehozására. Arra azonban semmiképpen sem magyarázat, hogy ilyesmi az anyagi világban spontán létrejöhetne.

Az életnek igazából csak egy kétségbevonhatatlan bizonyítéka van, az ellentettje: a halál. Fizikai értelemben élőlénynek tehát csak azt nevezhetjük, amelynek megvan a lehetősége a nem-életre, tehát a halálra is. Csak az él, ami meg tud halni. Lehet egy kémiai vegyület akármilyen bonyolult, ha nincs minőségi különbség élő és holt állapota között, akkor az nem élőlény. Ha egy élőlény elpusztult, akkor ami hátramaradt, a *tetem*, az az élőlény anyagi része. „Eltávozott belőle az élet” mondjuk. Márpedig ha eltávozott, akkor korábban benne volt. Ha az anyag hordozná az életet, akkor miért nem él a tetem, hiszen a fizikai része most is jelen van?

Csillagászok beszélnek égitestek – pl. csillagok - „haláláról”. Mondunk olyasmit, hogy „meghalt” a számítógépem. Ezek azonban csak képes beszédek, nem arról van szó, hogy a csillagok, számítógépek, egyszerűval tárgyak „élnének”.

Nem gyöngíti meg ezt a meghatározást az sem, hogy kezdetben Isten tökéletesre alkotta a világot, a halál csak később, a bűn hatására jelent meg benne. („egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál” Róma 5:12). Azok számára, akik az isteni teremtésben hisznek, nem probléma annak belátása, hogy az élet nem származhat az élettelenből, isteni közbeavatkozás nélkül. Azok számára azonban, akik az anyagi világon túl nem akarnak mást elfogadni, a halál lehetősége egy nagyon jó érv élő - élettelen megkülönböztetésére.

Ezért kimondhatjuk azt, hogy az élet egy magasabb minőséget képvisel, mint a legbonyolultabb gép. Az élő szervezet – noha nagyon bonyolult -, többlete mégsem bonyolultságában van, tehát nem mennyiségi többlet, hanem minőségi. Az ÉLET, amit mi keresünk, az nem az anyagban van. Nem véletlenül mondjuk tehát – amit fent is kiemeltem -, hogy „eltávozik belőle az élet”. Az Élet nem anyagi minőség, nem is alakulhat ki benne spontán. Párhuzamot lehet vonni az *élet* és az *információ* között. Mindkettőt az anyag hordozza, de mégsem anyagi minőségek. A könyv, amely a Bánk Bán szövegét hordozza anyag, a mű azonban szellemi minőség. Az (e világi) élőlények anyagból épülnek fel. Az Élet maga mégsem az anyagban van.

„Ha tény, hogy ezt az életet a holtanyag maga semmi szín alatt magától ki nem termelhette, önként folyik a következtetés, hogy tehát az élet csak Isten közvetlen teremtői ténye folytán jöhetett létre. A materialisták ettől a következtetéstől iszonyúan fáznak. De vajon mi okból? Tudományos okuk rá nincsen. **A tudománynak nem szabad visszariadni semmiféle logikus következmény elől. Ha két vagy több elgondolható magyarázat közül egyen kívül minden más magyarázat**

tudományosan lehetetlen, akkor az az egy magyarázat a tudományos. Akkor is, ha ez az egyetlen magyarázat az Istenhez vezet.”⁷

Összefoglalásként tehát levonhatjuk azt a következtetést, hogy az Élet magasabb minőségi fokot képvisel, mint az anyag, ezért az okság elve szerint anyagból sohasem jöhet létre élő szervezet! Élő élettelenből nem származhat, hacsak nincs Valaki, aki kívül áll az anyagon, nem teszi azt élővé.

Az Élet forrása Istennél van.

„Mert nálad van az élet forrása, a te világosságod által látunk világosságot. „(Zsoltár 36:10)

Kiegészítés

Ugyanezen elvből kifolyólag - tehát **logikai úton, a priori -, kimondhatjuk, hogy az élőlények „törzsfajlódése”, evolúciója is teljes képtelenség.** Nincs a természetben semmiféle olyan szervező erő, amely az élőlényeket magasabb fejlettségi fok felé hajtaná. Amikor egy magból kifejlődik egy növény, vagy amikor egy petesejtből az ember, az a bennük tárolt információ alapján történik, nem spontán.

A „kémiai evolúció” paradoxona, hogy vagy azt kellene megmagyarázni, hogyan állhatnak össze aminosavak fehérjékké, fehérjék élőlényé genetikai kód nélkül; vagy azt, hogyan jöhet létre ilyen kód spontán, „véletlenül”. Egyikre sincs válasz, mert önmagában mindegyik lehetetlen. **Tehát a „kémiai evolúció”⁸ lehetetlen.**

A természetes kiválasztódás, és az élőlények változása szűk határokon belül lehetséges, de ez nem okozza fajok átalakulását másik fajokba. A változás lehetősége már eleve genetikailag kódolva benne van a fajban, melyet a környezeti hatások a felszínre hozhatnak. Ez azonban nem mutáció, mert az mindig káros. Ez a fajon belüli „mozgástér” segíti elő a tenyésztéssel „jobb” - egyedibb - tulajdonságok kialakítását. (Lásd pl. kutyatenyésztés). Hangsúlyozandó, hogy a megfigyelt változásokat lehetővé tevő információ az adott fajban már eleve rendelkezésre állt, az nem újonnan jött létre! **Ez is csak Isten előrelátó bölcsességét bizonyítja, aki nem merev tulajdonságokkal teremtette az élőlényeket, hanem annak lehetőségével, hogy alkalmazkodni tudjanak az esetlegesen változó környezetükhöz.**

Nem elhanyagolható körülmény, hogy az evolúciót logikai lehetetlensége mellett tapasztalati úton sem sikerült még sohasem bizonyítani!

Noha az evolúció – teremtés vita legnagyobb részt erre a területre – a törzsfajlódásra – irányul, én most itt ezzel behatóbban nem kívánok foglalkozni. Más írásaimban már megtettem ezt, és akit érdekel ez a terület, számos remek könyvet, cikket találhat róla.

⁷ Bangha Béla: NAGY KÉRDÉSEK ÚTJÁN

⁸ A dolog pikantériája, hogy ilyen kifejezésnek, hogy „kémiai evolúció” nem is szabadna léteznie. Ezt ugyanis olyan materialista tudósok alkották, akik eleve azzal a feltételezéssel éltek, hogy az élő élettelenből „fejlődött” ki. Ez egy munkahipotézis, melyet sohasem bizonyítottak be. Csak miután bizonyítást nyert volna, lehetne „kémiai evolúcióról” beszélni. Itt is jól látszik, hogy nem az objektív valóság megismerése a cél, hanem eldöntötték, hogy *ennek így kell lennie*, aztán pénzt, paripát, fegyvert nem kímélve törekszenek a bizonyításra. Mivel ez ideológiai kérdés, nem pusztán tudományos, ezért az ideológia hívei semmiképpen sem adhatják fel a hipotézist. Így lesz diszciplína (szaktudomány) egy be sem bizonyított feltételezésből. Olyan ez mint az ufológia. Olyasmit akar vizsgálni - az UFO-kat – melyek létét sem bizonyították soha.

3) Az ember személyessége

Ahogy az életről kimondtuk, hogy magasabb minőség az anyagnál, ezért nem jöhetett létre pusztán természetes folyamatok által, vajon kimondhatjuk-e, hogy az ember személyessége szintén magasabb fokot képvisel, amely nem alakulhatott ki az állati életből spontán?

Mi hát az ember? Ez a filozófia egyik alapkérdése.

Egy okos állat csupán, vagy valami több annál?

Tengernyi irodalma van ennek a kérdésnek, ezért néhány mondatban döntésre jutni ebben a kérdésben majdnem lehetetlen.

Mégis van egy pont, ahol megfordul a dolog, mégpedig az emberi lélek kérdése.

Van-e lelke az embernek, ami kívül van az anyagon, vagy az ún. „lelki jelenségek” megmagyarázhatók pusztán anyagi, agyi folyamatok által?

Lehet-e az embernek lelkiismerete, ha nincs lelke? Sőt, hogyan lehet lelkiismeret-furdalása? Megbetegedhet-e az embernek az a része, ami nincs is?

„Természettudományilag” azért lehetetlen eldönteni ezt a kérdést, mert amit a materialista tudomány nem tud megmérni, lombikjaiban mikroszkóp alatt vizsgálni, vagy távcsöveivel meglátni, az szerinte nem is létezik. A lélek pedig az ember anyagtalan része, amelynek nincs súlya, fizikai kiterjedése, töltése, nyomása, sebessége, impulzusa, hőmérséklete, PH. értéke stb., ezért műszerekkel nem is vizsgálható.

Agyműködés és a lélek

Materialista tudósok és nagyon sok orvos szeret arra hivatkozni, hogy amit szellemi, lelki működésként hívunk, az nem más, mint az agyban lejátszódó folyamatok eredménye, tehát semmi szükség külön szellemet vagy lelket feltételeznünk. Egyre több lelki jellegű betegségnek (skizofrénia, epilepszia stb.) találják meg az agyi, fizikális okait, ezért a gondolkodás képességének okát is elegendő az agyban keresni- mondják.

Mindebből azonban éppen nem következik, amit vele bizonyítani szeretnének, ti., hogy az anyag fizikai és kémiai hatásain kívül másra nem volna szükség a lelki működéshez. Senki sem tagadja, hogy a megismerésre, gondolkodásra, emlékezésre, elképzelésekre alkotására stb. agyi és szervi funkciók is szükségesek. Kérdés azonban, hogy *valóban* elégségesek-e?

Mondhatja-e valaki, hogy egy zenemű előadásához elegendő egy profi versenyzongora, a művészre nincs is szükség hozzá? A fals dallamokat egyaránt okozhatja a zongora és a zongorista hibája, vagy a kettő együttvéve. Sőt, egy rossz technikával játszó zongorista idővel okozhatja a hangszer meghibásodását is.

A szavakat, amiket egy ember mond, a fizikus elemezheti hangmagasság, frekvencia stb. formájában, de vajon a gondolatot, amelyet a hang hordoz, megmérheti-e? Ha valakinek a házastársa azt mondja „szeretlek”, vagy azt „gyűlöllek”, mennyire más érzelmeket kelt ez benne! S ezen érzelmek pusztán agyi idegpályák ingerületeinek hatásai lennének csupán? Különben is, azt már régóta tudjuk, hogy a szemünkkel látunk, a fülünkkel hallunk, a fejünkkel gondolkodunk és így tovább. Az, hogy most már azt is tudjuk, hogy ezek a folyamatok pontosan az agy mely régióiban játszódnak le, a lényegen nem változtat. Mindez nem magyarázza meg a tudat tényét, a következtető képességet, a bölcséletet, a logikai levezetések-, az elvonatkoztatások képességét, és legfőképpen nem az öntudatot.

Úgy érvelnek néhányan, hogyha az agy bizonyos részeit ingerlik, akkor reakcióként bizonyos gondolatai támadnak a kísérleti alanyra. De hol itt a logika? Olyan ez, mintha bekopogtatnák egy ajtón, és ha belülről a „szabad” választ hallanám, akkor arra gondolnék, hogy nincs bent senki, a választ odabentről az én kopogtatásom pusztán reakciója váltotta ki az üres szoba bútorából.

Hol található az agyban a tudat? Hiszen az agyat alkotó sejtek építőanyagai folyamatosan cserélődnek. Mi hordozza akkor a tudatot? Az egyes sejtek? Tudjuk, hogy az agysejtek folyamatosan pusztulnak az életünk során, az öntudatunk (az a tudat, hogy én én vagyok), mégsem változik. Az agyműködés önmagában semmiképpen sem bizonyítja a lélek szükségét. Ha az agyban betegség, daganat, sérülés lép fel, az érinti az ember személyiségének megnyilvánulásait, a gondolkodási képességet. Az orvostudomány, az agysebészet sokat tehet, hogy segítsen az elromlott részek javításában. Nem tehet azonban többet, mint a zongorahangoló: megjavíthatja a hangszer meghibásodásait, de a zongoristán nem tud javítani.

Ahogy a művész nem tud játszani zongora nélkül, és ahogy a zongora sem szólal meg a művész nélkül, úgy az embernek is szüksége van fizikai testre, benne az aggyal, amivel gondolkodik, és a lélekre is, mely „játszik” ezen a bonyolult szerkezeten, hogy működni, élni tudjon.

Szükséges-e tehát a lélek feltételezése az ember személyiségének megértéséhez? Kétséget kizáróan bizonyítják-e az agyműködés megfigyeléséből nyert információk a lélek nem létezését? Dönts el te magad!

Mi hát a lélek?

A lélek szónak kétféle jelentést tulajdoníthatunk. Általában érthetjük úgy, mint *életelvet*, mely élővé tesz minden élőlényt (növényt, állatot, embert). Ebben az esetben azt a minőségi többletet értjük rajta, amelyről az előző pontban volt szó, amely elválasztja az élettelen az élőtlől. A Bibliából sem nyerhetünk teljes bizonyosságot arról, hogy az állatokban pusztán élet van, vagy ez az élet valamiféle lélek eredménye. A héber szöveg vonatkozó szavai egyaránt fordíthatók „élő lélek”-nek és „élőlénynek”⁹. Egy biztos: ez az élet nem az anyagból adódik magától, hanem Istentől származik.

A növényi élet (vagy lélek) egyetlen életműködése a *tenyészeti életműködés*, amely öntáplálkozásban, anyagcserében, növekedésben, szaporodásban, egyes sérülések javításának képességében áll fenn. Az állati élet (lélek) mindezeneken felül még az *érzékelés* és az *akarat* képességével is bír. Az állat lát, hall, szagol stb., érzéki gyönyört és fájdalmat érez, az egyszer megszerzett képzeteket felújítja (állati emlékezet), és ennek alapján bizonyos dolgokat érzékileg meg is tanul (pl. a ló megjegyzi az utat, a kutya megismeri a gazdáját stb.). Az állatok viselkedését alapvetően az *ösztönök* határozzák meg. A méh táncában a kaptár előtt bámulatosan adja tudtára társainak a virágok lelőhelyét és csodálatos precizitással építi meg viaszcelláit, de egy szobában százszor is nekirepül az üvegnek ahelyett, hogy a szemközti nyitott ablakon át távozna. A hód is mindig pontosan ugyanúgy építi meg a várait, ahogy a Teremtő belé programozta azt, egy hajszállal sem tér el attól. Nem gondol ki új konstrukciókat, nincs különféle „építészeti stílusa”. Az állatok, amikhez ösztönük nincs, azokban tökéletesen tehetetlenek. Az ösztönök olyan cselekvésekre indítják az állatot, amelyek a cél ismerete nélkül az egyedre vagy a fajfenntartásra nézve előnyösek.

Az emberi élet azonban minőségileg magasabb rendű az állatinál, mert az ember *szellemiséggel* is rendelkezik. Speciális értelemben tehát úgy is mondhatjuk, hogy az élőlényekben élet van, az emberben viszont lélek.

Ha az élőlényeket megelevenítő anyagtalan minőséget léleknek nevezzük is, az ember lelke mindezeknél magasabb kategóriát képvisel. Az emberi és az állati élet különbözőségét megfogalmazhatjuk több módon is:

9 „Én pedig ímé özönvizet hozok a földre, hogy elveszessen minden testet, a melyben **élő lélek** van az ég alatt; valami a földön van, elvész.” (Károli)
„Mert én özönvizet fogok hozni a földre, hogy elpusztítsak az ég alatt minden **élőlényt**. Minden el fog pusztulni, ami a földön van.” (Magyar Bibliatanács új ford.) [1Mózes 6:17]

- 1) Az élőlényekben tényésző élet (növények), vagy érzékeléssel bíró, de ösztön vezérelt élet (állatok) van, míg az embernek a szellemi dolgok megértésére is képes lelke van.
- 2) Az élőlényekben „élet lelke” van, amely megkülönbözteti őket az élettelen tárgytól. Az emberi léleknek azonban ezen felül még szellemisége is van.
- 3) Az élőlényeknek van testük és azt megelevenítő lelkük. Az ember pedig hármas természetű (trichotómia): van teste, lelke és mindezen felül még szelleme (szellemisége).

Tulajdonképpen mind a három megfogalmazás ugyanazt írja le: az ember magasabb minőséget képvisel az állatoknál, még a leg „okosabb” állatnál is. Márpedig az okság elve szerint az okozat nem lehet magasabb minőségű az oknál. Az ember így nem „emelkedhetett” ki az állatvilágból.

Az utóbbi (3) lehetőséget, az ember hármas felosztását a Biblia alaposabb tanulmányozásának fényében el kell vetnünk. A legvalószínűbb az első megállapítás, mely szerint az élőlényekben élet van, míg az embernek a szellemi dolgok felé is nyitott lelke van.

Az egyes ember lelkének eredetéről lásd az erről szóló kérdést.

A lélek szellemiségének bizonyítékai¹⁰

Vannak ismereti és akarati tényeink, amelyek tárgyilag teljesen anyagtalanok, amelyeknek tárgya nem határozott alakkal, kiterjedéssel, színnel, hanggal, vagy más anyagi tulajdonsággal bír, tehát nem anyagi valóság. Ilyen anyagtalan ismeret vagy vágytárgy pl.: maga az „anyagtalanság”. Én, az ember, el tudom gondolni a „végtelenség”, a „lélek”, a „szellem”, az „anyagfeletti tökéletesség” fogalmait. Mindez tárgyilag teljesen anyagtalan fogalom s hasonlóképp anyagtalan fogalmak ezek is: „igen”, „nem”, „szépség”, „harmónia”, „szükségesség”, „végtelenség”, „szeretet”, „Isten”. **Márpedig ami anyagtalan fogalmakat tud alkotni, az maga sem lehet anyagi, anyaghoz kötött erő.** Amint zenéről nem beszélhet az, aki egyetlen hangot sem hallott soha, amint színről nem beszélhet az, aki színt soha nem látott, amint egy tudományos könyvet nem írhat meg az, akiben magában nincs tudomány; éppúgy **az a megismerő képesség sem lehet anyag, amely szellemi dolgokat tud felfogni. ...**

Az ember *elvont fogalmakat* alkot, s elvont dolgokra vágyódhat. Elvont fogalom nemcsak minden anyagtalan fogalom („Isten”, „szeretet”, „okosság”, „tangenstétel”), hanem minden általános fogalom is: „madár”, „fa”, „háromszög”, anélkül, hogy valamely meghatározott nagyságú, alakú, színű madárról, fárról, háromszögről volna szó. **S ezek az elvont fogalmak csak az embernél vannak meg. ...** Az állat nem tud rajzolni, nem tudja a dolgok arányait kicsinyítve visszaadni. Ehhez az kell, hogy a megismerő-képesség uralkodni tudjon az anyagon, annak egyes vonásait (pl. az ábrázolandó tárgy körvonalainak arányait) külön tudja választani az anyagi s téri adottságtól, a természetes nagyságtól, kiterjedéstől. Sőt az ember nemcsak általános fogalmakat tud alkotni: („az ember”, „a madár”, „oroszán”, „csillag”), azaz nemcsak az egyediségtől tud eltekinteni, hanem még a léttől is el tudja vonni fogalmait: tud pusztán „lehetséges madárról”, lehetséges emberről, „lehetséges eseményről” beszélni s gondolkodni. Sőt ami ennél is több: a fogalmak egyes alkatrészeit boncolni is tudja s ezek közt összefüggéseket, viszonyokat tud felfedezni. ... Az ember az érzéki megismerés útján nyert képzeteket és érzeteket *önállóan, azaz az anyagtól függetlenül fel is dolgozza*, elemzi, azok jegyei közt viszonyokat, célirányosságokat, hasznosságokat állapít meg, elvon, ítél, következtet, kombinál, feltalál, berendez. Az anyagtól való ekkora függetlenség az emberi megismerés (és akarás) tényeiben a megismerő (és akaró) alany nagyfokú függetlenségét bizonyítja.

¹⁰ Az alábbiakban Bangha Béla: Istenhit és Istentagadás című könyvéből idézek.

A mű szabadon hozzáférhető az interneten, az oldalszámozások ebből a kiadásból valók.

Ami pedig az anyagtól bármely értelemben független, az (más szóval) szellemi.

Az ember nemcsak megismer és akar, hanem öntudattal is bír, azaz felfogja azt is, hogy megismer és akar. Sőt mi több: felfogja azt az ént is, aki megismer és akar. ... Az ember öntudata különbséget tesz a kívülről vett benyomás és a benyomást felvevő én között. Ha valamit látok, akkor nemcsak látok, hanem tudom is, hogy látok és hogy én vagyok az, aki lát, aki a látást magában érzi. Az anyag tétlen és tehetetlen s így nem határozhatja meg az önfelismerésre önmagát, nem indíthatja önmagát arra, hogy önmagát visszatükrözze. Ez teljességgel olyan működés volna, amelyre az anyagban, a kiterjedt, lomha, tehetetlen valamiben semmiféle képesség nincsen és soha ilyen képességet az anyag, mint ilyen el nem árul. **Csak az ismerheti fel önmagát, mint függetlent az anyagi affekciótól, befolyástól, ami az anyagtól csakugyan független, ami az anyagon felül áll: a szellemi lélek.**¹¹

A lélek létezését bizonyítja az ember **akaratszabadsága** is. Az ember, ha különböző választási lehetőségek állnak előtte, szabadon tud dönteni, hogy melyiket választja. Nincs eleve kijelölve számára, hogy melyik mellett kell döntenie: ha az egyik valami élvezetes dolog, a másik csupán csak hasznos, akkor egyéni mérlegelésén és a szabad akaratán múlik, hogy végül is hogyan választ. Az ember tud tűnődni, ingadozni, kívánni, és végül bárhogyan is dönt, nem lehet azt mondani, hogy ez az egyedül lehetséges döntés lehetett volna.

Ha ez az akaratszabadság nem volna, akkor a bűnözőket nem volna szabad büntetni, esetleg csak gyógyítani. Ha nem volna lehetősége egy embernek választani a jó és rossz cselekedet között, mert az inger eleve kijelöli a reakciót, akkor mi alapján vonhatók felelősségre. Hiszen ők csak azt tették, amit az ösztönük parancsolt nekik. Ha egy kutya megtámad egy embert, akkor nem kutyát állítják bíróság elé, hanem a gazdáját. Az állat csak az ösztöneinek engedelmeskedik, nem mérlegeli cselekedeteit jóság szerint. Érdemeket sem volna szabad elismerni, mint ahogy nem ismerjük el egy jól működő gép érdemeit.

Az akaratszabadság ténye azonban *újabb bizonyítéka az emberi lélek szellemi természetének*. Mert ismét csak annak jele, hogy a léleknek vannak olyan tulajdonságai, amelyek az anyag megköötöttségét, tétlenségét s csak kívülről való megindíthatóságát messze túlhaladják.¹²

Az emberi léleknek tehát mindenképpen anyagon kívülinek, anyagfelettinek, és ezen kívül szelleminek kell lennie, mert olyan tulajdonságai vannak, melyek az anyagnak nincsenek. Valaminek a tulajdonságai pedig nem lehetnek lényegileg magasabb rendűek és tökéletesebbek, mint a dolog maga, amelynek tulajdonságai.

Ha a lélek szellemi tulajdonságokat mutat, maga is csak szellemi valóság lehet.

A szellemi, lelki tények tehát csak oly alanyt ékesíthetnek, amely *maga is szellemi*. De ezenkívül az emberi lélek a szellemi működéseknek és erőknél *létrehozó oka is*, már pedig **semmi sem lehet az okozatban, ami nincs az okban; az okozat nem lehet tökéletesebb, s magasabb-rendű, mint az ok. Tehát ha a lelki tényeket a lélek hozza létre s a lélek hordozza, a léleknek magának is már e kettős oknál fogva is szellemi természetűnek kell lenni.**

Az emberi lélek tehát tulajdonságaiban, képességeiben s ennél fogva saját mivoltában és lényegében is *anyagfeletti, kiterjedéshez nem kötött, az anyag tulajdonságait s korlátoltságát nem osztó, azaz szellemi valóság*. Igaz, hogy ez a szellemi valóság ebben az életben a testtel össze van kötve s vele egyesült, úgyhogy

11 i.m. 156-158. old.

12 i.m. 159. old.

legtöbb e világi életműködésében a testi erők közreműködésére van utalva, sőt az emberi lélek sajátos rendeltetése, hogy fogalmait, gondolkodásának elemeit is az érzéki megismerés alapján szerezze meg; amiből következik, hogy az emberi lélek nem *tiszta* szellem, hanem az anyaggal való egyesülésre *természettől ráutalt szellem*.¹³

Az ember kiemelkedése az állatvilágból logikai képtelenség

A szellemi lélek, amely az emberben lakozik, minőségileg olyannyira magasabb rendű az állatokat megelevenítő életnél (vagy léleknél), hogy abból – az okság elve szerint – semmi esetre, semmi módon és körülmények között nem fejlődhetett ki spontán „természetes kiválasztódás” hatására.

Azt kell tehát mondjuk, hogy az ember szellemiséggel bíró lelkének létezése kétségtelen tény. A pszichológia azt állítja, hogy az emberi lélek az evolúció során alakult ki. Láttuk azonban, hogy ez egyszerűen *a priori*, tehát logikailag lehetetlen. Az emberi lélek olyannyira más minőség, hogy úgy mondjuk más „dimenzió”, hogy az állati élet abba magától át nem léphetett, és nem is fog soha. Egyik „főemlős” sem bír még csak közel sem azokkal a tulajdonságokkal, mint az ember: nem gondolkodik, nincs elvont dolgok megragadására képes értelme, nem érez (nincsenek lelki érzései), nincs öntudata, nincs lelkiismerete, nincs akarati szabadsága. A majom és az ember között akkora szakadék tátong, mely semmiféle ugrással (ld: „evolúciós ugrással”) át nem ugorható!

A materializmus azt állítja, hogy csak a fizikailag felfogható világ létezik. Ezt a tételét azonban nem tudja bizonyítani, sőt az élet anyagi világtól való függetlensége és az emberi lélek anyagtalan, szellemi volta ellenben bizonyítható. **Ezért a materializmus, és a rá alapozó elméletek, mint amilyen az evolúció darwini elmélete, megcáfoltnak tekinthetők.**

Természettudomány és hit. Konklúzió

Remélem, hogy az már legalább világos mindenki előtt, hogy a tudomány most már nem akadályozhat meg senkit abban, hogy higgyen Istenben. A legújabb tudományos eredmények immár nem zárják ki Isten létezését. Az ellene felállított elméletek pedig mind megcáfoltak tekinthetők. **Akit tehát eddig az tartott vissza, hogy ellentmondást látott a Biblia és a tudományos megismerés között, azoknak el kell fogadniuk, hogy ez az ellentmondás immár feloldódott, nem létezik.** Sokan – tudósok is – azért nem akartak Istennel foglalkozni, nehogy maradi gondolkodásúaknak tűnjenek. Ez immár megváltozott: ma az tekinthető maradinak, aki még mindig a rég meghaladott tudományos dogmák alapján utasítja el Istent. Nem kell tehát megijedni a még napjainkban is egyre-másra megjelenő, az evolúciós elméletet alapul vevő „tudományos” munkáktól. Egy túlhaladott világnézet a korral haladni nem akaró képviselőinek csökönyös megnyilvánulásai ezek.

Istent a természettudomány továbbra sem tudja bizonyítani, mert nem tartozik a vizsgálati körébe. A tudomány csak az „előtérben”, a látható, tapasztalható világban levő folyamatokat tudja elemezni, vizsgálni. Isten azonban a „háttérben”, a láthatatlanban tartózkodik, ahová semmiféle műszer nem képes behatolni. A mikrofizika felfedte ennek a láthatatlan tartománynak a létezését, melynek hatásaként nyilvánul meg a látható világ. Az anyagról ma már tudjuk, hogy nem *van*, hanem *történik*. Azt azonban, hogy minek a hatására történik, arról nem mondhatunk semmit, nem vizsgálhatjuk, egy áthatolhatatlan lepel fedi el előlünk. Ahhoz, hogy technológiát hozzunk létre, nem is kell erről a láthatatlan hatóerőről semmit sem mondanunk. Elég, ha a hatásait megismerjük, kutatjuk. A gravitáció okáról sem mondhatunk semmit - amit mondanak, az csak feltételezés -, mégis az életben mindenhol számolhatunk vele, alkalmazhatjuk.

¹³ i.m. 159. old.

Döbbenetes felismerés, hogy amit a fizika az utóbbi évtizedekben felfedezett, azt a Biblia már 2000 évvel ezelőtt kijelentette:

„Hit által értjük meg, hogy a világokat Isten szava alkotta, úgyhogy a nem láthatókból állt elő a látható.” (Zsidók 11:3)

Ezt a láthatatlan világot nem kell immár valahova a fejünk fölé helyezve elképzelnünk, mint a középkorban gondolták. Az a világkép nem a Biblia tényleges világképe volt. A láthatatlan itt van körülöttünk, a látható benne foglaltatik a láthatatlanban. Ahogy Pál is beszélt róla Athénban, az Aeropagoszon: „mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk” (ApCsel. 17:28). Ez nem a panteisztikus világkép, amely szerint isten a természetben van, egyenlő azzal! Ellenben azt jelenti, hogy Isten a láthatatlan világban itt van állandóan körülöttünk, nem valahonnan messziről figyel. Amit régen csodának gondoltak, azokról ma már tudjuk, hogy ezekben Isten egyszerűen csak elhúzta egy kis időre a fátylat a láthatatlan világ elől. Gondoljunk csak például a karácsonyi történetben a pásztoroknak megjelenő angyali seregekre. Vagy Jézus mennybemenetelére, amikor „felemeltetett” a tanítványok elől. Jézus itt „egyszerűen” átment a láthatóból a láthatatlanba, és most is ott van. Isten a Bibliában mindig a kor emberének megfelelő nyelvezetet használt a közlésre. Lehet, hogy Isten szavának *drága kincsei* a kor nyelvezetének *cserépedényeiben* vannak, de nem a cserép számít, hanem ami benne van¹⁴! A Biblia ennek ellenére sem állít soha valótlanyságot, csak egyszerűen tekintetbe kell vennünk azt a közeget, amelyben az Ige elhangzott. Miért adta Isten a kijelentését az akkori „tudatlan” - a mi, szemünkben, tegyük hozzá – embereknek, miért nem a mostaniaknak? Ezt mi nem tudhatjuk. Isten azonban mindig pontosan, bölcsen, akkor és úgy cselekszik, ahogy az a legtökéletesebb, a leginkább célravezető. Talán a mai kor emberében több hajlandóságot találna a hitre? A kérdés persze költői. Különben is:

„Ki irányította az ÚR lelkét, ki volt tanácsadója, aki oktatta? Kivel tanácskozott, ki világosította fel őt? Ki tanította meg a helyes eljárásra, ki tanította tudományra, és ki oktatta értelmes cselekvésre?” (Ézsaiás 40:13-14)

Nem kell tehát immár választani a tudomány és Isten között! Nem arról van szó, hogy Isten belefér a tudományos világképbe, hanem **Isten igazságai között immár helye van a tudománynak is!**

Dr. H. Rohrbach a már idézett művében így ír:

„Egy mondatban összefoglalom mindazt, ami az ún. *kettős tagadás* lényege. Ez a mondat Jordan Pascual-tól ered, és a gondolat kitűnő megfogalmazása: A modern fizika eredményei tagadják az újkori („felvilágosodás”-kori – a szerz.) világképet, amely viszont tagadta Istent. ... Ma tudományos megállapításként mondhatjuk, hogy a modern fizika eredményei ellene mondanak ennek az újkori világképnek. ... Így most újonnan visszanyertük a döntés szabadságát: azt ugyanis, hogy ebből a kettős „nem”-ből, amelyet a mai természettudomány kínál az Isten iránt kérdezősködő embernek, egy „igen”-t formálunk-e Isten számára? ... Mindenesetre az a helyzet, hogy a természettudomány részéről nem áll fenn többé olyan ellenérv vagy gátló ok, amely megakadályozna minket abban, hogy kimondjuk ezt az „igen”-t Isten felé.

Míg az „újkori világkép” szerint a természettudomány eredményei alapot szolgáltatottak a hitetlenségnek, vagyis annak, hogy az ember ne higgyen a személyes Istenben, aki Jézus

14 vö.: 2Kor. 4:7

Krisztusban emberré lett, addig ma szabad hitbeli döntéstől függ, hogy elfogadjuk-e a keresztyén hitet.

Most valóban egzisztenciális kérdés előtt állunk (mely nem csak e világi, hanem örökkévaló „egzisztenciánkat” érinti -HJ): „Tanúul hívom ma ellenetek az eget és a földet, hogy előtökbe adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. **Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is!**” (5Móz. 30:19). Erről van szó. És a természettudomány már nem adhat nekünk választ, érvet hit és hitetlenség közti döntésben sem a hit mellett, sem ellene. **Ez az új helyzet, amely a mai ember számára kialakult a mai fizika eredményei által megalapozott gondolkodásbeli változás folytán.**”¹⁵

Neves tudósok megállapításai¹⁶

Végezetül hadd idézzek néhány híres természettudóst, ők hogyan vélekednek a tudomány és Isten kapcsolatáról:

Nikolaj Kopernik (Nicolaus Copernicus), a heliocentrikus világkép megalkotója:
„Állandó megfigyelés, valamint a világ szerkezetének isteni bölcs rendjével fenntartott értelmi kapcsolat következtében ki ne csodálkoznék el mindenek Teremtőjének nagyságán.”

Isaac Newton, a modern fizika szülőatyja, a világ egyik legnagyobb tudósa:
„A Kozmosz csodálatos elrendezése és harmóniája csak egy mindenható és mindentudó lény tervében születhetett meg. Ez mindörökre a legnagyobb felismerésem.”

Karl von Linné (Carolus Linnaeus), botanikus és a **rendszertan** alapítója:
„Láttam az örök, végtelen, mindentudó, mindenható Istentől való jelenségeket, és tisztelettel térdre estem Előtte.”

William Herschel, csillagász és az Uránusz felfedezője:
„Minél fejlettebb a tudomány, annál nehezebb elvetni egy teremtő és mindenható bölcsesség örök létezésének nyilvánvalóságát.”

André Marie Ampère, illetve **Hans Oersted**, az elektromosságban tevékenykedő fizikusok:

„Isten létének legmeggyőzőbb bizonyága... az a nyilvánvaló harmónia, amely a világegyetem rendjét fenntartja, és amelyben az ott élő lények megtalálják mindazt, ... amire szellemi és fizikai fejlődésükhöz szükségük van.”

„Minden alapos természetkutatás Isten érzékeléséhez vezet...”

Jons Jacob Berzelius, az atomtömegek meghatározója:
„Minden szerves anyagokkal kapcsolatos dolog olyan bölcs célszerűségre mutat, amely valami felsőbbrendű értelemről származik...”

Michael Faraday, vegyész és fizikus, az elektrolízis törvény felfedezőjéről:
„Michael Faraday a mélységes keresztyén hit és nagy tudományos eredmények embere volt. Életének központi vezérelve az Istenbe mint Teremtőbe vetett hite volt.”

„...mélységes alázattal önmagát nem olyan emberként szemlélte, aki tehetsége által fölötte áll kortársainak, hanem mint olyat, aki egy már megírt könyv lapjait forgatja, amelyben rendet, ésszerűséget és tervszerűséget talál, méltót a Nagy Alkotóhoz.”

¹⁵ im. 123.old

¹⁶ Az idézetek Vladimir Vukanovic - Tudomány és hit című könyvéből származnak (Kálvin kiadó, Budapest, 1998).

Heinrich Maedler, csillagász, aki a Holdat térképezte fel:

„A természet komoly kutatója nem tagadhatja Istent.”

„Annak, aki mélyen belenézett Isten műhelyébe, és alkalma volt megcsodálni az örök bölcsességet, térdet kell hajtania a legmagasabb szellem előtt.”

Prescot James Joule, a hőtan megalapítója:

„A jelenségek olyan nagy változatosságával találkozunk, amely érthető nyelven beszél a természet nagy építészének bölcsességéről és áldott kezéről.”

William Kelvin, a Kelvin-skála és a második főtétel megalapítója:

„Intelligencia és jóakarátú szándék meggyőző bizonyosságai vesznek körül bennünket, mutatják nekünk a természet teljességét egy szabad akarat munkáján keresztül, és tanítják nekünk, hogy minden élőlény egy örök teremtő-kormányzótól függ.”

Walter Nernst, fizikus, vegyész, a Nernst-egyenlet felfedezője:

„A fizikában dolgozni annyit jelent, mint Isten alkotását szemlélni.”

David Livingstone, geográfus:

„Jézus közel van hozzád és lát téged, és Ő olyan jó és barátságos.”

Johannes Reinke, botanikus:

„A természet nem úgy jelenik meg előttünk, mint vak erői káosza, nem úgy, mint energiának és anyagi részecskéknek a kusza keveréke; éppen ellenkezőleg, nyilvánvaló rend van benne. A bolygónkon tévelygő emberek számára Isten lényege mély titok marad, mindazáltal a természet megfigyelése nem hagy kétséget az Ő létezésének valósága felől, amely egyszerre transzcendens és immanens.”

Ernest Rutherford, Nobel-díjas és a radioaktivitás felfedezője:

„Azok az emberek, akik nem tudományos munkát végeznek, abban a félreértésben élnek, hogy a tudósnak széles körű ismeretei következtében vallástalannak kell lennie; ellenkezőleg, a mi munkánk Istenhez közelebb visz bennünket.”

Sir James Jean, matematikus, fizikus, csillagász, aki a kinetikus gázelméletet kutatta:

„Napjainkban széles körű ez a megegyezés – amely a tudományok fizikai részében csaknem általánosan elfogadott -, hogy az ismeretek áradata valamilyen nem mechanikus valósághoz vezet; a világegyetem egyre inkább egy hatalmas gondolathoz hasonlít, mint egy nagy géphez.”

„Felfedezzük, hogy a világegyetem egy tervező vagy vezérlő hatalom nyilvánvalóságát mutatja...”

Heinrich Vogt, csillagász, a teremtéselméletben járult hozzá:

„...Kell lennie egy anyag, tér, idő, és minden létezési szint fölötti értelemnek, amely végtelenül nagyobb, mint az emberi értelem, egy isteni természetű értelemnek, Aki megteremtette a világot, Aki gondozza és irányítja azt, most ugyanúgy, mint a teremtés első napjának hajnalán.”

Pascual Jordan, fizikus, aki a kvantum-elektrodinamikában alkotott nagyot:

„...A materialista természetfilozófia nincs többé összhangban a természettudomány felfogásával; valóban ellentmond ennek.”

Arthur Eddington, asztrofizikus, aki a naprendszer kutatta:

„A modern fizika szükségképpen Istenhez vezet.”

Pierre Lecompte du Noüy, biofizikus, aki a sebek gyógyulásának fiziológiáját vizsgálta:

„Azok, akik megpróbálták eltörölni az isteneszmét, szégyenletes és tudományellenes munkát folytattak. Én az akkoriban divatos kételkedéssel léptem fel a felnőtt korba, és 30 év laboratóriumi munkájába kerültem, hogy meggyőződjem róla: pontosan azok csaptak be szándékosan, akiknek az lett volna a kötelességük, hogy megvilágosítsanak engem, legalább saját tudatlanságuk egyszerű elismerésével. Én erre a hitre a biológia és fizika ösvényeit kutatva jutottam el; meg vagyok győződve róla, hogy bármely gondolkodó tudós számára lehetetlen, hogy el ne jusson erre a következtetésre, hacsak nem vak és tisztességtelen.”

„Az ember és rendeltetése című utolsó könyvemet abban a mélységes meggyőződésben írtam, hogy korunkban a tudomány Isten nélkül lerombolja a világot.”

Andrew Miller, molekuláris biológus:

„Ha megpróbáljuk világosan megjelölni a különbséget teizmus és ateizmus (istenhit és istentagadás) között, az alapvető kérdés az, van-e célja a világegyetemnek, vagy nincs. Van-e személyes Teremtője a világegyetemnek, és ennél fogva van-e célja, vagy teljesen értelmetlen erők eredménye? Ezeknek a kritériumoknak az alapján (vagyis, hogy a világ koherens, termékeny, megérthető, megfelelő, és értelmes), és a jelenkori biológia világosságában, az Istenben való hit ésszerű.”

Arthur Peacocke, molekuláris biológus:

„Ifjúságomban agnosztikus lettem. De roppant hatást tett rám, amikor kutattam, hogy a világegyetem valójában megérthető. Miért bizonyul a természet mindig értelmesen összefüggőbbnek, mint bármi, amit fel tudunk fogni, mielőtt tanulmányokba kezdenénk? Hiszem, hogy a világegyetem ésszerű, mert szuperértelmes lény van mögötte. Megborzongtat a világegyetem szépsége és ésszerűsége, a kvarkoktól az emberi agyig, annak rendje, bonyolultsága és integráltsága. Hiszem, hogy Isten a végső realitás. Isten örök, téren és időn túli.”

Sam Berry, a londoni egyetem genetika professzora:

„Minket a teremtés többi részétől Isten bennünk lévő képmása (1Móz. 1,26-27) különböztet meg, nem valami genetikus vagy anatómiai elem... Fontos, hogy a teremtés többi részéhez képest minőségileg eltérő módon alanyok és Istennek felelős személyek vagyunk.”

Ne gondolja tehát azt senki, hogy a tudomány képviselői, vagy a „tudomány”, mint olyan kizárná Isten létezését. A fenti tudósok mind nagyon jelentőset alkottak a szakterületükön. Ilyen nagy elmék Isten kérdésében mind tévedtek volna? Az igaz, hogy az ellen oldalon is vannak nagy nevű tudósok, de **nem is ez a perdöntő** ebben a kérdésben. Ami fontos, hogy **nem minden tudós vallja a tisztán materialista világképet.**

Nézzünk meg tehát most néhány **bizonyítékot**, amely még **Isten létezése mellett szól**, miután tudományos akadályok immár nincsen annak, hogy higgyünk Ő benne.

Létezik-e Isten?

Bevezetesként kisebb változtatásokkal* idézem Bangha Béla: *Nagy kérdések útján* c. írásának Válaszúton c. bevezetőjét. Mielőtt Isten létezésének bizonyítását kezdenénk latolgatni, nem árt, ha elgondolkozunk azokon, amikről ír:

Válaszúton.

Barátom és testvérem, aki kételkedsz és elutasítasz magadtól minden világnézeti, (...) [és Istennel kapcsolatos] megvilágosíttatást, engedd meg, hogy eleve kijelentsem: Nincs igazad ezzel az elzárkózással.

Nincs igazad mindenekelőtt akkor, ha azt mondod: mit érdekel engem egyáltalán a kereszténység és ... [Isten]?

Nincs igazad, ha azt hiszed, hogy ezek a kérdések idejüket múlták, hogy a mai közönségre és reád nézve elvesztették jelentőségüket.

Nincs igazad, ha annak az agnosztikus közönynek puha hintaszékén ringatod magad, amely egyik oldalhoz sem szegődik s a kereszténység és keresztényellenesség harcát kényelmes páholyból szemléli.

Nincs igazad, ha azt hiszed, a bölcsesség abban áll, hogy az ember távol tartja magát minden világnézeti párttól, hanem sztoikusán és nyugodtan élvezzi az életet, úgy, ahogy tudja s minden e világ feletti kérdésre vállat vonva feleli a modern tudninemakarás válaszát: „Ignoramus et ignorabimus”! Mit tudom én, hol az igazság!

Testvérem és barátom, az élet talányokkal van tele és e talányok között, akár tetszik, akár nem, *a legkomolyabb, a legmélyebb, a legörökebb s a legmarcangolóbb mégis csak az ... Isten létezéséről szóló probléma.* Nem lehet csak úgy vállvonogatva elmenni mellette, nem lehet azt mondani, hogy „nekem ezen a téren nincsenek problémáim”! Nem mondhatod, hogy a legmélyebb és mindenkit legegényibben illető kérdés téged nem érdekel. Mert ez *nem volna őszinte és nem volna komoly beszéd.*

Ahogy Goethe a világtörténelemről mondja, hogy a legmélyebb téma benne mindig a hit és hitellenesség küzdelme volt, úgy el lehet mondani ugyanezt az egyes ember lelkéről is. Mindenféle hullám hányódik a lelkünk tükrén, mindnyájunkén kivétel nélkül, de a legmélyebb és leghatalmasabb fenékhullám mégis csak ez: a nagy, örök gondolatok kérdése: van-e Isten és ki az, és milyen ő, és mi vagyok én, és mi közöm nekem hozzá, és van-e boldogság, és mi lesz velem a síron túl?

Elhallgattatni ezt az ős-mély kérdést pillanatokig éppenséggel lehet, eltemetni, elfeledni sok ezer egyébvel, elnémítani magunkban a lélek felsíró alapösztönét a végső honnan? miért? és hová?— iránt; ... ideig-óráig lehet. De nem volnánk őszinték, vagy nem volnánk komoly, gondolkozó emberek, ha tagadnók, hogy legalul, legbensőbben és legmegrázóbban a lelkünk legmélyén mégis ezek a kérdések izzanak.

S ez nem is lehet másképp, a perc múlik, s az életünk sodródik a nagy Niagara, a lezuhanás felé. Ha sohasem halnánk meg, ha nem volna oly nevetségesen rövid ez a mi itt-időzésünk, ha nem mentek volna el innen máris oly sokan, ó, oly véghetetlenül sokan, akik itt nevettek, szórakoztak és sírtak ezeken a tájakon előttünk; s ma nincsenek itt, rég nincsenek itt, az életük, a fájdalmaik és örömeik, a lakásaik, a bútoraik, sőt a nemzetük, a kultúrájuk is rég elsüllyedt, mint egy elomlott regei vár! Ha le lehetne tagadni a véget, a szörnyű összeomlást, az elmúlást, az enyészetet, mint egyetlen biztost és maradandót a világon: akkor talán igazatok lehetne nektek, ti farsangi bohócok és jól élő szkeptikusok, ti csak mulatozók és csak evilággal számolók! Akkor igazatok volna nektek, liberálisok és plutokraták, monisták és kommunisták, és kényelmes keresztyének és névleges keresztyének, igazatok volna – *talán.* De így egészen bizonyos, hogy *nincsen igazatok.*

Egészen bizonyos, hogy amit építetek, összedől; s arra meg, hogy a helyébe valami mást, valami jobbat s maradandóbbat építsetek, nem is gondolhattok. És így egészen bizonyos az is, hogy értelem nélkül éltek és az életeteknek nincsen komoly tartalma.

Mert lenni, csak azért, hogy vergődjünk, hogy néhány szegényes ünnepnap kedvéért hordozzuk a sok szürke hétköznap gyötrelmét, élni, hogy meghaljunk, hogy lemészároltassunk; virágozni, hogy sárrá bomljunk; küszködni, hogy végre is végleg és

* A saját betoldásaimat [szögletes zárójelben], a kihagyásokat pontokkal (...) jelzem

mindenestül letörjünk; hogy eltűnjünk mint az árnyék, mint a vágató szél, mint a hullám az óceán közepén – ez nem élet, ez nem cél, ez nem rendeltetés!

És ha baj: nem találni meg az élet értelmét, hát kétszeresen és százszorosan baj: nem is keresni azt! Olyan ez, mint amikor a tompaelméjű, a tébolyodott beleszúr az ujjába, érzi is a fájdalmat, de nem érdekli, hogy a tűt ki is húzhatná a sebéből.

Az emberiség legnagyobb része, hála Isten, nem tompaelméjű. Különböző értelmiségi foka szerint különböző módon, de keveseket leszámítva, mind keresi az élet mélyebb értelmét, keresi az Istent s a túlelmelkedő viszonylatokat, melyek őhöz fűzik. Legalább negatív válaszokat keres rá: „nem igaz”, „nem lesz semmi”, „nincs másvilág”, „a halállal mindennek vége” – így hitegeti önmagát. De mégsem tudja kivonni magát a bizonyosság alól, hogy ezekkel a kérdésekkel foglalkoznia kell.

Sok aztán megreked a keresés útjának a felén, az egynegyedén, az egytizedén és nem jut el teljesebb megismeréseikig; ez tény. Bizonyos az is, hogy az Isten ellenségei szédületes rutinnal, szervezettséggel, összetanultsággal feszítik ki mindenütt a hálót, hogy a megoldást keresők lába elbotoljék benne s elbotolva, elfáradva ne keressenek tovább. Ma s régtől fogva Lucifer bérelte ki az eszmetérjesztés és emberirányítás összes hatalmas eszközeit: a sajtó, irodalom, könyvpiac, egyetemek, színházak, mozik, bankok, – ami él és liheg, amivel tömegek gondolkodását befolyásolni lehet: szinte mind az ő anyagelvi, élvezetelvi, kételkedő szellemét leheli. Minden csak anyag, legfőbb cél az élvezet, semmi biztosat nem tudunk – ez hangzik ezer szócsövön keresztül száz év óta s ravasz kezek mesterségesen szorítják rá a nemlátás fátylát az elborult szemekre. Fent a filozófusok és intellektuelek, lent a munkásvadítók és [hitet] ... gúnyolók, itt a szabadkőművesek, ott a szocialisták. És nem engednek érvényesülni mást: író, tanár, kutató, tudós, költő, művészt, gondolkodót, mint aki hozzájuk szít, aki velük együtt s az ő kedvükért tagad és vigyorog és lesajnál...

És mégis igaz: az emberiség *túlnyomó része*, a mesterségesen elvakítottakon és ön elvakultakon kívül mind sírják a megoldást, epedik a választ, keresik az Istent.

Nemcsak a jámborok, hanem azok is, akik kifelé, sokszor talán merő gyávaságból, a hitetlent vagy közönyöst játsszák. Hány volt, aki miután megtért, bevallotta, hogy bizony a hitetlenségben sohasem volt nyugodt; mindig érezte, hogy tévúton bolyong, csak ereje nem volt a megfordulásra.

És nemcsak az együgyűek beszélnek így, a hiszékenyek, gyenge nők és gyermekek, a befolyásolhatók és önállótlanok, hanem a mélyenszántók, a legönállóbbak, a legmagasabban szárnyalók és leginkább kételkedésre hajlók. Csodálatos dolog: a közhiedelemmel szöges ellentétben áll a kimutatott s beigazolt tény: a legnevesebb, legmodernebb, legzseniálisabb újkori természettudósok és felfedezők a mai napig, Röntgenig és Marconiig hívő keresztyének voltak; alig találni a legnagyobb nevek százai közt öt-hat istentagadót vagy monistát! A magasabb értelmiségek világa sokkal keresztyényebb, mint sokan gondolnák! De az is egyik ravasz sakkhúzása a tagadás szervezett táborának, hogy a keresztyén intellektusok keresztyén megnyilvánulásait elhallgatja, valósággal elrejtje a közfigyelem elől, s viszont a tagadóknak annál nagyobb reklámot csap, mennél nagyobb sarlatánok.

Ezért mondtam, testvérem és barátom, hogy nincs igazad, amikor az [Isten létezése és a benne való hit] nagy kérdését unottan vagy lemondón tolod el magadtól; amikor elmulasztod komolyan elővenni, belemélyedni és világosságot szerezni.

Mire vársz? Arra, míg megrokkansz, s míg majd a vénség s a sír közelsége kényszerít rá, hogy öntudatlan megadással roskadj a Credo karjaiba? Ki tudja, nem lesz-e akkor késő? Rá fogsz-e akkor érni? Ki tudja egyáltalán, lassan, kopogtatva közeleге rád éjjeled, vagy hirtelen és váratlanul szakad reád? És vajon élet-e az, amelynek csak végperceit szenteljük az igazságnak? És **komoly ember-e az, aki másképp és másban akar élni, mint amiben meghalni kíván?** A keresztyénység Istene „nem a halottak Istene, hanem az élőké”. (Márk 12:27)

Az életed maga nem éri-e meg, hogy idején kanyarodjék fel a diadalmas útra s ne az árokban botorkáljon, hogy aztán csak a végső rándulással próbáljon feljutni a napsütéses, egyenes, biztos pályára?

Nem győztek meg eddig? Lehet; de mondd: *kerested-e* legalább a biztosságot és tisztánlátást? Azzal a komolysággal kutattál, gondolkoztál, olvastál-e s tanulmányoztad e kérdéseket, amellyel ennek a legfontosabb, legértékesebb problémának, ennek a téged legegységibben érdeklő ügynek tartozol? Testvér, ne érts félre: a te [hitbéli]

megvilágosíttatásod, a te hited, vagy hitetlenséged, vagy közönyöd, vagy agnoszticizmusod nem az *Egyház* ügye, sem a pápáé, sem a papoké, sem senkié a világon, hanem az a te édes *magad* ügye.

A te bőrödre megy a vásár, a te boldogságod vagy boldogtalan elpusztulásod forog kockán. S te azt mondd, hogy ez téged nem érdekel? Ugyan mondd, ember: *ember* vagy te még?

Mondhatod-e, hogy számodra ez a kérdés végleg eldőlt? *Mondhatod*, hogy *megbizonyosodtál* benne, hogy nincs lélek, nincs örök élet, nincsenek olyan dolgok, mint ítélet, kárhozat vagy örök boldogság? *Mondhatod*, hogy az egyszeregy világosságával, lett nyilvánvalóvá előtted, hogy Isten nincs? Vagy ha van, semmit sem követel tőled? Vagy ha követel, te máris mindenben eleget tettél neki? És hogy rendben van nála a szalmád? Biztos vagy benne? Ugye, hogy nem.

Tehát a nagy kérdések útja előtted is nyitva áll. El kell indulnod rajta. Választanod kell hit vagy hitetlenség között; nem benyomások és hangulatok szerint, hanem komoly vizsgálódás szerint. A közöny álláspontja semmi esetre sem megoldás; az csak a tompa elmének áll jól.

Nos, mit gondolsz? Érdemes kissé alaposabban utánajárni ennek a kérdésnek? Térjünk hát a lényegre. **Bebizonyítható-e Isten létezése?**

A válasz attól függ, hogyan közelítjük meg a kérdést. A természettudomány nézőpontjából, amely csak a látható, megfigyelhető – anyagi – valósággal foglalkozik nem lehet sem bizonyítani, de ugyanakkor cáfolni sem. Isten ugyanis jelenleg a valóság láthatatlan részében lakozik, melyet a tudomány nem képes, és soha nem is lesz képes vizsgálni.

A tudományos világ jelentős része nem hajlandó elismerni, a nagyközönség pedig talán nem is tud róla, mert nem tájékoztatták, hogy a XX. század elejétől elkezdve egy paradigmaváltás zajlott le a tudományos világképben. Hasonló, mint XVI-XVII. században, amikor az ún. „tudomány-előtti” világképet felváltotta az újkori természettudományos világkép, amely azzal kérkedett, hogy általa az ember mindent meg tud magyarázni, ki tud kutatni, nem lesznek többé talányok a világegyetemben. A kezdeti nagy lelkesedés azonban végül hatalmas csalódássá változott, mert az embernek rá kellett jönnie, hogy egy határon túl nem képes behatolni sem az Univerzumba, sem az anyagba, tehát nem ismerhet meg mindent.

Az ember hiába keresi Istent, ha oly módon akarja megtalálni, hogy önnön értelméből, a maga erőfeszítésével akarja kikutatni. Isten ugyanis *„hozzáférhetetlen világosságban lakozik, akit az emberek közül senki sem látott, és nem is láthat”* (1Tim.6:16). Sem a szkeptikus kereső, mint pl. Laplace¹⁷, aki azt mondta, hogy „én az egész világmindenséget átvizsgáltam távcsövemmel és sehol sem fedeztem fel a mennyországot, sehol sem találtam meg az Istent”; sem a vallásos¹⁸ ember, aki emberek által kiötlött különféle vallásos eljárásokat követve próbál kapcsolatba kerülni Vele. Az ember maga nem férközhet Isten közelébe, bármilyen úton is próbálja meg azt. Ugyanis *„a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim - így szól az ÚR. Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én utaim a ti utaitoknál, és az én gondolataim a ti gondolataitoknál.”* (Ézsaiás 55:8-9). Csakis Isten léphet kapcsolatba az emberrel, azon a módon, ahogyan ő akarja. Isten létére következtethetünk a világból, de személyére vonatkozólag abból semmit sem tudhatunk meg. Isten a Bibliában szólt hozzánk, teremtményeihez, egyedül a Bibliában találhatjuk meg azokat a kijelenségeket, amelyekkel Istent – az általa feltárt mértékig – megismerhetjük. *„Miután régen sokszor és sokféleképpen szólt Isten az atyákhoz a próféták által, ezekben a végső időkben a **Fü** által szólt hozzánk”* (Zsidók 1:1-2). Istent nem lehet megérteni, csak hit által elfogadni („mert hitben járunk, nem látásban” 2Kor. 5:7). Isten mellett szívvel lehet dönteni, nem ésszel, *„mert szívvel hiszünk az igazságra”* (Róma 10:10).

17 Pierre-Simon de Laplace (1749-1827) francia matematikus, csillagász és fizikus

18 A vallások természetéről egy kérdésre válaszolva foglalkozok majd

Mindezekből az következik, hogy pusztán észérvek alapján senkit sem lehet az Istenben való hitre eljuttatni. Egyfajta isten-tudásra talán eljuthat így az ember, de semmiképpen arra a személyes kapcsolatra, ami Isten valódi szándéka. Ezt a döntést csak szívvel lehet meghozni. Isten a szíveket vizsgálja¹⁹, nem az elmét. Ha valaki pusztán tud Istenről, de nem akar vele személyes kapcsolatba kerülni, azon ez a tudás nem segít. Ha valaki beteg, nem elég tudni a gyógymódot, hanem alkalmazni is kell!

Gyakran azonban az akadályozza meg az embereket, hogy szívbéli igent mondjanak Istenre, mert az elméjükben különféle téves elképzelések, vélekedések vannak Istenről, melyet a világ ültetett el abban.

Ennek az írásnak tehát az a célja, hogy ezeket a hibásan rögzült vélekedéseket félretegye az útból, továbbá választ adjon az olyan kérdésekre, amelyek megakadályozzák, hogy a szív meghozhassa a döntését.

Akik valóban, alázattal keresik az Igazságot, azokat megkeresi Isten.

„Szeretem azokat, akik engem szeretnek, megtalálnak engem, akik [így] keresnek.” (Péld. 8:17)

ISTENÉRVEK

A különféle, Isten létezését bizonyító érveket számtalanszor végiggondolták és rendszerbe szedték már az emberiség komoly gondolkodói. Én magam is legalább húsz különböző módját ismerem annak, ahogyan Isten létezéséről kétségbevonhatatlan bizonyosságot szerezhethünk, és ezeken felül is van még bizonyára számtalan. Az alábbiakban többnyire a Bangha Béla által rendszerezett istenbizonyításokat fogom használni, a már korábban is idézett „Istenhit és Istentagadás” c., bárki által az interneten hozzáférhető könyvéből idézve. Ennek egyszerűen az az oka, hogy ennél jobban én sem tudnám ezeket megfogalmazni.

A tőle származó idézeteket [BB] -vel fogom jelölni.

Idézek még Werner Gitt [WG] -től.

A saját gondolataimat az istenérvek között [HJ] -vel jelölöm.

Így ennek a témának inkább *szerkesztője* leszek most, nem pedig *szerzője*.

Fogjunk tehát hozzá.

Az Istenérveket három fő csoportba szokták sorolni. Vannak, amelyek a tapasztalati, *természeti világ megfigyeléséből* indulnak ki, ezeket **fizikai, vagy természet-tudományos istenérveknek** nevezzük. Általában ezekről folyik a legtöbb vita, és a nagyközönség is ezekről szokott legtöbbet hallani. Én azonban most ezekkel kevésbé szeretnék foglalkozni.

Vannak érvek, amelyek az ember *lelki világának* jelenségeit veszik szemügyre s bizonyos erkölcsi megállapításokból vonják le a következtetést, hogy személyes Istennek léteznie kell. Ezek a **morális, erkölcsi istenérvek**.

Legszilárdabbak és legáltalánosabb értékűek a **bölcseleti, a metafizikai istenérvek**; de ezek a legelvontabbak és legnehezebbek is. Ezek átfogó *bölcseleti, gondolkodásbeli* jellegűek, amelyek nem a teremtett világ egy-egy részének, hanem az összes létező dolgok legáltalánosabb tulajdonságainak megfigyeléséből indulnak ki s ebből a megfigyelésből vonják le azt a következtetést, hogy az anyagi és emberi világ nem létezhetik magától, hanem kell lenni egy világfeletti alkotónak.

[BB]

Isten létét bizonyítani majdnem oly felesleges munkának látszhatnék, mint akár a saját magunk létét vagy az egyszeregyet bizonyítani. Mert bár az Isten léte semmiesetre sem tartozik a közvetlenül felismerhető, szinte intuitív szemlélettel felfedezhető igazságok közé, mégis annyira kézenfekvő s oly egyszerű logikai

¹⁹ „Jól tudom, oh én Istenem, hogy te a szívet vizsgálod és az igazságot szereted.” (1Krón. 29:17)

ésszművelettel jut rá az elme, hogy felismerése a legkönnyebb s legtermészetesebb dolgok közé tartozik. Ezért is **csak az nem hisz az Istenben, aki, hogy úgy mondjuk, mesterségesen kivonja magát az Isten létének szorító, természetes, szinte nyilvánvaló bizonyossága alól. Ez ellen pedig hiába sorakoztatjuk fel az Isten-érveket.**

Az Isten létét nem lehet bebizonyítani? De mennyire lehet! A hit nem támaszkodik ész okokra? De mennyire támaszkodik! A hit a merő érzelem dolga? De mennyire nem az! Sajátságos, ezeket a mondatokat csak úgy foghegyről vetik mindig oda s eszükbe sem jut egy percre is gondolkozni róla, van-e legcsekélyebb logikai alapja ezeknek a nagy mondásoknak?

Miért ne támaszkodhatnék a hit ész okokra? Hiszen mit jelent hinni? Annyit jelent, mint: igaznak tartani. Igaznak azonban csak azt tarthatom, aminek igaz voltáról meggyőződést szereztem. Vagy ész okok vagy megbízható tekintély szava által. Egy kinyilatkoztatott keresztény igazságot (pl. a Szentháromság tanát) persze csak a kinyilatkoztatás alapján, illetve a kinyilatkoztató isteni tekintély alapján hihetek el, nem ész okok alapján; de még itt is ész okok kellenek annak bebizonyítására, hogy valóban Isten nyilatkoztatta-e ki ezt a tant? Ahol azonban nem is bibliai kinyilatkoztatásról, hanem mint az Isten léte kérdésében, alapvető hitbeli meggyőződésről van szó, ott egyenesen az ész okokon múlik minden. Isten létét nem hihetem ésszerűen, ha nem ész okok s bizonyítékok alapján hiszem. Kinek is hinném el az Isten létét, ha még nem hiszek semmiben? Előbb tudnom kell, hogy Isten van, csak aztán jöhet a hit mint ragaszkodás a meggyőződéshez s csak legutóbb a tekintélyi hit: az Isten esetleges kinyilatkoztatásainak elhívése.

[HJ] Mivel ennek az írásnak nem elsődleges célja a széleskörű, részletes istenbizonyítás, ezért az alább bemutatott istenérveket többnyire csak címszavakban, vagy röviden kifejtve ismertetem, nyitva hagyva a lehetőségét a továbbgondolásuknak és a további információgyűjtésnek más könyvekből. Isten létezése legnyilvánvalóbban az Ő kinyilatkoztatásából, a Bibliából érthető meg. Ezért mindenekelőtt a Szentírás olvasását javaslom mindenkinek. A Biblia igazságának és hitelességének bizonyítékaival külön foglalkozom majd.

I. Erkölcsi, vagy morális Istenérvek

(1) Közmegegyezésből (általános ismeretből) származó istenérv

[BB]

A) *Amiben az emberiség túlnyomó része s éppen a nyugodtan, tárgyilagosan gondolkodó emberek megegyeznek, hacsak a tévedésnek valami különleges, megmagyarázható oka nincsen, másból nem eredhet, mint a gondolkozási törvények önkénytelen s helyes alkalmazásából, azaz magából a józan emberi észből.* Amit pedig a józan emberi ész, mint a gondolkodás természetes következményét vall és követ, nem lehet hamis.

B) *Márpedig az emberi értelem az összes népeket és összes embereket minden időben és minden helyen az Isten létének felismerésére s elismerésére vezette.*

C) *Tehát az Isten létének igaz dolognak kell lennie.*

(Zárójelben jegyzem meg, hogy amikor az emberiség általános isten-ismeretéről beszélünk, akkor ezen természetesen nem kizárólag a Biblia Istenét értjük. Arról van szó, hogy be lehet bizonyítani, hogy minden nép hisz valamiféle természetfeletti létezőben, következésképpen ilyennek léteznie kell. - HJ)

Lássuk csak e tételeket egyenként.

A) Amiben az emberiség túlnyomó része megegyezik, csak természetes józan ész következtetése lehet.

Onnan indulunk ki, hogy minden rendnek és egyezésnek valami közös alapjának és okának kell lenni. Lehetetlen, hogy az emberek százmilliói józan, természetes gondolkozásukat követve mind az Isten elfogadására jutottak volna, ha ennek a megegyezésnek nincs közös és igaz alapja.

Mármost mi lehet ez a közös alap? Vagy valamely óriási világcsalás, vagy óriási s általános tévedés, vagy: az igazság természetes kényszerítő ereje, a gondolkozási törvények alkalmazása folytán szükségképp előálló Isten-eszme. Más lehetőség nincsen.

Csalás nem lehet a közmegegyezés forrása.

1. Óriási világcsalás? Azonban ki követte volna el ezt a csalást? Tegyük fel, hogy valamely népet valami körmönfont csaló vagy rajongó csakugyan a maga kedvére vagy előnyére eltöltött volna az Isten létének hitével. Tegyük fel azt is, hogy annak a népnek egyetlen okos és függetlenül gondolkodó embere nem volt, aki a vakmerő újítóval szembehelyezkedett s a népet felvilágosította volna: akkor is miként magyarázható, hogy ez a vakhit egyik népről a másokra is áterjedt? Jóformán minden ellent-mondás nélkül? Minden népre: az afrikaiakra éppúgy, mint az amerikai őslakókra, a görögökre és perzsákra, egyiptomiakra és asszírokra, a kínaiakra és indiaiakra? Ezek a népek már nagyon régen igen messze elkerültek egymástól: hogyan volt lehetséges, hogy valamennyien ugyanazon egy teljesen alaptalan mesét elhittek volna s egész erkölcsi, kulturális, sőt gyakran állami életüket is erre az ingatag talajra alapították?

S ha már az ősnépeknek ilyen fokú és irányú megcsalattatását valahogy el tudnánk is képzelni: hogyan magyarázható, hogy ez a hit, ha csakugyan minden tárgyi alapot nélkülöz s csak egy ravasz csaló hintette el, fenn tudta tartani magát évszázadokon, évezredek át minden népnél a mai napig? Mégpedig nemcsak együgyűek és esetleg érdekelték körében, hanem rendkívül finom lelkű, kiművelt elméjű, tudományosan képzett, igazságkereső, lelkiismeretes emberekben is? Sőt, a legnagyobb lángelmék, modern természettudósok, bölcselők körében is?

Ha valaki valamikor 5 vagy 6 ezer év előtt elhitette volna az emberekkel, hogy a fák növekedése az erdőben erdei manók vagy a holdsugár által történik: tarthatta volna magát ez a mese évezredek át, ezernyi különböző nép között, fel egészen a huszadik századig, annak természettudósai, bölcselői, államférfiai stb. között is? Márpedig ez a mese sokkal ártatlanabb s igénytelenebb volna, mint az Isten léte, ha csakugyan csak mese és ámtás volna!

Az Isten létét a *papok* találták ki, hangzik egy több mint demagóg „magyarázat”. Csakhogy ez bizony „filius ante patrem” volna, fiú létezése az apa születése előtt. Mert **hogyan lehettek papok, ha még nem volt vallás, ha még nem hitték az Istent?** S ha nem előzőleg volt istenhit és vallás: honnan vették a papok azt a tekintélyt, amelynél fogva ilyen babonát és alaptalan hitet szavukra mindenki azonnal elfogadott volna?

Az Isten létét – mondják mások – a fejedelmek találták ki, hogy saját hatalmukat az isteni akarat fénykörével gyarapítsák. Az „Isten kegyelméből való királyság”-nak volt érdeke, hogy Isten legyen, vagyis, hogy az emberek Istenben higgyenek. Csakhogy az „Isten kegyelméből való királyság” gondolatát a keresztény nép köréből mégis csak kissé bajos visszavinni az emberiség őskorába, amikor pedig már szélteben mindenütt volt vallás és hitték a népek az Istent! Az állami rend és fejedelmi tekintély kétségtelenül nyer erőben és súlyban az istenhit által; ámde viszont a királyok hatalmát s önkényét is sok tekintetben körülhatárolja s megszükiti a felettük is álló istenség fogalma, s a történelem tanúsága szerint a régi fejedelmek és királyok bizony legalább éppannyit tettek az istenhit elhomályosítása, mint terjesztése érdekében, amennyiben önmagukat szerették volna istenekül tekintetni és kényelmetlen volt nekik a tudat, hogy felettük is áll egy még hatalmasabb úr, aki nekik is parancsol, s aki igazságos vagy igazságtalan uralmukat egykor tőlük számon fogja kérni?

A közmegegyezés forrása nem lehet közös tévedés

Lehetséges, hogy valamiben minden ember gondolkozó képessége megegyező eredményre jusson, s az mégse legyen igaz? Azt hihetnők: igen. Hiszen hányszor tévedett az egész világ! Az emberek pl. évezredek óta szentül meg voltak róla győződve, hogy a Nap s a csillagok forognak a Föld körül, nem pedig a Föld a Nap körül! S ez mégis tévedés volt. Nem lehetséges-e tehát, hogy hasonlóképp tévedjen az emberi elme, amikor a világrend okául az Istent, a teremtetőt veszi fel?

Azonban óriási a különbség e két dolog között. Mert először is szigorúan véve az emberiség akkor sem tévedett, mikor a Napnak s csillagoknak mozgásában hitt a Föld körül. Mert a Nap viszonylag csakugyan a Föld körül mozog. Mozgás annyi, mint helycsere. A Nap pedig csakugyan folyton cserél helyet a Földre nézve. Hogy aztán melyik az abszolút mozgó s melyik a pusztán viszonylag mozgó: erre nézve a primitív emberiség tévedhetett, de nem mintha az ész vezette volna ebben félre, hanem egyszerűen, mert nem is nagyon gondolt rá, nem tett különbséget az abszolút és relatív mozgás között; figyelme erre a kérdésre nézve fel sem volt ébresztve. Nem lehet azt mondani, hogy az emberiség mindenkor szilárdan hitte volna a Nap és a Föld folytonos viszonylagos helyváltozásra nézve, hogy éppen a Nap az, amely abszolút mozgásban s a Föld az, amely abszolút nyugalomban van. A Nap „mozog” az égen, csak ennyit tudtak; hogy abszolút vagy relatív mozgással-e, ezt a kérdést fel sem vetették. Erre nézve semmi esetre sem volt az emberek közt „közmegegyezés”. Feltehetjük, hogyha az ókornak valamely komoly, művelt gondolkodója, pl. Arisztotelész vagy Cicero előtt felvetette volna valaki a kérdést: biztos-e benne, hogy csakugyan a Nap forog a Föld körül s nem fordítva, bizonyosan azt felelte volna: ezt bizony nem tudom, ezen még nem gondolkoztam, de nem tartom lehetetlennek. Szóval: a megegyezés csak a viszonylagos mozgásra vonatkozott s ebben tévedés nem is volt.

Azzal is felelhetnénk a fenti ellenvetésre: abban mindig tévedhet az emberi elme, aminek helyes megismerésére nemcsak következtető képesség, hanem bizonyos bonyolultabb fizikai ismeretek is szükségesek. Amennyiben ezeknek hiányában ítél, tévesen ítél, de ez még nem bizonyít semmit az ész megismerő képességének megbízhatóságára nézve; mindössze óvatosságra int oly dolgokban, amelyek bonyolultabb fizikai tudást igényelnek. Ellenben oly dolgokban, amelyeket egyenesen a gondolkozás törvényeiből folyónak ismer fel az emberi elme, nem lehet tévedés; máskülönben maga az értelem vesztene el megbízhatóságát s ezzel minden gondolkodásnak és tudásnak létjogosultsága megszűnne.

Marad tehát a következtetés: hacsak a tévedésnek valamely különleges s megmagyarázható oka nincs, az emberiség közmegegyezővé válása valamely kérdésben nem eredhet másból, mint a *gondolkozási törvények önkénytelen s helyes alkalmazásából*, vagyis az *emberi észből*. Azaz: amiben az emberiség általában megegyezik, annak más nem lehet alapja, mint az *ész és igazság kényszerítő ereje*. Az tehát ésszerű és igaz.

B) Az összes népek ismerték s vallják az Istent.

Az emberi értelem s a gondolkozás törvényei az összes népeket Isten ismeretére vezették. Az isteneszme éppoly általános, mint maga a gondolkozás. Az embertan és a néprajz legnevesebb képviselői egyhangúan megállapítják ezt a tényt.

A legnagyobb antropológusok egyike, *Tiele*, például így ír: „Az az állítás, hogy vannak népek vagy törzsek, amelyek nem ismerik a vallást, vagy helytelen megfigyelésen, vagy fogalmi zavaron alapul. Nem találtak eddig egyetlen népet, egyetlen törzset sem, amely nem hitt volna felsőbb lényekben, s az utazókat, akik ennek ellenkezőjét állították, később éppen a tények cáfolták meg. Ennek folytán teljesen jogosult az az állítás, hogy a vallás legáltalánosabb értelemben véve az emberiség egyetemes jelensége. Egy másik szintén elsőrangú antropológus, *Peschel O.* szerint: „A kérdésre, hogy találtak-e bárhol a földön olyan néptörzset, amelynek ne volnának vallási eszméi és mozgalmi, határozottan tagadó választ kell adnunk”. *Müller Miksa* szerint: „...Ma már, mint biztosat állíthatjuk, hogy

minden kutatás ellenére sehol olyan emberi lényeket nem találtak, akiknek ne lett volna a maguk mód-ja szerint vallásuk”.

C) Tehát az Isten létének igaz dolognak kell lennie.

Ha a közmegegyezés csakugyan nem eredhet másból, mint a közös természetes józan észből s a gondolkodási törvények önkénytelen, folytonos alkalmazásából s viszont az emberi értelem közmegegyezése minden korban, s időben a világfeletti, személyes Isten mellett tesz tanúságot, ez más szóval annyit jelent, hogy tehát **Isten léte az ész diktátuma, a gondolkozási törvények követelménye.**

Ne becsüljük alá ennek a következtetésnek jogosságát. Aki e következtetést el nem fogadja, logikusan nem zárkozhat el a végső és általános kételkedéstől sem. Mert ha az emberi értelem ily lényeges és fontos dolgokban, a lét végső alapjainak felismerésében ily általánosan és egyetemlegesen téved: akkor maga az emberi természet s a megismerő képességünk van hazugságra és tévedésre berendezve s akkor már nem látni be, miért tartjuk ugyanezt az ismerő képességet és természetet más, bármily „nyilvánvaló” tanúskodásában is megbízhatónak? Aki az emberi nem közgondolkodását s ennek alapján az Istent el nem fogadja, magával a gondolkodással szakít. Amíg tehát az ész szavára egyáltalán hallgathatunk, Isten létét is biztosnak és kétségtelennek kell tekintenünk.²⁰

(2) A boldogság utáni vágyból származó istenérv.

[BB]

A) *A boldogság utáni vágy minden embernek veleszületett, kiirthatatlan tulajdonsága.*

B) *Lehetetlen azonban, hogy az ember természeténél fogva állandóan olyasmi után törekedjék, ami a maga teljes valóságában egyáltalán nem érhető el.*

C) *Ez a boldogságvágy pedig itt a földön soha tökéletesen ki nem elégíthető s csak a végtelen jóban, mint ilyenben lelhetünk teljes kielégülést.*

D) *A végtelen jó azonban az Isten. Kell tehát Istennek lennie, aki felé az ember boldogságvágya, habár öntudatlanul, állandóan törekszik.*

A) A boldogságvágy minden embernek veleszületett kiirthatatlan tulajdonsága.

Mindenki szeretne boldog lenni, sőt akar is boldog lenni; minden cselekedetünket az a vágy irányítja, hogy általa lehetőleg nagy boldogságot vívjunk ki magunknak. Az akaratnak és általában a vágyó-képességnek célja és tárgya a jó, még pedig a jó, mint ilyen; nem mint véges, tökéletlen, hanem mint „minél nagyobb”, mint határtalan, korlátlan, végtelen jó. (Lásd alább.)

B) Lehetetlen, hogy az ember természetes szükségességgel törekedjék olyasmi után, ami el nem érhető.

Ha az ember természeténél fogva a legnagyobb heveléssel törekszik a boldogság felé, akkor ennek a boldogságnak valahol létezőnek s elérhetőnek kell lennie. Más különben a természet maga volna hazug. Az eszes lény ugyanis csak arra törekedhetik, csak azután vágyódhat, amiről úgy van meggyőződve, hogy elérhető. Valahányszor tehát a boldogság után vágyódunk s ennek elérésére csak egy lépést is teszünk, mindannyiszor a bennünk szunnyadó természetes tudatból indulunk ki, hogy ez a boldogság csakugyan van és elérhető.

Ennek a gondolatnak bizonyító erejét sokan nem veszik észre. Belenyugszanak abba a divatos paradoxonba, hogy a boldogság olyan álom, amely után önkénytelenül rohanunk, s amely nem valósítható meg soha. Nem veszik észre, hogy ezzel a legkegyetlenebb s leghalványabb ellentmondást veszik bele az emberi természetbe. Miben bízhatunk akkor

²⁰ További részletek erről az érvről: i.m. : 91-101. old

egyáltalán, ha az emberi természetben nem bízunk? Ha a boldogságváagnak ösztöne csal, mi biztosít akkor arról, hogy nem csal hasonlóképp a nyilvánvalóság és a természetes megismerő képesség is? Az egyszeregy sem biztos, mihelyt az nem biztos, hogy ami után természetünk ösztönénél fogva törekszünk, amit magunknak a természet szavára hallgatva ígérünk: a boldogság reális dolog, létező cél, elérhető valóság?

C) Ez a boldogságvágy csak a végtelen jóban elégülhet ki teljesen.

Ezen a világon teljes és tökéletes boldogság nincs. Minden e világi „boldogság” kicsinyes, szűkös, egyoldalú, korlátolt, s ami fő: véges. A Helénák szépsége, a Krózusok gazdagsága, a Nagy Sándorok hírneve, a Napóleonok hatalma legkésőbb a halál percében összedől. Már pedig a boldogság a szó teljes értelmében annyi, mint végtelen javaknak biztos és maradandó birtoka. Végtelen javak e földön nincsenek, s ami van, az sem biztos és maradandó; sőt ellenkezőleg: biztos, hogy nem maradandó.

Végtelen boldogság az emberre nézve csak az lehet, ha mind megismerő, mind vágyó képessége a legteljesebb mértékben kielégül. Ez a megismerő és vágyó képesség végtelen befogadóképességű: mennél többet tanulunk, mennél többet tudunk, annál többet és világosabban kívánunk tudni; minél több jót és szépet ízelünk meg, annál inkább vágyunk a még több jó és szép minél teljesebb elérésére. Értelmünknek nem ez vagy az az igazság, hanem az igazság maga a tárgya, annak teljes birodalma, legteljesebb ragyogása s hasonlóképp vágyó képességünknek is nem ez vagy az a körülhatárolt jó a természetes célpontja, hanem minden jó és szép, a jóság és szépség a maga teljes kimeríthetetlen terjedelmében. Éppen ezért semmi más nem elégítheti ki az ember megismerő-képességét teljesen, mint a végtelen igazság és semmi más nem elégítheti ki a vágyó képességünket teljesen, mint a végtelen jó-ság és szépség.

D) A végtelen jó azonban az Isten.

A végtelen igazság, jóság és szépség fogalma egyszerűen azonos az Isten fogalmával, aki maga a végtelen tökéletesség, gazdagság, bőkezűség és szeretet.

Ha tehát természetünk szava nem hazug, ha egyáltalán van valami, amit hihetünk, akkor kell lenni egy végtelen igazságnak, jóságnak és szépségnek, amely épp azért, mert végtelenül tökéletes és szép, nem nélkülözheti a személyes és értelmi tökéletességeket: a bölcsességet, szeretetet, nagylelkűséget. Azaz: boldogságunk egyetlen kielégítője: a személyes Isten. S ha ezt az Istent, mint boldogságunkat itt a földön nem érhetjük el, kell lenni egy magasabb világrendnek, egy boldogabb létnek, ahol Isten, mint értelmünk és vágyó képességünk legteljesebb kielégítője, mint igaz és végtelen boldogságunk ős-forrása fog megnyilatkozni előttünk.

Ellenvetés. Ha erre valaki azt felelné, hogy hiszen az állat is vágyódik a boldogság felé s azt mégsem éri el soha, erre az a válaszuk: az állat is vágyódik lehetőleg nagyfokú érzéki jólét és gyönyör után, de nem a végtelen jó, mint ilyen s így nem is a szó teljes értelmében vett boldogság után. Az állat, ha érzéki vágyai kielégülnek, nem kíván többet; nem is képes mást, mint a nagyon is véges érzéki gyönyört felfogni s magába fogadni. Minden alap nélkül való állítás az, hogy az állat a *szó szoros értelmében vett boldogság* után vágyódik. Azt, amire az ő természete hajtja őt, az állat el is érheti, de ez nem egyéb a legkorlátoltabb érzéki gyönyörnél s ezt az embernek végtelenbe vágyó igazságszomjával s boldogságáhitásával még csak összehasonlítani sem lehet.

Tételünk hatalmas megerősítésül hat az a tény, hogy az összes népek hittek nemcsak az Isten létében, hanem a *lélek halhatatlanságában is*: a boldogság otthonát a túlvilágban keresték. Erről a közmeggyőződésről alább külön lesz szó.

Az ember boldogságvágyából egyesek éppen ellenkezőleg: az isteneszme értéktelenségére akartak következtetni. Azt mondták: az ember önző vágyódásai a boldogság után, melyet e földön nem talált fel segítette elő azt a képzelgést, hogy van valami más is, mint amit lát s innen csak egy lépés volt, hogy a természet megszemélyesítése vagy az ősök tisztelete (animizmus) segítségével a dolgok mögé és fölé odaképzelte az Istent. Azonban erre az a feleletünk: hogy először is pusztá képzelgés és naiv

önkivetítés útján tévedhettek egyes primitív emberek vagy talán egész népek is, de ez a képzelgés nem maradhatott volna fenn évszázadokon és évezredekén át, főleg akkor, amikor műveltebb s komolyan gondolkodó egyének léptek fel az egyes népek keblében, akik hamarosan széttéptek volna minden ily-nemű képzelgést, ha csakugyan merő – képzelgés lett volna, nem pedig nagyon is ésszerű, logikai gondolatfűzés. Másodszor: a boldogság vágya nem nevezhető egyszerűen önző képzelgésnek, mert az a legtermészetesebb s legmélyebb emberi ösztön megnyilvánulása, az igazság, jóság és szépség teljességének szomjazása, amely nem lehet hamis és alaptalan, hacsak maga az emberi természet és értelem nem az.

(3) A lelkiismeretből származó istenérv

[BB]

A) Az emberi lelkiismeret egy feltétlenül felettünk álló erkölcsi törvényt tételez fel.

Az ember, mégpedig minden nép és minden korszak embere, természettől fogva bizonyos dolgokat erkölcsösöknek, másokat erkölcstelen rosszaknak ismer fel, s ez az erkölcsi érzék vagy helyesebben ítélőképesség, vagyis a *lelkiismeret* minden időben s minden népnél egyenlően megvolt s megvan. Lelkiismeretünk nemcsak arra figyelmeztet, hogy a jót tennünk, a rosszat kerülnünk kell, hanem ha jót vagy rosszat tettünk, utólag is jó vagy rossz érzést kelt bennünk: a jó tett tudatát vagy a bűn tudatát.

Minden ember, a vad népek is érzik, hogy bizonyos dolgokat soha semmi szín alatt sem szabad megtenni, hogy bizonyos erkölcsi kötelességek vannak: szülők tisztelete, hála, baráti hűség, hazaszeretet, más vagyonának megbecsülése stb., amelyeket be kell tartani. S azt is érzi, tudja minden ember, hogy ezek az erkölcsi kötelességek minden emberi törvénykezéstől függetlenül köteleznek és hogy be-tartásuk fontosabb minden egyéni érdeknél.

Az erkölcsi jónak ez az abszolút uralma a lelkek felett nem alapulhat *merő elvontságon*: az erkölcsi jó hatalmának is elégséges alapjának kell lennie; kell valami olyan valósággal létező legfőbb jónak lenni, ami mellett az erkölcsi jó s lelkiismereti kötelesség kedvéért akár a legnagyobb földi jóról: az életünkről is le kell mondanunk.

Mert ez az erkölcsi ítélet s ez a lelkiismeret nemcsak azt mondja, hogy ez vagy az „helyes” vagy „helytelen”, ezt vagy azt jól vagy rosszul tettük, hanem azt is, hogy a jónak követése s a rossznak kerülése *törvény, parancs, kötelesség*, mégpedig a legfőbb s mindenekfelett való kötelesség. Egészen más az, mint mikor a gyakorlati ész az embert pl. éhség idején arra tanítja, hogy enni most jó, hasznos, helyes és megfelelő, szomjazás idején inni helyes és megokolt dolog. A lelkiismeret ezen túlmenően arra int, hogy az erkölcsi törvényeket mint egy felettünk álló, megdönthetetlen s mellőzhetetlen nagy és szent akarat megfellebbezhetetlen rendelkezését ismerjük el és kövessük. Sőt a lelkiismeret az erkölcsi törvényt még a legfőbb emberi szabállyal, az állami törvénnyel szemben is mint felsőbbrendűt s legelsősorban irányadót mutatja be.

Nem magyarázható ez az erkölcsi ítélet kölcsönös megállapodásból, konvencióból sem, mert ilyen benső lelki berendezettséget semmiféle emberi hatalommal nem lehetne minden emberbe, minden népbe, minden időben s az egész világon beleszugerálni.

Az erkölcsi jónak ez a mindenekfelett valósága nem magyarázható meg abból a *haszonból sem*, amely az erkölcsi jó követéséből egyes esetekben fakad. Mert ez a haszon először is nincs meg mindig, s akkor is, ha megvan, mindig csak véges, míg az erkölcsi jó uralma és hatalma feltétlen és végtelen. Az erkölcsös cselekvés haszna: a rend, a béke, a társadalmi egyensúly stb., amelynek magamat az erkölcsös cselekvéssel alá kell vetnem, közvetlenül nem is a magam haszna, hanem a közösségé, másoké. És ha ezt a rendet megzavarom is, pl. lopás által, voltaképp csak véges kárt okozok vele és mégis érzem, hogy még egy mérhetetlen kincsért sem volna szabad ezt megtennem; a tilalom, melyet lelki-

ismeretemben érzek, végtelen határozottságú s szigorú: *semmiért a világon* nem szabad egy karperecet sem ellopnom, pedig egy karperec értéke valóban nem végtelen. Anyámmal szemben egy világért sem szabad hálátlannak lennem, pedig a fájdalom, melyet anyámnak a hálátlanságommal okozok, nem végtelen fájdalom. Valami más okának kell tehát lenni annak, hogy az erkölcsi jó ilyen feltétlenül s korlátlanul parancsol velem!

Azt mondod: ez az ok éppen az erkölcsi jónak belső szépsége, *eszmei tartalma*. Igen, de mi ennek a belső szépségnek és eszmei tartalomnak az *alapja*? S éppen erről az alapról van szó! Az erkölcsért reális javakat kell feláldozni, reális kellemetlenségeknek magamat alávetni, s bolond volna, aki reális javakat adna cserébe pusztá képzeti, pusztá „eszmei” javakért. Persze, hogy eszmei jó az erkölcs, de kell, hogy egyúttal reális jó is legyen vagy valami nagy reális jó szolgáljon alapjául, különben okos ember nem hallgathatna a parancsára! S ha valaki azt mondaná: ő a képzelt, eszmei jó kedvéért is hajlandó a jót cselekedni, a rosszat kerülni, erre az a feleletem: jó, tegyen a kedve szerint, de akkor *csak kedvtelésből* cselekednék, itt pedig *kötelességről* van szó, abszolút parancsról, arról az erkölcsi kény-szerről, amellyel az erkölcsi jó parancsa a lelkünkre nehezedik. Ezt pedig semmi esetre sem lehet pusztá magasabb, egyéni kedvtelésből magyarázni.

Esetleg ellen veti valaki: az erkölcsi jó azért oly feltétlenül kötelező, mert az ész parancsolja, hogy kövessük. Megint az a feleletem: de miért parancsolja az ész? Hol van ennek az elégséges, reális alap-ja? Az ész *sem csinálja* az erkölcsi törvényt, hanem csak leleplezi, tehát feltételezi azt; felismeri a meglévőt, s akaratumk elé állítja. Az erkölcsi törvény megvan az eszünktől függetlenül is, tehát meg kell lenni az elégséges, reális alapjának is; ez pedig csak egy *létező*, vagyis végtelen jó lehet.

Megerősíti ezt a tételünket a *lelkiismeret* szava is, mely az elkövetett jó vagy rossz cselekedet után helyeslőleg vagy vádlón lép fel. A lelkiismeretnek ezt a szavát sem lehet pusztán az észből magyaráz-ni. Mert az ész csak annyit mondhat egy-egy cselekedetünkről, hogy hasznos volt-e, megfelelt-e a társadalmi szokásoknak, szép volt-e stb. A lelkiismeret azonban feltétlenül többet mond. Ha jót tettünk, ez örömezzet kelt bennünk, mert érezzük, hogy valamely nagy és mindenekfelett szent kötelességnek tettünk eleget, amelyet nem mi öltöttünk magunkra, hanem amely felettünk áll. Ha pedig rosszat tettünk, ez félelmet és aggodást kelt bennünk, mert érezzük, hogy a legnagyobb és legszentebb kötelességgel kerültünk szembe, hogy vétettünk nemcsak a szokás vagy az illem vagy az önérdék ellen, ha-nem egy reális erkölcsi parancs, egy felettünk álló s mindennél szentebb törvény ellen. A bűntudat s a velejáró félelem egy valóságos végtelen veszteség érzetét kelti bennünk, egy jóét, ami semmivel fel nem ér, s amit visszavonhatatlanul elvesztettünk.

B) Ez a lelkiismereti törvény Isten nélkül érthetetlen volna.

Ezzel a törvénytudással azonban szükségképp adva van a természetes ész és lelkiismeret tanúság-tétele az Isten mellett. Mégpedig kétféleképpen: az erkölcsi törvény feltételezi az Isten létét, a lelkiismeret feltételezi az Isten létének felismerését.

1. *Az erkölcsi törvény feltételezi az Isten létét. Nincs törvény törvényhozó nélkül.* Ha törvényt ismerek fel, ezzel együtt bennfoglaltan törvényhozót is felismerek. A lelkiismeret kötelező ereje nem eredhet a pusztá ítézőképességből, mert ez legfőbb valaminek a hasznos, szép, megfelelő voltát ismerheti fel emberi szempontokból, de felsőbb kötelességet nem róhat rá, mert az ugyanannyi volna, mintha valaki önmagának megfellebbezhetetlen parancsokat osztogatna. A lelkiismeret, mint alanyi, lelki képesség végeredményben csak a saját erkölcsi ítézőképességünk, amely a kötelességeinket felfedezheti, de kötelességet nem alapozhat meg önmagunkkal szemben. Senki sem lehet önmagának ura és följebbvalója. Ha tehát a lelkiismeret igazi kötelességről beszél, sőt jutalmazó s büntető következményeket helyez kilátásba, ez feltételezi azt, hogy az emberi lelkiismeret éppen magától a természettől úgy van berendezve, hogy egy magasabb törvényhozónak a parancsait s törvényeit közölje az emberrel. Ha tehát a természet szavára hallgatok, már ezen az egy alapon meg kell találnom a legfőbb törvényhozót, az ember fölött álló s vele feltétlenül rendelkező Teremtőt: a személyes Istent.

2. *De az erkölcsi jónak mint törvénynek felismerése, azaz a lelkiismeret is lehetetlen volna az Isten felismerése nélkül.* A lelkiismeret nemcsak feltételezi az Istent mint törvényhozót, hanem ennek a törvényhozónak felismerése is rávezeti az embert. Ezért találjuk meg az emberek és népek közmegegyező hitében az Isten fogalmát, nemcsak mint teremtetőt, hanem mint a jónak parancsolóját s jutalmazóját, a rossznak pedig tiltóját és büntetőjét. Ebből a szempontból a lelkiismeretből folyó istenért újabban megerősítése a közmegegyeződésből vett istenértnek.

Ellenvetés. Erre azt mondhatná valaki, hogy hiszen a primitív népeknél sokszor a legkevésbé s zavarosabb erkölcsi felfogásokkal találkozunk, sőt még a művelt pogány nemzetek is sok erkölcsi kérdésben (rabszolgaság megengedettsége stb.) nem láttak tisztán. Vannak népek, amelyek az öregszerűket bizonyos korban csupa irgalomból agyonverik; másutt a nőközösség, a rablás, lopás stb. nem mennek vétekszámba. Azonban mi következik ebből? Megint csak az, hogy az ember az eredetileg kétségtelenül tisztább erkölcsi eszméket helyenként eltorzította, egy és más dologban bizonyos társadalmi szokások vagy alakulások eltompították az emberek lelkiismeretét és tisztánlátását. De ez itt egyáltalán nem fontos. Nem azt mondjuk, hogy az erkölcsi törvény a maga egészében tisztán állt minden nép lelkében, hanem: hogy egyáltalán volt erkölcstörvény s ez *nagyjából* mindenütt és minden időben megegyezett. Hogy néha egyes helytelen dolgokat erkölcsileg megengedetteknek tekintettek, ez is csak megerősíti tételünket: éppen azért gyakorolták ezeket a helytelenségeket, mert erkölcseleg megengedetteknek tartották. De ebben is a „megengedettség” kérdése volt rájuk nézve a döntő. Voltak, akik a lelkiismeret fejlődését egyszerű társadalmi szokásokból és megállapodásokból akarták kimagyarázni. A majomelmélet hívei természetesen minden erkölcsi törvényt s vonatkozást, így pl. a szemérmert is csak lassú fejlődés s különböző külső behatások eredményeképp szeretnék feltüntetni. Ezek azonban teljesen önkényes, képzelgésen alapuló feltevések.

Összefoglalás.

Az ember lelkivilágának jelenségei tehát háromféle úton is elvezetnek az isteneszme tárgyi valóságának s objektív értékének felismerésére. Az emberi nem közmegegyezése mindig hitte s vallotta az Istent s ennek a közmegegyezésnek egyetlen helytálló magyarázata csak a természetes emberi észnek következtető ereje, a gondolkozási törvényeknek öntudatlan s önkéntelen alkalmazása lehet. Ez az első ú. n. *morális istenért.* Másodszor az ember boldogságvágya, a végtelen megismerés és kielégülés felé törekvő áhítozása vezet rá a legfőbb jónak, az igazság és jószág ősforrásának, az Istennek realitására. Végül harmadszor: a lelkiismeret ténye s főleg a lelkiismeretünkben jelentkező abszolút, felsőbbrendű s elkerülhetetlen kötelességérzete vezet rá egy legfőbb, világfeletti törvényhozóra, egy végtelen hatalmú lényre, akitől mindenestül függünk, s akinek épp ezért joga van nekünk minden fölött kötelező törvényt szabni.

II. A fizikai (természetbölcseleti) istenért.

[HJ] Ahogy említettem, ennek az érvcsoportnak a részletezésébe nem mennék bele, csak ismertetem őket. Akit érdekel a bizonyítás is, az idézett műben – és más szerzőknél is – utánanézhet. Egy esetben azonban kivételt teszek, mert ez újabb felismerések eredménye, mellyel sokan valószínűleg még nem találkoztak.

Míg az erkölcsi istenért az ember lelki életének bizonyos tulajdonságait veszik szemügyre, s azokból indulnak ki, addig a fizikai, helyesebben: természetbölcseleti istenért a látható, fizikai világ egyes jelenségeiből vezetik le a teremtető Isten szükségességét.

A természetbölcseleti istenértet főleg három csoportba sorozhatjuk: a rendből és a célszerűségből vett istenért, a fizikai mozgásból vett ért és az élet kezdetéből vett istenért. Ezekhez csatlakozik az entrópia-törvényből vett istenért, amelyet azonban nem mindenki fogad el abszolút bizonyító értül.

(4) A világrendből és célszerűségből vett istenérv

[BB]

Valamennyi istenérv közül a legközvetlenebb, szinte legszemmel láthatóbb, az emberi gondolkodást leginkább lenyűgöző s magával ragadó: az, amely Isten létét a világban uralkodó nagyszerű rendből és célszerűségből vezeti le.

A) Ezen az egész alanyi világon a legcsodásabb, legsokszerűbb és legállandóbb rend és célszerűség uralkodik.

B) Ennek alapjának kell lennie.

C) Ez az alap nem lehet maga az anyagi világ.

D) Tehát kell világfeletti és anyagfeletti rendezőnek lenni. Ez a rendező csak az Isten lehet.

(5) A fizikai mozgásból vett istenérv

[BB] A testek mozgása, az egész anyagi világ mozgása kétségtelen fizikai valóság. Ez vagy az a mozgás azonban nem lényege a testeknek, mert az anyag magában véve tehetetlen és rest, nem megy magától sehova; ahova teszik, ott van. Honnan kapta tehát az anyag azt a mozgást, amely most benne van? Ki indította meg az egész világegyetem körforgását?

Az anyagnak ez a ránézve járulékos, lényegével nem adott mozgása szintén okot: mozgatót, indítót, irányítót követel. S mivel ez a mozgás a közömbös anyag szempontjából nincs meghatározva, hanem szabad választás tárgya volt, ez az ok, ez az indító csak szabad-akaratú lény, szellem lehetett.

[HJ] Saját hozzáfűzésem: Már volt szó róla korábban, hogy a mikrofizika mai állása szerint az anyag nem *van*, hanem *történik*. Valaminek (valami láthatatlan erőhatásnak, mozgatónak) a *hatásaként* nyilvánul meg előttünk. A modern fizika tehát tulajdonképpen ráerősített erre a régtől fogva ismert érvre.

(6) Az élet eredetéből folyó istenérv

Ezt az érvet korábban már bizonyítottuk. *Mivel a földön van élet, az élet minőségileg különbözik az élettelenről, tehát élő nem származhat az élettelenből, következésképp az életet Isten teremtette.*

(7) Az információ eredetéből következő istenérv

[HJ] Az eddig tárgyalt, és az ezután következő istenérvek többsége már régtől fogva ismeretes, legtöbbjüket évszázadokkal ezelőtt lefektették már. A világban fellelhető **információra** alapozott istenérv azonban a legújabban megfogalmazottak közé tartozik. Az elmúlt évtizedekben dolgozta ki Dr. Werner Gitt²¹ német matematikus. Itt csak vázlatosan ismertetem, a részletek megtalálhatók a szerző „Kezdetben volt az információ” c. könyvében.

A) A világban van információ

B) Az információ nem-anyagi természetű (az anyag csak hordozza, de nem hozza létre az információt)

C) Információ nem keletkezik spontán módon, természeti folyamatok által, csak és kizárólag értelmes információ-forrás (adó) által

²¹ Prof. Dr.-Ing. Werner Gitt (szül: 1937) tudományos kérdésekkel foglalkozott az informatika, a numerikus matematika és a szabályozástechnika területén. 1971-től 2002-ig a Braunschweigi Szövetségi Fizikai-Technikai Intézet (PTB) adatfeldolgozási részlegében dolgozott, 1978-tól mint az intézet igazgatója és professzora. 2002-óta nyugdíjas. Szakmai tevékenysége mellett nagyon intenzíven foglalkozik a Bibliával. A természettudomány és a Biblia témakörben számos publikációja, könyve jelent meg.

D) Tehát léteznie kell egy a világon kívül álló, értelmes információ-forrásnak, aki az Isten.

Ez az érv megfogalmazható kizárási tételként is:

- a) Lehetetlen, hogy információ önmagától, értelmes információ-forrás nélkül keletkezzen
- b) a világban van információ
- c) ezért a világ létrehozójának értelmes lénynek kellett lennie, tehát van Isten.

Nézzük meg az alaptételt részleteiben:

A) A világban van információ

Vizsgáljuk meg először is azt, hogy mit nevezünk egyáltalán *információnak*. Az informatikában régóta a *Shannon-féle*²² információ definíciót használják, amely tetszőleges jelsorozatot információnak tekint. Amikor azonban mi információról beszélünk, ennél a definíciónál sokkal többre gondolunk. Werner Gitt 5 szintet határozott meg, amelyek alapján *valóban* információról beszélhetünk:

[WG]

1) Statisztika – a jelsorozat szintje. (jeltípus, jelmennyiség)

A statisztika szintjén az információban előforduló jelek, betűk, egyéb szimbólumok mennyisége, előfordulási gyakorisága számít csupán, mindenfajta értelmes közlés követelménye nélkül.

A statisztika szintjén az alábbi kérdésekre kereshetünk választ:

- Hány betűből, számból és szóból tevődik össze a teljes szöveg?
- Mennyi az alkalmazott ábécé (pl. a, b, c,...z vagy G C A és T) betűinek száma?
- Milyen gyakorisággal fordulnak elő az egyes betűk és szavak?

Teljesen figyelmen kívül hagyjuk, hogy egy adott karakterlánc értelmes-e vagy sem. A nyelvtani helyesség kérdése sem kerül szóba ezen a szinten.

2) Szintaxis – a szabályszerűségek szintje (jelkészlet, nyelvtan)

Információról akkor beszélhetünk, ha meghatározható és behatárolható az a jelkészlet, melyet használ. Ezek lehetnek az informatikában alkalmazott, kettes számrendszeren alapuló bitek, egy nyelv ABC-jének betűi, a vakok írása, A DNS molekula „betűi” stb.

Szintaxis néven foglaljuk össze az információ ábrázolásának összes strukturális jellemzőjét. Ezen a második szinten csak magáról a karakterkészletről (kód) és a karakterek és karakterláncok összefűzésének szabályairól (szókincs, nyelvtan) van szó, ami független mindenféle értelmezéstől.

(Pl: *A pityula röcsöli a regét.* Ennek a mondatnak van szintaxisa, de nincs érteleme, szemantikája. Ezért ez még nem információ)

3) Szemantika – az üzenet, a jelentés szintje

Ezen a szinten jelenik meg először az értelmes üzenet, és mellette még két jellemzője az információnak:

- a) Maga az **értelmes üzenet**,
- b) az üzenet által **az üzenő** (adó),
- c) és az üzenet által **az üzenet átvevője** (vevő).

A statisztika és a szintaxis számottevően megváltozhat, ha az információt egy másik nyelven ábrázoljuk, noha a jelentése változatlan marad. Egy konkrét üzenet statisztikája és szintaktikája megváltoztatható, a szemantikája azonban nem, mert különben sérülne maga az üzenet.

²² A Shannon-féle elmélet szerint tetszőleges karakterláncot információnak tekintünk, függetlenül attól, hogy miként keletkezett és értelmes-e vagy sem.

Mivel a jelentés mindig gondolati terveket ábrázol, egy több tagon keresztül történő adatátviteli folyamat során is az első tagnak szellemi forrásnak kell lennie (pl. egy rádiós előadás szerzője mint adó – adóberendezés – rádiótorony – rádióantenna – autórádió – autóvezető mint vevő).

Tétel: Minden információ valamilyen szellemi forrásból (adó) ered, ha visszafelé az átviteli lánc kezdetéig követjük.

4) Pragmatika – a kívánt cselekvés, tett szintje

A szemantika szintjéig nem merül fel a **konkrét cél** kérdése, melyet az adó az információ átadásakor kitűz magának. Azonban az adó részéről **minden információátadás azzal a szándékkal történik**, hogy meghatározott eredményt érjen el a vevőnél, ezt hívhatjuk pillanatnyi konkrét célnak. Hogy elérje a kívánt eredményt, az adó megfontolja, hogy milyen cselekvési mód által juthat el a vevő ehhez a pillanatnyi célhoz. Ezzel az információ teljesen új szintjéhez értünk, melyet **pragmatikának** nevezünk. Minden tényleges információnak van pragmatikus aspektusa. Ez alatt azt értjük, hogy minden információ, melyet az adó küld a vevőnek, egy pillanatnyi céllal bír, és ez a pillanatnyi cél, a cselekvés aspektusa.

A valódi információ képes cselekvést kiváltani (ösztönözni, kezdeményezni, végrehajtani) a vevőnél. Az információ mind élettelen (pl. számítógép, autósor) sor), mind élő (pl. sejt-folyamatok az állatoknál és az embernél) rendszerekben kifejti reaktív hatását.

A nyelvben nem egyszerűen mondatokat rakunk egymás után, hanem kéréseket, panaszokat, kérdéseket, felvilágosításokat, kioktatásokat, figyelmeztetéseket, fenyegetéseket és parancsokat fogalmazunk meg, melyek meghatározott cselekvést váltanak ki a vevőnél.

5) Apobetika – az eredmény szintje

Minden információ esetén feltehető a kérdés: „Miért küldi egyáltalán az adó az információt, és milyen eredményt szeretne vele elérni a vevőnél?” Minden valóban információnak nevezhető üzenetnek van konkrét célja, amelyet az adó a vevőnél el szeretne érni. Kimondhatjuk tehát, hogy **minden tényleges információ mögött szándék (célaspektus) áll.**

Összefoglalva a fenti fejtegetéseket világossá vált, hogy az információ többszintű fogalom. A *Shannon*-féle információelmélet az információ lényegének csak egy nagyon szűk részaspektusát ragadja meg, ami az információ öt tárgyalt aspektusán könnyen lemérhető. Ki lehet mutatni, hogy egyes szerzők ellentmondásos kijelentései és hamis következtetései abban gyökereznek, hogy anélkül beszélnek információról, hogy számot adnának róla, éppen melyik szinten mozognak, vagy hogy a mindenkori szint elegendő-e ilyen messzemenő következtetések levonásához. Így például a biológiai rendszerek eredetének kérdésére semmilyen válasz nem adható, ha csupán a statisztikai szintre hivatkozunk. Az imponáló matematikai apparátust felvonultató értekezések sem tisztáznak semmit, ha a képletek a *Shannon*-féle információ szintjén mozognak. Megalapozott kijelentések csak akkor tehetők, ha az információ minden szintjén következetesen kezeljük az adó-vevő problémát.

Nagyon gyakori például, hogy amikor *információról* hallunk, akkor csupán valaminek a *tulajdonságáról* van szó. Lehet-e például információt szerezni egy kavicsról? Meg lehet mérni a súlyát, megfigyelni az alakját, színét, mintázatát, megvizsgálni az anyagát stb. Amit így nyertünk, az a fentiek figyelembevételével azonban pusztán a kavics *tulajdonságai*, nem információ. Nem arról van szó, hogy a kavics *információt közöl* velünk. Nagyon vigyázni kell tehát vele, hogy mit tekintünk információnak!

- Nincs információ kód nélkül.
- Nincs kód, szabad akaratból történő megállapodás nélkül.
- Nincs információ adó nélkül.
- Nincs információs lánc anélkül, hogy az elején ne álljon egy intelligens akaratú bíró szellemi alkotó.

- Nincs információ szemantika nélkül, mely az információs üzenet lényege.
- Nincs információ cél és szándék nélkül. (pragmatika és apobetika)
- Statisztikus (véletlenszerű) folyamatokban nem keletkezhet információ.

Tegyük fel tehát ismételten az előbb megfogalmazott kérdést: **van a világban a fenti kritériumoknak megfelelő információ?** Válaszként lássunk két példát:

- 1) A rendőr megállít egy autóst, és kéri a jogosítványát, aki átnyújtja neki azt. Ebben a szituációban megvalósult az információ mind az öt szintje, az eredmény elérésével (a jogosítván átnyújtása) bezárólag.
- 2) A DNS-ben található információ. A DNS szálon található „kémiai betűket” a tudósok az A, G, T és C betűkkel ábrázolták. Ezek a betűk kódolják az élőlény genetikai információját. A DNS-nek tehát minden bizonnyal van jelsorozata (statisztika), a betűknek van szabályszerűsége (szintaktika), van jelentése (szemantika), amely az élőlény teljes felépítésének leírása, van pragmatikája, hiszen a DNS azzal a céllal létezik, hogy az állat testfelépítése átöröklésre kerülhessen, és van eredménye (apobetikája): a megszülető új élőlény.

A válasz tehát egyértelműen **igen: van a világban a mind az öt aspektust magában foglaló információ.**

B) Az információ nem-anyagi természetű (az anyag csak hordozza, de nem hozza létre az információt)

A kijelentés bizonyításához vessünk fel – szintén Werner Gitt alapján –, néhány feltevést, majd lássuk meg, hogy bizonyíthatók-e ezek.

- Az információ nem anyag, de tárolásához és átviteléhez anyagra van szükség.
- Az információ nem élet, de a sejtekben található információ alapvető minden élőlény számára. Az információ az élet szükséges feltétele.
- Az élet sem nem anyag, sem nem információ, de mindkét jelenség szükséges hozzá.

Az evolucionisták – filozófiai előítéleteik alapján – mind az információt, mind az életet tisztán anyagi jelenségnek tekintik. Az élet keletkezését és lényegét ezzel tisztán fizikai-kémiai folyamatokra redukálják. Ebben az értelemben írt már *Lamarck* is: „Az élet csupán fizikai jelenség. Minden életjelenség olyan mechanikai, fizikai és kémiai okokon alapul, amelyek a szerves anyag természetében rejlenek” (*Philosophie zoologique*, Párizs 1809, 1. kötet, 104. o.). Ezekben az elméletekben az a közös, hogy a biológiai tényeket szubjektív, megfigyeléssel és kísérletezéssel nem igazolható elképzelésekkel fonják össze.

Az alábbiakban idézni fogom a Werner Gitt által megfogalmazott **természet-tudományos információelmélet (TTI)** legfontosabb tételeit.

(megjegyzés: Az alábbiakban felsorolt tételeket ismert rendszerek megfigyelése által nyertük. A természeti törvényekre vonatkozó eme alaptétel mind az anyagi, mind a nem-anyagi mennyiségekre érvényes)

TTI-1: Egy anyagi mennyiség semmilyen nem-anyagi mennyiséget nem hozhat létre.

Általános tapasztalatunk, hogy egy almafa almákat, egy körtefa körtét, egy bogáncs pedig bogáncsmagokat terem. Ugyanígy a lovak csikókat, a tehenek borjakat, a nők pedig gyermekeket hoznak világra. Ehhez hasonlóan, a megfigyelés alapján megállapíthatjuk, hogy egy anyagi mennyiség soha nem hoz létre nem-anyagi mennyiséget.

Az evolúciótan képviselői éppen a **TTI-1** ellentétét állítják. Példaként megemlítjük *Adolf Heschl* „Az intelligens genom” című könyvét, amelynek alcíme: „Az emberi szellem keletkezése mutáció és szelekció által”. A szerző már a címmel is azt sugallja, az emberi szellem, tehát valami nem-anyagi dolog, keletkezhet. Mivel ilyet nem figyeltek meg, *Heschl* fejtegetései merő spekulációk maradnak, amelyek bizarr filozófiai gondolati építmények, és

amelyeknek nincs semmilyen realitásuk. A várt tényeket azzal az evolucionista meggyőződéssel helyettesítik, „hogyan fajunk, minden vélt vagy bizonyított sajátosságával – legyen az morfológiai, viselkedésszerű vagy tisztán szellemi természetű – egészében beleillik az evolúció alapvető mechanizmusába, így ma is alá van vetve a biológiai evolúciónak”

Ebből világosan látható: Az evolúciótan a világon létező minden nemanyagi dolgot (pl. információ, tudat, emberi szellem) az anyagból eredeztet.

Ezt a feltevést egyetlen megfigyelés sem támasztja alá, ezért **alapvetően téves**.

A **TTI-1** általánosan figyelembe veendő eredményét valamivel speciálisabban is megfogalmazhatjuk, miáltal a **TTI-2** törvényhez jutunk:

TTI-2: Az információ alapvető nem-anyagi mennyiség.

Materialista gondolkodásmód: A materialista gondolkodásmód messzemenően belopódzott a természettudományokba, úgyhogy uralkodó paradigmává vált. *Richard Lewontin* amerikai genetikus találóan állapította meg, hogy ez egy igazolhatatlan előzetes elhatározás: „Nem arról van szó, hogy a tudomány módszerei arra kényszerítenek bennünket, hogy elfogadjuk a látható világ tisztán materialista magyarázatát. Ellenkezőleg – először elhatároztuk, hogy hiszünk a tisztán anyagi folyamatokban, majd megalkottuk azokat a kutatási módszereket és tudományos elméleteket, amelyek tisztán anyagi magyarázatot szolgáltatnak – nem számít, hogy e magyarázatok ellentmondanak a józan észnek és összezavarják a be nem avatottakat; mert nem engedhetjük meg, hogy Isten betegye a lábát az ajtón”

Nem-materialista gondolkodásmód: *Lewontin* figyelemre méltó őszinteséggel bevallotta, miért hangsúlyozzák olyan abszolút módon a materializmust: a Teremtő szigorú tagadása miatt. Mi ettől világosan és tudatosan elhatároljuk magunkat, mivel a tisztán materialista gondolkodásmód nem alkalmas a megfigyelt valóság magyarázatára, és ezért a gondolkodás és kutatás zsákutcájába vezet. Az a valóság, amelyben élünk, két alapvetően különböző tartományra osztható, nevezetesen az anyagi és a nem-anyagi világra. Az alábbiakban felsoroljuk azokat a kritériumokat, amelyek alapján egy jelenség vagy mennyiség az egyik vagy másik tartományba sorolható:

Az anyagi és nem-anyagi mennyiségek közötti különbségek

Ha egy ismeretlen mennyiséget meg akarunk vizsgálni a tekintetben, hogy nem-anyagi természetű-e, akkor fontos kritérium a tömegnélküliség. Ha ez a szükséges feltétel nem teljesül (pl. proton, neutron), akkor anyagi mennyiségről van szó. Ha a vizsgált mennyiség nem rendelkezik tömeggel, meg kell vizsgálni, nem korrelál-e valamilyen módon a tömeggel. Tehát nem lehet az anyag valamilyen tulajdonsága, nem állhat kölcsönhatásban az anyaggal, és nem keletkezhetett az anyagból.

Az anyag tömeggel rendelkezik, ez pedig gravitációs térben megmérhető.

Ezzel ellentétben az összes nem-anyagi mennyiség (pl. információ, tudat, intelligencia, akarat) tömeg nélküli, ezért nincs súlya sem. A fénynek komplementer tulajdonságai vannak – leírható hullámként, de részecskék (fotonok) segítségével is. A fotonoknak nincs tömege (nyugalmi tömege) – vajon eszerint a nem-anyagi mennyiségek közé tartoznak? Látjuk már, hogy a különbséget pontosabban kell megfogalmazni.

Szükséges feltétel (SZF): Az, hogy egy mennyiség tömeg nélküli (SZF: $m = 0$), szükséges, de nem elégséges feltétele annak, hogy nem-anyagi legyen. Az elégséges feltételnek is teljesülnie kell.

Elégséges feltétel (EF): A tekintett mennyiség nem-anyagi voltaához elegendő, ha *nincs* fizikai vagy nem kémiai korrelációban az anyaggal. Ilyen korreláció akkor nem áll fenn, ha teljesül az alábbi négy feltétel valamelyike:

(1) EF1: A mennyiség nem áll fizikai vagy kémiai korrelációban az anyaggal. Az anyaggal való kölcsönhatás például: a hidrogén az oxigénnel vízzé egyesül (kémiai affinitás); a vasreszelék-darabok mágneses térben rendeződnek (mágnesség); egy kő leesik

a földre (gravitáció); egy csillag fénysugara eltérül, ha útközben elhalad egy nagy tömeg mellett (gravitáció).

(2) EF2: *A mennyiség nem az anyag egy tulajdonsága.* Az anyag tulajdonságai például: keménység, sűrűség, viszkozitás, szín, diffúziós képesség, egy só oldhatósága vízben.

(3) EF3: *A mennyiség nem anyagból keletkezett.* Az elemi részecskék emittálódhatnak az anyagból, vagy keletkezhetnek egy fizikai folyamatban (pl. elektronok, neutronok, fotonok), ezért anyagiak.

(4) EF4: *A mennyiség nem kapcsolódik az anyaghoz.* Az energiát például az Einstein-féle $E = m \cdot c^2$ egyenlet kapcsolja össze a tömeggel, ezért anyagi mennyiség.

A foton példája: A fotonok ugyan nem rendelkeznek (nyugalmi) tömeggel, mégis anyagi természetűek. Mindig kapcsolódnak az anyaghoz, hiszen a fizikai fény mindig valamilyen anyagi folyamatból származik (pl. egy izzólámpa spiráljának izzása). Ezenkívül fizikai kölcsönhatásban van az anyaggal. Ha egy csillagról érkező fénysugár elhalad egy nagy tömeg mellett, az elhajlítja. Egy foton energiája $E = h \cdot \nu$ és ez ekvivalens az $E = m \cdot c^2$ energiával.

Az ekvivalens tömeg eszerint $h \cdot \nu / c^2$, és a gravitáció erre a tömegre hat (fényelhajlás). Vagyis van egy fizikailag indokolható kölcsönhatás a fény és az anyag között. A foton tehát egyértelműen anyagi mennyiség.

Az információ ellenben mindig egy gondolaton alapszik, tehát *nincs tömege*, és nem egy fizikai vagy kémiai folyamatban keletkezik. A szükséges feltétel (SZF: $m = 0$) és a négy elégséges feltétel (EF1 – EF2) szintén teljesül.

Ezért az információ nem-anyagi mennyiség. Az a tény, hogy tárolásához és átviteléhez anyagra van szükség, még nem teszi anyagi mennyiséggé. Tehát megállapíthatjuk: Az *információ* egy nem-anyagi mennyiség, mivel teljesíti mindkét feltételt: nincs tömege, és nincs fizikai vagy kémiai korrelációban az anyaggal.

Ebben az összefüggésben annak is jelentősége van, hogy az élet (minden élőlénynek az a része, amely a halállal eltávozik) szintén nem-anyagi természetű.

C) Információ nem keletkezik spontán módon, természeti folyamatok által, csak és kizárólag értelmes információ-forrás (adó) által

TTI-3: Az információ a nem-anyagi bázisa

- az összes program-vezérelt technikai rendszernek és
- az összes biológiai rendszernek

Számos olyan rendszer van, amely *nem rendelkezik saját intelligenciával*, mégis képes az információ átvitelére, tárolására és folyamatok vezérlésére.²³

Ilyen rendszerek léteznek mind az élettelen világban (pl. összekapcsolt számítógépek, folyamatirányítás egy vegyi üzemben, teljesen automatizált gyártás, robotok), mind az élővilágban (információ-vezérelt folyamatok a sejtben, a méhek potrohtánca).

Az evolúcióelmélet képviselői azt állítják, hogy a biológiai információ keletkezésének makro-evolúciós folyamatai alapvetően különböznek az információ keletkezésének minden más ismert folyamatától. Mivel a természeti törvények mind az élő, mind az élettelen rendszerekben egyaránt érvényesek, ez a feltevés téves. A biológiai információ három lényeges pontban mégis különbözik az ember által kigondolt információtól:

- Az élő rendszerekben található a legnagyobb ismert információtárolási sűrűség

²³ Az információ irányíthatja, vezérelheti, szabályozhatja és optimalizálhatja az anyagi rendszerekben lezajló folyamatokat. Ezeket a folyamatokat szabadon kigondolható és megtervezhető programok vezérlik. A folyamatok tehát nem az anyag és az információ közötti fizikai vagy kémiai korreláción alapulnak. Ezzel ellentétben például a hidrogén és az oxigén között szoros kémiai korreláció van, és ezek bizonyos feltételek mellett mindig vízzé egyesülnek.

– Az élő rendszerekben található programok nyilvánvalóan a komplexitás rendkívül magas fokát képviselik. Egyetlen tudós sem képes megmagyarázni azokat a programokat, amelyek egy sáska kifejlődését irányítják, amely úgy néz ki, mint egy száraz falevél. Egyetlen biológus sem érti annak az orchideavirágnak a titkát, amelynek olyan az alakja, színe és illata, mint egy nősténydarázs. Képesek vagyunk gondolkodni, érezni, vágyakozni, hinni és remélni. Képesek vagyunk olyan elképzelhetetlenül komplex dolgokkal bánni, mint egy nyelv, de nagyon messze vagyunk attól, hogy megértsük azt az információs vezérlési mechanizmust, amely az embrionális fejlődés során az agyat kialakítja.

– Bármily elmés is egy emberi találmány vagy program, a többi ember mindig képes megérteni a mögötte lévő gondolatokat. Így például a németek által a második világháborúban alkalmazott „Enigma” nevű sifírozó gépet némi kísérletezés után az angolok maradéktalanul megértették, amikor a kezükbe került. Attól fogva képesek voltak megfejteni a német rádióüzeneteket.

Az élőlényekben jelenlévő zseniális gondolatokat és programokat viszont a legtöbb esetben egyáltalán nem vagy csak hozzávetőlegesen értjük, leutánczásuk pedig egyáltalán nem lehetséges.

Ha az információ mind az öt szintje jelen van – függetlenül attól, élettelen vagy élő rendszerrel van-e dolgunk, akkor mondhatjuk, hogy egy rendszerben lévő információ bizonyosan intelligens adótól (pl. programozó, szerző) származik.

TTI-4: Kód nélkül nincs információ.

Az információ tárolásához, átviteléhez és feldolgozásához egy kódrendszerre van szükségünk, amelyben az előzőleg szabadon választott, de azután rögzített jelkészletet alkalmazzuk.

TTI-5: Minden kód szabad és tudatos megállapodás eredménye.

Egy kódszimbólum (jel) fontos ismertetőjegye, hogy egyszer *szabadon definiálták*. Az így létrejött jelkészlet az összes (definíció szerint) megengedett jelet reprezentálja. Ezeket úgy kell kialakítani, hogy a kitűzött célnak minél jobban megfeleljenek (pl. a vakírásnak jól letapogathatónak kell lennie; a hangjegyeknek meg kell adniuk a hanghosszúságot és -magasságot; a kémiai jeleknek tartalmazniuk kell az összes elemet). Ha a valóságban bizonyos jelek szimbólumok látszatát keltik, de megállapítható, hogy a rendszer fizikai vagy kémiai tulajdonságairól van szó, akkor hiányzik a „szabad és tudatos megállapodás” alapvető kritériuma, és definíciónk értelmében ilyenkor nem szimbólumról van szó.

TTI-6: Egy intelligens és akarattal rendelkező adó nélkül nem keletkezik új információ.

Az új információ keletkezésének folyamata (ellentétben a *másolt* információval) mindig feltételezi az intelligenciát és a szabad akaratot, és a következőképpen írható le:

Egy rendelkezésre álló, szabadon definiált jelkészletből folyamatosan jeleket választunk ki úgy, hogy ezáltal egy jelsorozat (karakterlánc) keletkezik, amely információt reprezentál (mind az öt szinttel). Mivel egy véletlen folyamat ezt nem teljesíti, mindig egy intelligens adóra van szükség. Fontos szempont az akarat érvényesülése, úgyhogy elmondhatjuk: **Akarat nélkül nem keletkezik információ.**

TTI-7: Minden információ, amelyet egy átviteli lánc végén veszünk, visszafelé nyomon kísérhető, amíg rá nem bukkanunk egy intelligens forrásra.

Intelligens forrás: Azt jelenti, hogy mindig egy akarattal és tudattal rendelkező individuumról van szó. Nem mond ellent a TTI-7 törvénynek, hogy az információ

szerzője nem mindig nevezhető meg közvetlenül, hanem olykor csak nagyon általánosan, amint azt a következő példák mutatják: szövegek az egyiptomi fáraósírokban (egyiptomiak), történelmi dokumentumok (ismeretlen szerző), titkos rádióüzenetek (katonaság), számítógépvírusok az Interneten (bűnözők), grafiti (falmázolók), információ a biológiai rendszerekben (Teremtő).

Itt hasznosnak bizonyul különbséget tenni a *tulajdonképpen*i és a *vélt* adó között. Tulajdonképpen adónak az információ megalkotóját nevezzük, és ez *mindig* egy individuum, aki intelligenciával és akarattal rendelkezik (TTI-6).

Ha a tulajdonképpen adót egy több tagból álló gépi átviteli lánc követi, akkor az utolsó tagot tévesen adónak tekinthetjük. Mivel azonban csak látszólag az, ezt az „adót” *vélt* adónak nevezzük (amely különbözik a tulajdonképpenitől!).

A tulajdonképpen adó gyakran láthatatlan: Az információ megalkotója sok esetben *nem* vagy *már nem* látható. Az a tény, hogy egy történelmi dokumentum szerzője ma *már nem* látható, nem mond ellent a megfigyelhetőség követelményének – ebben az esetben valaha megfigyelhető *volt*.

A kapott információ olykor több közbenső tagon keresztül jut el hozzánk. Az átviteli lánc elején itt is egy intelligens szerzőnek kellett állnia. Ezt az autórádió példáján világítjuk meg: Bár a hallható információt egy hangszóróból kapjuk, de a tulajdonképpen információforrás nem ez – és nem is az adóantenna, amely szintén hozzátartozik az átviteli rendszerhez. Az elején itt is egy szerzőt találunk, egy szellemi alkotót, aki megalkotta az információt. Tehát általánosan érvényes: Minden információátviteli lánc elején egy intelligens alkotó áll.

A vélt adó nem individuum: Olyan rendszereknél, amelyekben közbenső gépi tagok vannak, az lehet a benyomásunk, hogy az utolsó megfigyelhető tag maga az adó

- Egy autómósó berendezés használója a futó programot csak a számítógépig követheti vissza – a számítógép azonban csak a *vélt* adó; a *tulajdonképpen*i adó (a programozó) nem ismerhető fel.

- Az internetező mindenféle információt a képernyőjén keresztül kap meg, a tulajdonképpen adó mégsem otthoni számítógépe a képernyővel, hanem olyasvalaki, aki talán a világ másik végén gondolta ki és tette a hálóra az információt.

- Nincs ez másképp a DNS-molekulánál sem. Bár a genetikai információ belőle olvasható ki, mégsem ő a *tulajdonképpen*i, hanem csak a *vélt* adó.

Kézenfekvőnek tűnik, hogy az utolsó tagot tekintsük adónak, mivel a többi nem észlelhető. Egy közbenső gépi tagokat tartalmazó rendszerben azonban az utolsó tag sohasem a *tulajdonképpen*i adó (az információ megalkotója), hanem csak a *vélt*. Ez a „közvetlen adó” természetesen nem lehet individuum, hanem csak egy intelligencia által teremtett gépezet része.

Az alkotó gyakran láthatatlan marad abban a kivételes esetben is, amikor az információ nem halad át közbenső tagokon. Az egyiptomi sírokban és obeliszkeken számos hieroglifás szöveget találunk, de szerzőikből semmi sem látható. Ebből senki sem következett arra, hogy nem is volt szerzőjük.

TTI-8: Jelentés hozzárendelése egy szimbólumkészlethez szellemi folyamat, amely intelligenciát kíván.

A *Természettudományos Információelmélet* értelmében minden információhoz öt szint tartozik: statisztika, szintaxis, szemantika, pragmatika és apobetika. A **TTI-8** tétel segítségével megfogalmazhatjuk a következő általánosan érvényes megfigyelést: Ennek az öt aspektusnak mind az adó, mind a vevő oldalán jelentősége van.

Az információ keletkezése: A **TTI-8** törvény leírja annak a folyamatát ahogyan megfigyeléseink szerint minden információ keletkezik:

Először vesznek egy szimbólumkészletet (jelkészletet), amelyet előzőleg a **TTI-5** szerint rögzítettek. Ezután a készletből egymás után jeleket választanak ki és információs

egységekké (pl. szavak, mondatok) fűznek össze. Ez a kiválasztás nem véletlenül történik, hanem intelligencia segítségével. Az adó ismeri az alkalmazott nyelvet, és tudja, mely szimbólumokat kell kiválasztania a közlendő jelentés ábrázolásához. Az információ keletkezésének folyamata tehát szellemi folyamat.

Az információ megértése: A vevő oldalán fordított folyamat játszódik le.

A vevőnek ismernie kell a használt jelkészletet. Intelligenciája (nyelvismeretei) alapján dekódolhatja a jeleket, szavakat és mondatokat, és megértheti a szemantikát. Ez is szellemi folyamat.

Ez a két folyamat (az információ keletkezése és megértése) alkotja az adó és a vevő között lezajló összes folyamat alapmintáját:

a) Az adó és a vevő mindketten intelligensek és egymástól függetlenek. Mindketten individuumok, akik saját akarattal és intelligenciával rendelkeznek (példa: egy könyv szerzője és olvasója).

Mint azt már a TTI-7 tételnél elmagyaráztuk, lehetséges, hogy az adóhoz egy gépezet kapcsolódik. Ezután az információt egy vevő (individuum) vagy egy külön erre a célra szerkesztett gépezet fogadja. Ezenkívül még három esetet kell megkülönböztetni:

b) Az adó intelligens (individuum), de a vevő (gép) nem. Ebben az esetben az adónak az egész dekódolási folyamatot előzőleg át kell gondolnia, és egy alkalmas gépet kell terveznie, amely a vevő oldalán képes megvalósítani az adó által kódolt pragmatikát és apobetikát (példa: Egy programozó ír egy programot egy számítógép számára, amely egy csokoládéfajta gyártását vezérli megadott recept szerint).

c) A (vélt) adó nem intelligens (gép), a vevő (individuum) azonban igen.

Példák: Egy számítógép-felhasználó (vevő) egy számítógép (adó) szoftverjét használja, vagy valaki beszédet hallgat CD-lejátszón keresztül.

d) Sem az adó, sem a vevő nem intelligens (nem individuum, hanem gép).

Ebben az esetben a (tulajdonképpen!) adó (individuum) megszerkesztett és megfelelően beprogramozott egy gépet, amely helyette ellátja az adó feladatát (példa: lásd a TTI-3 tétel magyarázatát).

Mind a négy esetben szükség van akaratra és intelligenciára mind az adó, mind a vevő oldalán. Ha az egyik vagy mindkét feladatot egy gépre bízzák, akkor a pragmatika és az apobetika kivitelezését egy program veszi át. A program minden esetben egy szellemi forrástól származik.

Megjegyzés: A műszaki és biológiai gépek képesek információt tárolni, átvinni, dekódolni és lefordítani *anélkül*, hogy a hozzárendelést megértenék.

Ezek a d) esetben sorolandók.

TTI-9: Statisztikai folyamatokban *nem* keletkezhet információ.

Az evolúciótan képviselői számára áttörés lenne, ha egy valóságos kísérletben megmutathatnák, hogy a magára hagyott anyagban információ keletkezhet intelligencia hozzáadása nélkül. Ezt a nagy erőfeszítések ellenére sohasem figyelték meg. Így az evolúció teoretikusai csupán számítógépes szimulációkat kínálnak, amelyek messze vannak a valóságtól

TTI-10: Az információ tárolásához anyagi hordozóra van szükség.

Ha egy adott információt krétával a táblára írunk, akkor a kréta az anyagi hordozó. Ha egy szivaccsal letöröljük, akkor a kréta teljes anyaga megmarad ugyan, de az információ eltűnik. Ebben az esetben a kréta volt a szükséges anyagi hordozó; a döntő azonban a krétarészecskék különleges elrendeződése volt, az pedig nem véletlen, hanem szellemi eredetű. Ugyanazt az információt, amit a táblára írtunk, írhattuk volna egy floppy-lemezre is. Ebben az esetben a lemez bizonyos tartományai (sávok) mágnesesződtek volna. A TTI-10 tételnek megfelelően most is az anyag lenne a szükséges információhordozó.

A tárolásban résztvevő anyag mennyisége azonban lényegesen kevesebb lenne, mint a tábla/kréta esetén. A résztvevő anyag mennyisége tehát nem mérvadó. Az információ nem függ a tároló anyag kémiai összetételétől sem.

Ha a táblára írt információ egy neonreklámban jelenne meg nagy betűkkel, a résztvevő anyag mennyisége a többszörösére nőne.

Összegzés

Az információra vonatkozó fenti tíz tételt a mi háromdimenziós világunkban végzett megfigyelések révén állapítottuk meg anélkül, hogy valaha egyetlen kivételt is találtunk volna. A törvények egyike sem alapszik filozófiai feltevéseken vagy pusztá gondolati játékokon, és idáig egyiket sem sikerült megcáfolni semmilyen megfigyelt folyamattal vagy elvégzett kísérlettel.

A tételeknek kizárási tételekként való megfogalmazása

A fenti tételek úgynevezett kizárási tételekként is megfogalmazhatók, mint ahogy ez majd minden természeti törvényre lehetséges

Az alábbiakban példaként felsorolunk néhányat:

TTI-4: Lehetetlen információt kódolás nélkül ábrázolni (és tárolni vagy továbbítani).

TTI-5: Lehetetlen, hogy egy kód szabad és tudatos megállapodás nélkül létrejöjjön.

TTI-6: Lehetetlen, hogy új információ szabad akarat nélkül keletkezzen.

TTI-7: Lehetetlen, hogy olyan információs lánc létezzen, amelynek elején nem egy szellemi alkotó áll.

TTI-10: Lehetetlen, hogy statisztikai folyamatokban információ keletkezzen.

A természeti törvényeknek két fontos funkciójuk van: Használhatjuk őket előrejelzésre és mint kizárási tételeket. Leírják a valóságos rendszerek viselkedésének törvényszerűségeit, és lehetővé tesznek arra vonatkozó kijelentéseket, hogy mi történt a múltban és mi történik a jövőben. De éppen ezáltal azt is megmondják, mi az, ami elvileg *nem* történhet meg, ami tehát lehetetlen.

A természeti törvények szerint lehetséges ellentéte a természeti törvények szerint lehetetlen. A természeti törvények rendkívüli ereje abban áll, hogy meg tudják nekünk mondani, mi az, ami kizárható. Sokan életükben csak fehér hattyút láttak. Nincs azonban olyan természeti törvény, amely kizárná a piros, kék vagy fekete hattyúk létezését. Fekete hattyúkat tényleg találtak; piros és kék hattyúkat (még) nem. Még senki sem figyelte meg, hogy a víz magától hegynek felfelé folyjék. Az ilyen folyamatokra vonatkozóan azonban létezik egy természeti törvény, amely megtiltja az ilyesmit, ezért általánosan kizárható. Láthatjuk: Egy természeti törvény annál értékesebb, minél több dolgot tilt meg. A 10. fejezetben alkalmazzuk az információra vonatkozó természeti törvényeket, hogy elvessük az olyan eszméket, amelyeket e törvények éppoly általánosan kizárnak, mint a felfelé folyó vizet.

D) Tehát léteznie kell egy a világon kívül álló, értelmes információ-forrásnak, aki az Isten.

Mivel az élet minden formájában megtalálható egy kód (DNS- ill. RNS molekulák) és az információ többi szintje, egyértelműen az információ értelmezési tartományán belül vagyunk. Ebből levonhatjuk a következtetést: *Itt léteznie kell egy intelligens adónak!*

Az evolúciótan képviselői eszméjünkkel egy megoldhatatlan probléma előtt állnak. Elfogadják, hogy az élőlényekben lezajló folyamatokat a DNS molekulákban tárolt információ vezérli. De honnan származik ez az információ? Küppers három evolucionista feltevést nevez meg:

1. A véletlen-hipotézis: A biológiai ősinformáció véletlen módon keletkezett biológiai makromolekulák spontán és műszerek nélküli szintézise által.

2. A teleológiai feltevés: A biológiai ősinformációt már a makromolekulák szintjén élet-specifikus és célirányos természeti törvények eredményének kell tekinteni.

3. A molekulár-darwinista feltevés: A biológiai ősinformáció biológiai makromolekulák szelektív önszerveződése és evolúciója által keletkezett.

Mindhárom esetben egyedül az anyag felelős az információ keletkezéséért.

Tény: A világ egyetlen laboratóriumában sem mutatták ki kísérletileg, hogy a magára hagyott anyag információt állíthat elő. Tehát a fenti három hipotézis esetén csupán filozófiai feltevésekről van szó, és nem a való világban megfigyelt tényekről.

Mivel az anyagi világban nem létezik olyan (megfigyeléssel, kísérlettel) bizonyítható folyamat, amelyben magától keletkezik információ, ez minden információra érvényes, amit az élőlényekben találunk. Így a **TTI-5** tétel itt is megkövetel egy intelligens Alkotót, aki a programokat „megírta”.

Az információra alapozott természettörvények nemcsak Isten pusztá létezését bizonyítják, hanem további következtetések kimondását is alátámasztják:

2. következtetés: Isten mindentudó és örök

A DNS-molekulában kódolt információ messze felülmúlja összes jelenlegi technológiánkat. Mivel adóként egyetlen ember sem jöhet szóba, azt a látható világon kívül kell keresni. Levonhatjuk a következtetést: Az adónak nemcsak rendkívül intelligensnek kell lennie, hanem végtelenül sok információval és intelligenciával kell rendelkeznie, vagyis mindentudónak kell lennie.

3. következtetés: Isten mindenható

Mivel az Adó

- zseniálisan kódolta a DNS-molekulákban található információt,
- megszerkesztette azokat az összetett biológiai gépeket, amelyek dekódolják az információt, és végrehajtják a bioszintézis összes folyamatát, – megalkotta az élőlények összes konstruktív részletét és képességét, arra következtethetünk, hogy az Adó mindezt így akarta, és nemcsak hatalmasnak kell lennie, de egyenesen mindenhatónak.

4. következtetés: Isten Szellem

Mivel az információ lényegét tekintve nem-anyagi mennyiség, nem származhat anyagi mennyiségből. Ebből levonhatjuk a következtetést: *Az Adónak természeténél fogva nem-anyaginak kell lennie (Szellem).*

(**TTI-1, TTI-2** alkalmazása)

Még sohasem figyelték meg, hogy az anyag – természettudományos értelemben, vagyis mind az öt szinttel (statisztika, szintaxis, szemantika, pragmatika, apobetika) – magától információt állítana elő. Az információ nem-anyagi mennyiség, és keletkezéséhez nem-anyagi forrásra van szükség. Az adó néhány tulajdonságát már kikövetkeztettük. Íme egy további tulajdonsága: Lényege szerint nem-anyaginak kell lennie, vagy legalábbis rendelkeznie kell egy nem-anyagi komponenssel.

5. következtetés: Nincs ember lélek nélkül

Mivel mi emberek képesek vagyunk információt létrehozni, az nem származhat anyagi részünktől (testünktől). Ebből levonhatjuk a következtetést: *Az embernek rendelkeznie kell egy nem-anyagi összetevővel (lélek, szellem).*

Az evolúciós és molekuláris biológiában kizárólag materialista módon gondolkodnak. A redukcionizmust (vagyis kizárólagos magyarázat az anyag keretében) egyenesen munkaelvvé tették. Az információs tételek segítségével a materializmus a következőképpen cáfolható: Mindnyájan képesek vagyunk új információt létrehozni. Képesek vagyunk gondolatokat rögzíteni levelekben, tanulmányokban és könyvekben, vagy beszélgetéseket folytatni és előadásokat tartani, és ezzel egy nemanyagi mennyiséget, nevezetesen

információt hozunk létre (semmit sem változtat a lényegen, hogy az információ tárolásához és átviteléhez anyagi hordozóra van szükségünk). Ebből egy nagyon fontos következtetést vonhatunk le, nevezetesen hogy (anyagi) testünk mellett rendelkezünk kell egy nemanyagi összetevővel is. Az információra vonatkozó természeti törvények segítségével így tudományosan is cáfoltuk a materializmus filozófiáját.

6. következtetés: Az ősrobbanás lehetetlen

Mivel az információ nem-anyagi mennyiség, arra következtethetünk, hogy TÉVES a következő megállapítás: „Az univerzum egyedül anyagból és energiából keletkezett” (tudományos materializmus)

(TTI-2 alkalmazása)

Továbbá manapság azt állítják, hogy az univerzum egy ősrobbanásnak köszönheti eredetét, amelynél kizárólag anyag és energia volt jelen. Minden, amit világunkban ma észlelünk, megfigyelünk vagy mérünk, e felfogás szerint kizárólag és bármilyen egyéb „hozzávaló” nélkül ebből a két fizikai mennyiségből keletkezett. Az energia egyértelműen anyagi mennyiség, hiszen az Einstein-féle tömeg-energia ekvivalencia ($E = mc^2$) összekapcsolja az anyaggal.

Ebben az összefüggésben nem térünk ki azokra a csillagászati kifogásokra, amelyek ellentmondanak az ősrobbanás-elméletnek. Itt kizárólag az információs tételekre szorítkozunk. Világunkban rengeteg információt találunk, mégpedig az összes élőlény sejtjeiben, de az ember is óriási mennyiségű információt produkál, ami a világ könyvtáraiban vagy az egész világot behálózó interneten van tárolva. A TTI-1 tétel szerint az információ nem-anyagi mennyiség, ezért nem keletkezhetett anyagból és energiából. **Tehát az „ősrobbanás gondolati rendszere” téves.**

7. következtetés: Nincs evolúció

Mivel az információ minden élet alapvető összetevője, amely nem származhat anyagból és energiából, szükség van egy intelligens Adóra. De mivel a kémiai és biológiai evolúció minden elmélete megköveteli, hogy az információ egyedül anyagból és energiából keletkezzen (*nincs adó*), arra következtethetünk, *hogy a kémiai és biológiai evolúció mindeme elmélete és elgondolása (makroevolúció) TÉVES.*

Az információs tételek kizárják a makroevolúciót, ahogy azt az evolúciótan keretében feltételezik, ellenben a mikroevolúciós folyamatok – gyakran nagymértékű alkalmazkodás egy fajon belül – megmagyarázhatók a Teremtő által készített zseniális program segítségével.

8. következtetés: Az élet nem keletkezhetett anyagból

Mivel az élet (lásd 3. fejezet) nem-anyagi mennyiség, nem keletkezhetett anyagból. Ebből levonhatjuk a következtetést: *Nincs olyan anyagi folyamat, amely az élettelenről az életig vezetne. Tisztán anyagi folyamatok sem a földön, sem máshol a világegyetemben nem vezethettek élethez.*

Az evolúciótan képviselői állítják: „Az élet egy szabályszerűség az anyagi folyamatok keretében, amely akkor jelenik meg, ha teljesülnek a peremfeltételek.”

A 2. tétel (3. fejezet) szerint az, ami egy élőlényt élővé tesz, nem anyagi természetű. Tehát alkalmazhatjuk a TTI-1 természeti törvényt, amely azt mondja, hogy „egy anyagi mennyiség nem hozhat létre nem-anyagi mennyiséget”.

Mindig fogunk olyan jelentésekkel szembesülni, hogy valahol naprendszerünkben vizet fedeztek fel (pl. a Jupiter Európa nevű holdján) vagy valahol galaxisunkban széntartalmú vegyületeket mutattak ki. Az ilyen híreket azonnal követik olyan spekulációk, hogy ott akkor élet fejlődhetett ki. Ezzel újra és újra azt a benyomást keltik, hogy ha egy égitesten előfordulnak a szükséges kémiai elemek vagy vegyületek, továbbá néhány csillagászati-fizikai feltétel teljesül, akkor ott élettel is kell számolni. Amint azt két tétel segítségével

bebizonyítottuk, ez lehetetlen. Még ha a legkedvezőbb kémiai feltételek állnak is fenn, és ezek optimális fizikai peremfeltételekkel párosulnak, **élet akkor sem keletkezne.**

Az információra alapozott istenérv nagyon elgondolkodtató lehet műszaki, reál gondolkodású emberek számára. Dr. Gitt elmesélt egy történetet, amikor egy egyetemen előadta a fenti megállapításait, akkor egy hallgató odajött hozzá, és azt mondta: „Nagyon meggyőzőek voltak az elmondott következtetései, és nagyon megdöbbenetek. Remélem hamarosan valaki megcáfolja majd őket”.

Ez nagyon jól jellemzi sok ember gondolkodását. Ha olyasmivel találkozik, ami kialakított világképe számára elfogadhatatlan, akkor nem a világképét változtatja meg, hanem reménykedik benne, hogy sikerül neki, vagy másnak megcáfolni azt a dolgot. Nos, én még nem találkoztam senkivel, akinek érdemben sikerült volna az információra alapozott istenérvet megingatnia. Mihez kellene inkább ragaszkodni: az igazsághoz, vagy vélt meggyőződéseinkhez?

III. A bölcséleti istenérvek

A bölcséleti istenérvek – ellentétben az erkölcsi és fizikai istenérvekkel – nem egyes tárgykörökből, pl. az ember belső világából vagy a fizikai világ jelenségeiből, hanem a lét legáltalánosabb sajátásaiból indulnak ki és így bizonyító erejük is a legáltalánosabb és legkényszerítőbb.

(8) A világtani (kozmológiai) istenérv

[BB]

A) Bizonyos, hogy *ez a világ nem önmagában bírja létének végső alapját.*

B) Vagyis, *nem lehet magától.*

C) *Tehát, kell lenni egy Istennek, aki alkotta.*

A) Ez a világ nem önmagában bírja létének végső alapját.

Az érvelés onnan indul ki, hogy ezen a látható és emberi világon *semmi sincs, ami szükségképp létezne.* A világ nagyon jól meglenne nélkülem is, nélküled is. Egyetlen ember sem mondhatja, hogy az ő létezése nélkül a világ fenn nem állhatna. Hiszen ezer ezer esztendő óta állt a világ s mi nem voltunk. Az, hogy ez vagy az ember a világra jön-e, millió apró esetlegességtől függ. Hasonlóképp minden egyes állatról, minden egyes növényről megállapíthatjuk, hogy nem volt okvetlenül szükség rájuk s a világ csakugyan nagyon hosszú ideje fennállt már anélkül, hogy ők léteztek volna. Az összes olyan lények, amelyek összetételből származnak, vagy csak bizonyos összetétel révén tudnak létesülni s lenni, nem szükségképp létező dolgok; ha az összetétel nem történik meg, ők ma nincsenek. S nagyon jól elgondolható a világ nélkülük is. A Nap, a Hold, a Föld nélkül is meglehetne a világ s ugyanez állítható minden egyes égitestről.

Ez idáig világos. Csakhogy azt mondhatná valaki: igen, az összetett lényeknek, mint ilyeneknek létezése nem szükségszerű, azonban az egyszerű, az össze nem tett lényekről ez nem állapítható meg. Az atomok vagy elemi részecskék, a legvégső, oszthatatlan alkotói a világnak, esetleg örök szükséggel léteznek s ezekből áll elő minden más.

Nem így van. Mert először is nagyon sok dolog van, ami nem vezethető vissza sem atomokra, [sem a mikrofizika által feltárt ismeretlen eredetű hatásokra]. Itt van pl. a gondolkodás, a gondolat, az ész maga, a lélek, az életkedv. De még ha mellőzzük is a szellemi lélek létezését, kétségtelen, hogy ezek a létező dolgok a létnek olyan megjelenései, amelyek valamikor nem voltak s éppen egykori nemlétezésükkel bizonyítják, hogy nem okvetlen szükségszerűséggel léteznek. Másodszor meg: semmiképp sem lehet belátni, mivel volna nagyobb szükségszerűsége bármely atom [vagy elemi részecskeként megnyilvánuló hatás] örök létezésének, mint azoknak a magasabb összetételű vagy talán

egyenesen anyagtalan lényeknek, amelyek belőlük vagy körülöttük származnak. Hiszen ezek az összetett lények feltétlenül tökéletesebbek, mint az egyszerű anyagparányok. Ahogy az agyam nem létezik szükségképp, éppúgy nem léteznek szükségképp azok a parányok, [azok a hatások], az anyagnak azok a bármilyen kicsiny részecskéi sem, amelyek agyamat alkotják. Mert ezeknek nem létezését éppúgy el tudom gondolni belső ellenmondás nélkül, mint akár az agyamnak nem létezését. A háromszögről nem lehet elgondolni, hogy ne 180° legyen a szögeinek összege; a gömbről nem lehet elgondolni, hogy szögletes legyen. Ha valaminek a lét hasonlóképp a fogalmához magához tartoznék, azt a dolgot nem lehetne nemlétezőnek elgondolni.

A világon van vagy 87 elem. Vegyük az aranyat, vagy a hidrogént. Mindegyikből van x vagy y mennyiségű tömeg a világon. Mindegyik atom egyedileg különbözik a másiktól; ez itt a , amaz b , amaz pedig c és így tovább. El lehet-e gondolni, hogy ha a nem léteznék, az összes többi hasonló egyed sem tudna létezni? Ugye, nem! El lehet-e gondolni, hogy a vagy b atom fizikai létezése éppoly szükséges, mint amilyen szükséges, mondjuk, a matematikai tételek biztossága? Belső ellentmondás állna-e elő abból, ha a szinte végtelenül hosszú sorban a , vagy b , vagy c ... vagy magam nem léteznék? Úgy-e, nem. Még akik az örök anyag elméletének hívei, még azok is legfeljebb azt mondhatnák, hogy a , b , c ... m , n atom (vagy molekula vagy ion) *fizikai* szükségszerűséggel létezik öröktől fogva. De semmi esetre sem mondhatják, hogy matematikai, illetve metafizikai, vagy ha tetszik: *logikai* szükségesség a létezésük, úgyhogy nélkülük egyenként véve maga a világ is megdőlné s a gondolkodási törvények elvesztenék érvényüket.

B) Tehát ez a világ nem lehet magától.

Akkor azonban áll a nagy tény, hogy ezek a dolgok léteznek (esetleg „fizikai örök szükségességből” léteznek), anélkül, hogy bármelyik részük is magában véve önmagától léteznék. S ami ebből folyik: az egész anyagi világ, amely ezekből a parányokból összetevődik, nem benső logikai szükségszerűséggel létezik. Tehát az egész anyagi világ nem lehet magától, nem önmagától létezik. Mert önmagától csak az létezik, ami a létezésnek végső alapját önmagában, a mivoltában, fogalmában bírja, önmagában bírni létének végső alapját, annyi, mint: belső szükségszerűséggel létezni, úgyhogy az illető dolgok lényegével, fogalmával ellenkeznék, hogy ne létezzék, éppúgy, mint ahogy az „egész”-nek már a fogalmával ellenkezik, hogy önmagának „része” legyen. Ha valami önmagában bírja létének alapját, azaz ha önmaga erejéből létezik, ez annyit jelent, hogy olyan valami, aminek fogalmával együtt adva van már a létezése is, azaz: ami fogalmi szükségszerűséggel létezik, aminél tehát belső ellentmondás volna, ha nem létezne. Ez pedig sem az egész körülöttünk s bennünk élő világ egészéről, sem annak egyes részeiről, a legutolsó, legapróbb atomról sem mondható el.

Tehát ez a világ *sem egészében, sem részeiben nem önmagától való.*

C) Vagyis, kell Istennek lenni, aki ennek a világnak létet adott.

Ami van és nem önmagától való, annak mástól kell erednie. Ha csakugyan létezik, más valamiben vagy valakiben kell létének okával bírnia.

Ha ez a kalap itt van és nem önmagától került ide: akkor ide tette valaki.

Ha valami van, ami nem okvetlenül és belső szükségszerűségből van, azt valakinek meg kellett alkotnia. Ha nem bírja létének belső alapját önmagában, akkor másban bírja azt a végső létalapot, azaz: teremtettet.

S itt semmi sem használ, ha valaki ezzel szemben az okok „végtelen láncolatára” hivatkozik. Mert akkor is kell lenni egy *kiinduló* pontnak, egy legfőbb oknak, különben az egész sorozat meg nem állhat. Ha az okok sorozatát végtelennek tekintjük is, akkor sem kerülhetjük ki az első ok, az egész „végtelen” sorozat okának szükségességét. A közvetlen okok sorozatának „végtelensége” csak növelné a számukat, de semmit sem venne el sem az egész sorozatnak, sem bármely részének függőségéből. Mint minden egyes dolog, úgy az egész sor is független, feltétlen végokat követel. Hosszabbítsuk meg a patakot, ezzel még nem teremtyük meg a forrást.

Éppúgy nem segít a végtelen kiterjedésre való hivatkozás. A végtelen anyag is (ha lehetséges) egész kiterjedésében és minden részében esetleges volna és az is maradna örökké. „Ha egy kő örökké itt fekszik is, az örökkévalóság nem teszi élővé, nem hozza mozgásba, ráható külső ok nélkül mozdulatlanul marad egy örökkévalóságon át. S ha végtelen nagyra növelem is meg, kiterjesztem a tömegét, de nem változtatom meg a lényegét”. Az „örök” és a „végtelen kiterjedésű” szép jelzők, de nem új létalapok, nem létesítő okok.

A világ tehát: teremtetett dolog. Akkor azonban van *Teremtő*. Mert a teremtő az az egyetlen elgondolható végok, amely a világot semmiből megalkothatta. (Itt mindegy, hogy milyen időben alkotta, hogy egyáltalán időben vagy öröktől fogva alkotta-e, de megalkotta, az bizonyos; másképp bölcsesleg nem érthető, hogy most van, holott nem önmagától, nem okvetlenül s benső szükséggel van.) Ha azonban van teremtő és végső ok: ez az ok nem lehet tökéletlenebb annál, amit alkotott. Márpedig nemcsak anyagot alkotott, hanem gondolkodni tudó lényeket is. Tehát önmagának is *gondolkodó* lénynak kell lennie; neki is kell bírnia a gondolkodás erejével, ha azt mással közölni tudta. De másodszor azért is értelmes és szabad akaratú lénynak kell lennie, mert mint láttuk, egyetlenegy e világi dolog sincs, amely szükségszerűen létezne. A sok millió és trillió és centrillió arany- vagy hidrogénmolekula közül, amely egyenlőképp lehetséges, valakinek *szabadon* kellett elhatároznia, hogy ebből mennyit, abból mennyit teremtsen és mindegyik fajtából *ezt* a (mondjuk) 100 milliárd lehetséges atomot teremti-e meg, vagy azt a másikat, amely ma nincs meg, de éppoly lehetséges volna, mint amaz. A szabadon választó és teremtő lény tehát csak *értelmes* lény lehet, mert a szabad választás képességének fogalmi előfeltétele az értelmesség.

Tehát a dolgok végső oka és teremtője egy gondolkodó, azaz értelmes, személyes és szabad akaratú, világfeletti lény. Azonban éppen ezt nevezzük Istennek.

Van tehát Isten.

A kozmológiai istenérvre a „Ki teremtette Istent?” kérdésnél még visszatérek.

(9) Az ontológiai (lételméleti) istenérv

[HJ]

A legismertebb ontológiai²⁴ istenérvet Canterburyi Anzelm (1033–1109) állította fel. Lényege a következő:

A) Bármely felnőtt, szellemileg egészséges ember, amikor Istenre gondol, olyan fogalomra gondol, *amelynél nagyobb nem gondolható*. Magyarul az Isten szó jelentése: aminél/akinél nincs nagyobb. Ebben a fogalomban pedig egyetértés van. Akár tagadja valaki Istent, akár hisz benne, akár közömbös, amikor Istenre gondol, akkor olyan fogalomra gondol, amelynél nagyobb nem képzelhető el. Csak akkor tudja valaki tagadni Istent, ha tudatában van annak, hogy mi az, amit tagad. Tehát még egyszer: az „isten” szó fogalmi meghatározása, jelentése, ez: *aminél nagyobb nem gondolható*. Istennek legalább akkorának, vagy nagyobbbnak kell lenni, mint az Univerzum, ennél nagyobbbat pedig senki sem tud gondolni. Ha az Univerzum végtelen (nem az), Istennek akkor is nagyobbbnak kell lenni nála.

B) *Mivel a valóságosan létező dolgok mindig nagyobbak, mint a csak gondolatban létezők* (pl: a valóságosan birtokomban lévő 1 millió Ft, több, mint a csak gondolataimban megjelenő), *ezért a valóságosan létező Isten nagyobb, mint a csak gondolataimban létező*. (Ezzel azonban Isten valóságos létezése még nincs bizonyítva)

C) *Mivel a valóságos létezés nagyobb, mint a nem létezés, ezért fogalmi ellentmondásba keveredünk, ha azt állítjuk, hogy Isten „aminél semmi nagyobb nem gondolható” nem létezik, hiszen gondolható nála nagyobb: olyan, ami létezik. Következésképp Istennek valóságosan is léteznie kell.*

²⁴ Ontológia = létezéstan, lételmélet. A léttel, a létezéssel magával foglalkozó bölcséleti tudományág

Elismerem, ez nem a legkönnyebben, egy szempillantás alatt megérthető istenérv. Bizony, gondolkozni kell rajta, hogy megérthessük. Mértékadó gondolkodók szerint azonban ez egy jó érv, vagyis igazat állít, nehezen érthetősége ellenére is.

Ellenvetések

Talán ez az egyik legtöbbet támadott istenérv. A legtöbben Kant-ra szoktak hivatkozni, mint aki megcáfolta ezt az érvet. Kant magának az emberi gondolkodásnak az ítélőképességét kérdőjelezi meg, tehát azt állítja, hogy amit az ember gondol, arról nem állítható, hogy bármiféleképpen összhangban van a valósággal. Mi viszont fentebb Kant egész filozófiai rendszeréről kimutattuk, hogy ellentmondásos, ezért Kanttal a továbbiakban nem is érdekes foglalkozni.

Nem csorbítja ezt az érvet, hogy a különböző emberek és népek nem mind a bibliai személyes Istent értik istenfogalmuk alatt. A közmegegyezésből folyó istenévről már volt róla szó, hogy a különböző népek között egy felsőbb hatalom létezéséről, „melynél nagyobb nem gondolható” van általános ismeret, míg ennek milyenségében már nagyon eltérő vélekedések vannak. Ezzel az érveléssel most nem konkrétan a Biblia Isteneinek létezését akarjuk bizonyítani, hanem általában Istennét. Természetesen nincs többféle Isten, hanem csak egy, aki három személyben létezik. Ennek bizonyítására a későbbiekben kerül majd sor.

A legtöbben az A) pontban foglaltak alapján próbálják cáfolni az érvet, mondván, hogy ebbe bármi behelyettesíthető, így tehát bárminek a létezését be lehetne bizonyítani. Ez az ellenvetés azonban téves.

Például, mindenki el tudja képzelni az erdei manók létezését. Anzelm érvelését azonban nem lehet az erdei manókra, sem semmi másra Istenen kívül alkalmazni. Ugyanis, míg Istenre érvényes a „nála nagyobb nem gondolható” meghatározás, addig a manókra, és más egyebekre nem. Nem keveredünk tehát ellentmondásba, ha azt állítjuk, hogy „erdei manók nem léteznek” (C pont), ugyanis nem állítottuk, hogy „az erdei manóknál nagyobb nem gondolható”. A valóságban létező erdei manók ugyan valóban nagyobbak lennének, mint a képzeletben létezők, de hozzájuk nem kapcsolódik az Istentől viszont elidegeníthetetlen jellemző, hogy nincs nála nagyobb. A manókkal szemben tehát nem áll az a következtetés, hogy, a manóknak valóságosan is létezniük *kell*. Anzelm érve alapján tehát senki, aki elképzei, hogy van 1 millió forint a zsebében, ne kezdjen el kotorászni abban, hiszen a dolgok nem attól léteznek, hogy elképzeljük őket. Ez a gondolatmenet csakis Istenre alkalmazható. Akik ezt az ellenvetést alkalmazzák, azok tévesen azt hiszik, hogy az istenérv a B) pontban van kimondva, pedig nem. Szükséges hozzá a C) pont is.

Érdekes gondolat, és érdemes megfontolni, hogy mi okozza azt, hogy az „Isten = aki nagyobb mindennél” fogalom minden emberben egyformán jelen van. Sokan vannak, akik foggal-körömmel igyekeznek tagadni Istent, de még ők is értik, hogy mit jelent az, hogy „Isten”. Úgy tűnik, hogy a Teremtő minden emberbe beleültette önnön létezésének ismeretét, melyet azonban büszkeségből sokan tagadni próbálnak. Ahogy Pál írta:

Mert ami megismerhető az Istenből, az nyilvánvaló előttük, mivel Isten nyilvánvalóvá tette számukra. (Róm 1:19)

És mivel nem méltatták Istent arra, hogy megtartsák ismeretükben, Isten kiszolgáltatta őket az erkölcsi ítéletre képtelen gondolkodásnak, hogy azt tegyék, ami nem illik. (Róm 1:28)

Egy hibája az ontológiai istenérvnek, hogy bár helytálló, még sem igazán meggyőző erejű. Én még senkiről sem hallottam legalábbis, aki ennek hatására megtért volna. Nem javaslom tehát, ha valaki evangelizálni indul, hogy ezzel az érveléssel kezdje meggyőzni az embereket.

(10) A dolgok változékonyságából következő istenérv

[BB]

- A) Ezen a világon minden dolog változékony.
- B) Ami változékony, nem végtelenül tökéletes. Tehát nem lehet önmagától való.
- C) Tehát kell lenni rajta kívül álló végtelen lénynek, akinek létét köszöni. Tehát van Isten.

(11) Az egységelvi (henologikus) istenérv

[BB]

- A) Az önmagától létező lény csak végtelen tökéletességű,
- B) egyetlen lény lehet.
- C) Márpedig ez a világ csupa sokszoros és tökéletlen dolgok összessége.
- D) Tehát, ez a világ nincs önmagától és így kell lenni egy végtelen tökéletességű teremtnének

[HJ] A 10-11. istenérv jelentősen összefügg, és én most csak a **tökéletesség** fogalmára térnék ki velük kapcsolatban. Nyilvánvaló, hogy ami létezik, az tökéletesebb annál, ami nem létezik, csak létezhetne. Egy „tökéletes” palotánál, amely valakinek a gondolataiban létezik csupán, tökéletesebb egy olyan kis házikó, amely valóságosan is létezik. Másként fogalmazva: ki a gazdagabb, akinek egy palotája van csupán a gondolataiban, de más egyebe nincs, vagy akinek egy kis háza van valóságosan?

Végtelen tökéletességűnek azt a dolgot nevezhetjük, amely nincs, és nem is lehet híján semmiféle jellemzőjének. Mivel a létezés nagyban meghatároz egy dolgot, ezért a létezésnek jellégéből fakadóan jellemeznie kell egy végtelen tökéletességű dolgot²⁵. Magyarul, ha valami végtelen tökéletességű, akkor nem létezhet „nemlétező” állapotban. Mivel ezen a világon minden valami mástól kapta a létezését, nem önmagában bírja azt – tehát nem végtelen tökéletességű –, ezért léteznie kell valaminek, ami viszont önmagától, jellégéből fogva bírja a létezését, ami többi létezőnek meg tudta adni azt.

Ami meg tud változni, fejlődni tud, az nem végtelenül tökéletes, mert a fejlődés azt jelenti, hogy előtte kevésbé volt tökéletes. Már ez is elegendő ahhoz, hogy kimondhassuk, hogy az anyag, mivel változhat, fejlődhet, nem végtelenül tökéletes, tehát nem lehet a végső oka a világnak. Kell léteznie tehát Istennek, aki létét önmagában bírja, azt mástól nem eredezteti, aki végtelenül tökéletes, változhatatlan. Máskülönben ugyanis a világ létezésére, és a mi létezésünkre sincs magyarázat.

(12) Az eszmetani istenérv

[BB]

- A) Az igazság fogalma valami olyan adott dolog, amely független az embertől és független minden e világi dologtól és mégis reális valami.
- B) Ennek alapja csak az önmagában fennálló végtelen Igazság lehet, s ez nem lehet más, mint Isten.

Ugyanez vezethető le C) a jónak és D) a szépnek fogalmából is.

Én most itt csak az igazságról szóló bizonyítást idézem, mintegy megerősítve, amit az Igazság természetéről már korábban írtam.

A) Az igazság reális s az embertől és ettől a világtól független valami.

1. Az igazság birodalma nem függ a mi értelmünktől. Sőt a mi értelmünk csak felfedezi, megismeri, magáévá teszi az igazságot. Ez tehát megvan, mielőtt megismertük, mielőtt

²⁵ Kant szerint a létezés nem tulajdonság, vagyis nem olyasmi, ami meghatároz egy dolgot, mint egyéb fizikai tulajdonság. Csak hogy Kantnak ebben sincs igaza. Ez egy önkényes megállapítás a részéről, vagyis csak azért, mert Kant ezt állította, nekünk nem kell egyetértenünk vele. Ez nem is olyan dolog, amit bizonyítani lehetne, csupán játék a fogalmakkal. Kant csupán azért vetette fel, hogy cáfolhassa vele az istenérveket.

elgondoltuk. A dolgok igazak, azaz önlényegükkel egyezők; bennük a lét nagy törvényei (ellentmondás elve, elégséges alap elve stb.) érvényesülnek, még mielőtt rájuk gondolunk, sőt érvényesülnek akkor is, ha sohasem gondolunk rájuk. Sőt ha mi emberek nem is lennénk a világon, ezek az igazságok megvolnának; az egész akkor is nagyobb volna a résznél, a háromszög szögeinek összege akkor is 180 fok lenne, a kétszerkettő akkor is négy volna stb. Az igazság birodalma tehát az emberi megismeréstől, az embertől független: előbb volt meg, és az embernek felette áll. **Nem az igazság igazodik az emberhez, hanem az embernek kell az igazsághoz igazodnia.** Az igazság oly hatalom, amelynek az emberi értelem önkéntelenül hódol; minden ember értelme egyaránt; az igazság parancsol az embernek és bosszút áll, ha nem követjük. A nyilvánvaló igazság fényével szemben az ember tehetetlen; ellenállhatatlan erővel kényszeríti az értelmet az elismerésre. S leküzdhetetlen világossággal látjuk és tudjuk, hogy bármiféle értelem van a világon, ha végtelenül felette áll is az emberi értelemnek, az igazságot annak is minden körülmények között el kell fogadnia. Az igazság szuverén úr a megismerés birodalmában.

Ha erre azt mondod: az értelem voltaképp csak önmaga előtt hódol meg, mert úgy van berendezve, hogy az igazságot felismerje és az a természete, hogy az igazságot keresse és tükrözze. Erre a válaszom ez: éppen ezt állítom én is: az igazság az értelemnek a tárgya, de tőle független tárgya; az értelem csak reprodukál, csak befogad, csak visszatükröz, de hogy ezt tehesse, tőle függetlenül ott kell lennie annak, amit reprodukál, befogad és visszatükröz, és ez a tőle független igazság. A kétszerkettő nem azért valóban négy, mert én így gondolom el, vagy mert az emberek általánosságban így gondolják el, hanem azért vagyok kénytelen a kétszerkettőt négynek mondani, mert a kétszerkettő valóban négy és akkor is négy volna, ha én és akár az egész világ mást mondana.

2. Még jelentősebb dolog, hogy nemcsak a megismerés, hanem maga a lét, az egész való világ az igazság törvényeinek hódol. Az egész világ alá van vetve a lét nagy igazságainak, és törvényeinek, az ellentmondás elvének, az okság elvének, a matematikai igazságoknak. Semmi sem történhetik a világon másképp, mint e törvények szerint. Nemcsak idáig nem fordult elő, hogy valamely kör szögletes legyen, hogy valamely egésznél nagyobb legyen a tulajdon része, hanem a jövőben is kizárt dolog, hogy valami másképp történjék, mint az igazság örök elvei szerint. A kör sohasem lesz négyszögletű, négy csillag összevéve sohasem lesz öt. Lehetetlen, hogy valaha is és bárhol valami elégséges alap nélkül történjék, hogy valami ilyen s ugyanakkor ugyanabból a szempontból nem ilyen is legyen stb... Tudjuk, érezzük: a leghatalmasabb erő, a mindenható hatalom (ha van) sem vonhatja ki magát az igazság törvényei alól; mindenható erő sem teheti, hogy a gömb kocka alakúvá legyen az okozat tökéletesebb legyen az oknál stb... S az igazságnak, az igazság törvényeinek ez a hatalma kétségtelenül független minden emberi megismeréstől: a matematikai igazságok pl. akkor is igazságok volnának és kormányoznák a világot, ha soha ember matematikával nem foglalkozott és ezeket a törvényeket fel nem fedezte volna.

Az igazságnak ezt az óriási hatalmát, általánosságát, változhatatlanságát mi emberek önmagától értetődőnek tekintjük és nem is csodálkozunk rajta. Éppen azért, mert az igazság hatalmát olyan nagynak s magától értetődőnek találjuk. De azért mégis figyelemre méltó ez, és ami fő: ennek is elégséges alapjának kell lennie. Mi teszi azt, hogy van igazság akkor is, ha azt ember soha végig nem gondolja, fel nem ismeri? Mi teszi azt, hogy ez az igazság mindig és mindenre nézve azonos érvényű, hogy még egy mindenható elme és mindenható akarat sem tehet vele szemben kivételt? Mi teszi azt, hogy a kétszer-kettő négy maradjon akkor is, ha soha ember nem volna a világon, sőt akkor is, ha a világ egyáltalán nem is volna? Vajon akkor már öt is lehetne a kétszerkettő? Ugye, nem! Miért nem?

B) Az igazságnak ez a mindentől független realitása és hatalma egy végtelen lényre, mint ős Igazságra utal.

Az igazságnak ez a hatalma, amely minden megismerésen s minden lényen uralkodik, kell, hogy valamiben gyökerezék, valamiben elégséges alapot találjon. Mi ez a gyökér s mi ez az elégséges alap? Ez a kérdés annál fontosabb, mert az igazság, mint ilyen, fizikailag

nem is létezik, tehát reális, fizikai hatóerővel sem bírhat. Az igazság az eszmei világhoz tartozik, nem a fizikai valóságok birodalmához.

A lét nagy törvényei, a lét alapigazságai csak kifejezői a dolgok lényegi jegyeinek és ezek viszonyatainak, amelyek magukban véve csak eszmék, csak lehetőségek, csak elvontságok. A valóságos létezés nincs szükségképp benne ezekben a jegyekben, csak hozzájuk járul. Az ember érzéki és eszes lény s az „érzéki” és „eszes” lény fogalmából következtetéseket vonok le: „tehát az ember érez”, „tehát az ember gondolkodik”: ezek oly igazságok, amelyek magukban véve nem szükségképp léteznek is: a pusztán lehetséges emberről is áll, hogy „érző” és „gondolkodó” lény, mert ez az „ember” fogalmából következik, nem a létezéséből. Azonban a pusztán eszmei lét, a pusztán elvontság, a pusztán lehetőség magában nem lehetne ilyen erős hatással a megismerésre is, a létre is, mert magában fizikailag egyenlő a semmivel.

Elégséges alappal az elvont igazság hatalma s tényleges hatóereje csak úgy bírhat, realitással az igazság csak úgy bírhat, ha egy valóságos, létező lényben gyökerezik, amely az igazságot, mint egy ősforrásban magában rejtő és magából kisugározza, azaz, amely a megismerés és létezés egész óriási birodalmára az őbenne rejlő végtelen igazság erejét mint normát és szabályozót rákényszeríti. Kell tehát egy lénynak lennie, amely mint az igazság birodalma: maga is végtelenül nagy, örök, szükséges, változatlan, mindenütt jelenlévő és mindenható. Ez az Isten, mint fennálló igazság s minden igazságnak ősforrása és gyökere. S minden más „igazság” csak azért van, csak azért reális hatalom és csak azért uralkodik a világon s az emberi értelmén, mert az ő végtelen tökéletességének kisugárzása. **Igaz az, ami az Isten lényegével, emberileg szólva, belső összhangjával és rendezettségével egyezik; hamis, ami a benne élő örök igazsággal ellentétben áll.**

Hasonlat.

Hogy ezt az elvont gondolatmenetet némileg érzékeltessük, ezt a hasonlatot használjuk: ha vasúti rendszerben bizonyos elvek és szabályok minden vasúti berendezésen egységesen vonulnak végig, pl. minden vágány, minden sín, minden hivatali berendezés egy bizonyos közös jegyet visel magán, minden díjszabás egyenlő és arányos (pl. 100 km-nyi) távolságra az I. osztályos gyorsvonal jegy x forintba kerül, tekintet nélkül arra, hogy Budapest Keleti pályaudvaron váltom-e meg jegyemet, vagy Pécsen, esetleg Nagykanizsán: akkor kell lenni valami főirodának, kell lenni egy igazgatóságnak, amely ezeket a dolgokat így berendezte és intézi. Nem mondhatom, hogy a díjszabás egyenletessége egyszerűen a „tarifa” egységéből származik, mert a „tarifa” mint ilyen, absztrakt dolog; a tarifa érvénye éppen abból ered, hogy van valami fizikai valóság, valamely személy vagy valamely személyek, akik ezt a tarifát megállapították, és annak végrehajtását gyakorolják és ellenőrzik.

Más példa: csatát nem lehet pusztán „hadászattal” vezetni és megnyerni. A hadművészet csak elvont fogalom. Kell, hogy a hadművészetet valaki fizikailag is képviselje: a hadvezér vagy a vezérkar. Nem a „zene” az, ami játszik, hanem végeredményben zenész is kell oda, aki a zenét csinálja, a zenét képviseli stb.

Hasonlóképp nem elég, ha van igazság, amely az embertől és az egész világtól független: hanem kell lennie valaminek, vagy valakinek, aki az igazságnak fizikai megállapítója és fenntartója.

Összefoglalás

Íme az Isten létének sokszoros, egyenként és egymástól függetlenül is bizonyító érve, amelyek közül egyetlenegy is elegendő volna az istenhit teljes értékű tudományos igazolására.

Külön istenbizonyító érv volna továbbá maga Krisztus, az ő történeti személye, emberfeletti jelleme és bölcsessége, csodái és feltámadása, melyek mindmegannyi tanúságai az ő leghatározottabban hangoztatott Isten-tanának. Itt csupán a természetes józan észből következő istenérveket mutattuk be.

A fenti gondolatfejtéseket nem gondolja végig minden ember, mégis értelmének szavát követve, rájön az Isten létére, és mint a legmagátólértetődőbbet, és legtermészetesebbet vallja a világ alkotóját. A hitetlenség csak ott kezdődik, ahol az ember az Isten gondolatát kényelmetlennek kezdi érezni; ahol a lelkiismeret szavát csak az örök Bíró létezésének tagadásával lehet ideig-óráig elhallgattatni, vagy ahol az emberi gőg és önteltség célul tűzi ki, hogy annak a létét kétségbe vonja, aki mellett az ember apró teremtmény csupán, nem öncél, nem öntörvénykező, nem istenség.

Igaz-e a Biblia?

Lenyűgöző az a szellemi apparátus és az a hatalmas erőfeszítés, amely az istentagadók és a liberális teológia részéről megnyilvánul, hogy kétségbe vonják Isten létezését és a Biblia igazságát. Miért ez a hatalmas igyekezet, mely embereket arra indít, hogy minden követ megmozgassanak, csak hogy cáfolhassák a keresztyénséget? Miért, ha az csak naiv emberek képzelgése csupán? Aki kicsit is foglalkozott teológiával, megdöbben azon az elszánt küzdelmen, melyet a liberális és a konzervatív teológusok vívnak minden egyes bibliai könyv és személy hitelessége felett. Előbbiek cáfolni igyekeznek, utóbbiak megvédeni. Ézsaiás megjövendölte 200 évvel korábban Círus (Kürosz) perzsa királyt név szerint, és hogy uralkodása alatt térhetnek vissza a zsidók a fogságból? Mondjuk azt – így a liberális teológusok -, hogy két Ézsaiás volt. A második a „Deutero-Ézsaiás” pedig biztosan az események után élt. Így a prófécia már nem is prófécia. Mindezt holmi stílusbeli különbségekre alapozzák. Ha így is volna, honnan tudott konkrétumokat ez a feltételezett „Ézsaiás 2” Jézusról 700 évvel eljövetele előtt? Ugyanis ezt is tartalmazza az ominózus rész az „Ézsaiás 2”-ben! A konzervatív teológia megcáfolta a kettős-, hármas stb. Ézsaiás feltételezéseket. És ez így megy majd minden bibliai kijelentés körül.

A Bibliát keletkezése óta mindig támadta a Sátán. A IV. század elejéig megsemmisíteni próbálta. Miután ez nem sikerült, azon igyekezett, hogy elrejtse az emberek elől, oly módon, hogy csak a papok olvashatták és értelmezhatték. A Katolikus Egyház lényegében „eldugta” a Bibliát az emberek elől. Aztán ez a kísérlet is kudarcba fulladt, ma már minden embernek lehet saját Bibliája, többnyire az anyanyelvére lefordítva. Az újabb stratégia most a Biblia hiteltelenítésének kísérlete, minden fronton, teljes erővel. De ez a kísérlet is kudarcra van ítélve, mert

„Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.” (Mt . 24:35)
„az Úr beszéde megmarad örökké” (1Pt 1:25).

Ha a Biblia hiteles és igaz, akkor tulajdonképpen egy újabb istenérvet kapunk, mely meggyőzőbb az összes többinél. Itt ugyanis egy közvetlen üzenettel állunk szemben magától Istentől. Márpedig ha az üzenet létezik, akkor létezik az üzenet küldője is. A kérdésünk tehát az: valóban Isten volt-e, aki üzent, és valóban azt üzente-e, ami a Bibliában ma olvasható?

A korábban ismertetett istenbizonyítékokból immár bizonyosak lehetünk benne, hogy Isten létezik. Sőt, anélkül hogy bármiféle írásos kijelentés a birtokunkban lenne, néhány speciális megállapítást is tehetünk róla:

- Először is bizonyosak lehetünk benne, hogy személyiséggel, szellemiséggel bíró lényről van szó, nem pusztán erőről, vagy egyfajta „világtörvényről”.
- Biztosak lehetünk benne, hogy felette áll a világnak, tehát nem azonos azzal
- Létezését önmagában bírja, tehát nincs kezdete.
- Egyetlen Isten, nem több (aki azonban három személyben létezik)
- Végtelen bölcsességű és hatalmú, mivel képes volt a világot megtervezni és létrehozni
- Akár még az is belátható felőle, hogy egység és sokféleség egyszerre van jelen benne, hiszen a világra is jellemző az egységes rend, és a mégis pazar sokféleség. (Ez nem jelenti azt, hogy az Isten három személyben való létezésének tana (Szentháromság) bibliai kijelentés nélkül felismerhető volna pusztán a világból, de visszafelé tekintve ez nagyon logikusnak látszik). Ez az egység és sokféleség (egy Isten, de három

személy) nagyon hasznos, amikor más vallások vélt isteneivel vetjük össze a Bibliában önmagáról szóló Istent.

Miután ezeket a megállapításokat megtettük, ezek birtokában, ezeket szemünk előtt tartva kell szétnéznünk a világban, hogy találunk-e olyan üzenetet, amely a fenti ismérvekkel bíró Istentől származhat? Azt már az elején kijelenthetjük, hogy jó eséllyel fogunk találni ilyen üzenetet, hiszen ha Isten személyes, és minket is személyesnek alkotott, akkor bizonyára ezt azért tette, mert üzeni akar nekünk, és szeretné, ha az üzenetét megértjük.

Az olyan istenről szóló nézeteket, vallásokat, melyek nem felelnek meg a fenti kritériumoknak, nyugodtan félretehetjük, minden további vizsgálódás nélkül. Nem kell (Isten valós üzenete keresésének szempontjából) foglalkoznunk a panteisztikus- (a világ, a természet = isten, ill. a világ, és mi mindannyian alkotjuk istent együtt), a többistenhitű vallásokkal, a személytelen istent valló felfogásokkal és semmi olyasmivel, ami kívül esik a fenti ismérveken. Ez nagyban leszűkíti azt a kört, ahol érdemes keresgélünk. Egyáltalán nem kell foglalkoznunk pl. a hinduizmussal, buddhizmussal, a Krisna tudat tanaival, az indiai guruk, jógik stb. tanításaival.

A világ különböző népei között az egy főisten, több kisebb isten felfogás volt a legerjedtebb, és igazából csak három olyat találunk, ahol egy személyes, mindenható Istenben hittek. Ez a három az iszlám, a zsidó vallás és a keresztyénség²⁶.

Valószínűleg nem ítélnék tévesen, ha azt feltételezzük, hogyha Isten alkotásairól a világban azt látjuk, hogy tökéletes rend, szigorú következetesség jellemzi őket, akkor az üzenete is hasonló tulajdonságokkal kell rendelkezzen. Isten üzenetéről azt kell már előre feltételeznünk, mielőtt még ráleltünk volna, hogy nem tartalmaz ellentmondásokat, hanem egyes részei harmonizálnak egymással, kiegészítik egymást.

Az Iszlám szent könyvéről, a Koránról azonban ez nem mondható el. Tudjuk ugyanis róla, hogy vannak részei, melyek ellentmondanak a régebbieknek. Azt mondják, hogy mindig a legújabb az érvényes. Jézust például a muszlimok is valós személynek, egy jó prófétának tartják, de mivel Mohamed üzenete újabb (kb. 600 évvel Krisztus után élt), az „felülbírája” Jézus kijelentéseit. Eddigi következtetéseink alapján azonban arra kellene gondolnunk, hogy egy mindenható, mindentudó Isten ennyire következtelen?

Marad tehát a zsidó vallás, és a keresztyénség, amelyek azonban Istenre nézve ugyanarról beszélnek. A különbség Jézus krisztusi megítélésében van. Abban tudniillik, hogy Ő-e a megígért Megváltó (héberül: Messiás, görögül: Krisztus). Láthatjuk tehát, hogy bár a világ tele van mindenféle „szent iratokkal”, állítólagos isteni kinyilatkoztatásokkal, ezek jelentős részéről előre megmondhatjuk, hogy nem a valódi Istentől származnak. Arról pedig már többször is volt szó, és még ezután is lesz, hogy több igazság nem létezhet egymás mellett Istenről. Ha a különféle iratok mást és mást mondanak Istenről, nem lehetnek mind igazak. Ha egy zsákban csak egy fehér golyó található a sok fekete között, akkor csak addig kell húzni közülük, míg a fehéret meg nem találjuk. A maradék már biztosan fekete lesz, amit anélkül is tudhatunk, hogy kihúzva megvizsgálánk őket. Ha egy Istennek tulajdonított kijelentésről megállapítható, hogy igaz, akkor nem kell semmi olyat megvizsgálni utána, ami ellentmond neki.

Mi bizonyítja a Biblia igaz voltát?

Istentől, aki mindenható, azt váránk, hogy üzenete hitelesítésében sem szorul külső segítségre. Ha tehát a Biblia valóban tőle származik, a legerősebb bizonyítékát ennek magában a Bibliában kellene megtalálnunk. Hogyan hitelesítheti azonban valami saját magát?

²⁶ A keresztyén szót fogom használni a keresztény helyett, ugyanis a keresztyénség nem a keresztről, hanem Krisztusról kapta az elnevezését, mely szó szláv közvetítéssel került a magyarba. Mint később látni fogjuk, a Biblia nem is ismeri a „megkeresztelés” mai fogalmát, ilyen szó nem is található benne (az eredeti görög szövegben).

1. bizonyíték: a prófécia

Pascal írja:

„Különféle, egymással ellentétes vallásokat látok, következésképpen mind hamis, kivéve egyet, amelyik nem az. Mindegyik a maga tekintélyére hivatkozva követeli, hogy higgyenek benne, és fenyegeti a hitetleneket. Ezen az alapon tehát nem hiszek bennük. Mert ezt bárki mondhatja, akárki kijelentheti, hogy ő próféta. Ám azt látom, hogy a keresztény vallásban beteljesedett jövődölések vannak, ezt pedig egyik sem mondhatja el magáról.”

Pascal - Gondolatok, 693. töredék (részlet)

Mivel Isten a teremtett világon kívül létezik, ezért felette áll az időnek is, ami szintén teremtett dolog. Megközelítő hasonlattal élve, úgy tekint a történelem menetére, mint mi egy számegyenesre: egyszerre látja az egészet. Neki bármely időszak mindig jelen idejű. Továbbá mindenható is, tehát nem csak látja az események menetét, hanem maga alakítja azt. Mindebből következik, hogy egyedül Isten képes arra, hogy előre megmondja – mi több kijelentse –, hogy mi fog a jövőben történni. Nem megjósolja tehát, hanem ami ennél több: bejelenti, hogy Ő miként fog cselekedni a jövőben. Erre a „produkcióra” pedig Istenen kívül senki nem képes. Akadnak jövődömondók, akiknek olykor sikerül bizonyos dolgokat előre jelezniük, de az Isten által adott próféciaikkal szemben az elvárás a 100 %-os beteljesülés. Ha Isten valamit mond, akkor annak pontosan úgy és akkor kell bekövetkeznie, nem lehet benne semmi hiba. Isten tévedhetetlen.

A Bibliát leggyakrabban oly módon támadják, hogy kétségbe vonják a régmúlt történelemmel kapcsolatos állításait. Két példát hadd említsek: sokáig mítosznak tartották, hogy az asszír főváros Ninive, létezett-e egyáltalán. Míg aztán 1847-ben meg nem találták a romjait. Ugyanez elmondható például Názáretről is, melynek Jézus korabeli létezését sokáig kétségbe vonták a Biblia kritikusai. Egészen addig, amíg perdöntő feljegyzések nem kerültek elő róla. 1962-ben héber feliratokat találtak Cézareában, a római kori Izrael közigazgatási központjában, melyek megemlítik a falucska nevét. Sőt, az is kiderült, hogy nem Názáretnek, hanem Nácáretnek írták és ejtették, melynek egy Ézsaiás prófécia²⁷ szempontjából van döntő jelentősége.

A Bibliát azonban elsősorban a benne található prófécia hitelesítik. Kutatók megszámlálták, hogy több mint 6000 prófécia található a Bibliában, melyek között vannak rövid távra szólók (néhány év, vagy kevesebb) középtávra (néhány évtized), és hosszú távra (több száz, akár ezer év) vonatkozók. Werner Gitt matematikai valószínűségszámítási és kombinatorikai módszerekkel kimutatta, hogy a Biblia már bekövetkezett 3268 versnyi próféciajának véletlen bekövetkezési esélye (a bekövetkezés sorrendjét figyelembe nem vevő modell szerint) $1,7 \cdot 10^{-972}$. Hogy ez milyen kicsi szám, ahhoz érdemes megjegyezni, hogy a világegyetemben „csak” kb. 10^{80} db elemi részecske van. Ekkora a valószínűsége, hogy 138 héten keresztül – vagyis több, mint két és fél éven át –, egymás után, minden héten 6 találatot sikerülne elérnünk a hatos lottón.

A prófécia beteljesülésével szembeni elvárás 100 %-os, vagyis nem képzelhető el, hogy csak egy is tévedjen, és ne úgy teljesebben be, ahogy meg van írva. Vagyis nem képzelhető el, hogy a 138 hétben egymás után csak egyszer is mondjuk „csak” 5 találatunk legyen. A matematika nyelvén ez azt jelenti, hogy ennek a valószínűsége NULLA. Talán érdemes még árnyalni a képet annyiban, hogy a sorrendiséget is figyelembe vevő modell valószínűsége $1,7169 \cdot 10^{-12978}$. Továbbá az egyes prófécia bekövetkeztét 0,5-nek vette (vagy bekövetkezik,

²⁷ „Vesszőszál hajt ki Isai törzskéről, hajtás sarjad gyökereiről.” (Ézs. 11:1) Ezt a próféciát egyértelműen a Messiásra, Jézusra vonatkoztatják, aki Isai (Dávid apja) leszármazottja. A „hajtás” (más fordításokban „ág”, „virágzás”) szó helyén az eredeti héberben a „nêtsér” kifejezés áll, melyből eredhet Nácáret település neve. A problémát eddig az okozta, hogy Máté azt írta (2:23), hogy a próféták megmondták előre, hogy Jézus názáretinek fog nevezetni, ennek azonban nem találták - eddig - nyomát az Ószövetségben. Most azonban ez a kétely is megoldódott, bizonyítva, hogy végül mindig a Biblia kerül ki győztesen a vitákból.

vagy nem), de nyilvánvaló, hogy egyes esetekben – pl. feltámadás – ez már önmagában is nulla.

A nyilvánvalóan beteljesedett próféciaikat úgy igyekeznek rendszerint hitelteleníteni, hogy igyekeznek keletkezésüket az esemény utánra datálni, mint pl. Ézsaiás esetében. Vannak a Bibliában visszamenőleges prófécia is, amikor már megtörtént eseményeket mond el Isten a prófétának, olyanokat, melyekről amúgy egyetlen embernek sem lehetnének pontos információi. Ilyen például a teremtés története és az özönvíz leírása. Ha valaki összeveti a bibliai özönvíz történetet pl. a Gilgames eposszal (amely szintén az özönvízzel kapcsolatos), akkor láthatja, hogy míg Noé története az események tényszerű leírása, addig utóbbi valóban eposz (hősköltemény), meseszerű mozzanatokkal teletűzdelve. A kettő (és más népek özönvíz legendái) között az a különbség, hogy utóbbiak az emberek generációinak emlékezete alapján keletkeztek, némileg eltorzulva, kiszínezve, addig előbbi Isten jelentette ki pontosan Mózesnek, aki leírta nekünk.

Néhány **beteljesedett prófécia a Bibliában** (a dátumok Kr.e. értendő):

- Náhum próféta 650 körül megjövendölte az asszír főváros, Ninive lerombolását, mely 612-ben be is következett a babiloni csapatok által. (Az egész könyv – 3 fejezet – erről szól)
- Ézsaiás 740 körül szintén meghirdette Asszíria bukását, pedig az Asszír birodalom akkor még ereje teljében volt. Sőt 722-ben elfoglalta Izraelt (az Északi királyságot). Azt hirdette Júdának (Déli királyság), hogy ne Asszíriától féljenek, hanem Babilontól, mert az fogja elfoglalni és lerombolni Jeruzsálemet. Babilon ekkor még nagyon jelentéktelen ország volt, nem is vették Ézsaiást komolyan a kortársai. Mégis az történt, amit Ézsaiás mondott: Babilon elfoglalta Asszíriát, majd Nabukodonozor babilóniai király 586-ban 3 éves ostrom után elfoglalta és le is romboltatta Jeruzsálemet, és benne a Templomot.
- Ezékiel, akit a második kitelepítéskor, 597-ben hurcoltak babilóniai fogságba, négy évvel később kezdte meg prófétai tevékenységét. Könyve első felében a Júdeára és Jeruzsálemre következő ítéletről jövendölt, ami be is következett 586-ban. Júdea riválisa, Tírusz örvendezett Jeruzsálem bukásán, ezért Isten ítéletet hirdetett felette is, melyet Ezékiel 587-86-ban hirdetett ki oly módon, hogy megjövendölte a kikötőváros Nabukodonozor általi ostromát, mely 2 év múlva, 585-ben be is következett. Talán azt mondaná valaki, hogy ehhez nem kellett különösebb jóstehetség, amúgy is várható volt ez a lépés a hódító birodalom részéről. Lehet, hogy így van. Azt a sok részletet, amely a jóslatban szerepel, azonban már semmiképpen sem láthatta előre, ha Isten nem mondta volna el neki. Ennek a rövid távú próféciajának korabeli zsidóságra nézve volt nagy jelentősége, ugyanis Ezékiel nagyon sok jövendölést adott Izrael jövőbeni helyreállításáról könyve második felében. Egy bekövetkezett prófécia pedig reménnyel töltötte el a népet, hogy a későbbi jövendölései is teljesülni fognak. A Tírusz jóslatnak azonban van egy második beteljesülése is, amely 250 évvel később történt meg Nagy Sándor által:

1. prófécia: Tíruszt sok nép zúzza majd szét: *„Ezokáért így szól az Úr Isten: Ímé én, Tírusz, te reád megyek, és hozok fel ellened sok nemzetet,... És elhányják Tírusz kőfalait és lerontják tornyait,...”* (Ezék. 26.3-4a)

2. prófécia: Tíruszból mindössze egy meztelen szikla marad, melyen halászok szárítják hálójukat: *„... s levonszom még porát is róla, s kopasz sziklává teszem őt. Hálók kivető helye lesz a tenger közepén....”* (Ezék. 26.4b-5a)

3. prófécia: Elsőként Nabukodonozor babilóniai király támad Tíruszra: *„...Ímé, én hozom Tírusz ellen Nabukodonozort, Babilon királyát... lovakkal, szekerekkel, lovagokkal, sereggel és sok néppel.”* (Ezék. 26.7)

4. prófécia: A város romjait a tengerbe vetik: *„És prédára hányják gazdagságodat, és elragadozzák árúidat, és letörik kőfalaidat, s gyönyörűséges házaidat lerontják, és köveidet és fáidat, s még porodat is a víz közepére hányják.”* (Ezék. 26.12)

5. prófécia: Tíruszt soha többé nem építik fel: „...többé meg ne építsenek; mert én, az Úr szóltam, ezt mondja az Úr Isten.” (Ezék. 26.14)

6. prófécia: Tírusznak még a nyomát is eltörlik: „Rémségesen cselekszem veled és nem leszel; s keresni fognak, de többé örökké meg nem találják, ezt mondja az Úr Isten.” (Ezék. 26.21)

Kr.e. 334-ben, tehát az ítélet elhangzása után 252 évvel, a macedón Nagy Sándor Perzsia ellen vonult, és el is foglalta azt. Perzsia legyőzése után dél felé vonult Egyiptom ellen, és felszólította a föníciai városokat, hogy adják meg magukat, és nyissák meg előtte kapuikat. A városok egymás után kerültek a kezére, csak Tírusz városának a sziklaszigeten épült része (Újtírusz) nem adja meg magát. A szigeten fekvő város jól meg van erősítve, és magas falak védik. Sándor figyelemre méltó és egyedülálló haditechnikát alkalmaz, hogy a szigetet meghódítsa. A szárazföldön lévő Ótíruszt leromboltatja, és a város romjaiból hatvan méter széles gátat épít a tengerszoroson át, amely a régi várost az újtól elválasztja. Mivel az egykor hatalmas Tírusz kövei és törmeléke nem bizonyultak elegendőnek, a régi város földjéből is szórát a tengerbe. A közel kilométernyi gát építését úgy biztosítja, hogy mozgatható védőpajzsokkal, ún. „teknősbékákkal” látja el. „... és tölt ellened sánczot, és emel ellened paizs-fedelet.” (Ezék. 26.8c). Az utászok a parton mozgatható, többemeletes lövésztoronyokat (helopokat) építenek íjászok és könnyű tüzérség számára: „...és állat ellened tornyot...” (Ezék. 26.8b). Ezek a legmagasabb ostromtoronyok, amelyeket a haditechnika vala is ismert. 20 emeletesek, és 50 méteres magasságukkal messze a város falai fölé nyúlnak. Hét hónapos előkészület után ezek a szörnyetegek nehézkesen, de feltartóztathatatlanul gördülnek Tírusz felé, és ezzel megpecsételték a város sorsát. (...)

Mellesleg szólva Nagy Sándornak éppenséggel nem állt szándékában bibliai prófécákat beteljesíteni, mégis – ahogy történetileg bizonyított – mintegy 250 évvel a prófécia elhangzása után Isten ítéletének végrehajtója lett Ótírusz felett. Ha az 1. és a 3. prófécia már Nabukodonozor által beteljesedett, úgy Nagy Sándor volt az, aki által a 2. és 4. prófécia ugyancsak szó szerint megvalósult.²⁸

Napjainkban az ókori sziget félszigetté változott, a futóhomok egyre jobban megnövelte a Nagy Sándor által emelt gát kiterjedését. Ótírusz helyén azóta sem épült város, (5. prófécia) noha adott lenne a lehetőség, hogy ateisták pénzt gyűjtve csak azért is építsenek ott egyet. **Csak ennek az egy jóslatnak a részletekbe menő beteljesedése olyan meglepetően pontos, hogy lehetetlen pusztán a véletlen számlájára írni.**

Eme hosszú távú beteljesedésnek pedig ránk nézve van különös jelentősége, ugyanis Ezékiel prófeciáinak jelentős része még nem teljesedett be, az majd a mi jövőnkben fog megtörténni. Márpedig, ha a múltban ennyire pontosan megvalósultak a jövődölései, nincs okunk kételkedni benne, hogy a jövőben is így fog történni.

- Jeremiás megjövendölte, hogy 70 évet kell a zsidóknak babiloni fogságban eltölteniük, és úgy is lett.

**„Ez az ország szörnyű romhalmazzá lesz, és ezek a népek Babilónia királyának fognak szolgálni hetven esztendeig..”
(Jer. 25:11)**

A prófécia bekövetkezett: a zsidók 605 – 535-ig voltak fogságban. Azután Babilon is elbukott, ahogyan előre megmondta Isten Jeremiás által. A perzsák elfoglalták az országot, és Círus²⁹ perzsa király rendeletében megengedte a zsidóknak a hazatérést.

²⁸ Felhasznált irodalom: Werner Gitt: Meg van írva!

²⁹ Círus, más néven II. Kürosz perzsa király, aki 539-ben elfoglalta Babilont.

Círus perzsa király uralkodásának első esztendejében, azért, hogy beteljesedjék az ÚRnak Jeremiás által mondott igéje, arra indította az ÚR Círus perzsa király lelkét, hogy egész birodalmában szóban és írásban kihirdettesse a következőket: Ezt mondja Círus perzsa király: A föld minden országát nekem adta az ÚR, a menny Istene. Ő bízott meg engem azzal, hogy felépíttessem templomát a Júdában levő Jeruzsálemben. Aki csak az ő népéhez tartozik közületek, legyen azzal Istene, menjen el a Júdában levő Jeruzsálembe, és építse fel Izráel Istenének, az ÚRnak a házát! Ő az Isten Jeruzsálemben.

(Ezsdrás 1:1-3)

A zsidók egy részének visszatérése Jeruzsálembe Círus uralkodása alatt történelmi tény, ezt nem is vitatja senki. Érdekesség, hogy a fenti rendelet Ezsdrás könyvében arámi nyelven található. Ezsdrás tehát egyszerűen bemásolta a könyvébe a király rendeletét az eredeti nyelven, anélkül hogy lefordította volna héberre.

- Dániel (kb. 605 – 536) a babiloni majd perzsa királyi udvarban töltött be igen magas tisztviselei pozíciót. Sok igen jelentős próféciája van az utána következő világbirodalmakról, az eljövendő Messiásról és a végső időkről. Nézzünk meg közülük kettőt:

Prófécia Nagy Sándorról, melyet egy angyal (Gábiel) mondott el neki, így szólván:

Most pedig elmondom neked a való igazságot: Íme, ezután még három király következik Perzsiában. Majd a negyedik mindegyiknél nagyobb gazdagságot fog szerezni, és amikor gazdagsága révén megerősödik, mindent megmozgat a görög birodalom ellen. De ott majd egy hős király lép fel, aki nagy hatalommal uralkodik, és azt tesz, amit csak akar. Ám alig lépett fel, összeomlik birodalma, és négyfelé osztják azt, a négy égtáj szerint. Nem az ő maradékára száll, és nem lesz olyan hatalmas, mint amikor ő uralkodott, mert részekre szakad birodalma, és másoké lesz, nem az övé. (Dániel 11:2-4)

Viszonylag könnyen felismerhető, hogy a prófécia Nagy Sándorról (Kr. e. 356 - 323) szól, aki elfoglalta Perzsiát, majd fiatalon meghalt, és a birodalma négy részre szakadt. Örökösei azonban nem a gyermekei voltak, mert halála után 13 évvel már egyetlen leszármazottja sem volt életben. Birodalmát négy hadvezére szerezte meg: Kasszandrosz Makedóniában és Görögország európai részén, Lüsziimakhosz Kis-Ázsiában és Trákiában, Szeleukosz Mezopotámiában és Szíriában, Ptolemaiosz pedig délen, Egyiptomban uralkodott.

Az események azok megírása után több száz évvel teljesebbek be, mégpedig egészen pontosan úgy, ahogy Dániel megírta őket. (Nagy Sándorról más próféták – Ezékiel – is írtak. Ld.:Tírusz (Türosz) jóslatot fent.

Bizonyított továbbá, hogy Dániel könyvét nem az események után írták! Ezt az ún. *külső bizonyítékok* alapján is meg lehet állapítani, tehát a könyvben foglaltakat összevetik az adott kor eseményeiről, személyeiről egyéb más forrásokból származó ismeretekkel. Ez egyszerűen azt jelenti, hogyha a könyvet évszázadokkal a benne foglalt események után írták volna, akkor a szerzőnek nem lehettek volna meg a

babiloni korról származó részletes és pontos ismeretei, amelyek hitelesítik őt. Dániel könyve (töredékesen) megtalálható a Holt-tengeri tekercsek között, melyek tulajdonosait, az esszénusokat a rómaiak Kr. u. 70 körül lemészárolták. A tekercsek többsége azonban ennél jóval korábban keletkezett. Liberális teológusok szerint a könyvet 167-ben írta egy ismeretlen szerző, aki az ismert prófétának, Dánielnek adta ki magát. Ezt a lehetőséget azonban sok minden cáfolja, többek között az eljövendő Messiásra, Jézusra vonatkozó prófécia. Ha Nagy Sándorra magyarázat is későbbi (az esemény utáni) keletkezés, honnan tudta a szerző, hogy mikor fog Jézus eljönni. Dániel ugyanis pontosan megírta ezt a 9:25-27 részekben:

*Hetven hét szabatott a te népedre és szent városodra, hogy vége szakadjon a gonoszságnak és bepecsételtessék a bűn, és hogy eltöröltessék a hamisság és elhozassék az örök igazság, és bepecsételtessék a látomás és a próféták, és felkenetessék a Szentek szente. Tudd meg azért és vedd eszedbe: **A Jeruzsálem újjáépítése felől való szózat keletkezésétől a Messiás-fejedelemig hét hét és hatvankét hét van** és újra megépíttetnek az utcák és a kerítések, még pedig viszontagságos időkben. **A hatvankét hét múlva pedig kiirtatik a Messiás és senkije sem lesz.** És a várost és a szenthelyet elpusztítja a következő fejedelem népe; és vége lesz mintegy vízözön által, és végig tart a háború, elhatározottat a pusztulás. És egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget, de a hét felén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak, és útálatosságok szárnyán pusztít, a míg az enyészet és a mi elhatározottat, a pusztítóra szakad. **(Dániel 9:24-27 Károli)***

A Jeruzsálem újjáépítéséről való szózat elhangzása Nehémiás könyve 2. részében van feljegyezve. (Terjedelme miatt most nem idézném). Ekkor bízta meg Artaxerxes perzsa király Nehémiást, hogy menjen Jeruzsálembe, és kezdjen hozzá a falak megépítéséhez. A kutatók többsége ezt az időpontot Kr. e. 444 vagy 445-re teszi. Az építés *viszontagságai* szintén Nehémiásnál vannak feljegyezve. Ez az esemény tehát Dániel halála (536) után bő 90 évvel történt. (A zsidók több csoportja már korábban visszatért, a Templom építéséhez már hozzá is kezdtek. Itt most a város – Jeruzsálem – falainak építéséről van szó.) A Bibliában több helyütt látható – más helyeken is – az egy nap = egy év elve. Azt is tudjuk, – szintén magából a Bibliából –, hogy egy prófétai év 360 napból áll. Dániel egy hete tehát hét évnek felel meg³⁰. A prófécia azt mondja, hogy 7 + 62³¹, tehát 69 „évhet”, azaz 483 év múlva „kiirtatik a Messiás”. A 360 napos prófétai évvel számolva ez a dátum 32 vagy 33 márciusára vagy áprilisára esik, amikor is Jézust keresztre feszítették Jeruzsálemben. Kr. u. 70-ben Jeruzsálemet és a Templomot *lerombolták* a római légiók Titusz vezetésével, aki később római császár lett. „a várost és a szenthelyet elpusztítja a következő fejedelem népe”. A prófécia többi része, mint pl. a 70. hét kérdése sok találgatásra

³⁰ Nem is szükséges feltétlenül az 1 nap = 1 év megfeleltetést Dániel eme próféciáiban alkalmazni, hiszen az napokat nem is említ, csak heteket. A héberben a hét (*shabbâth*) szó nem a hét napból álló periódust (angolul: week) jelöli, hanem egyszerűen: 7, mint szám. (Innen ered a Sabbat: szombat elnevezés, a hét hetedik napja). Több helyütt (pl. 3Móz. 25:4) ugyanez a szó áll, évre vonatkoztatva.

³¹ A 69 évhet 7+62-re bontására az a legvalószínűbb magyarázat, hogy 7x7=49 év telt el a Templom és Jeruzsálem teljes újjáépítéséig. Márpedig ahhoz, hogy a várt Messiásra vonatkozó próféciák beteljesedhessenek, ezeknek állniuk, a Templomi áldozati rendnek pedig működnie kellett.

adott okot a történelem folyamán. Szinte biztos, hogy a „Nagy nyomorúság”-nak nevezett utolsó 7 éves időszakot jelenti, tehát majd a jövőben fog beteljesedni. Dániel azt írja, hogy *„Hetven hét szabatott a te népedre és szent városodra”*, tehát ez a zsidókra és Jeruzsálemre vonatkozik. Dániel tehát átugorja a Gyülekezet, vagyis a keresztyénség időszakát. 483 év Krisztus előtt, majd 7 év, miután Jézus a Gyülekezetet (a megtért, valódi³² keresztyének összességét) elragadta a földről. Erről (a mostani korról) Dániel itt csak annyit ír, hogy *„végig tart a háború, elhatározottat a pusztulás”*. Ez a megállapítás igaz. Azóta is vég nélkül zajlanak háborúk a földön, napjainkban is. Mi úgy gondoljuk, hogy a Római Birodalom 476-ban elbukott, de úgy tűnik, Isten szemében még ma is tovább él. Több prófécia alapján gondolhatjuk ezt. A prófécia utolsó része az Antikrisztus 7 éves uralmáról szól, melyről a Jelenések könyvéből tudhatunk meg több részletet.

A lényeg azonban itt ez: Dániel pontosan megjövendölte, több mint 500 évvel korábban, hogy mikor fog Jézus először eljönni a világba, és úgy is lett.

A legjelentősebb prófécia az, melyek Jézusról szólnak. Ezek ugyanis semmiképpen sem keletkeztek Krisztus földi szolgálata után. Íme ezek közül néhány:

- A Messiás szűztől fog születni:

*Ímé, a szűz fogan méhében, és szül fiat, s nevezi azt Immánuelnek,
(Ézsaiás 7:14 Károli)*

- A Messiás egyszerre lesz ember és Isten:

*Mert egy **gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk**, és az uralom az ő vállán leszen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének! Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége a Dávid trónján és királysága felett, hogy fölemelje és megerősítse azt jogosság és igazság által mostantól mindörökké. A seregek Urának buzgó szerelme mívelendi ezt!
(Ézsaiás 9:6-7 Károli)*

Különös figyelmet érdemel a vers eleje: „gyermek születik” azt jelenti, hogy Jézus emberi, hús-vér testben fog közénk jönni (Ézsaiásnak jövő időben), a „fiú adatik” azt jelenti, hogy a Fiúnak nincs kezdete, mert a Fiú az Isten Fia. Láthatjuk ebből a versből, hogy a Fiú – Jézus – egyszerre ember és egyszerre Isten.

³² Arról, hogy ki keresztyén valójában, és ki csak névleg, később még szó lesz

Hasonlítsd össze:

(Ézsaiás 61:1-2 Károli)

Az Úr Isten lelke van én rajtam azért, mert fölkent engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mondjak; elküldött, hogy bekössem a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást, és a megkötözötteknek megoldást; Hogy hirdessem az Úr jókedvének esztendejét, és Istenünk bosszúállása napját; megvigasztaljak minden gyászolót

(Lukács 4:17-19,21 Károli)

*És adák néki az Ézsaiás próféta könyvét; és a könyvet feltárván, arra a helyre nyíta, a hol ez vala írva: Az Úrnak lelke van és rajtam, mivelhoggy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangyéliomot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szemeinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesujtottakat, Hogy hirdessem az Úrnak kedves esztendejét. Ő pedig kezde hozzájuk szólani: **Ma teljesedett be ez az Írás a ti hallástokra.***

Ha megfigyeled, Jézus nem olvasta végig az egész próféciát, hanem befejezte a vers közepén. Ugyanis Isten bosszúállása napját és a gyászolók megvigasztalását nem akkor, hanem majd csak a második eljövetelekor fogja betölteni.

– A Messiás több ismertetőjegye

Ézsaiás 53:1-12

(1) *Ki hitte volna el, amit hallottunk, ki előtt volt nyilvánvaló az ÚR hatalma?*

(2) *Mint vesszőszál, sarjadt ki előttünk, mint gyökér a szikkadt földből. Nem volt neki szép alakja, amiben gyönyörködhettünk volna, sem olyan külseje, amiért kedvelhettük volna.*

(3) *Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalomak férfia, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődtünk vele.*

(4) *Pedig a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. Mi meg azt gondoltuk, hogy Isten csapása sújtotta és kínozza.*

(5) *Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg.*

(6) *Mindnyájan tévelyegtünk, mint a juhok, mindenki a maga útját járta. De az ÚR őt sújtotta mindnyájunk bűnéért.*

(7) Amikor kínozták, alázatos maradt, **száját sem nyitotta ki**. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán tűri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját.

(8) **Fogság és ítélet nélkül hurcolták el**, de kortársai közül ki törődött azzal, hogy amikor kiértik a földön élők közül, népe vétke miatt éri a büntetés?!

(9) A **bűnösök közt adtak sírt neki, a gazdagok közé jutott halála után**, bár nem követett el gonoszságot, és nem beszélt álnokul.

(10) Az ÚR akarata volt az, hogy betegség törje össze. De ha fel is áldozta magát jóvátételül, mégis **meglátja utódait, sokáig él**. Az ÚR akarata célhoz jut vele.

(11) **Lelki gyötrelmeitől megszabadulva látja őket, és megelégedett lesz**. Igaz szolgám sokakat tesz igazzá ismeretével, és ő hordozza bűneiket.

(12) **Ezért a nagyok között adok neki részt, a hatalmasokkal együtt részesül zsákmányban, hiszen önként ment a halálba, hagyta, hogy a bűnösök közé sorolják, pedig sokak vétkét vállalta magára, és közbenjárt a bűnösökért**.

Ebben a próféciában több Jézusra utaló jövendölés is van:

- a mi bűneink miatt kell szenvednie,
- az Ő vére által lehet nekünk örök életünk,
- vádlói előtt néma marad,
- ítélet nélkül adják halálra („Ő azonban [Pilátus] harmadszor is odafordult hozzájuk: "De hát mi rosszat tett ez? Nem találtam benne semmiféle halált érdemlő bűnt: megfenyítem tehát, és elbocsátom." De azok hangos kiáltásokkal sürgették és követelték, hogy feszítsék meg. És kiáltásuk győzött. Pilátus ekkor úgy döntött, hogy legyen meg, amit kívánnak" (Lk. 23:22-24),
- bűnösök között feszítik meg,
- gazdag ember sírjába temetik

További próféciák a Messiásról:

- Betlehemben fog születni testben, de létezése öröktől fogva van:

De te, Efratának Bethleheme, bár kicsiny vagy a Júda ezrei között: belőled származik nékem, a ki uralkodó az Izráelen; a kinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van.

(Mikeás 5:2 Károli)

- Egyiptomból fog visszajönni (József és Mária a kis Jézussal Egyiptomba menekült - az angyal utasítása szerint- Heródes elől, aki meg akarta öletni. Heródes halála után tértek vissza, és telepedtek le Názáretben.)

Egyiptomból hívtam ki fiamat.

(Hóseás 11:1)

Miután eltávoztak, íme, az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában, és így szólt: "Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, és maradj ott, amíg nem szólok neked, mert Heródes halálra fogja kerestetni a gyermeket." Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját még éjnek idején, és elment Egyiptomba. Ott volt Heródes haláláig, hogy beteljesedjék az, amit az Úr mondott a próféta által: "Egyiptomból hívtam el fiamat."

(Mát 2:13-15)

- Szamárháton vonul be Jeruzsálembe (Vö. Mt. 21:1-9, Jn. 12:12-16)

Örülj nagyon, Sionnak leánya, örvendezz, Jeruzsálem leánya! Ímé, jön néked a te királyod; igaz és szabadító ő; szegény és szamárháton ülő, azaz nőtényszamárnak vemhén.

(Zakariás 9:9 Károli)

- Legjobb barátja (tanítványa) árulja el őt. (Vö.: Júdás)

Még a legjobb barátom is, akiben megbíztam, aki velem együtt evett, az is ellenem támadt.

(Zsoltárok 41:10)

- Keresztre feszítik, testét átdöfik dárdával:

Mert kutyak vettek körül engem, gonoszok bandája kerített be, átlukasztották kezemet, lábamat.

(Zsoltárok 22:17)

Rátekintenek arra, akit átdöftek

(Zakariás 12:10)

- Ruháit sorsot vetve osztják el maguk között(vö.: Jn. 19:23-24):

Megosztoznak ruháimon, köntösömre sorsot vetnek.

(Zsoltárok 22:19)

- Csontját nem törik meg (Vö.: Jn. 19:31-36)

Megőrzi minden csontját, egy sem törik el közülük.

(Zsoltárok 34:21)

A felsorolást még hosszan lehetne folytatni, de a lényeg ez: **a Bibliában megvalósult próféciaik vannak.** Sőt, nemcsak hogy ilyenek vannak benne, hanem nincs benne egy olyan sem, amely csak kissé is hibásan teljesedett volna be, vagy nem valósult meg, holott már meg kellett volna. Ez pedig egyik más vallás szent iratairól sem mondható el. Található

benne számtalan olyan is, amely a végső időkre szól, és még csak ezután fog beteljesedni. A már megvalósultak fényében érdemes odafigyelni rájuk. **Ha a próféciákon kívül semmiféle más bizonyíték sem állna rendelkezésünkre, akkor is tökéletesen biztosak lehetnénk benne, hogy a Biblia csak egy idő és történelem felett álló, azt uralma alatt tartó, mindenható és mindentudó lény produktuma lehet.**

2. bizonyíték: belső harmónia

A **belső bizonyítékok** vizsgálata a kéziratban belüli következetességeket és következetlenségeket vizsgálja. Vagyis azt nézik, hogy a szöveg egyes részei nincsenek-e ellentmondásban egymással? Tudni kell, hogy a Bibliát több mint 40 szerző írta. Az Ószövetség nagyjából 1000 év alatt vált teljessé, az Újszövetség könyvei az 1. században íródtak. A Biblia mégis teljes harmóniát mutat. Isten fokozatosan jelentette ki az akaratát a prófétáinak. Egyikük élt, Isten sugallt neki valamit, amit ő leírt, majd meghalt. Aztán jött valaki más, esetleg nemzedékekkel később, aki megint írt valamit, és így tovább. Az írók között voltak királyok és egészen egyszerű emberek. Tanultak, és műveletlenek. Mindenféle háttérű ember. Ennek ellenére a Biblia teljesen konzekvens, nincs benne semmiféle ellentmondás. Sőt az egyes részek teljesen alátámasztják egymást. Aki fogott már a kezében Bibliát, az tudja, hogy tele van ide-oda utalásokkal. Szinte minden ígerverset alá lehet támasztani több másikkal, teljesen más könyvekből. (A Biblia 66 különálló könyvből áll, ez is a jelentése: „Könyvek”). Hogyan lehetséges ez? Ha ebbe belegondolsz, már ez önmagában lehetetlenné teszi, hogy a Biblia emberektől származzon. A Koránt például csak egy ember - Mohamed – írta, mégis tele van egymásnak ellentmondó részekkel.

Csak egy minden idő felett álló szuper intelligens lény lehet képes ekkora időtávlatban egy egységes üzenetet közvetíteni. Gondolj csak bele abba, hogy ha bármely – viszonylag rövid, pár 100 éves – intervallumot nézünk a történelemből, az abban élt filozófusok gyakran mennyire egymásnak teljesen ellentmondó elképzelésekkel éltek a világról. Egyszerűen képtelenség, hogy a Biblia könyvei pusztán emberektől származzanak. Logikailag lehetetlen.

Ellentmondások a Bibliában?

A belső harmónia cáfolata lehet, ha sikerülne valós ellentmondásokat találni a Bibliában. Már régóta léteznek különféle listák, melyek összegyűjtik az ilyen állítólagos hibákat, egymásnak ellentmondó igehelyeket. Az esetek többsége totális hozzá nem értésről tanúskodik, és könnyedén válaszolni lehet rá. Vannak azonban valóban nehezen értelmezhető részek. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy hibával állunk szemben, hanem valószínűleg mi nem vagyunk képesek megérteni azt. Lehet, hogy nincs birtokunkban minden információ a helyes értelmezéshez, vagy maga Isten nem akarja – egyelőre –, hogy megértsük.

Négy esetet szeretnék bemutatni példa gyanánt:

1) Kísért Isten gonosszal, vagy sem?

„Senki se mondja, mikor kísértetik: Az Istentől kísértetem: mert az Isten gonosszággal nem kísérthető, ő maga pedig senkit sem kísért.” (Jak. 1:13 Károli)
ezzel szemben

„És lőn ezeknek utána, az Isten megkísérté Ábrahámot, és monda néki: Ábrahám! S az felele: Ímhol vagyok.” (1Móz. 22:1 Károli)

Kísért tehát Isten, vagy sem? Ez egy jó példája a Bibliaismeret hiányából fakadó ellenvetéseknek. Istentől semmi gonosz nem származhat, így Ő nem is kísért senkit gonosszal. A kísértés, hogy bűnt kövessünk el, mindig a Sától származik. Ellenben Isten *próbára* teheti a hívőt, hogy kipróbálja a hitét. (A hitetlent nem teszi Isten próbára sem. Ő tőle először azt várja, hogy higgyen). A fenti probléma egyszerűen megoldható lett volna, ha megnéznék egy másik fordítást:

„Ezek után történt, hogy Isten próbára tette Ábrahámot, és megszólította: Ábrahám! Ő pedig felelt: Itt vagyok.”

A Biblia ihletettsége és tévedhetetlensége az eredeti szövegekre vonatkozik, nem fordításokra. Ez nem jelenti azt, hogy a fordításokban nem lehet megbízni, de néha előfordul, hogy valamit nem lehet tökéletesen egy másik nyelvre átültetni, és ez vezethet félreértésekre.

2) Hány éves korában kezdett uralkodni Akházia?

Huszonkét esztendő volt Akházia, mikor uralkodni kezdett, és egy esztendeig uralkodott Jeruzsálemben; az ő anyjának neve Athália volt, Omrinak, az Izráel királyának leánya. (2Királyok 8:26 K)

ezzel szemben:

Akházia negyvenkét esztendő volt, mikor királylyá lett, és egy esztendeig uralkodék Jeruzsálemben. Anyjának neve Athália volt, a ki az Omri leánya vala. (2Kráonika 22:2 K)

Hány éves korában kezdett tehát uralkodni Akházia: 22 vagy 42? Ez egy valós hiba, és a Királyok könyvében szerepel helyesen az adat. Ez nagyon könnyen belátható, csak el kell olvasni hozzá a szövegkörnyezetet. Akházia az előző király, Jórám fia volt, akiről ezt olvashatjuk: „Harminczkét esztendő volt, mikor uralkodni kezdett, és nyolcz esztendeig uralkodott Jeruzsálemben.” (2Kir. 8:17) Jórám halála miatt került a fia a trónra. Számoljuk ki, hány éves korában halt meg Jórám: 32 évesen kezdett uralkodni, és 8 évig uralkodott. Tehát 40 éves korában. Kérdés tehát, hogy egy negyven éves embernek lehet-e 42 éves fia? Olyat azonban már hallottunk, hogy 18 éves korában gyereke született valakinek. Tehát 22 éves fia már lehet neki. Ugyanezeket az információkat találjuk a Krónika könyvében is. Itt tehát egyszerűen elírták valamikor az évszámot.

A Királyok könyvének keletkezését 600 és 575 közöttre teszik a tudósok és talán Jeremiás volt a szerző, de ez nem biztos. A Krónikák könyvének összeállítását (körülbelül 10 forrásból) pedig 450 körülre teszik, és Ezdrás a legvalószínűbb szerző. Inkább **azon kellene megdöbbenünk, hogy két különböző leírása ugyanazon korszaknak, hogyan lehet ennyire egyező?** Van két olyan történész napjainkban, aki teljesen egyet ért az előző 500 év történelmi eseményeit illetően? Ez a hiba azonban az eredeti iratokban biztosan nem volt benne, hanem a mégoly gondos másolás során vétették. Több száz év egymást követő másolatainak keresztül nem lenyűgöző ekkora pontosság? Sőt, én még további bizonyítéknak veszem a pontos másolás melletti érvként, hogy noha nem egy másoló felfedezhette ezt a nyilvánvaló hibát, még sem vette hozzá a bátorságot, hogy kijavítsa. Ennyire tisztelte a szöveget, amit másolt! Hiszen ez Isten szava! Ez újabb bizonyíték a mellett, hogy a Biblia szövegét nem változtatták meg! (Rendőrségi nyomozók tudják, hogyha két vallomás hajszállra egyezik, akkor az gyanús!) Mintha Isten szándékosan engedne meg ilyen apró hibákat, hogy lássuk, az üzenet lényege sértetlen. Mert ugye nem gondolja senki, hogy ettől a Biblia üzenete megváltozna?

A Bibliában nagyon gyakran előfordul, hogy ugyanazt az eseményt, többen, más nézőpontból örökítik meg. (Gondoljunk csak az evangéliumokra.) Még sincs köztük eltérés. A különböző szerzők esetleg más részleteket tartanak fontosnak, és emelnek ki, de amit mondanak, abban teljes az összhang. **Mely más könyv mondhatja ezt el magáról?**

3) Hány órákor feszítették meg Jézust?

„Vala pedig három óra, mikor megfeszítették őt.” (Márk 15:25)

vagy

„Vala pedig a husvét péntekje; és mintegy hat óra. És monda a zsidóknak: Ímhol a ti királyotok! Azok pedig kiáltoznak vala: Vidd el, vidd el, feszítsd meg őt! ...(Ján 19:14-15)

3 vagy 6 óra? Valaki tévedett?

A problémát itt valójában mindössze a mai olvasó anakronizmusa (kortévesztése) okozza. Az anakronizmus azt jelenti, amikor egy korszakot egy másik kor szemüvegén keresztül vizsgálunk, és ebből vonunk le hibás következtetéseket. Ebben az esetben az 1. századra vetítjük ki napjaink viszonyait. Mi már természetesnek vesszük a nap óráinak egységes felosztását, de az első században ez nem volt így. Két lényeges dolgot kell figyelembe vennünk. Az első, hogy egy óra nem volt szigorúan véve 60 perc, hanem nagyon változó időtartamot jelölhetett³³. A második, hogy az órák számolását sem ugyanakkor kezdték. A 24 órás ciklust akkor még nem használták. A zsidók estétől reggelig, és reggeltől estéig számolták a 12-12 órát. A rómaiak a maihoz hasonlóan éjfélről délre, majd délről éjfélig. Márk az ő evangéliumát Kr. u. 58 körül írta, János pedig 85-95 között. Mint ismeretes, a Rómaiak 70-ben lerombolták a Jeruzsálemet, a zsidó állam megszűnt létezni. Márk még minden valószínűség szerint zsidó módszer szerint jegyezte fel az időpontot, tehát átszámítva reggel 6 (a zsidó „nulla”) + 3 = **9 órakor történt a keresztre feszítés**.³⁴ János azonban már római módon adta meg az időpontot. Ő azonban nem a keresztre feszítés, hanem a kihallgatás időpontját jegyezte fel, ami egybeesik a mi időszámításunkkal, tehát reggel 6-kor történt. Innen azonban még jó pár órának el kellett telnie a tényleges megfeszítésig. Ez lehetett akár 3 óra is. Így **a keresztre feszítés történhetett 9 órakor, pont, mint Márknál**.

Ez a „hiba” is megoldva.

4) Megbánja-e Isten amit tesz, vagy sem?

Ha Istennek valamit meg kell bánnia, akkor az azt jelenti, hogy nem látta előre, hogy mi fog történni, sőt nem volt képes az eseményeket a szándékainak megfelelően alakítani. Ez pedig mindentudását, mindenhatóságát, végső soron Isteni mivoltát érinti.

„Nem ember az Isten, hogy hazudnék, nem embernek fia, hogy bármit megbánná. Mond-e olyat, amit meg ne tenne, ígér-e olyat, amit nem teljesít?” (4 Mózes 23:19)

„Izráel fenséges Istene nem hazudik, és nem is bán meg semmit, mert nem ember ő, hogy megbánjon valamit.” (1 Sámuel 15:29)

ezzel szemben:

„megbánta az Úr, hogy embert alkotott a földön, és megsomorodott szívében.” (1 Mózes 6:6)

„Megbántam, hogy királlyá tettem Saul, mert elfordult tőlem, és nem teljesítette, amit meghagytam neki.” (1 Sámuel 15:11)

Ez súlyos kérdés, hiszen Isten jellemét érinti. A második idézet különösen problémás, hiszen Sámuel könyvének ugyanazon fejezetében fordul elő. Mi lehet itt a megoldás?

A megbánással kapcsolatban meg kell különböztetnünk a *belső* és a *külső* megbánást. A *belső* megbánáskor először is megváltozik az illető gondolkodásmódja a tetteivel kapcsolatban. Már nem helyesli, sőt, helyteleníti azt. A *külső* megbánáskor pedig ehhez mérten megváltoztatja cselekedeteit is. Teljes (*belső* és *külső*) megbánásra csak azok képesek, aki nem látják előre cselekedeteik következményét. Isten azonban mindent előre tud, amit elhatároz, meg is cselekszi.

„Mert ő ugyanaz marad. Ki változtathatná meg? Véghezviszi, amit lelke kíván.” (Jób 23:13)

³³ Lásd például a www.romaikor.hu oldalon az idő méréséről szóló cikket

³⁴ Ha összevetjük ezt a Mt. 20:1-16-ban szereplő gazdaember példázatával, ott ugyanezt a zsidó óra-felosztást találjuk.

„Nem hallottad még, hogy én ezt régóta elvégeztem, jó előre kiterveltem? Most csak véghezviszem...” (2Kir. 19:25)

„Én, az ÚR, megmondtam, be is teljeseedik, mert véghezviszem!” (Ezék. 24:14)

„A régebbiek már beteljesedtek, most újakat mondok. Még mielőtt kibontakoznak, tudatom veletek. (Ézsa. 42:9)

Mindezek alapján biztosra vehetjük, hogy amikor Isten megbánást említ, akkor csupán tettei megváltozásáról beszél, melyet szintén jó előre tudott, hogy így fog eljáráni. Az emberek a megbánást csak a viselkedés megváltozásából tudják érzékelni, azonban a viselkedés nem csak megbánás miatt változhat meg, hanem előre tervezettség alapján is. Mi emberek a megbánást csak a cselekedetek megváltozásából tudjuk érzékelni. Isten tehát ezen a módon tudatja velünk, hogy helyteleníti a cselekedeteinket, noha Ő mindig is tudta, hogy ekkor így fog tenni. Isten terve nem szenved csorbát, az emberi szemlélő számára a tette mégis a megbánáshoz hasonlít. Megengedhető, hogy a bibliai szerzők ugyanazt a szót használják isteni és az emberi megbánásra, mert emellett elmondják, hogy Isten eredeti elképzelése sohasem változik. A figyelmes olvasó így megértheti, hogy Isten megbánása nem a gondolkodásának, hanem pusztán tetteinek megváltoztatását jelenti. Isten tehát már a teremtéskor tudta, hogy Ádám el fog bukni, hogy Saul nem lesz jó király stb.

Ez a kérdés szorosan összefügg az ember *szabad akarata* és Isten *mindentudása* látszólagos ellentétével. Isten ugyanis előre tudja – sőt eltervezte -, hogy ki, hogyan fog dönteni, az ember azonban mégis szabadon hozhat döntéseket, és tettei alapján számon kérhető. Magyarul, Isten mindent tudását nem hozhatjuk fel majd mentséggént, amikor számon kell adnunk előtte az életünkről, döntéseinkről, vagy éppen nem döntésünkről. (Például abban a legfontosabb kérdésben, hogy elfogadtuk-e Jézus Krisztust Megváltónknak, vagy sem). Attól, hogy Isten tudja – hiszen azért Isten -, hogy te hogyan fogsz dönteni, attól még a döntést neked személyesen kell meghoznod, saját belátásod alapján.

Még sokáig lehetne sorolni az ezekhez hasonló úgynevezett „ellentmondásokat”. Internetes oldalak sokasága visszhangozza ezeket, azt sugallva, mintha a keresztyének még soha nem vették volna ezeket észre.

A két azt hiszem leggyakoribb kérdés a „Ki teremtette Istent?³⁵” és a „Ki volt Kain felesége?³⁶”. Akik ezeket kérdezik, azt hiszik, hogy most valami nagyot kérdeztek. Pedig ezek a legkönnyebb kérdések, pofonegyszerű válaszolni rájuk.

Állítólag 143 ilyen „hiba” van a Bibliában. Megnyugtatók mindenkit, mindegyikre kielégítő választ adtak már konzervatív Biblia tudósok, de legtöbbszörükre – mint látható -, kis gondolkodás, elmélyültebb Biblia tanulmányozás, történelmi háttérismeretek szerzése folytán minden hívő keresztyén válaszolhat. Ha valaki „szabadgondolkodónak”^{*} nevezi magát, és ilyen nevű honlapot üzemeltet, annak azért néha szabad gondolkodni is, nem csak mások véleményét kritikátlanul visszhangozni!

(37) „Ha a Bibliát szó szerinti értelemben, előre elhatározott hibakeresési szándék nélkül kezdjük olvasni, összefogott, következetes és aránylag könnyen érthető könyvnek fogjuk találni.

35 Lásd az erről szóló kérdésre adott választ

36 A testvére volt a felesége. „Sét születése után Ádám nyolcszáz évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat”. (1 Mózes 5:4). Semmi nem szól az ellen, hogy már Sét születése előtt lehettek Ádámnak gyermekei, akik közül kikerülhetett Kain felesége is. Abban az időben még nem okozott problémát a testvérek házassága.

* Minden embernek szabad azt gondolnia, amit csak akar. A szabadgondolkodás azonban nem mentség az ostobaságra! Magyarul, ha valaki számárságokat beszél, azt nem menti ki, hogy ő csak egy „szabadgondolkodó”. Továbbá Isten számon fogja majd kérni a cselekedeteit mindenkin, aki „szabadgondolkodásával” ellene állt Isten Igazságának!

Igen, vannak nehezen érthető szakaszok. Igen, vannak részek, amelyek látszólag ellentmondanak egymásnak. Ne felejtjük azonban el, hogy a Bibliát kb. 40 különböző szerző hozzávetőleg 1500 éves időszak alatt írta. Minden egyes szerző egyedi stílusban, egyedi szemszögből, más-más hallgatóságoz címezve, más-más szándékkal írt. Mindenképp számítanunk kell hát arra, hogy találunk különbözőségeket! Azonban a különbözőség még nem ellentmondás! Az csupán egy hiba, ha sehogy sem találunk ésszerű megoldást arra, hogyan békítsük meg egymással ezeket a szakaszokat. Még ha egy-egy ilyen problémára egyelőre nem is rendelkezünk válasszal, az még nem jelenti azt, hogy nem is létezik. Sokan fedeztek már fel történelemmel vagy földrajzzal kapcsolatos úgynevezett hibákat a Bibliában, ám aztán rövidesen kiderült, hogy a friss tudományos felfedezések és kutatási eredmények megerősítették a Biblia igazát.

Internetes oldalunkon gyakran szegeznek nekünk olyan kérdéseket, mint például: „Bizonyítsák be, hogy ezek az igeversek nem mondanak ellent egymásnak!”, vagy „Nézzék, itt egy hiba a Bibliában!”. Igen, néhány felmerülő kérdésre nehéz választ adni. Azonban meggyőződésünk, hogy vannak használható és intellektuálisan is elfogadható magyarázatok a Bibliában található kvázi ellentmondásokra és hibákra. Vannak olyan könyvek, internetes oldalak, melyek felsorolják ezeket a „hibákat”. A legtöbben ezekről a helyekről szerzik a „muníciót” – és nem saját maguk találják ezeket a hibákat. Szintén léteznek könyvek és internetes oldalak, melyek válaszolnak minden egyes támadásra. **A legszomorúbb azonban az, hogy a legtöbb Bibliát támadó ember nem igazán kíváncsi a megoldásra.** Csupán támadni akarnak! Sőt, sok „Biblia-támadó” még a válaszokkal is tisztában van, mégis folytatja kisztíli támadásait.”³⁷

3. bizonyíték: külső források

A külső szövegforrásokkal való összevetéskor azt vizsgálják, hogy megerősítik-e azok a kérdéses dokumentumban szereplő információkat. Fontos, hogy itt nem bizonyításról, hanem *megerősítésről* van szó. Attól, hogyha netán nem találnak más írott feljegyzést az adott eseményről, személyről, stb., az nem jelenti azt, hogy a vizsgált irat téves. Egyszerűen, minél régebbi egy írás, annál kevesebb lehet a párhuzamos egyéb szövegemlék. Ha valamely feljegyzés esetleg ellentmond egy másiknak, akkor bizonyára az egyik hibás. De ez nem jelenti azt, hogy a Biblia az, amelyik hibás! Ha valamely iratból több másolat is fennmaradt, és azok lényegileg megegyeznek, akkor az a szöveg valószínűleg hiteles. Az újszövetségből több ezer (kb. 24.000!) másolattal rendelkezünk, melyek a II-V. században keletkeztek. (Egy tudós kimutatta, hogyha Nagy Konstantin utasítására megváltoztatták volna az Újszövetséget – ahogy azt sokan állítják -, akkor az őt megelőzően keletkezett szövegemlékekből is össze lehetne állítani a teljes szövegemléket. Egy ilyen hamisítás már ezért is lehetetlen). Az Ószövetséget pedig a holt tengeri tekercsek hitelesítik. **A külső források vizsgálata alapján kijelenthetjük, hogy nem merült fel semmi olyan perdöntő bizonyíték, amely megcáfolná, hogy akár az Ó-, akár az Újszövetség ne valós eseményeket, személyeket, helyszíneket mutatna be!**

Példaként két külső forrásból eredő feljegyzés Jézusról, illetve a keresztyénekről:

Tacitus (kb. Kr. u. 55-120) római történetíró, politikus: „Ezért a híresztelés elhallgattatása végett Nero másokat tett meg bűnösnek, és a legválogatottabb büntetésekkel sújtotta azokat, akiket a sokaság bűneik miatt gyűlölt és Christianusoknak nevezett. Christust, akitől ez a név származik, Tiberius uralkodása alatt Pontius Pilatus* procurator kivégeztette, de az egyelőre elfojtott vészes babonáság újból előtört, nemcsak Iudaeában (Júdeában), e mételey szülőhazájában, hanem a városban (Rómában) is.” (Annales, XV., 44)³⁸

37 Forrás: <http://www.gotquestions.org/Magyar/Hibak-Bibliaban.html>

* Egy 1961-ben előkerült felirat szerint Pilátus tisztsége nem *procurator*, hanem *praefectus* volt. Lásd: régészeti leletek részben.

38 <http://web.eotvos.elte.hu/emgtsz/docs/tacitus.pdf> 368.old.

Ifj. Plinius levele, amelyet Traianus császárnak írt (112 körül): „A jelentések szerint azonban az a legnagyobb vétjük vagy eltévelyedésük, hogy bizonyos meghatározott napon hajnalhasadta előtt összegyülekeznek, és váltakozva karban énekelnek az istennek hitt Krisztus tiszteletére, és esküvel kötelezik magukat, nem ám valami gáztettre, hanem arra, hogy nem lopnak, nem rabolnak, nem követnek el házasságtörést, nem szegik meg esküjüket, a rájuk bízott letét kiadását felszólítás esetén nem tagadják meg. Ennek végeztével rendszerint szétszélednek; majd ismét összejönnek, hogy közösen fogyasszák el közöséges és ártalmatlan lakomájukat; ezt azonban abbahagyták, miután parancsodra betiltottam a titkos társaságokat.”

További feljegyzéseket találunk Jézusról és a keresztyénekről a kortárs zsidó történetírónál, Josephus Flaviusnál, a római Suetoniusnál, a görög Lukianosznál, a szír Mara bar Szerapionnál is. Ne felejtsük el, hogy nem szabad anakronisztikusnak lennünk! Akkoriban még nem léteztek újságok, amelyek minden hírről tudósítottak volna. Egyáltalán nem meglepő, hogy viszonylag kevés írásos emlék maradt ránk. Ami viszont maradt, az megerősíti a Bibliát, nem cáfolja!

4. bizonyíték: régészeti leletek

Liberális tudósok folyamatosan nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy kétségbe vonják a Biblia történelmi pontosságát. Az utóbbi bő 150 évben – mióta a régészeti kutatások megindultak -, számos bizonyíték került elő, amelyek a Bibliát hitelesítik. Felfedeztek eddig mondabelinek vélt városokat, településeket (lásd.: Ninive), és rengeteg különféle tárgyat, feliratot stb. találtak, melyek összefüggésbe hozhatók a Bibliával. Természetesen akad még jó néhány fehér folt, amelyre nincs tárgyi bizonyíték, de **az eddigi adatok alapján semmi okunk nincs arra, hogy kételkedjünk a Biblia hitelességében.** Bizonyára rengeteg felfedezésre váró lelet lapul még a föld alatt. Néhány nagy jelentőségű felfedezést szeretnék az alábbiakban bemutatni:

Sénakhérib (Szanhérib) asszír király prizmája (Taylor-prizma), amelyen a hódításai kerültek feljegyzésre. Ő ostromolta meg először (sikertelenül) Jeruzsálemet. Ezen eldicsekedik minden várossal, amelyet elpusztított. Jeruzsálemről azt mondja, hogy körbevette, és bezárta Ezékiást „mint egy madarat a ketrecbe”, de azt nem mondja, hogy el is foglalta volna a várost. (Vö.: 2Kir. 18-19. , 2Krn. 32. és Ézsa. 33, 36)

Felfedezés helye: Ninive

Felfedező: R. Taylor

Lelőhely: British Museum, London

Kora: Kr. e. 700 körül.

Ez a lelet egyrészt megerősíti a bibliai történetet, de másra is rávilágít: arra, hogy senki - egy király különösen nem – szereti feljegyezni a kudarcait. A Biblia azonban nem ilyen! Benne még az Isten embereinek nevezett „hősök” gyengeségei, bukásai is fel vannak jegyezve. Mózes, Gedeon, Dávid, Salamon, Péter apostol mind-mind követtek el hibákat, melyeket a Biblia hűen feljegyez. Népi eposzok – melyek közé sokan a Bibliát is szeretnék besorolni – hősei rendszerint makulátlan jellemű, kiemelkedő képességű, hibátlan, „emberfeletti” hősök. A Bibliában nincsenek ilyen makulátlan emberek, az egyszerre Isten és ember Jézus Krisztust kivéve. Mindezek is arra engednek következtetni, hogy a Biblia az eseményeket a valóságnak megfelelően jegyzi fel, mégpedig nem a zsidók, hanem Isten szemszögéből.

A Kürosz-cilinder

Jelentősége: A Biblia szerint Kürosz (Círus) perzsa uralkodó Kr. e. 538-ban kiadott rendeletében megengedte a Babilóniába elhurcolt zsidóknak, hogy hazatérjenek, és felépítsék a Templomot (Ézsa. 44:23-45:8; Ezsd. 1:1-6; 6:1-5; 2Krn. 36:22-23). Bár az ékirásos cylinder nem említi a zsidókat, általánosságban valóban beszél a Babilonba hurcolt népek és istenek hazatelepítéséről.

Felfedezés helye: Babilon

Lelőhely: British Museum

Agyagpecsétek Jeruzsálemből

Felfedezés helye: Jeruzsálem

Lelőhely: Israel Museum, Jerusalem

Jelentősége: A Dávid Városának ún. G-körzetében, a 10. rétegben végzett ásatásokon bukkantak rá egy leégett házra, amelyben 55 kiégett agyagpecsétet találtak. (Illegális műkincskereskedőkön keresztül 1975-re már kb. 250 ilyen pecsét állt a régészek rendelkezésére). A királyi udvarban a köztisztviselők agyag pecsétet használtak a dokumentumok érvényesítésére. A Jeruzsálemet Kr. e. 587-ban elpusztító tűz (amikor Nabukodonozor lerombolta és felgyújtotta a várost) megkeményített

(kiégetett) sok ilyen pecsétet. Megtalálták, több, Jeremiás könyvében szereplő személy pecsétjét. Köztük Gamariáét (Jer. 36:10-12, 25-26), Ismáelét (Jer. 41:1-15), aki megölte Gedáliást, a Nabukodonozor által kinevezett tisztartót, majd aki Jeremiást Egyiptomba kényszerítette. A legérdekesebb azonban Báruknek a pecsétje (a képen), aki Jeremiás írnoka volt. „*És monda nékik Báruk: Szájával mondotta nékem mind e szókat, én pedig beírtam e könyvbe tintával.*” (Jer. 36:18 K). Sőt, ezen a pecséten egy ujjlenyomat is megőrződött, minden valószínűség szerint magáé Báruké. Ki vonhatja ezek után kétségbe, hogy Báruk létezett, Jeremiás létezett? Ha pedig történetiségük bebizonyosodott, akkor maguk a profetikus üzenetek Jeremiástól miért ne lennének igazak?

A moábita kő (Mésa-sztélé)

Felfedezés helye: az ókori moáb Dibon (mai jordániai Dhiban) mellett

Lelőhely: Louvre, Párizs

Jelentősége: Bibliában említett Mésa, moábi király i. e. 850 körüli, Izráel elleni győztes hadjáratának állít emléket. A sztélé az ókori Izráeli történelem, az óhéber írás máig egyik legjelentősebb emléke. A győzelmi felirat a 2Királyok 3:4-5-ben leírt eseményeket támasztja alá (a moábi király nézőpontjából).

Bibliai szempontból külön jelentőséggel bír, hogy egész sor bibliai személy- és helységnév is említve van benne, többek között Kemós (Kámós), Moáb nemzeti istene, Omri és Dávid, Izráel királyai. Ez a legkorábbi ismert forrása a JHWH Istennévnek is. A sztélén említett földrajzi adatok, tulajdonnevek, sőt egyes kifejezések egyezése a Bibliában szereplőkkel, olyan mértékű, ami egyértelműen igazolja a benne leírt események valódiságát. A sztélé 31.

sorában (André Lemaire értelmezése szerint) a „Dávid papja” kifejezés is olvasható. Ez azért nagy jelentőségű, mert sokan kétségbe vonták Dávid pusztá létezését is, mondván, nincs semmiféle Biblián kívüli feljegyzés róla. (1993-ban egy Kr. e. 9. századi sztélé-töredéket fedeztek fel az észak-izráeli Tel Dan-nál (Tel Dán-sztélé), amely szintén megemlíti a „Dávid háza” kifejezést). A korabeli királyok előszeretettel állítottak oszlopokat győzelmeik emlékére. Vereségeik miatt azonban természetesen nem állítottak ilyeneket, így hát ezekről sokkal kevesebb információval bírunk. Isten a mózesi törvényekben megtiltotta az izraelitáknak, hogy bármiféle faragott képet, oszlopot állítsanak (2. parancsolat, 2Móz. 20:4), ezért nem találni hasonló győzelmi jelvényeket Izrael és Júdea királyaitól.

A Holt-tengei tekercsek

Ha lehet a Bibliával kapcsolatban legjelentősebb leletről beszélni, akkor azok a bizonyos Holt-tenger melletti Qumrán település közelében beduin pásztorok által több barlangban megtalált irattekercesek. A Holt-tengeri tekercsek gyűjtőnév egy Kr.e. 2. századtól Kr. u. kb. 69-ig fennálló zsidó közösség (valószínűleg esszénusok) könyvtárát jelenti. Az ószövetségi könyvek mellett találtak itt különféle apokrif iratokat, bölcsesség könyveket, szertartáskönyveket, kommentárokat (pesereket) melyek a kinyilatkoztatás iratait magyarázták, stb. Fontos megjegyezni, hogy mivel ez egy könyvtár, ezért nem kell azt gondolni, hogy a tulajdonosai minden ott tárolt irat tartalmával egyetértettek. A legnagyobb érdeklődést természetesen az ÓSZ. iratait tartalmazó tekercsek keltették. Magállapítást nyert, hogy az összes ÓSZ.-i könyvből találhatók töredékek. (Újabban még Eszter könyvéből is

találtak ilyeneket). Ézsaiás tekercsét teljes egészében megtalálták, ami azért nagy jelentőségű, mert feljebb már láthattuk, hogy milyen sok messiási prófécia tartalmaz. A Holt-tengeri tekercsek köré

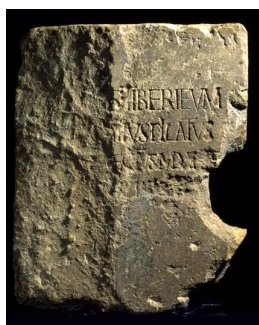
számtalan legenda, félreértelmezés, sugalmazás szövődött, különféle összeesküvés-elméletet szőttek sokan. Nem véletlenül, hiszen ez a lelet olyan nagy jelentőségű, hogy a bibliakritikusok minden áron igyekeznek hitelteleníteni. Még mindig találkozni olyan híradásokkal, hogy a leletek egy részét eltitkolják a nagyközönség elől, miközben már magyarul is jelent meg több könyv is róla³⁹. Könnyű persze olyat állítani, hogy ami nekik (ti. A Bibliát kritizálóknak) adna igazat, azt eltitkolják, de ez mind csak sejtetés, nem bizonyíték.

Jelentősége: A Holt-tengeri tekercsek felfedezése előttig a legrégebbi teljes héber Ószövetség az ún. Leningrádi kódex volt, melyet a maszoréta⁴⁰ szövegmásolók készítettek. A maszoréták tevékenységének jelentősége az, hogy a fennmaradt középkori kéziratok gyakorlatilag azonosak az 500 környéki kéziratokkal.

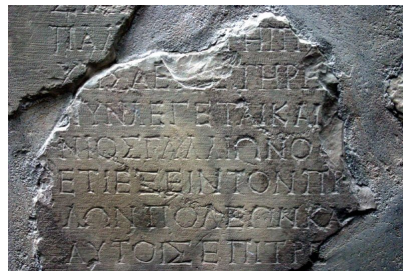
Ennél korábbi keletkezésűek a korai ószövetségi fordítások. Ilyen a görög nyelvű *Septuaginta*, mely a Kr. e. 3-2. századra datálható, a *Vulgata* (Jeromos latin nyelvű fordítása az Kr. u. 400 környékéről), a szír nyelvű *Peshitta* (12. század). A fordításokkal szemben

felhozható azonban az az érv, hogy ezek is jóval későbbi másolatokban maradtak fenn. Naamasu egy fordítás sohasem olyan, mint maga az eredeti héber szöveg. A II. világháborút megelőző nemzeti nyelvi fordítások (pl. a Károli Biblia) döntően a Leningrádi kódex alapján készültek. A Holt-tengeri tekercsek megtalálásával tehát bő 1000 évvel korábbi ószövetségi szövegek kerültek a birtokunkba. A szenzáció azonban más volt, mint amire sokan számítottak: **kiderült, hogy nincs jelentős eltérés az addig ismert, és a qumráni barlangokban megtalált írások között.** Az eltérések mindössze néhány szó elírásából származnak, de **semmi tartalmi különbség nincsen.** Sokan beszéltek a Biblia, és az egész kereszténység megdőléséről, az újságok erről cikkeztek, egészen addig, amíg nyilvánosságra nem kerültek a tekercsek tartalmi. Utána ezek a hangok elhallgattak. Érdekes módon arról nem számoltak be címlapon az újságok, hogy a Holt-tengeri tekercsek a Bibliát igazolják. Ez már nem bulvártéma, az igazság a nagy tömegeket nem érdekli. (Illetve erről nem is akarják, hogy tudjanak). A napjainkban újra-újra felkapott sejtetések a Holt-tengeri tekercsekkel kapcsolatban ezeken a régen aktualitásukat veszített híreszteléseken alapulnak, és bárki, aki veszi hozzá egy kicsit a fáradságot, könnyűszerrel meg tudja cáfolni őket.

Két felirat az Újszövetségi időkben. A bal oldali képen szereplő Cézareából (Caesarea) került elő **Pontius Pilatus** nevének említésével, akinek létezését „tudományos körök” sokáig tagadták. A felirat egy Tiberius császárnak címzett (Tiberiém nevű) épület, talán világítótorony vésete lehetett. A jobb oldali képen Claudius császár felirata látható

Gallio említésével, aki Akhája (Achaia) tartomány, a mai Görögország déli része kormányzója volt. Ahogy az Apostolok cselekedetei 18. részében olvassuk, a korinthuszi zsidók hozzá fordultak, hogy büntesse meg Pált, de ő erre nem volt hajlandó.

³⁹ Komoróczy Géza: Kiáltó szó a pusztában
Fröhlich Ida: A qumráni szövegek magyarul
Schick, Alexander: Csodálatos Kumrán

Vermes Géza: A qumráni közösség és a holt-tengeri tekercsek története

⁴⁰ A maszoréták i. sz. 500 - 950 között tevékenykedő zsidó írástudók voltak, akik nemcsak másolták a bibliai szövegeket, hanem gondozták azt és magánhangzó jelölésekkel látták el azt, mivel abban a korban már rég nem beszéltek a bibliai héber nyelvet. A maszoréták aprólékos, gondos munkamódszerét látva nem tartjuk kétségesnek, hogy a középkori kéziratok (pl. a 10-11. századból) gyakorlatilag azonosak voltak az 500 környéki kéziratokkal.

A most bemutatott régészeti leletek csak egy vékony szeletét képezik a számos egyéb felfedezésnek, melyek mind a Bibliai események, helyek, személyek, vagy éppen a szöveg valós voltát, hitelességét támasztják alá. Szkeptikusoknak azonban bizonyára tízszer vagy százszor ennyi lelet sem volna elegendő, hogy felhagyjanak szkepticizmusukkal. A kételkedés, a hitetlenség ritkán támaszkodik észokokra.

Ha valaki mindezek után azt akarja mondani, hogy a Biblia nem igaz, csak egy mese, meghamisították stb., akkor ezt már csak csökönyös kételkedés alapján mondhatja, mert bizonyítható alapja nincs erre. Sőt, minden bizonyíték azt hirdeti, hogy a Biblia változatlanul maradt fent napjainkig, ma is aktuális, és az egyedül igaz Isten szól a lapjairól hozzánk, teremtményihez, „*aki úgy szeretete ... a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen*”. Ajánlatos volna odafigyelni tehát arra, amit mond!

A régészeti témához felhasználtam Grüll Tibor - Top 20 felfedezés a bibliai régészetben című internetes anyagát (<http://bibliairegeszet.blog.hu>), az Apológia kutatóközpont (www.apologia.hu) anyagait, melyekért köszönetet mondok.

5. bizonyíték: a szöveg hagyományozás épsége

Szinte folyamatosak a támadások a Biblia ellen, hogy ki (kik), mikor, hol és hogyan hamisították meg az üzenetet. Ebben a cikkelyben most nem a szöveg igazságával (ti. hogy az Isten Szava), hanem a szöveg épségének, változatlanságának néhány bizonyítékára szeretnék kitérni.

A zsidó szent iratok (az Ószövetség, ahogyan mi összefoglalóan nevezzük) hitelességéről a Holt-tengeri tekercsekkel kapcsolatosan már volt szó. Néhány további adalék ehhez:

- **A zsidóknak a Törvényt** (Mózes könyveit) **pontosan kellett megőrizniük**, annak bárminemű megváltoztatását maga a Törvény tiltotta.

Semmit se tegyetek az ígéhez, a melyet én parancsolok néktek, se el ne vegyetek abból, hogy megtarthassátok az Úrnak, a ti Isteneteknek parancsolatait, a melyeket én parancsolok néktek. (5Móz. 4:2)

- **A Bibliaismeret része a zsidó kultúrának**

A kultúra olyasvalami, ami SOK ember közös ismeretén alapszik.

Egy egész népet kellett volna megtéveszteni ahhoz, hogy megváltoztassák a kultúrájuk alapját jelentő Szent Írásokat.

Maradjanak a szívedben azok az igék, amelyeket ma parancsolok neked. Ismételd azokat fiaid előtt, és beszélj azokról, akár a házában vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelsz! Kösd azokat jelként a kezedre, és legyenek fejdíszként a homlokodon. Írd azokat házad ajtófélfáira és kapuidra!

(5Móz. 6:6-9)

a) A Bibliára vigyáztak: a Biblia minden korban elérhető volt. Az eredeti Bibliaírássok közül mára már egyik sem létezik, de másolatok készítése által üzenetük fennmaradt.

b) A vallási élet része volt. Rendszeresen felolvasták a zsinagógában. „Mert Mózesnek régi nemzedékek óta városonként megvannak a hirdetői, mivelhogy a zsinagógákban minden szombaton olvassák.” ApCsel. 15:21

„Nem olvastátok-e...?” kérdések Jézustól feltételezik ezt. Világos bibliai helyekre utalva kérdezi. Jézus feltételezte, hogy ismerik a zsidó emberek a Bibliát.

c) A családi élet része volt. Tovább kellett adni a bibliaismeretet a következő generációnak. (5Móz 6:4-9) Az olyan iskolázatlan halászberekek is mint Péter, János jól ismerték az Ótestamentumot. Mindenki ismerte az ÓT pontos szövegét a zsidóknál, mert ez a kutúra része volt. **Egy egész ország észre vette volna, ha hamisítják a Bibliát!**

Nagyon sok támadás érte az **Újszövetség** könyveit is. Mondták már hogy Konstantin császár meghamisította, hogy az Egyház meghamisította, hogy kivágtak, átírtak benne részeket stb. Mi az igazság mindezekből?

Tekintsük át röviden, hogyan hagyományozódtak ránk az Újszövetség ma ismert írásai.

Az eredeti iratok (ún. autográfok) kb. Kr. u. 48 és 96 között íródtak, tehát az 1. században. Bizonyára mondanom sem kell, hogy egy eredeti irat sincs ma már meg, hanem csak másolatok. Talán nem véletlenül, mert bizonyára lennének olyan elvetemültek, akik ereiként (bálvány!) mutogatnák vagy hordoznák körbe azokat mindenféle körmeneteken. Ez azonban nem kell, hogy elcsüggyesszen bennünket, hiszen egyetlen ókori írónak, költőnek, filozófusnak sincsenek meg az eredeti kéziratai. (Mi azonban Jeremiás írnokának, Báruknak rendelkezünk egy ujjlenyomatával! Lásd: a régészeti leletek részben)

A legrégebbi töredék a **Rylands (p52) papirusz** (kép) János evangéliumából tartalmaz egy kis részletet (18:31-33 és 37-38). Ennek azért van nagy jelentősége, mert ez az irat 125 körül keletkezett (tehát mindössze úgy 30-35 évvel az eredeti után), és korábban úgy gondolták, hogy János evangéliumát nem is János írta, hanem csak úgy 150-160 körül keletkezett. Ezzel a felfedezéssel ez a nézet megdőlt. (1934-ben találta Bernard Grenfell Egyiptomban. Jelenleg a John Rylands Library-ban található, Manchesterben).

A **Chester Beatty papiruszok a 2-3 századból** majdnem a teljes Újszövetséget lefedik, kisebb hiányosságokkal. De annyiival semmiképpen, amely az egész tanrendszer későbbi megváltoztatását lehetővé tenné.

Az alábbi táblázatban⁴¹ néhány, a **2-3. században élt egyházatya** írásaiban található, az ÚSZ.-i iratokra mutató idézetek száma látható.

Szerző	Evang.	Apcsel.	Pál lev.	Egyet. lev.	Jelenések	Össz.
Jusztinosz	268	10	43	6	3	330
Irenaeus	1038	194	499	23	65	1819
Alexandriai Kelemen	1107	44	1127	207	11	2496
Origenész	9231	349	7778	399	165	17922
Tertullianus	3822	502	2609	120	205	7258
Hippolitosz	734	42	387	27	188	1378
Összesen	16200	1141	12443	782	637	31203

Mit az látható, **31.203** idézet vagy hivatkozás található összesen a még Konstantin előtt élt keresztyén szerzők műveiben az Újszövetség különböző írásaira. Csak ezekből tökéletesen restaurálható lenne az eredeti szöveg, ha bárki később megváltoztatta volna. Korábban pedig azért nem változtathatták meg, mert még éltek a szemtanúk, akik részesei voltak az eseményeknek.

41 Forrás: Brátán János, Apológia Kutatóközpont - Manipulálta-e az Egyház Jézus üzenetét?

Gyakori vád, hogy a Biblia eredeti iratait a Vatikán megváltoztatta. A következő felsorolásban a kéziratok jelenlegi lelőhelyei vannak feltüntetve: Cambridge: 66 db, Grottaferrata: 69 db, Firenze: 79 db, Patmosz: 81 db, Moszkva: 96 db, Jeruzsálem: 146 db, Oxford: 158 db, Szentpétervár: 233 db, London: 271 db, Sinai-félsziget: 301 db, Róma: 367 db, Párizs: 373 db, Athén: 419 db, Athosz-hegy: 900 db.

Látható tehát, hogy Rómában a korai iratok nagyon kis hányada, kb. 10 %-a található csak.

Mindezek alapján nyugodtan kijelenthető, hogy teljesen légből kapott az az állítás, hogy akár Nagy Konstantin, akár a Vatikán, akár bárki más megváltoztathatta volna az Újszövetség szövegét.

Sokan nem tudják, hogy az Újszövetség szövege sokkal biztosabb alapokon áll, mint William Shakespeare művei!

Az bibliai kánon: mely iratokat tekintünk ihletettnek.

Rendszeres vita tárgya az is, hogy a rendelkezésünkre álló iratok, levelek közül melyeket tekintünk a Biblia részeinek, és melyeket nem. Az Ószövetség esetén azokat a könyveket tekintjük Istentől ihletettnek, és ezért a Biblia részeinek, amelyeket a zsidó hagyomány is elfogadott. Az igaz, hogy a zsidók más felosztásban, több könyvet összevonva tekintenek a Szent Írásokra, de azok tartalma megegyezik a miénkkel. A Római Katolikus Egyház ezekhez még hozzávett 7 apokrif könyvet (Tóbiás, Judit, Makkabeusok 1-2, Bölcsesség, Sirák fia, Báruk), de ezeket a zsidó hagyomány sohasem ismerte el ihletettnek. Rendkívül fontos körülmény, hogy az Újszövetség Eszter könyve kivételével mindegyik ószövetségi könyvből idéz, azonban ezekből a Katolikus Egyház által „másodkanonizált” könyvekből egyetlen alkalommal sem!

A **kánon** szó eredeti jelentése mérővessző vagy zsinórmérték, melyet pl. építkezéseknél használtak mérőeszközként. Teológiai értelemben kanonikus az az irat, melyet, a Szentírás részének tekintenek (a hitéletben mértékadó). Noha lényegében ugyanazt jelenti, de a jobb érthetőség kedvéért különválaszthatjuk a *kanonikus*, és a *kanonizált* fogalmakat. Ha egy iratot Isten ihletett, akkor a megszületése pillanatában az már *kanonikus*. *Kanonizált* akkor lesz, ha felveszik az elfogadott iratok listájába, a **kánonba**. Elmondhatjuk azt, hogy ez a két kör a gyakorlatban teljesen megegyezik egymással. Vagyis **minden kanonikus irat egyúttal kanonizált is lett, és semmit nem kanonizáltak, ami nem volt születésétől fogva kanonikus**.

Lehet, hogy ez egy kicsit bonyolultnak tűnik, de arra a problémára világít rá, hogy egyesek szerint több ihletett könyvet kihagytak a kánonból, mások szerint bevettek olyanokat, melyek nem azok. Nem akarok túlságosan belemélyedni a kanonizáció folyamatába, csak annyit jegyeznek meg, hogy az első kánonlisták már a 2. század közepén megjelentek (Markion ellenkánonja, Muratori kánon-töredék), melyekből még néhány irat hiányzott (Zsidók, Jakab, 1-2 Péter levelek). Ez azonban a szövegek korabeli lassabb elterjedésével magyarázható. 367-ben Athanasziosz püspök húsvéti körlevele már mind a 27 újszövetségi könyvet tartalmazta. A Bibliai Kánon tehát már Konstantin császár, és a keresztyénség római államvallássá tétele (4. század első fele) előtt teljes volt. A Római Egyháznak tehát nem volt lehetősége a Kánon megváltoztatni. A Konstantin által összehívott Nikaiai zsinaton (325) nem is volt téma a bibliai kánon. 363-ban Laodiceában a nem használható könyveket (istentiszteleti alkalmakon) rögzítették, majd 397-ben Karthágóban rögzítették mind a 27 könyv listáját, melyet a 419-ben Hippo-ban megerősítettek.

Nagyon fontos annak megértése, hogy **az ókori zsinaton részt vevő gyülekezeti vezetők nem meghatározták, hanem felismerték, hogy mely iratoknak kell a kánonhoz tartozni**. Ez nagyon lényeges különbség! Előbbi esetben ugyanis emberi döntés eredménye volna a bibliai kánon mai formája, utóbbi esetben azonban Isten

közreműködése folytán vált a Biblia azzá, ami. Ha Isten a Biblia megírásában mint ihlető, sugalmazó közreműködött, akkor abban is része volt, hogy mely írások tartozzanak az Ő kijelentéseihez, és melyek ne! Ha egy Bibliát gyakorta forgató, hívő keresztyén beleolvas ezekbe a ma apokrifnak tekintett iratokba, akkor azonnal fel fog tűnni a számára, hogy ezek - noha némelyik nem tanít semmi eretnekséget – nem Istentől ihletett szavak.

A Bibliai Kánon az 1. században lezárult. Azóta és ma sem léphet már fel senki azzal az igénnyel, hogy ő Istentől kapott kijelentést, mely a Bibliával egyenértékű. Isten ma is szólhat egyénekhez, de üzenete sohasem áll ellentmondásban a Bibliában foglaltakkal. Az általános kijelentés korszaka lezárult.

Akit mélyebben érdekel ez a téma, annak javasolom keresse meg az Interneten az Apológia Kutatóközpont „Hogyan lett könyvvé az Újszövetség” és a „Manipulálta-e az Egyház Jézus üzenetét” című előadásait és a hozzájuk tartozó diákat (www.apologia.hu)

6. bizonyíték: a Biblia tudományos helytállósága

A Biblia nem egy tudományos ismeretterjesztő kézikönyv. Ez gondolom világos. Nem ilyen célra készült. Ezért hát ne várjuk tőle, hogy behatóan foglalkozik a különféle természeti jelenségekkel. Amit elvárhatunk tőle, hogy amit természeti folyamatokkal kapcsolatban állít, abban ne legyen tévedés. **Ennek az elvárásnak pedig teljes mértékben eleget tesz.**

Sokan tudományos pontatlanságnak tekintik azt a körülményt, hogy a bibliai szerzők mindig az adott társadalmi környezet ismeretszintjének, nyelvezetének megfelelően fogalmaztak. A hiedelmekkel ellentétben a Biblia sohasem állította az, hogy a Föld lapos, elefántok tartják stb. Ellenben a „földkerekség” kifejezés többször is előfordul benne (Pl.: 1Móz. 47:13, 1Krón. 16:30, Jób 18:18, 37:12, Zsolt. 24:1, Péld. 8:31, Ézsa. 14:17, 18:3 stb.)

Azt sem állította a Biblia, hogy a Nap kering a Föld körül. Leírja, hogy a Nap felkel keleten és lenyugszik nyugaton, ahogy mi is mondjuk. Amikor azt mondja valaki, hogy „naplemente után”, akkor ezzel nem állít valótlan, annak ellenére, hogy valójában nem a Nap „ment le”, hanem a Föld fordult el. Az adott helyzetben azonban ez a megállapítás teljesen helytálló. Az akkori emberekben ez a kérdés, hogy mi kering mi körül, fel sem merült, a Nap viszonylagos mozgása pedig tény, ebben nincs tévedés.

A modern tudomány sok tétele lett természeti törvényként feljegyezve a Bibliában jóval azelőtt, hogy azokat a tudósok kísérletileg bebizonyították volna. A víz körforgásának törvényéről ír Salamon király (Préd. 1:7). Pí értéke az 1 Kir. 7:23-24 alapján viszonylag pontosan kiadódik. Ezek természetesen nem a mai tudomány nyelvén, hanem az egyszerű ember mindennapi tapasztalatain keresztül vannak lejegyezve, mégis teljes összhangban állnak a legújabb tudományos eredményekkel. Ez alól természetesen a csodák kivételek, mert azok attól csodák, hogy nem lehet rá természettudományos magyarázatot adni.

A Bibliát – bár nem természettudományos könyv – sohasem kellett módosítani ahhoz, hogy a természettudományokhoz passzoljon. (A természettudományban viszont előfordul időnként, hogy egy igaznak vélt tételt megcáfolnak.)

Aki a Bibliában a tudományos kijelentéseket hiányolja, az olyan hallgatóhoz hasonlít, aki elment egy szónok előadására, de az előadó éppen nem említett egy olyan témát sem, ami őt érdekelte volna. Ezért csalódottan távozik, és mindenkinek azt mondja, hogy milyen rossz volt ez a szónok. Miközben a hallgatóság többi része sokat profitált az előadó beszédéből, mert őket érdekelte a szónok témája. A Biblia nagyon értékes könyv, rendkívül fontos témákkal foglalkozik. Főleg persze Isten és az ember kapcsolatával. A „tudományos” hallgató persze nem talál benne a maga számára hasznos dolgokat, mert amik vannak benne, azok nem elég „tudományosak”, vagy nem érdeklik őt.

Figyelembe kell venni a vitatott kijelentések vizsgálatánál azt a műfajt is, amiben az adott bibliai rész íródott. Az Ószövetségben nagyon sok a költemény. A Jób könyve, a Zsoltárok, a Példabeszédek, a Prédikátor könyve, az Énekek Éneke kisebb prózai részekből

eltekinthetünk költemény. Még Ézsaiás könyvének nagyobb része is költemény formájában, és majd mindegyik könyv tartalmaz több-kevesebb költészetet. A héber költészet jelentősen eltér a magyartól, vagy akár az angoltól. A költemények sorai nem hangzásban, hanem gondolati képekben rímelenek elsősorban. Mivel a héberben nagyon kevés a melléknév, ezért leginkább különféle költői képekben beszélnek el a szerzők a mondanivalójukról. Amikor tehát költői képekkel (hasonlat, metafora, párhuzam, példázat stb.) találkozunk, akkor ezt figyelembe kell venni, mielőtt éltetően nyilatkozunk.

Például, amikor Petőfi azt írja, hogy „Reszket a bokor, mert madárka szállott rá”, akkor senki nem siet a költőnek a szemére vetni, hogy a bokrok nem tudnak „reszketni”, mert mindenki érti, hogy miről van szó.

Napjaink vallása a tudomány. A „modern” ember elvet mindent, ami nem ennek keretein belül lett megfogalmazva. Pedig e modern vallás tételeit folytonosan változtatni kell, ezzel szemben a Biblia kijelentéseit sohasem kellett pontosítani, immár 3500 évre visszatekintve.

7. bizonyíték: a Biblia önvallomása

A Biblia azt mondja magáról, hogy igaz, és ezt, mint az első pontban láttuk, a próféciák beteljesedésével igazolja. Valójában Isten sohasem tesz semmi jelentős dolgot, amit jó előre ki ne jelentene.

Nem sok olyan könyv van, amelyik azt mondja magáról, hogy **Isten Szava**. A Biblia ilyen. Az Ószövetségben több mint 2000-szer olvasható, hogy „azt mondja az Úr”, vagy ehhez hasonló kijelentés.

Néhány vers a Bibliából, mely alátámasztja ezt:

„a te igéd igazság.” (János 17:17)

„az igazmondó Isten” (Títus 1:3)

„lehetetlen, hogy az Isten hazudjon” (Zsidók 6:18)

„A teljes írás Istentől ihletett” (2Tim. 3:16)

„az írásban egy prófétai szó sem támad saját magyarázatból. Mert sohasem ember akarataiból származott a prófétai szó; hanem a Szent Lélektől indítva szólottak az Istennek szent emberei.” (2Pt. 1:20-21)

„Nem ember az Isten, hogy hazudjék és nem embernek fia, hogy megváltozzék. Mond-e ő valamit, hogy meg ne tenné? Igér-e valamit, hogy azt ne teljesítené?” (4Móz. 23:19)

„Mert bizony mondom néktek, míg az ég és a föld elmúlik, a törvényből egy jóta vagy egyetlen pontocska el nem múlik, a míg minden be nem teljesedik.” (Máté 5:18)

„Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak.” (Lukács 21:33)

„De az Úr beszéde megmarad örökre. Ez pedig az a beszéd, a mely néktek hirdettetett.” (1Pt 1:25)

Végül a „legkeményebb” kijelentés, melyet Jézus önmagáról mondott, és melyhez még többször vissza fogunk térni később is:

„*Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis én általam.*
(János 14:6)

A megelőző versekben azt kérdezték a tanítványok Jézustól, hogy hogyan mehetnek oda, ahova Ő megy. Válaszként egy nagyon különös feleletet adott nekik Jézus. Nem azt mondta, hogy „ezen és ezen az úton kell járnotok”, vagy „ha utánam akartok jönni, akkor ezt meg ezt kell cselekednetek”, hanem ezek helyett ennyit mondok „én magam vagyok az út”. Nem azt mondta Jézus, hogy „ha arra mentek, akkor megtaláljátok az utat az Atyához”, hanem azt, hogy Ő MAGA az út az Atyához. Nem azt mondta, hogy „megtanítalak benneteket az igazságra”, hanem csak ennyit: „én magam vagyok az igazság”. Valaki kérdezhetné: ezek szerint nem a Biblia az Igazság, hanem Jézus? A kettő tulajdonképpen ugyanaz. Nézzük csak:

Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige.
Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az
Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.
(János 1:1,14)

Jézus nem úgy beszélt az igazságról, mint valami tőle független, absztrakt (elvont) fogalomról, hanem egy olyan valóságról, ami Ő maga. Jézus a testté lett Ige, és az Igazság megtestesítője. Ige (Biblia) = Jézus = Igazság. Jézus Krisztus, és amit róla olvasunk a Bibliában jelenti a világ számára az Igazságot. A Biblia az a zsinórmérték, amihez mindent mást mérni lehet. A tudomány igazolja vagy nem igazolja a Bibliát? Ilyen kérdés valójában fel sem tehető. Az emberi tudomány nem kompetens hozzá, hogy Isten Igazságát mérlegelje. Ellenben minden dolgot a világon a Biblia fényében kell megvizsgálni. Semmi sem igaz, ami ellentmond a Bibliának. Nincs a teljes igazság kijelentve a Bibliában, amire azonban az embernek *igazán szüksége* van, az benne van.

Mi az az Igazság, amelyet Jézus megtestesít? Röviden szólva ez: az emberiség egy betegségben szenved, melynek bűn a neve. A bűn az Isten elleni véték, és minden ember születésétől fogva szenved ebben a kórban. A szenvedés szó szerint értendő, mert minden szenvedésnek végső soron a bűn az oka. A bűn egy olyan ragályos betegség, mely Ádám óta minden embert megfertőz. A bűn olyan súlyos betegség, hogy „kezelés” nélkül a következménye halál (Róma 6:23). Egyetlen „gyógyszer” létezik erre a betegségre, Jézus Krisztus, melyet ha valaki „bevesz”, akkor meggyógyul általa. Az Igazság az, hogy nincs más gyógyszer. Nem elég az ellenszert intellektuálisan ismerni, tudni róla, hanem „be kell venni”, vagyis be kell fogadni Jézus Krisztust, mint Urat és Megváltót az életünkbe.

A Biblia önvallomása tehát az, hogy az örökkévalóságba való belépés igazsága csak benne található meg.

8. bizonyíték: a Biblia használhatósága és hasznossága

Mindez, amit eddig elmondtunk a Bibliáról teljesen haszontalan volna, ha az Igének nem volna a mai kor embere számára is hasznos és használható üzenete. A Bibliában az a csodálatos, hogy a különböző korok, népek, társadalmak számára egyaránt használható tanácsokat ad az élet legkülönbözőbb területein. A legmagasabb szintű erkölcsi tanítás található benne, melyet az emberiség valaha ismert. Nem tartalmaz szélsőségeket, mint pl. aszketizmust (teljes önmegtagadást), nem minősíti bűnnek az állatok, akár már egy bogár „megölését”. Nem minősíti például gyilkosságnak a katona által háborúban elkövetett emberölést. Az arany középutat, a mértékletességet tanítja.

Jézus Hegyi beszédénél (Máté 5-7 részek) alaposabb, tömörebb és mégis sokoldalúbb erkölcsi tanítást soha nem adott még senki.

A Biblia rendkívül sokoldalú, és az élet minden fontos területével foglalkozik.

- ✓ A legjobb **életvezetési tanácsadó** – Isten ért hozzá a legjobban, hogyan éljünk kiegyensúlyozott életet itt a földön. Pl.:

Gyönyörködj az ÚRban, és megadja szíved kéréseit! Hagyd az ÚRra utadat, bízzál benne, mert ő munkálkodik: világossá teszi igazságodat, jogodra fényt derít. Légy csendben, és várj az ÚRra! Ne indulj fel, ha az alattomos embernek szerencsés az útja! Tégy le a haragról, hagyd a heveskedést, ne légy indulatos, mert az csak rosszra visz! Mert a gonoszok kipusztulnak, de akik az ÚRban reménykednek, azok öröklik a földet. (Zsolt. 37:4-9)

az Istent féljed, és az ő parancsolatit megtartsad; mert ez az embernek földolga! (Préd. 12:13 K)

akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál (Róma 8:28)

- ✓ Legjobb házasság tanácsadó – Isten a házasság szerzője

Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek egy testté. (1Móz. 2:24)

- ✓ Legjobb **gyermeknevelési tanácsadó** – Isten ismeri a jövőt és tudja milyen következménye van a gyermeknevelésnek. Pl.:

Fegyelmezd fiadat, akkor nyugodt lehetsz felőle, sőt örömet találsz benne. (Péld. 29:17)

- ✓ Legjobb **pénzügyi tanácsadó** – sokszor beszél a pénzről és pénzhasználat következményeiről. Pl.:

Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértésbe meg csapdába, sok esztelen és káros kívánságba esnek, amelyek az embereket pusztulásba és romlásba döntik. Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak. (1Tím. 6:9-10)

- ✓ Legjobb **lelki tanácsadó** – az ember teremtetője ismer legjobban bennünket. A legjobb segítség az aggódás, félelmek, szorongás, a különféle függőségek gyógyításában. A világ összes pszichológusa, pszichiátora sem ér fel Istennel.

"Ezért mondom nektek: ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, és mit igyatok, se testetekért, hogy mivel ruházkodjatok. Nem több-e az élet a tápláléknál, és a test a ruházatnál?

De keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek.

(Máté 6:25, 33)

Semmi felől ne aggódjatok, hanem imádságotokban és könyörgésekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat az Isten előtt. És az Istennek békessége, mely minden értelmet felül halad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban.

(Filippi 4:6-7 K)

- ✓ A Biblia a **bölcsesség forrása** - sem a nyugati bölcsek, filozófusok, gondolkodók, sem a keleti guruk, jógik és egyéb tanítók tudománya nem vetekedhet Istennek a Bibliában kijelentett bölcsességével.

Óh Isten gazdagságának, bölcseségének és tudományának mélysége! Mely igen kikutathatatlanok az ő ítéletei s kinyomozhatatlanok az ő útai! (Róma 11:33 K)

Hol a bölcs? hol az írástudó? hol e világnak vitázója? Nemde nem bolondsággá tette-e Isten e világnak bölcsességét? (1Kor. 1:20 K)

Mert az Isten "bolondsága" bölcsőbb az emberek bölcsességénél, és az Isten "erőtlensége" erősebb az emberek erejénél. (1Kor. 1:25)

Az egyedül bölcs Istennek, a mi megtartónknak, dicsőség, nagyság, erő és hatalom most és mind örökké. Ámen.

(Júdás 1:25 K)

- ✓ A Bibliából tanácsot kaphatunk a párválasztásban, a munkával és karrierrel kapcsolatban, és még számos egyéb témában. Amiről a Biblia közvetlenül nem beszél (mert természetesen sok ilyen dolog van), azokban a kérdésekben a bibliai **alapelvek** segítenek eligazodni. **Isten az, aki minden területhez tökéletesen ért.**
- ✓ **A Biblia segítségére van a törtélem és a régészet kutatóinak.** A Biblia nem csak lelki, hanem történelmi kérdésekben is pontos. Sokszor előfordult már, hogy a Bibliát előzetesen tanulmányozva kezdtek ásatásokba, és találtak meg dolgokat.
- ✓ **Mindezekén felül a Biblia az egyetlen könyv, amely információt nyújt a világ és az emberiség keletkezéséről (a teremtetéstől) kezdve a jövőben bekövetkező végig.** Beszél a múltról, ráismerhetünk benne a jelenre, és elénk tárja a jövőt, mely a Nagy Nyomorúságot követően, Jézus ezer éves királysága után az örökkévalóságba fog torkollni. A Biblia elmondja, hogy ez a világ el fog múlni, Isten új eget, és új földet teremt, és megítéli az embereket, akik nem fogadták el Jézus Krisztust Megváltójuknak. Nekik maguknak kell fizetniük majd bűneikért.

Mert minden ember feltámad majd. Ki örök életre, ki pedig örök kárhozatra. A különbséget az jelenti, hogy hitt-e az adott ember Jézus Krisztusban, mint Megváltóban.

9. bizonyíték: a Biblia elpusztíthatatlansága

Fontossága miatt és mert a hívők Isten szavának tartották, **több rosszindulatú támadásnak és elpusztítási kísérletnek volt kitéve, mint a történelem bármely más könyve.** Jeremiás könyvét is tűzbe dobták, de újra megírta, sőt még többet is írt hozzá. (Jer. 36.) A korai római császároktól, például Diocletianus-tól kezdve a kommunista diktátorokon át egészen a modern kori ateistákig és agnosztikusokig kiállta a Biblia a támadásokat. De támadóit túlélve napjainkban a világ legszélesebb körben kiadott könyve lett. Az idők során a szkeptikusok a Bibliát mitológiának tartották, de a régészet bebizonyította történelmiségét. **A pontossága, ami megmaradt minden támadási és hamisítási kísérlet ellenére, egyértelműen bizonyítja, hogy Isten Szava.**

Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el."
(Márk 13:31)

10. bizonyíték: a Bibliában hívők vértanúsága

Az apostolok és a korai keresztények készek voltak meghalni a hitükért. Az életük és a haláluk is bizonyítja, hogy a Biblia Isten Szava. Mert különben miért kockáztatták volna olyanért az életüket, ami nem biztos hogy igaz. Persze néha félrevezetett vagy fanatikus emberek is készek meghalni hitükért.

Csakhogya az apostolok saját érzékszerveikkel győződhetek meg arról, amik történtek Jézussal. Közvetlen tanúi voltak Jézus csodáinak és feltámadásának.

Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit szemünkkel láttunk, amit megfigyeltünk, amit kezünkkel is megtapintottunk, azt hirdetjük az élet igéjéről. Mert megjelent az élet, mi pedig láttuk, és bizonyosságot teszünk róla, és ezért hirdetjük nektek is az örök életet, amely azelőtt az Atyánál volt, most pedig megjelent nekünk. Amit tehát láttunk és hallottunk, azt hirdetjük nektek is, hogy nektek is közösségeitek legyen velünk: a mi közösségünk pedig közösség az Atyával és az ő Fiával, a Jézus Krisztussal.
(1 János. 1:1-3)

Mindig is voltak hívők az évszázadok során, akik az üldöztetések ellenére, akár az életük árán is készek voltak kitartani a hitük mellett. A Bibliahű keresztyének nem oly módon áldozták fel magukat, mint némely vallási fanatikusok, hogy halálukkal – és mások halálával – küzdjenek istenük igazáért. A Biblia Istene nem kíván ilyen önfeláldozást. Isten Mindenható. Nincs szüksége rá, hogy emberek ily módon harcoljanak érte. Egy olyan „isten”, aki rá van szorulva efféle segítségre, valójában nem is lehet Isten.

Senkinek gonoszért gonoszszal ne fizessetek. A tisztességre gondotok legyen minden ember előtt. Ha lehetséges, a mennyire rajtatok áll, minden emberrel békességesen éljete. Magatokért bosszút ne

*álljatok szerelmeseim, hanem adjatok helyet ama haragnak; mert meg van írva: **Enyém a bosszúállás, én megfizetek, ezt mondja az Úr. (Róma 12:17-19)***

Isten „mindössze” hitet vár el az emberektől.

Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni (Zsidók 11:6)

Tudták ezt mindazok, akiket máglyára vetettek, vízbe fojtottak, egyéb módon halálba küldtek, mert ragaszkodtak a Biblia igazságához. Tudták, hogy haláluk után együtt lesznek Krisztussal, ismerték a Biblia erre vonatkozó ígéreteit. Még ma is vannak országok, ahol a keresztyéneket bebörtönözik, de akár meg is ölik a hitükért. Hálát kell adnunk az Úrnak, hogy mi nem ilyen országban élünk. Erre figyeljete, ti szkeptikusok, Bibliában folyton kételkedők! Ezek az emberek szerintetek mind tévednek, amikor szenvedéseket vagy halált viselnek el a hitükért? Azért a bizonyosságért, hogy a Biblia igaz?

11. bizonyíték: a személyes megtapasztalás

A legtöbb hitetlen csak legyint erre, pedig egy emberre a legerősebb benyomást a személyes élményei, megtapasztalási gyakorolják. Az eddigi érvek általában csak megerősítik az embert a hitében, de hívővé akkor válik, amikor felismeri, hogyan munkál Isten személyesen az ő életében. Ez túlságosan szubjektív bizonyíték – mondják sokan. Lehet. De aki érzi, tapasztalja, hogyan munkál Isten az életében, hogyan hallgatja meg az imáit, hogyan segíti őt, annak ez erősebb bizonyíték minden másnál. Akinek személyes kapcsolata van Istennel – hiszen beszélget vele – azt senki meg nem győzi, hogy Isten nem létezik. Aki a saját életén látja, hogy a Bibliának – és nem egy (bármely) egyháznak - való engedelmség **működik**, annak mondja valaki, hogy a Biblia nem igaz!

Egy dolog, hogy olvassa valaki, hogy „Gyönyörködjél az Úrban, és megadja néked szíved kéréseit.” vagy „Bízzad az Úrra a te dolgaidat; és a te gondolatid véghez mennek” és „keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek” és megint más megtapasztalni ezeket. Hálát adok az Úrnak, hogy már oly sokszor megtapasztalhattam az Ő segítségét az életemben. Ha a megelőző bizonyítékok közül egyet sem ismernék, csak ez elegendő volna, hogy hitem megingathatatlan legyen.

Van egy film⁴² – azt hiszem Judie Foster volt a főszereplő benne – amely arról szólt, hogy egy anyának eltűnt a gyermeke egy repülőgépen. Senki sem emlékezett az utasok és a személyzet közül a kislányra, ezért nem akartak hinni az asszonynak, kétségbe vonták az nő épelméjűségét is. Be akarták bizonyítani neki, hogy nincs is gyermeke, csak elképzelte őt. Az anya azonban természetesen végsőkéig kitartott, míg végül meg is találta a lányát. Egy embert, ha személyesen ismer valakit – pláne ha a gyermeke az -, nem lehet meggyőzni arról, hogy ismerőse nem létezik. Akinek személyes kapcsolata van Istennel, mint Atyával, azt senki sem győzi meg semmiféle bizonyítással, hogy az Atya nem létezik.

Lehet, hogy valaki tudatában van a fenti bizonyítékoknak, hiszi is azokat, még sincs ilyen személyesen megélt kapcsolata Istennel. Tipikusan vallásos emberekkel szokott ez előfordulni. Hiába vannak valakinek vallásos cselekedetei: jár templomba, böjtöl, gyón, megtartja az egyháza előírásait, imádkozik is akár, ha élete egy pontján (év, hónap, nap, óra, perc), tehát egy konkrét, meghatározható időpontban nem kérte Jézustól bűnei bocsánatát.

Aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözüül. (Róma 10:13)

⁴² Légszavar (Flightplan)

Az ember születésének idejét is év, hónap, nap, óra, perc pontossággal jegyzik be az anyakönyvbe. Az megtérés és az újjászületés is egy konkrét időponthoz köthető esemény, nem pedig egy folyamat, sem pedig különféle egyházi előírásoknak megfelelő cselekedetek véghezvitele. Ha valaki egyszer megszületett, azt „visszacsinálni” többé nem lehet. Ha valaki egyszer megtért és újjászületett, azt szintén nem lehet többé visszacsínálni. Hit nincs neki megfelelő cselekedetek nélkül, de csak a hit üdvözít, nem a cselekedetek. Ha valaki úgy érzi, imádkozik rendszeresen, de imái nem kerülnek meghallgatásra, először gondolja végig az életét, hogy fel tudja-e idézni megtérésének idejét. Még ha a konkrét dátumra nem emlékszik is, de legalább a helyet, a körülményeket fel tudja-e idézni? A megtérés mindenképpen egy döntés: amikor úgy döntök, hogy elfordulok eddigi bűnös életemtől, és hittel odafordulok Jézushoz, hogy váltson meg bűneim terhe alól. Elismerem, hogy az egyik isteni személy azért öltött Jézusban testet, és vállalta az önkéntes áldozatot, hogy ez által nekem örök életem legyen. Ennél fogva minden hívőnek kell lennie egy megtérés előtti, és egy utáni életének. Aki szerint neki nincs ilyen „előtti” élete, az valójában még mindig ebben a bűnös „előtti” életben leledzik. Hiába mélyen vallásos, Isten nem cselekedeteket, hanem egy határozott IGEN-t vár Jézus Krisztusra. Ahogy már mondtam, ez a hit meg kell, hogy mutakozzon a neki megfelelő cselekedetekben ez után, de mégsem a cselekedet maga üdvözít.

Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék. (Efézus 2:8-9)

Mivel a megtérés tudatos döntés, természetes, hogy csak döntésképes korban lehet megtenni. Csecsemők, kisgyermekek nem tudnak ilyen döntést hozni, ezért az ő „megkeresztelésük” semmit sem számít az üdvösség tekintetében.⁴³ Ha tehát valaki úgy érzi, hiába imádkozik, nem érzi Isten jelenlétét az életében, gondolkodjon el ezen. Isten a gyermekein segít, akik azonban nem az övéi, azoktól először a valódi megtérést várja. Ne feledjük:

Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni (Zsidók 11:6)

Összegzés

11 bizonyítékot hoztunk tehát fel a mellett, hogy a Biblia valóban Isten Szava, emiatt teljes mértékben igaz, működőképes és hasznos, továbbá megmásíthatatlanul hiteles. Ezért teljes bizonyossággal rábízhatjuk az életünket arra, amit mond.

Keressétek majd meg az ÚR könyvében, és olvassátok! Egy sem fog hiányozni ezek közül, sem az egyik, sem a másik nem marad el, mert az ÚR parancsa ez, az ő lelke gyűjti össze őket. (Ézsaiás 34:16)

Sokan azt mondják: „mutasson Isten valami jelet, hogy higgyük benne”. Ezt tették a farizeusok is Jézus idejében: „*milyen jelt mutatsz, hogy miután láttuk, higgyünk neked?*” (Jn. 6:30). Meg kell értenünk, hogy egyrészt mi nem vagyunk abban a helyzetben, hogy

⁴³ A keresztelestől lásd a „Mindenki keresztyény, akit megkereszteltetek?” kérdést

bármit is követelhessünk Istentől. Másrészt pedig Isten sincs semmiféle kényszerben, hogy bizonygatnia kellene nekünk bármit is. Ő alkotta ezt a világot egyedül és tartja fenn a mai napig. Az övé. Senkinek sem tartozik számadással érte, ha úgy akarná, bármikor eltörölhetné. Egyedül szeretete és kegyelme folytán létezik még ma is. Mivel az egész emberiség bűnös, már most megérett az ítéletre. Isten azonban kegyelme folytán visszatartja még az ítéletet, de az nem késik, a neki rendelt időben el fog jönni. Azért, hogy az emberiségnek ne kelljen az ítéletre mennie, *„úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”*. Isten a Bibliát adta, és a keresztyéneknek azt parancsolta, hogy hirdessék az Ő üzenetét. Ezen kívül nem ad más jelt. Istenben hinni kell. **„Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni”**. A hitünk nem vakhit, hanem erős bizonyítékokon nyugszik. Amíg e földi testben vagyunk, számos dolgot hittel kell elfogadjunk, amit Isten mond. Ezért írja Pál: *„mert hitben járunk, nem látásban”* (2Kor. 5:7). Mégis, mivel a Biblia teljes mértékben összhangban van a valósággal, kételkedés nélkül rábízunk az életünket. A Biblia ígérete végtére is biztatóbb bármi más vallás vagy filozófia ígéreténél. Pusztán a hitünkért cserébe az örök élet boldogságát kínálja nekünk. Amiről le kell mondanunk mindezért, az csupán önnön büszkeségünk, amivel vagy nem akarunk felsőbb hatalmat elismerni magunk fölött (ateizmus), vagy hogy a magunk erejéből akarunk megfelelni az általunk kreált istenképnek (bármiféle vallás), vagy az igaz Istennek (keresztyén vallásosság).

Be akarsz kerülni a Mennyek országába? Örök életed lehet már ma. Csak kérned kell:

„Kérjete, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyittatik nektek. Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyittatik. (Máté 7:7-8)

Összefoglalás az első részhez

Az egész eddigi fejtegetés a materialista zsákutcáról, Isten létezéséről és a Biblia igazságáról összefoglalható lenne egy mondatban: **a csak anyagi, látható, tapasztalható, megmérhető világot feltételező materialista szemlélet nem ad magyarázatot a világ, az élet és az ember létezésére, ezért hamis, ellenben Isten létezésére kétségtelen észokok vezetnek, továbbá a Biblia igaz és hiteles volta is kétség nélkül bizonyítható.**

Lesznek talán, akik azt kérdezik, hogy miért volt szükség ilyen terjedelemben bizonygatni mindezeket? Annyi különféle tanítás létezik azonban a világban, és mindegyik teljes bizonyossággal hirdeti a maga igazát. Rendkívül fontos volt tehát annak az alapvető ténynek a rögzítése, hogy csak egy Igazság létezik. Nincsenek egymás mellett futó „párhuzamos igazságok”, tévedés a „mindenkinek az az igaz, amit ő annak tart” vélekedés. Manapság divat mindenféle keleti guru, buddhisták, hindu jógik, és egyéb „bölc” tanításaira hallgatni. Az embereket lenyűgözik ezek „bölc mondásai”. Azonban nem igazán gondolkodnak el azon, hogy a tanácsaik mennyire gyökereznek az Igazság talajában.

Ezen a felfogáson szerettem volna változtatni. Könnyű ugyanis azt mondani, hogy erre a kérdésre szerintem ez és ez a válasz. Én azt szerettem volna megmutatni, hogy **válaszaink teljes mértékben összhangban vannak a valósággal.**

Előfordulhat, hogy hosszú levezetéssel jutunk el egy matematikai képlethez, pl. a másodfokú egyenlet megoldóképletéhez. Miután azonban bizonyítottuk, hogy a megoldóképlet helyes, segítségével már rövid úton kiszámolhatjuk a másodfokú egyenletek eredményét.

Hasonlóan, miután bizonyítottuk, hogy Isten létezik, és Ő e világ alkotója és Ura, továbbá a Biblia az Ő egyedüli és színgaz üzenete a számunkra, ennek segítségével már

könnyen, és viszonylag rövidebben válaszolhatunk az egyes speciális kérdésekre. Két eset állhat ugyanis fenn: vagy konkrét igeverssel vagy verssekkel adható válasz a kérdésekre, vagy ha olyasmiről van szó, amit a Biblia konkrétan nem említ, akkor a bibliai alapelvek figyelembevételével válaszolhatunk. A második részben tehát először néhány, az alapot érintő kérdésről lesz szó, majd a harmadik részben a speciálisabb, a beküldőket foglalkoztató kérdésekre térünk rá.

MÁSODIK RÉSZ – az alapokat érintő kérdések

Mindenkinek más a megoldás, és mindenki maga találja meg?

(antall@...)

Ez a kérdés eredetileg nem kérdésként, hanem állításként lett megfogalmazva. Oly általánosan elterjedt ez a gondolkodás a mai emberek között, hogy noha korábban az Igazság természetének taglalásánál már foglalkoztam vele, de úgy gondoltam, külön is válaszolok rá. Valóban tartható ez a szemlélet, hogy mindenki számára az az igazság, amit ő annak tart? Lehet mindenkinek más? Létezik általános érvényű Igazság egyáltalán, és az megismerhető?

Ezt a fajta világnézetet, ami uralkodóvá vált napjainkban - amely szerint mindenkinek az igaz, amit ő maga annak tart - *relativizmusnak* nevezzük. Minden relatív, nézőpont kérdése. A vezérszó a *tolerancia*. Hadd higgye mindenki azt, amit akar! Ne akarja senki az igazságot kisajátítani magának!

Van egy probléma azonban ezzel a felfogással: **az igazság maga nem toleráns!** A gravitáció nem tolerálja, ha valaki fittyet akar hányni rá. A statika törvényei nem fogják tolerálni, ha az építőmérnök ezek figyelmen kívül hagyásával, vagy egyéni ízlése alapján kigondolt törvényszerűségek szerint akar hidat építeni. A másodfokú egyenlet megoldóképlete nem tolerálja a diákot, aki egyéni elképzelése alapján átalakítva akar számolni. **A valóság nem alkalmazkodik az emberhez, az embernek kell a valósághoz alkalmazkodnia!**

Ez a világnézet, melyet sokan Einstein relativitás elméletével hoznak kapcsolatba, valójában sokkal inkább a szubjektivizmus filozófiai irányzatán alapszik. A szubjektivizmus nem hisz a valóság megismerhetőségében, mert azt mondja, hogy igaz ugyan, hogy tudjuk, mit mond nekünk a tudatunk, de ez csak a mi saját alanyi szemléletünk, egy belső dolog; azt azonban nem tudhatjuk, hogy ennek odakünn, a valóságban megfelel-e valami. Nem tudunk ugyanis a tudatunkból kilépni, hogy annak tartalmát a valósággal összehasonlítsuk. Kant óta ennek a felfogásnak nagy sok követője van, nem csak filozófusok között, hanem ez a szemlélet a széles néprétegek körében is elfogadást, mit több gyakorlati alkalmazást nyert. Anélkül persze, hogy az átlagember sejtené, hogy ez a szellemi táptalaj, amelyből ő maga is táplálkozik, honnan ered. Népszerűségét annak köszönheti, hogy így az embereknek nem kell az igazság kényszerítő tényeivel szembenézniük, sem azt keresniük. Élhet mindenki a maga egyéni életfelfogása szerint. Ha aztán valaki ezt az eszmét kétségbe vonja, azt egyenesen a szabadság elleni támadásnak tartják.

A szubjektivizmus tarthatatlan.

Először is vegyük azt a kérdést, hogy az „ész nem tudhat semmit biztosan” megállapítást a szubjektivisták, mint Kant, vajon mire alapozzák? Minek a felhasználásával tették ezt a kijelentést, ha nem az eszükkel? Ha pedig ez így van, akkor hogyan állíthatják, hogy ebben nem tévedtek? Olyan, mintha a vak azt mondaná: vak vagyok, mert látom a tükörben, hogy a szemem vak. Ezzel mindjárt ellentmondásba is kerülnek önmagukkal, amivel az egész eszmerendszer összeomlik.

Egyetlen elméleti szubjektivista sem képes követni a gyakorlati életben ezt az észellenes filozófiát, hiszen a pusztá létfenntartás eleve megköveteli, hogy környező valóságról ítéleteket alkossunk, melyek, ha nem állnának összhangban a tényleges valósággal, akkor igen hamar elpusztulnánk. A „mindenkinek a maga igazsága az Igazság” felfogás csak elméleti síkon tartható fenn, a gyakorlati életben kivitelezhetetlen. Nem jelenti ez azt, hogy mindig tudhatjuk biztosan, hogy mi a valóságnak megfelelő igazság egy kérdésben, de

kétségbevonhatatlanul bizonyos, hogy ez létezik, mégpedig csak egyféleképpen létezik. A valóságnak megfelelő igazságot egyszerűen csak **ténynek** nevezzük. **A tény tény marad, bárki bármit gondol, hangoztat felőle!**

Szeretnénk visszahelyezni az őt megillető helyre az ellentmondás, vagy kizárólagosság elvét, amely szerint ugyanarról a dologról nem adható két (vagy több) egymásnak ellentmondó állítás. **A csak A-val lehet egyenlő, tehát A nem lehet egyenlő nem A-val!** Ez minden józan gondolkodás alapja. E nélkül minden csak okoskodás.

Ha Istent A-nak vesszük, és az egyik világnézet leírja ennek az A-nak a tulajdonságait, majd ezt összevetjük más nézeteknek az Istenre, mint A-ra adott leírásával, akkor ha ezek különböznek, akkor nem lehetnek egyszerre igazak. Csak az egyik, vagy egyik sem igaz!

A józan ítélőképesség használatával könnyen belátható, hogy népszerűsége ellenére a „mindenkinek igaza lehet” felfogás ismeretelméleti alapon nem áll meg!

Mindezekkel együtt, az embernek természetesen megvan az a lehetősége, hogy szabadon olyan világfelfogással éljen, amilyennel akar. Nem arról van szó, hogy mi rá akarnánk kényszeríteni másokra a saját nézeteinket. **Én annak örülnék, ha mindenki maga jönne rá ennek a szubjektivitáson alapuló, relativista gondolkodásmódnak a tarthatatlanságára, és önmaga eredne a valóság tényei megismerésének a nyomába.**

Ennek az írásnak a célja nem az erőszakos hittérítés, hanem a nyitott szívvel az igazságot keresőknek segíteni az eligazodásban. Félretolni az útból a megismerés elé emelt mesterséges akadályokat.

Ha a matematikában egyértelműnek látjuk, hogy nem lehetséges a „mindenkinek más a megoldás, és mindenki maga találja meg” szemlélet, úgy nem lehetséges ez a nagybetűs ÉLET-ben sem. Minden egyes emberre a létnek ugyanazok a szabályai vonatkoznak, melyek akarva-akaratlanul hatnak rá. Az igazság tőlünk függetlenül létező dolog, mely mindenkire elhat, függetlenül attól, hogy hisz benne vagy sem. Abban egyetértünk, hogy mindenkinek magának kell megtalálni az igazságot, nem másoktól kell meggyőzetnie, pláne kényszeríttetnie, de abban nem, hogy ez a megoldás mindenkinek más lehet. Életpályája megválasztásában az egyes embernek nagy szabadsága van, de az Élet Végző Lénye kérdésében mindenikre ugyanannak Legfőbb Igazságnak a szabályai vonatkoznak, ebben nincs választási lehetőség, egyéni út.

Jézus Krisztus ezt mondta:

„*Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam.*

(János evangéliuma 14:6)

Szeretnénk segíteni ennek az Igazságnak a felismerésében, melyben nem gátol meg az, ha vannak akik szerint ez nem toleráns magatartás. Szerintünk van fontosabb a mások iránti toleranciánál, és pedig **a mások iránti szeretet**. Ez utóbbi vezérel minket.

Miért nem hisznek az emberek Istenben?

E kérdés megválaszolásához ismét kölcsönveszem Bangha Béla⁴⁴ egyik írását, mely azt gondolom, kielégítően választ ad rá. Ez a cikk a múlt század elején íródott, de ma éppúgy aktuális. Egy hasonló kérdést tett fel neki, egy bizonyos „főhadnagy”. Válaszának egy rövidített változata itt olvasható:

„...hogya az önök hite valóban oly megcáfolhatatlanul bizonyos igazság volna, akkor nem volna hitetlen a fél világ és hozzá éppen felvilágosodott korunk, sőt éppen a tudományosan képzettek és az intelligencia. Mert az csak nem tehető fel, hogy a művelt világ s a tudósok nagy része téved és a többnyire műveletlen hívőknek van igazuk? Felvilágosodott korunk, mely oly diadalmasan haladt felfedezésről-felfedezésre, éppen e legfontosabb kérdésekben tapogatóznék sötétségben? Fejtse meg nekem a cikkíró úr, miért nem hisz a művelt világ, és én is méltányolni fogom, miért hisznek önök?”

1. Főhadnagy úr, mindenesetre eltalálta a legaktuálisabb nehézséget, amennyiben a legtöbb manapság kétségkívül ilyen és hasonló gondolatok miatt idegenülnek el a hittől. S bár hangsúlyoznunk kell, hogy éppen a legnagyobb lángelmék, a leghíresebb tudósok és felfedezők – az Ampére-ek és Voltak, Cuvier-ek és Pasteur-ök, Secchi-k és Röntgen-ek stb., stb. – buzgón hívő [emberek] voltak, mindamellett tagadhatatlanul nagy talánynak tartjuk mi is annyi okos ember hitetlenségét a hitet támogató észokokkal szemben.

2. De viszont éppoly tagadhatatlan az is, hogy e találynak egész rejtélyessége csak látszólagos. És a közelebbi vizsgálódásra teljesen eloszlik.

A tévedés ott van, hogy a hozzászólás a mi művelt korunk hitetlenségéről a hit ésszerűtlenségére következtet. Mintha bizony a hit merőben elméleti kérdés volna és a hit ténye az okoskodó ész műve, nem pedig elsősorban a sokképpen befolyásolt szabad akarat cselekménye volna.

Hogy valamely tisztán elméleti kérdésben annyi képzett és művelt ember tévedjen, nehéz volna elképzelni; de hogy gyakorlati kérdésben – minő a hit kérdése – a nagy tömeg, mégpedig éppen az ú. n. művelt és képzett nagy tömeg is igen gyakran tévedhet, azt csak az tagadhatná, aki nem ismerné az emberi szív kiszámíthatatlanságát.

A szívet, az akaratot, az önelhatározást nemcsak észokok, hanem még ezerszer inkább érdekek, vágyak, hajlamok, szeszélyek és szenvedélyek irányítják. S azért abból, hogy valamit sokan tesznek, éppen nem következik, hogy az jó és ésszerű. Sokan vétkeznek saját erkölcsi elveik ellen is, és kevesen gyakorolják az erényt minden érdek fölött: de jogos volna-e ebből azt a következtetést vonni le, hogy az erény ésszerűtlen? Avagy tán nem igaz-e, hogy a hit elsősorban akarat tény? Mi a hit? Szabad akaratú meghajlás a hitigazságok előtt, melyeket teljesen beigazoltaknak ismerünk ugyan, de amelyek mégsem annyira kézzelfoghatóak, hogy értelmükre a meggyőződést úgyszólván rákényszerítsék. Már most, ha valakinek érdekében áll elzárkózni az ilyen igazságok elől, kétségkívül el is zárkozhat előttük: megteheti, hogy szántszándékkal elfordul tőlük és érveiktől. Kant és Hegel bölcséleti rendszereik kedvéért még a saját létezésüket is letagadták, pedig arról csak meggyőződhetek volna, ha akartak volna!

⁴⁴ Bangha Béla: HIT ÉS VILÁGNÉZET II. - „Miért nem hiszünk”. (A szerző katolikus, és jó okunk van rá, hogy a Katolikus Egyház tanításainak többségét elvessük, mely okokról még szó lesz majd. Ez az írása azonban általános jellege miatt jól eltalálja a lényegét.)

És vajon nem állhat-e valakinek érdekében, hogy a hit igazságai és érvei elől elzárkózzék?

Dehogy is nem.

Itt egy államférfiú. Ha hisz: kénytelen hite szerint oly kötelességeket és jogokat is elismerni, melyek őfelette, sőt valamennyi államjog felett állnak s amelyek néha nagyon kellemetlenül kereszttezhetik az ő szándékait.

Itt egy tudós. Ha hisz: meg kell hajolnia oly igazságok előtt is, melyeket fel nem foghat s így meg kell vallania, hogy némi tekintetben ő is csak iskolás gyermek, akinek hallgatnia és tanulnia kell, nemcsak tanítania és kutatnia.

Itt egy előkelő, egy gazdag, egy tekintélyes ember, aki csak parancsolni szeret s nem szereti, ha neki parancsolnak. Az ilyennek érdekében áll, hogy ne kelljen mellét vernie, és bárkivel szemben is a világon elismernie, hogy „íme, Uram, én szolgád és szolgálód gyermeke vagyok”.

S végül itt egy élvező, mulató, kényelemhez szokott modern ember. Ó, ennek talán egynémely kedvenc sportjáról le kellene mondania, amely pillanatban Istent hinné.

És még egy érdek. A hitetlent ma felvilágosodottnak tartják, a hívőt megvetik. Nem hajlik e titkon már emiatt is a hitetlenség felé sok ezer olyannak a szíve – minden észok nélkül is –, aki nagyon félti felvilágosodottsága hírét?

A hitetlenség felé hajlítja az ember akaratát valamennyi szenvedély és valamennyi köznapi érdek. A büszkeségérzet, a felsőbbiséget elismerni nem szerető egyéni szuverénizmus, a parancsoktól és bűnbánattól irtózó gőg és féktelen szabadságvágy, az élvezetek mámorában is mértéket parancsoló isteni tekintélyű erkölcsstan iszonya; másrészt a kényelmes nemtörődömség, az ész és kedély eltompulása, a magasabb szellemi igényekkel szemben, – mindez hatalmas szövetségese a hitetlenségnek, mégpedig legfőképp az úgynevezett művelt, előkelő, elkényeztetett világ embereinél. Sőt az az egy dolog is, hogy aki hisz, Istentől függ; aki meg nem hisz, tehet amit akar: elemi erővel vonz a hitetlenség felé.

S ezen erőnek ellenállni mindenesetre még nehezebb, mint ama csábító szavakra hallgatni: „Olyanok lesztek, mint az Istenek” – azaz legfőbb lények, akik fölött nincsen senki. Csoda-e tehát, ha annyian követik inkább azt, ami kényelmes, mint azt, ami igaz?

Végül arra kérem Főhadnagy urat, nézzen végig például a saját kartársai közül azokon, kiket hitetleneknek ismert. Igazán úgy festenek ezek az urak, mint akik észokok, elvek, okoskodások, kutatás és tanulmányozás útján jutottak a hitetlen világnézetre?

Ah, dehogy! Hisz a modern ember rá sem ér a vallási dolgokra! És ha ráérne is, nincs kedve hozzá, hiszen manap csak élvezni, mulatni szokás kedvvel; s érdeklődése nincs, hisz legtöbbjét kezdettől fogva hitmentes légkörben nevelték; s ha érdeklődnék is a hit tanulmányozása iránt, nem volna elég előképzettsége sem hozzá, hisz általános bölcséleti műveltséget ami szakképző közművelődésünk ma már egyáltalán nem közvetít a felnövő nemzedékkel...

Már ezek után is nagyon valószínűnek látszik, hogy **a mi felvilágosodott korunk, ha nem is hisz, nem észokok miatt, hanem hajlamai miatt nem hisz.**

Malebranche, a bölcselő találóan írja: „Ha az embereknek előnyös volna, hogy a hasonló háromszögekben az oldalak ne legyenek arányosak, s a hamis mértan éppoly kényelmes volna rendetlen hajlamaikra nézve, mint a hamis erkölcsstan, akkor a mértanban is kétségkívül éppen olyan hamisságokat és félrevezető okoskodásokat alkalmaznának, miként az erkölcsi kérdésekben teszik; mert azokban a tévedésekben

érdekeiket látnák, míg az igazság csak nyugtalanításukra volna, zaklatná és bosszantaná őket”

Ágoston ezt írja: „Senki sem tagadja Isten létét, csak aki szeretné, hogy ne legyen”

„Szánom azokat, mondja *Pascal*, akik érzik a kétségek gyötrelmét s mindent megkísérlenek, hogy a vallási kérdésekben bizonyosságot szerezzenek. De azokat, akik átélük életüket anélkül, hogy az élet végére is gondolnának, s akik ha kétségeiket maguktól megoldani képtelenek, másoknál sem keresnek felvilágosítást, ezeket sajnálni nem bírom. Ilyenemű egykedvűség a saját legfontosabb ügyünket illetően, melyben egyszerűen minden kockán forog, ámulattal s egyúttal iszonyattal tölt el; az ilyen ember az én szememben egyszerűen szörnyeteg...”⁴⁵

Örömmel tölt el, hogy te, aki ezt az írást olvasod, nem vagy ily szörnyeteg, hiszen kutatsz és keresel, hogy bizonyosságot szerezz az élet alapvető kérdéseiről. **A legtöbb emberrel nem is az a probléma, hogy elmagyarázva neki ne tudná megérteni Isten létének és a Biblia kijelentéseinek igazságait – sőt a többség már találkozott is ezekkel -, hanem egyszerűen nincsenek olyan *hangulatban*, hogy elfogadnák azokat érdekeik, vágyaik, büszkeségük miatt.**

Mert megkövéredett e népnek szíve, és füleikkel nehezen hallottak, és szemeiket behunyták; hogy valami módon ne lássanak szemeikkel, és ne halljanak füleikkel, és ne értsenek szívükkal, és meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.

(Máté 13:15)

Ha mindent Isten teremtett, ki teremtette Istent?

Materialisták részéről nagyon gyakran hajtogatott, nem annyira kérdés, mint inkább vélt bizonyíték a végső ok, tehát Isten létezésének kétségbevonására.

Valójában ez a kérdés teljesen logikátlan, fából vaskarika. Olyasmi, mintha azt kérdeznénk, *hogyan lehet valaki önmagának az apja*. Meg lehet fogalmazni mindenféle logikai alapot nélkülöző kérdéseket, mint e kettő is, de mi célt szolgál az ilyen gyermeteg heccelődés?

Miért nem kell tehát, hogy Istent teremtsen valaki? (Egy másik, nála nagyobb Isten? És azt ki teremtette? Majd annak teremtményét? És amazét? És így tovább. Az efféle érvelés valójában ál-érvelés, mert sehova sem vezet.)

A) *A világban semmi sem bírja a létezését önmagában, hanem mástól kapta azt. Minden okozat visszavezethető egy nála nagyobb okra, vagy okok összességére. A világban minden okozat.*

B) *Következésképp lennie kell egy olyan létezőnek, amely a létét önmagában bírja, mint tőle elválaszthatatlan jelleget, mert ha ilyen nem lenne, akkor semmi sem lenne. Nem lenne ugyanis egy olyan ok, amely az okozatok láncolatát beindította volna. Mivel a világ létezik, ez az első ok is kell, hogy létezzen.*

C) *Ennek az első oknak bírnia kell önmagában mindazokat a jellegeket, amelyek a világban megtalálhatók, sőt többet. Amije valaminek/valakinek nincs, azt nem adhatja tovább. (Pl.: 30 °C fokos folyadék nem melegíthet fel semmit 40 fokra. Élettelen nem hozhat létre életet. Személytelen nem alkothat személyeset.)*

45 i.m. 7. old.

D) Ez az első ok Isten.

Isten fogalmához, jellegéhez tehát hozzá tartozik, hogy létét önmagában bírja, nem mástól kapta azt. Hasonlóan, ahogy egy gömb lényegéhez hozzá tartozik az a tőle elidegeníthetetlen tulajdonsága, hogy nincs egyetlen sarka sem. A „melyik gömbnek van sarka?” kérdés értelmetlen, mert aminek sarka van, az nem gömb.

Sarokkal rendelkező gömböt csak a modern ember ismer: a Földet, melynek kettő is van, az északi és a déli. Végül is akkor ki állítja azt, hogy a Föld nem gömbölyű, a Biblia, vagy a tudomány? Szeretném leszögezni, hogy a Biblia sehol sem mondja azt, hogy Föld lapos. Ezt a Bibliát hitelteleníteni szándékozók találták ki, különféle szóképekre alapozva. Ezen az alapon állíthatnók azt is, hogy a tudomány szerint a Föld szögletes, hiszen másképpen hogyan lehetnének sarkai?

Nyilván az északi és déli sarkot nem szó szerint kell érteni. Bárki, aki józan értelemmel használja az esztét, meg tudja különböztetni, mikor kell valamit szó szerint, mikor képletesen értelmezni.

Isten az a létező, aki önmagától fogva létezik. Ahogy a gömb valóságához hozzátartozik, hogy nincs sarka, úgy Istenéhez az, hogy nincs teremtője. Isten egyszerűen csak VAN.

És monda Isten Mózesnek: VAGYOK A KI VAGYOK. És monda: Így szólj az Izráel fiaihoz: A VAGYOK küldött engem ti hozzátok. (2Mózes 3:14)

Akit teremteni kell, az nem lehet Isten. Ha Istent teremtették, már nem Isten, tehát a „Ki teremtette Istent” kérdés értelmetlen.

A végtelen ok-okozati lánc lehetetlen, mert ebben a láncban feltétlenül lenni kell egy elemnek, amely az egész láncolatot elindította. **Ha nincs benne ilyen elem, akkor a lánc se végtelenül, se máshogy nem létezhet.** Mivel a világ létezik, ennek az elemnek is léteznie kell. Ha ez az elem létezik, a láncolat nem végtelen.

Hiába minden okoskodás a világ minden filozófusától és természettudósától, a létét önmagában bíró, nem teremtett végső oknak léteznie kell. **Ez a végső ok pedig nem más, mint Isten.**

Kiegészítés:

Richard Dawkins „Isteni téveszme” c. könyvében szereplő, az általa „a legsuperebb Boeing 747-es csel”-nek nevezett „cáfolhatatlan cáfolatát” már többen* is megcáfolták. (Attól, hogy valaki cáfolhatatlannak hívja a saját érvelését, még nem lesz az.) Dawkins is a legáltalánosabb, ún. kozmológiai istenérvet támadta meg. Megjegyzendő, hogyha még ez az érv cáfolható is volna, van még legalább húsz más bizonyítási mód Isten létezésére.

Dawkins abból indul ki, amit a teremtést vallók is példaként hoznak fel: „az élet kialakulásának a Földön nincs sokkal több esélye, mint hogy az ócskavastelepen végigsöprő orkán merő véletlenségből egy Boeing 747-est állítson össze”. A teremtést vallók is elismerik ezt, ezért az életet Isten tervező tevékenységére vezetik vissza. Csakhogy „akármennyire valószínűtlen a tervező segítségével megmagyarázni kívánt entitás, magának a tervezőnek még valószínűtlenebbnek kell lennie. Isten maga a legsuperebb Boeing 747-es” -mondja Dawkins. Látható, hogy rögtön kínálkozik az ateista konklúzió: Isten olyannyira valószínűtlen, hogy „szinte bizonyos, hogy nincs”.

Hanovszky Tamás részletesen bemutatta Dawkins érvelésében rejlő hibákat. Most csak annyit jegyeznek meg ezzel kapcsolatban, hogy Dawkins érvelése elsősorban azon csúszik el, hogy az egyik alapvető premisszája (előfeltevése) hibás, mert Istent végtelenül bonyolult tervezőnek képzelel el.

* Lásd pl.:

Hanovszky Tamás filozófus, PPKE BTK Filozófiai Intézetének adjunktusa: Dawkins cáfolhatatlan cáfolata
Bernáth László : Válasz Dawkins kérdésre

„Ha elfogadjuk, hogy tervezésnek olyan folyamatot hívunk, amely nagyban hasonlít az állatok és az emberi lények mentális-agyi folyamataira - és ezt Dawkins elfogadja -, akkor kijelenthetjük, hogy senki nem gondolja azt, szigorú értelemben véve, hogy Isten megtervezte a világot. Az emberi tervezés roppant komplex folyamat, amely különböző szakaszokra oszlik. Releváns tények kiválasztása, alternatívák különbözőségének megállapítása, ezek súlyozása; bármilyen képet vázolnék is fel e helyütt néhány mondatban, bizonyára nevetségesen leegyszerűsített volna a valósághoz képest. A hagyományos teista elképzelés szerint viszont Istennek semmi szüksége ilyen, több elkülöníthető szakaszból álló gondolkodási folyamatra. Isten tudása nemcsak mindenre kiterjedő, hanem közvetlen is. Itt a „mindent” nemcsak úgy kell érteni, hogy minden egyes különálló dologról tud, ha nem úgy is, hogy azonnal átlátja ezeknek a dolgoknak a viszonyait is. A világ tervezésére vonatkoztatva a tézist: az iménti értelemben véve Istennek nem kellett megterveznie a világot, mert ő már mindig is intuitív, közvetlen és teljességgel bizonyos tudással rendelkezett arról, hogy milyen az a világ, ami a legjobb célt - bármi is legyen a célja a teremtésnek – a legjobban szolgálja. Összefoglalva: mivel Dawkins vélhetően abból kiindulva, hogy megfigyelte, hogy az élővilágban látható tervezői folyamatok a tervező bizonyos fokú bonyolultságával, összetettségével járnak, a tervezésre való képességet a bonyolultságot növelő tényezőnek tartja. Ezzel szemben mi nyugodtan tagadhatjuk, hogy Istennek ilyen tervezői folyamatot kellene végrehajtania, hiszen ahogy mi elgondoljuk Istent, aszerint ilyen tervezésre nincs szüksége. Dawkinsnak azt válaszolhatjuk, hogy bizonyította ugyan valami létezésének a lehetetlenségét, de nem annak, amire akkor gondolunk, amikor Isten gondolatát felidézzük.” (Bernáth László : Válasz Dawkins kérdésre)

Isten helyett Dawkins a világ a létezésre a (neo)darwinitmust javasolja. A könyv elején már áttekintettük a darvinizmus metafizikai és természettudományos lehetetlenségének okait.

Akit részletesebben érdekel ez a téma, javasolom keresse meg a két tanulmányt az Interneten.

Dawkins cáfolati kísérletére álljon itt Hanovszky Tamás konklúziója:

„Egy érvelés megbízhatósága két tényezőn múlik. Egyrészt a benne foglalt következtetések helyességén, másrészt azoknak a premisszáknak az igazságán, amelyekre a konklúziója támaszkodik. Dawkins ateista érvelésében ezzel szemben súlyos logikai hibákat és még intuitíve sem meggyőző premisszákat találtunk. **Megcáfoltnak tekinthetjük.**”

Kijelenthetjük tehát, hogy Isten létezését tagadni lehet, de megcáfolni nem.

Mi a különbség a vallásosság és az élő hit között?

Ezt a kérdést nem kérdezte senki, mégis fontosnak tartom kitérni rá, mert sok félreértést megmagyaráz.

A vallásos és az élő, valódi hittel rendelkező személy egyaránt elismeri a természetfeletti erők, isten(ek) létezését. A vele való kapcsolat kiépítésére törekszik. A különbség ennek módjában van.

Minden vallás a következő séma szerint építkezik: **Hogyan építhetek ki én, az ember, kapcsolatot Istennel** (vagy az adott vallásban elképzelt természetfölöttivel)?

Nehéz e transzcendenst általánosan istennek, lénynak nevezni, mert sok vallásban (pl.: hindu, buddhista) nem személyes istenről, hanem egyfajta világrendező elvről (karma) van szó.

Nagyon jól példázza ezt a próbálkozást Bábel tornyának története. (1 Mózes 11:1-9)

Az emberek egy tornyot kezdtek építeni, „*melynek teteje az égig érjen*”, hogy általa a maguk erejéből juthassanak fel Istenhez. Azóta is így működik minden vallás: **fittyet hányunk arra, hogy Isten mit üzen nekünk arról, hogyan juthatunk el Ő hozzá, hanem majd kitaláljuk azt mi magunknak.** Kérdés, hogy mi ennek az oka?

Bábel tornyát az özönvíz után néhány száz évvel kezdték el építeni. Noé, és fiai még éltek akkoriban! Minden ember az ő leszármazottjuk volt, akiknek személyes ismeretük volt

Istenről. Miért nem hallgattak hát apjukra, akiknek Isten megparancsolta, hogy „töltsétek be a földet” (1 Mózes 9:1)? Ehelyett összegyűltek egy helyen, hogy „el ne széledjünk az egész föld színén” (1 Mózes 11:4) .

Ez a bűn lényege: lázadás Isten parancsai ellen. Gyakorlatilag minden vallás lázadás Isten azon határozata ellen, ahogyan Ő kéri, hogy az emberek tiszteljék Őt. Az emberiségnek mindig volt ismerete Isten létezéséről, még ha sokszor eltorzult formában is (nem ismert egyetlen vallás nélküli nép sem), azonban – mint láttuk – már nagyon hamar elkezdtek a maguk módján tisztelni Istent, nem úgy, hogyan Ő kéri tőlünk. Ahogy a nyelvek összezavarása után a különböző népek egyre messzebb vándoroltak egymástól, úgy vallásaik is egyre inkább eltérőek lettek. **Minden vallás azonban Bábelre vezethető vissza!**

A vallásokban tehát az emberek igyekeznek egy „tornyot” építeni, amelyen feljuthatnak Istenhez. Ez a „torony” – a vallás – pedig az adott nép mindenkori jótetszésének megfelelően készül. (Ezért is követhetők nyomon minden vallásban változások, „fejlődések”, míg az Istentől rendelt út mindenkor változatlan, ahogy Isten maga is változatlan.) A gyakorlatban ez a különféle vallási szertartásokban, rituálékban, beavatásokban, „megszentelésekben” stb. nyilvánul meg.

Istenhez azonban a bűnös ember saját cselekedeteiből semmiképpen sem juthat el. Isten ezért maga szállt le a Mennyből a földre, hogy a bűnös embert megigazítsa, és felvigye magához.

*A hitből való igazság pedig így szól: „Ne mondd szívedben: Ki megy fel a mennybe?” Azért tudniillik, hogy Krisztust lehozza. Vagy: „Ki megy le az alvilágba?” Azért tudniillik, hogy Krisztust a halálból felhozza. Hanem mit mond? „Közel van hozzád az ige, a te szádban és a te szívedben”, mégpedig a hit ígéje, amelyet mi hirdetünk. **Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz.** (Róma 10:6-9)*

A különbség tehát a vallásosság és az Istennel való kapcsolatnak az Úr által megkívánt módja között ez: **a vallás emberi kreáció, az élő hit pedig Isten megoldásának elfogadása.** Ahogy a fenti igében is olvasható: **Jézus Krisztus, mint testé lett Isten, eljött a világba, leélt egy bűntelen életet, meghalt a mi bűneinkért a kereszten, feltámadt harmadnapon, és aki hisz ebben, megvallja bűnös voltát előtte, és kéri a megváltást Tőle, annak Jézus ingyen, kegyelmi ajándékként, cselekedetek (bármiféle) nélkül biztosítja azt.** Ez az evangélium (örömhír) üzenete.

A keresztyén élhet tehát úgy, ahogy akar? Hiszen a cselekedetek nem számítanak?

Nem! Nem erről van szó! Aki valóban befogadta Jézus Krisztust az életébe, az el fog kezdeni megváltozni, és kezd ennek megfelelően élni. Vagyis elkezd belső meggyőződése szerint cselekedni. Ha belül megváltozna, de kívül ez nem látszana, akkor az illető meghasonlana önmagával, ez pedig nem lehetséges. Senki sem képes ugyanis folyamatosan saját belső meggyőződéseivel szemben cselekedni. Jó irányba fog változni a viselkedése, de **az üdvössége nem ezen cselekedetekből, hanem a hite alapján van!**

Ha azonban a cselekedetei változatlanok, kérdéses, hogy van-e hite valójában?

Erről beszél Jakab is, amit sokan a cselekedet szükségessége bizonyítására akarnak felhozni:

Testvéreim, mit használ, ha valaki azt mondja, hogy van hite, de cselekedetei nincsenek? Vajon üdvözítheti-e őt egyedül a hit?
(Jakab 2:14)

Más szóval, ha valaki azt mondja, hogy hisz, de ez nem látszik meg a cselekedetein, akkor az a kérdés, hogy *valóban* hisz-e?

Jézus is megfogalmazta ezt:

Gyümölcseikről ismeritek meg őket. Tüskebokrorról szednek-e szőlőt, vagy bogáncskóróról fűgét? Tehát minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem. Nem hozhat a jó fa rossz gyümölcsöt, rossz fa sem hozhat jó gyümölcsöt. Amelyik fa nem terem jó gyümölcsöt, azt kivágják, és tűzre vetik. Tehát gyümölcseikről ismeritek meg őket. Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: URam, URam, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát.
(Máté 7:16-21)

Jézus itt is világossá teszi, hogy nem mindenki nyer üdvösséget, aki az Atyához imádkozik, hanem csak az, aki az Ő akaratát teszi ezt. A Mennyei Atya akaratát pedig az, hogy elküldte Fiát, Jézus Krisztust a világba, hogy általa adjon örök életet az embereknek. Minden más út kizárva:

„Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam.”
(János 14:6)

Tehát:

... a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában.
(Jakab 2:17)

Mi a helyzet a keresztyén vallásossággal?

Sok olyan keresztyén irányzat van, amely szerint a jó és a vallásos cselekedetek szükségesek az üdvösséghez.

A Katolikus Egyház is ezt tanítja például. Az ő hatásukra terjedt el az a teljesen hibás nézet, hogy Isten mérlegeli az egyes emberek cselekedeteit, és ezek alapján dönti el, hogy a Mennybe, vagy a Pokolba kerül-e az illető. Sőt, ha meghalt, és egy pap imádkozik az elhunyt „lelki üdvéért”, akkor Isten beengedi őt Mennybe, függetlenül attól, hogy az az ember életében személyesen elfogadta-e Jézust megváltójának, vagy sem. A Katolikus Egyházban üdvösség elnyerésének különféle szertartásos beavatási lépései vannak. (Az ún. „szentségek”, pl.: megkeresztelés, első áldozás, úrvacsora vétel, egyházi esküvő, ha házasság az illető stb.)

Nem vitatkoznék arról, hogy ez beavatás-e vagy sem. Akárminek is hívják, lényegében az.

Ezen túlmenően még számos egyéb cselekedetet is elvár az Egyház a hívőtől, melynek fejében azt ígéri, hogy így talán elnyerheti az örök életet. Mindez azt eredményezi, hogy egy katolikus hívő gyakorlatilag teljes bizonytalanságban van róla, hogy üdvözülni fog-e, vagy sem. Így az Egyház egyre több és több vallásos buzgóságra tudja rávenni a hívőt. Sőt, teljesen magához is láncolja őket általuk, hiszen azt mondja, hogy „nincs üdvösség az Egyházon kívül”, ezzel gyakorlatilag zsarolja a híveket, hogy ne merészeljenek más irányban nézelődni. Igen, jól látod, ez nagyon súlyos probléma. Ezek által a szertartások, cselekedetek által nem lehet senkinek üdvössége, ahogyan pedig lehetne, annak megismerését elrejtik, tagadják az emberek előtt.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy sok embernek igénye is van az ilyen fajta vallásos érzületre. (Gyakran látni a televízióban, hogy hívek zokogva, révületbe esve imádkoznak meghalt szentekhez, pápákhoz. Félve jegyzem meg: nem veti ez fel esetleg a *bálványimádás* lehetőségét? „*meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!*” - Mt. 4:10) Az Egyház pedig kielégíti ezt a vallásos érzület iránti vágyódást, de egyben be is csapja vele a hívőt.

Pedig a képlet ennél sokkal egyszerűbb:

Aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözülni.

(Róma 10:13)

Ennek egy gyakorlati példáját láthatjuk a Bibliában, amikor Jézus a kereszten volt, a két lator között:

A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: "Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is." De a másik megróttá, ezt mondván neki: "Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat sem követett el." Majd így szólt: "Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba." Erre ő így felelt neki: "Bizony, mondom néked, ma velem leszel a paradicsomban."

(Lukács 23:39-43)

Ezt a gonosztevőt vajon megkeresztelték? Felvett bármiféle szentséget? Járt templomba? Nem! Amit tett, hogy **megvallotta bűneit**: „*tetteink méltó büntetését kapjuk*”, és **kérte Jézus segítségét**: „*Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba*”. **Ez az, amit nekünk, mindnyájuknak is tennünk kell, és nem mást!**

A vallásos – még a keresztényinek kinéző vallásos – cselekedetek sem segítenek rajtunk, ha azok emberi vallásos cselekedetek csupán.

Ha katolikus – vagy bármilyen vallású - vagy, elmondhatod magadról, hogy életed egy pontján megvallottad bűneidet, és kérted Jézus, hogy bocsássa meg azokat? Egyszóval újonnan születél már? (János ev. 3. rész) Vagy esetleg csak beleszületél egyfajta vallásosságba, melynek cselekedetei vannak ugyan, de igazi, Isten által megkívánt megtérés nélkül?

Nehogy ezt mondja Jézus rólad:

**„Ez a nép csak ajkával tisztel engem, a szíve azonban távol van tőlem.
De hiába tisztelnek engem, ha olyan tanításokat tanítanak, amelyek
emberek parancsolatai.”
(Máté 15:8-9)**

Azzal a témával, hogy a Katolikus Egyház tanításai Istentől való-e, vagy emberi parancsolatok-e csupán, külön kérdésben fogok foglalkozni.

Nem célom, hogy megsértsem bárkinek is a vallásos meggyőződését. Bocsánatot kérek, ha valaki ezt így értelmezte. Fontosnak tartom azonban az igazság kimondását úgy ahogy van, különösen ilyen fontos kérdésben. Itt emberek örökkévaló sorsa forog kockán! Sajnos az a tapasztalatom, hogy akinek mély vallásos meggyőződése van, az ezen nagyon nehezen változtat. Emberi logika itt nem szokott segíteni, csak az ima.

Kérlek, Uram, adj tiszta látást minden embernek, akik téged keresnek, csak esetleg nem a megfelelő úton, ezért még nem ismertek meg Téged úgy, mint személyes Megváltójukat. Te vagy a szívek formálója, adj megtérő szívet ezeknek az embereknek! Az Úr Jézus nevében kérlek, Ámen!

Összefoglalva tehát, azért vetettem fel ezt a kérdést, hogy élesen elkülönítsem egymástól a vallást és a valódi Istenhitet. Sokan, amikor Istenre gondolnak, valójában a vallást látják. A vallás, a vallásos cselekedetek tulajdonképpen egy falat húznak Isten és az ember közé. Az emberek, amikor elutasítják Istent, valójában nem Őt, hanem a vallást (Egyházat, papokat és mindent, ami hozzájuk kapcsolódik – így Istent is) utasítják el. Ha sikerülne e két dolog szétválasztása a fejekben, az nagyban megkönnyítené az egyes emberek eljutását Istenhez. Nem utasítanák el Őt hamis sztereotípiák alapján.

A hit mindenkinek a magánügye? Mi a hit valójában?

A hit mindenkinek a magánügye! Biztosan te is hallottad már ezt a közhelyszerű kijelentést. Vajon honnan származik ez? A Bibliából biztosan nem!

Utcai evangelizálások során gyakran kapjuk azt a választ, hogy „én is hívó vagyok”, „én is hiszek Istenben”. Lehet, hogy te is hívőnek tartod magad, aki ezt az írást olvasod. De biztosan így van ez?

Mi jellemzi a bibliai hitet?

Elsősorban **a valódi bibliai hit a Biblia tekintélyén alapszik**, és nem másén. Az igazi hívó a Bibliát követi, nem egy egyház szertartásait. Az igazi hívó élete egy pontján felismerte, hogy bűnös, és bűneinek következménye alól csak a Jézus Krisztusban, mint Megváltóban való hit által mentesülhet. Így hát megtért, újonnan született.

Másodsorban **a hit megnyilvánul a viselkedésben**. A Bibliában nem találunk „titkos keresztyéneket”, akik hívők lettek, de ezt kifelé nem mutatták, sőt igyekeztek magukban tartani. Jézus azt mondta, hogy gyümölcseiről ismerszik meg a hívő. A te életeden látszik az, hogy hívó vagy? Sokan mondják azt, hogy ők magukban élik meg a hitüket, és nem kívánnak semmilyen gyülekezetnek sem tagjai lenni. Található azonban a Bibliában olyan keresztyén, aki nem köthető valamely gyülekezethez, hanem amolyan „magányos hívó” volt, aki hitét magánügyként kezelte? Ugye nem!

A te hitednek milyen gyümölcsei vannak? Azt gondold, hogy elég azt mondani, hogy „én hiszek Istenben”? Akkor *„Te hiszed, hogy egy az Isten. Jól teszed. Az ördögök is hiszik és rettegnek.”* (Jakab 2:19)

„minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik, és tűzre vettetik.” (Máté 3:10)

Harmadszor a **bibliai hit kezdeményező**. Jézus azt mondta, hogy „nem rejtetik el a hegyen építette város” és a „a lámpást nem rejtik véka alá”. Hát ez éppen nem azt mondja, hogy a hit mindenkinek a magánügye! Kitől jön az a sugalmazás, hogy „rejtsd a hitedet véka alá”? Jézustól nem! Hát akkor kitől? Nem lehet, hogy a világból? Nem lehet, hogy e világ fejedelmétől a Sától? Hány olyan keresztyén van, aki bedől ennek a hazugságnak, és azt gondolja magában, hogy nem illik másokat a saját hitével „zaklatni”, mert ez mindenkinek személyes ügye? Igen, abban a tekintetben személyes, hogy mindenkinek személyesen magának kell meghoznia a döntését abban, hogy hisz-e Jézus Krisztusban. De honnan tudja meg, hogy döntenie kell? Nem véletlenül adta Jézus a missziós parancsot, hogy „Menjete el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet”! Hogyan lehet engedelmeskedni ennek a parancsnak, ha a hitedet magadban tartod?

*amint meg van írva: „Aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözülni.” De hogyan hívják segítségül azt, akiben nem hisznek? Hogyan is higgyenek abban, akit nem hallottak? **Hogyan hallják meg igehirdető nélkül?** (Róma 10:13-14)*

Azt gondold netán, hogy hívó lehetsz anélkül, hogy Jézus parancsolatainak engedelmeskedsz? Nagyon sokan hívők a „maguk módján”. **Miben hisznek azonban ők vajon?**

„Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok.” (János 14:15)

Te hívó vagy? Tehát a hited kezdeményező, megmutatkozik a viselkedésedben és a Biblia tekintélyén alapszik? Ha nem, akkor még időben érkezett meg hozzád ez az üzenet, hogy átgondold ezt a dolgot.

Újonnan születél már? Biztos vagy benne, hogy az örökkévalóságot hol fogod tölteni? Aki valóban hisz, nincs kételye ebben. Akinek vallása van, az tipikusan kételkedni szokott.

„Elég jó vagyok?” „Betartottam minden egyházi előírást?” „Gyóntam, böjtöltem megfelelően?” „Vajon a jó cselekedeteim kompenzálják a rosszakat?” „Ki tudhatja ezt? Majd Isten eldönti!”

Isten már döntött:

Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. (János 3:16)

Sokan ismerik ezt a verset, sőt *túl jól* ismerik. De nem értik meg, vagy nem tudják elhinni, hogy ez ennyire egyszerű: „aki hisz őbenne” örök élete van. Jézusnak ezek a szavai halálos csapást jelentenek minden olyan tanításra, amelyek az üdvösséget különféle cselekedetekhez kötik. **Neked van üdvbizonyosságod?**

Még nem késő, hogy valóban hívő legyél, bibliai értelemben. Amikor sokan a hitre gondolnak, megfélemlenek a hit tárgyáról, Istenről. **Vajon Isten kedvét leli abban a hitben ami neked van, vagy csak magadat ámitod vele?**

Fiatalok, akik rajonganak egy énekesért vagy zenekarért, igyekeznek mindent megtudni róla, és mindenhol ott lenni, ahol találkozni lehet velük. Te mennyire igyekszel amit csak lehet, megtudni Istenről? Mennyit olvasod a Bibliát? Van Bibliád egyáltalán? Mennyire igyekszel ott lenni, ahol Isten szól a hívőkhöz. És ahol lehet dicsérni Őt? Milyen gyakran látogatod az Istentiszteleteket?

Elnézést kérek, ha netalán szúrósak voltak a kérdéseim. De talán szükségesek ahhoz, hogy felébresszenek. Ha eddig csak vallásod volt, vagy csak ámitottad magad, hogy hívő vagy, akkor itt az ideje, hogy valóban megtérj: ismerd el, hogy bűnös vagy, és önmagad semmit sem tehetsz érte, hogy megmentsd magad ennek következményétől a kárhozattól, és hittel odafordulj Jézushoz, elismerve, hogy 2000 éve Ő a te bűneidet is elhordozta a kereszten, és egyszer s mindenkorra megfizetett értük. Kérd, hogy legyen Ő a te Megváltód is, és íme, ettől fogva örök életed van, elmondhatod, hogy **hívő vagy**. Hiszel Jézus Krisztusban, mint az Atyának a Te bűneidért adott áldozatában. **Keressd ezek után, hogyan tudnál az Ő akaratának mindinkább megfelelni, hogy hited ne kerüljön véka alá!**

Mindenki keresztyén, akit megkereszteltek?

Ez a kérdés szorosan kapcsolódik az előző kettőhöz.

A rövid válasz rá: NEM.

Hosszabban kifejtve: a kérdés úgy is feltehető, hogy ki tekinthető keresztyénnek valójában? A keresztyén szó etimológiáját (eredetét) tekintve azt jelenti, hogy Krisztus követője, krisztusi. Keresztyén tehát az az ember, aki Krisztus követője. Krisztust pedig az követi, aki megtartja azokat a parancsolatokat, amiket Ő adott, és **amelyek fel vannak jegyezve a Bibliában**. Ez utóbbi kijelentést azért szükséges kiemelni, hogy világossá tegyük, hogy nem valamely egyház tagsága és előírásainak követése tesz valakit keresztyénné, hanem kizárólag a Jézus Krisztusban való hit.

A keresztyén elnevezésnek tehát semmi köze sincs a kereszthez. „A tanítványokat pedig Antióchiában nevezték először keresztyéneknek” (ApCsel. 11:26). Miért nevezték volna el a tanítványokat egy kínzóeszközzel? (Nem beszélve arról, hogy a görög szónak (stauros) semmi köze sincs a kereszthez, ez csak a magyarban hasonló). Ezért nem is a keresztyén, hanem a keresztyén elnevezést használjuk. (A szó szláv közvetítéssel került a magyarba). A kereszt, mint szimbólum, Jézus értünk hozott áldozatát szemlélteti, de a keresztyének Jézus Krisztusról neveztetnek, nem a keresztről! (angol: Christians, német: Christen, stb.)

Nézzük meg először azt, mi is az a keresztség. Lehet, hogy sokak számára meglepő lesz, de a Biblia nem ismer olyat, hogy megkeresztelés. Ilyen szó, hogy „megkeresztel” nincs a Bibliában. Ezt most már bárki könnyen ellenőrizheti, ha letölt egy számítógépes Biblia olvasó programot, amelyben lehetőség van különféle fordítások párhuzamos olvasására. Ha összehasonlítja az eredeti görög szöveget ott, ahol a magyar fordításokban a keresztelés jelentéssel bíró szó szerepel, az látni fogja, hogy minden esetben a görög „baptidzo”, azaz „bemerít, alámerít” szavak szerepelnek. Keresztelő János valójában Bemerítő János, a „keresztel”, „megkeresztelkedének” stb. fordítás helyesen „bemerít”, „bemerítkezének” volna. A keresztelés kifejezés a későbbi századokban kapcsolódott ehhez a szóhoz, mindjárt megnézzük majd, hogy hogyan.

A „megkeresztelés” minden esetben vízbe való bemerítéssel történt, ami, ha a szó helyes fordításánál maradnánk, nem is szorulna magyarázatra. Miért kellene azt magyarázni,

hogyan a bemeítés bemeítéssel történik? A látszat ellenére az igazi probléma nem a keresztelés módjával van (közismert, hogy ma a legtöbb egyházban vízzel való meghintéssel keresztelnek), noha a Bibliában sehol sem találunk utalást arra, hogy vízzel leöntve kereszteltek volna. („Szenteltvíz”-ről pedig végképp említés sincs). A vízbe való bemeítésnek már régtől fogva a megtisztuláshoz kapcsolódó jelentéstartalma volt. A zsidó esszénus közösség tagjai például minden nap bemeítkeztek, hogy általa jelképesen megtisztuljanak a nap közben elkövetett bűnök alól. Az Újszövetségben Bemeítő János már azt tanította, hogy szükséges a bűnbánat a bemeítéshez (megkereszteléshez) „Teremjetekek hát megtéréshez illő gyümölcsöket. (Máté 3:8). Mivel csecsemők aligha teremhetnek „megtéréshez illő gyümölcsöket”, így őket János biztosan nem merítette be. A Feltámadás után a bemeítés Jézus halálát (alámerülés), eltemettetését (víz alatt tartózkodás), és feltámadását (feljövétel a víz alól) jelképezi. Ez tehát egy jelképes cselekedet, mellyel a hívő bizonyosságot tesz a gyülekezet tagjai előtt a hitéről. Ezt a vízzel való meghintés semmiképpen sem helyettesítheti.

Fontos, hogy magának a bemeítésnek nincs üdvösségszerző hatása, és bemeítés (megkeresztelkedés) nélkül is lehet valakinek üdvössége! Erre két példát is láthatunk a Bibliában. Egy negatívát és egy pozitívát.

A negatív példát az ApCsel. 8:9-24 részben láthatjuk, mely egy Simon nevű varázslóról szól. Simon látta, hogy az Apostolok milyen csodákat tettek, és maga is szeretett volna ilyeneket tenni. A 13. vers azt írja, hogy hívő lett és megkeresztelkedett (eredetiben itt is: bemeítkezett). Ezután pénzt kínált Péternek, hogy adja neki is azt az erőt, mellyel csodákat tehet. Ami ezután elhangzott, abból megállapíthatjuk, hogy Simon valójában nem tért meg, és hiába merítkezett be, nem volt üdvössége.

Péter a 20-21. versben ezt mondta neki: „Vesszen el a pénzed veled együtt, amiért azt gondoltad, hogy pénzen megszerezheted az Isten ajándékát! Nem részesülhetsz, és nem is örökölhetsz ebből, [a Szent Lélek ajándékából] mert a szíved nem egyenes az Isten előtt.” Először is, Péter itt megátkozta Simont, és sohasem olvastunk olyat, hogy egy hívő megátkozna egy másikat. Tudjuk, hogy akik megtérnek, azokban lakozást vesz a Szent Lélek, és azzal, hogy Simon nem részesülhet belőle, azt kell gondoljuk, hogy nem volt valójában megtérve. Azonban maga is bizonyosságot tesz erről. A 24. versben ezt mondja: „Könyörögjetekek értem az Úrhoz, hogy semmi se szálljon rám abból, amit mondtatok.” Arra kérte Péteréket, hogy ők könyörögjenek érte. Ha hívő lett volna, akkor az lett volna a természetes, hogy elsősorban ő maga imádkozik önmagáért. „Azért hát mindenikünk maga ad számot magáról az Istennek.” (Róm 14:12) Manapság is jellemző, hogy bizonyos „hívők” a papot kérik meg, hogy imádkozzon értük, pedig ha valóban hívők lennének, maguk is megtehetnék ezt. Összességében tehát azt látjuk, hogy Simont bár megkeresztelték (bemeítették), de ennek ellenére még sem volt üdvössége. A **megkeresztelés, még a biblikus bemeítéssel történő sem szerez üdvösséget.**

A pozitív példát a Lukács 23:39-43-ban találjuk.

*A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: „Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is.” De a másik megróttá, ezt mondva neki: „Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! **Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat sem követett el.**” Majd így szólt: „**Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.**” Erre ő így felelt neki: „**Bizony, mondom néked, ma velem leszel a paradicsomban.**”
(Lukács 23:39-43)*

A lator a kereszten bűnbánatot tartott: elismerte, hogy bűnös azzal, hogy jogosan feszítették keresztre „*tetteink méltó büntetését kapjuk*”. Segítségül hívta Jézust: „*Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.*” Válaszában Jézus biztosította, hogy üdvösséget nyert: „*Bizony, mondom néked, ma velem leszel a paradicsomban.*”

„Aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözülni fog. (Róm 10:13)”

A lator tehát keresztség – bemelegítés **nélkül** került a Paradicsomba. Ebből a példából világosan láthatjuk, hogy **a hit üdvözít, nem a keresztség!**

Mivel az egész Biblia arról tesz bizonyosságot⁴⁶, hogy **aki hívóvé, tehát keresztyénné lett, az többé nem veszhet el, nem juthat a kárhozatra, ezért világos, hogy a keresztség nemcsak hogy nem üdvözít, hanem keresztyénné sem tesz.** Maximum valamely egyház tagja lehet általa a megkeresztelt (pl. katolikus), de nem keresztyén, bibliai értelemben. Mielőtt valaki félreértené, nem amellett agítalak, hogy váltson valaki gyülekezetet, hanem arra a bibliai tényre szeretném felhívni a figyelmet, hogy Isten előtti bűnbánat és megtérés nélkül nincs üdvösség. A keresztség, és semmiféle más egyházi szertartás nem pótolja azt.

Nézzük meg azt, hogyan terjedt el a keresztelesek mai közismert módja. Mindez a **„nincs üdvösség az Egyházon kívül”** katolikus tanítás következménye. Ez a tanítás, ahogyan azt az imént kimutattuk, nem igaz. **Nem az Egyház üdvözít, hanem a Jézus Krisztusban való hit!**

Ha azonban az „Egyházon kívül nem üdvözülhetnek az emberek” tant hirdetik, az felveti azt a problémát, hogy mi lesz a csecsemőkkel? Ők elkárhoznak? E miatt, és mivel az Egyház szerette volna az embereket minél hamarabb a maga táborán belül tudni, elterjedt az a gyakorlat, hogy már a csecsemőket megkeresztelték. Azonban a csecsemők megkeresztelésére semmiféle példát nem találunk a Bibliában. Ez a gyakorlat a fenti tévtanításból kifolyólag terjedt el, majd rögzült hagyományként. Ez tehát egy emberi hagyomány, nem a Bibliából való isteni parancs. Ezt jó tudni! A Katolikus Egyház ezt a problémát – és sok más hasonlót – egyszerűen úgy orvosol, hogy saját magát isteni tekintélyre emeli, így amit ő mond, az egyenértékű a Bibliával. Erre azonban Rómának nincs semmiféle jogalapja.⁴⁷

5 olyan hely van a Bibliában, ahol azt olvassuk, hogy bizonyos emberek *háznépét* megkeresztelték. Mivel a háznépben elméletileg lehetnek csecsemők is, ezt szokták a csecsemőkeresztség melletti érvként felhozni. Az öt hely a következő:

- Apostolok cselekedetei 10:2, 44-48. Ebben a részben az első pogány (nem zsidó) keresztyénről, Kornéliuszról olvasunk. A 2. vers szerint „*Egész házanépével együtt kegyes és istenfélő ember volt*”, a 44. versben pedig ezt olvassuk: „*leszállt a*

⁴⁶ Néhány példa erre:

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy **aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.** (Jn 3:16)

„Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.” (Róm 6:23)

„Őbenne pedig titeket is – miután hallottátok az igazság igéjét, üdvösségetek evangéliumát, és hívőkké lettetek – **eljegyzett pecsétjével, a megígért Szentlélekkel, örökségünk zálogával, hogy megváltsa tulajdon népét** az ő dicsőségének magasztalására.” (Ef. 1:13-14)

„Amikor velük voltam, én megtartottam őket a te nevedben, amelyet nekem adtál, és **megőriztem őket, és senki sem kárhozott el közülük**, csak a kárhozat fia, hogy beteljesedjék az Írás.” (Jn. 17:12)

„Akit nekem ad az Atya, az mind énhozzám jön, és **aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el**” (Jn. 6:37)

„Ennekokáért ő **mindenképen idvezítheti is azokat, a kik ő általa járulnak Istenhez**” (Zsid. 7:25 K)

⁴⁷ A Katolikus Egyház tanainak vizsgálatával külön írásban foglalkoztam, akit érdekel, kérésre elküldöm.

Szentlélek mindazokra, akik hallgatták az igét”, a 48.-ban aztán Péter „úgy rendelkezett, hogy keresztteljedjenek meg a Jézus Krisztus nevében”. Úgy érvelnek, hogy Kornéliusz házában lehettek kisgyerekek, akiket Péter megkeresztelt. Igaz lehet ez? Lehetnek-e a csecsemők kegyesek és Istenfélők (2. vers), és hallgathatják-e az Igét (44.vers)? Bizonyára nem. Itt mind felnőtt, döntésképes emberekről van szó, nem csecsemőkről. Ez az igeszakasz nem használható a csecsemőkeresztség mellett!

- ApCsel. 16:30-34. A Filippi börtönőr esete. „Uraim, mit kell cselekednem, hogy üdvözüljek?” kérdezte Pálékat a börtönőr. „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te háza népe!” - válaszolták neki. „Ekkor hirdették az Isten igéjét neki és **mindazoknak, akik a házában voltak**”. Tehát minden házában lévőnek hirdették az Igét! Vajon csecsemőknek lehet, vagy van értelme hirdetni az Igét? Végül azt olvassuk, hogy az egész háznép hitt Istenben. Tudnak a csecsemők hinni? Világos, hogy itt sem voltak csecsemők.
- ApCsel. 18:8 „Kriszpuz, a zsinagógai előljáró pedig hitt az Úrban **egész háza népével együtt**; és a korinthusiak közül, akik hallgatták őt, szintén sokan hittek és megkeresztelkedtek”. Ugyanaz, mint az előző esetben: csecsemők nem tudnak hinni. Kriszpuz házában nem voltak csecsemők.
- ApCsel. 16:14-15 (Lídia háznépe) és 1Kor. 1:16 (Sztefanász háznépe) ugyanazon megítélés alá esik: egyikben sincs szó arról, hogy kik tartoztak az említett személyek háznépéhez, így ezeket a verseket nem lehet felhasználni sem a csecsemőkeresztség mellett, sem ellene.

Láthatjuk tehát, hogy a Bibliából semmiképpen sem igazolható, hogy csecsemőket kellene megkeresztelni. Sőt, **minden esetben azt olvassuk, hogy a hit mindig megelőzte a bemeztítést** („hittek és megkeresztelkedtek”). **Csak hívó embereket lehet tehát a Biblia alapján megkeresztelni – akik előzetesen bizonytságot ettek a hitükről, és a bemeztítés ennek a hitnek a nyilvános felvállalása. A „megkeresztelés” mindig vízbe való alámerítéssel történt, soha nem lelöcsölással.**

Nem lehet tehát elégszer ismétetni, hogy a keresztyénség nem olyasvalami, amit külsőleg aggatnak rá az emberre, hanem belsőleg kell hinni abban, hogy Jézus Krisztus az Úr, a személyes Megváltó! Továbbá nem a világ előtt kell keresztyénnek lenni, hanem elsősorban Isten előtt (és utána a világ előtt is). Nem lesz tehát keresztyén valaki attól, mert csecsemőként megkeresztelték, sem, ha egy népszámláláson a kérdezőbiztos előtt annak vallja magát, vagy mert jó cselekedetei vannak, vagy mert vallásos buzgalma van.

A hitnek nem elég a szájban lenni („én hívó vagyok”), hanem a szájban és a szívben is ott kell lenni.

Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz. Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk.
(Róma 10:9-10)

Ha úgy olvasod ezeket a sorokat, hogy téged is megkereszteltek, talán még más egyházi szertartásokat is elvégeztél (első áldozás, templomi esküvő stb.), esetleg még templomba is jársz rendszeresen; de nem emlékszel, hogy valaha is megvallottad volna bűneidet Isten előtt oly módon, hogy kérted Jézus Krisztus megváltói segítségét, hogy mentsen meg téged is a bűn terhe alól, akkor ezt itt és most megteheted. Nem kell megvárnod, míg találkozol egy pappal, vagy bármilyen egyházi emberrel. Ez a dolog csak terád és Istenre tartozik. Isten meg fogja hallani, ha beszélsz hozzá.

Kívánom, hogy legyél te is hívó keresztyén, mégpedig úgy, hogy nem egy egyház mondja ezt rólad, hanem maga Isten! Ámen!

Mi a különbség a Jehova tanúi és a többi keresztyén között?

Mivel a keresztyénségen belül is sajnos nagyon sokféle eltérő felfogás létezik, ezért annyiban pontosítanám a kérdést, hogy **mi a különbség a Jehova tanúi tanai és a Biblia között**. Ugyanis a Biblia az igazság egyedüli mércéje.

Nem szeretném megsérteni egyetlen Tanú érzéseit sem, mert hiszem, hogy többségük őszinte és becsületes Istent kereső ember, ezért igyekszem tárgyilagos maradni. A probléma ugyanis a vezetőség által képviselt szervezet tanaival van, nem az egyes tagokkal, akik – úgy vélem – nincsenek is tisztában jó néhány, az alábbiakban bemutatott ténnyel.

A Jehova Tanúi keresztyéneknek tűnnek, hiszen Istenről (aki náluk kizárólag Jehova néven említhető) és Jézusról beszélnek, de mégis számos kérdésben teljesen mást mondanak, mint a keresztyének. Néhány ezek közül:

- Szerintük csak a Jehova tanúi a kiválasztottak, rajtuk kívül mindenki elkárhozik
- Jézus szerintük nem Isten
- Jézust karóra, nem keresztre feszítették
- Tagadják a Szentháromságot, tehát a Szent Lélek náluk nem Isten, még csak nem is személy, hanem valamifajta erő
- Szervezetük létjogosultságának alapja egy prófécia olyan magyarázata, mely szerint Isten (Jehova) királysága 1914-ben megalakult a mennyekben, és az Őrtorony Társulatot, mint „hű és bölcs rabszolga osztályt” választotta ki magának, hogy őt képviselje a földön. (ezzel hamarosan részletesen foglalkozni fogunk)
- Vakon bíznak az Őrtorony Társulatban (A Jehova Tanúi vezető testülete), mely a földön Isten „egyedüli csatornájának” és „szócsövének” tarja magát
- Ebből következően bedugják a fülüket minden más forrásból származó információ elől

A Krisztus 1914-es visszatérésére vonatkozó „pogányok ideje vége” prófécia

Mint említettem, a Jehova tanúi tanításának alappilléret, sőt szinte létezésük indokát az alapító Charles Taze Russell egy prófécia értelmezése adja. Nem húznám az időt, hogy belemenjek eme prófécia értelmezés megszületésének hátterébe, a lényeg az, hogy az ötlet szikrája nem pusztán Russell fejéből pattant ki, ennek már messzire nyúló történelmi háttere volt.

A lényeg a következő: Lukács 21:24-ben olvasható (Jézus mondja), hogy a népek Jeruzsálemet fogják taposni, „*míglen betelik a pogányok ideje*”. A „pogányok ideje” tartamáról már régóta sok találgatás forgott közkezen. Russell aztán összekapcsolta a Dániel 4. fejezetében Nabukodonozor öröklésének „hét idejét” és a Jelenések könyve 12:14 „*ideig, időig, és az időnek feléig*”⁴⁸ 3 és fél évének 1260 napját. Ha 3 és fél idő = 1260, akkor 7 idő = 2520. A 2520-at évnek vette, mely szerint Jeruzsálem Kr. e. 607-ben történő lerombolásával vette kezdetét, és Kr. u. 1914-ben végződik. Ekkora várta Russell Krisztus visszatérését. Mivel 1914-elmúlt, a várakozás pedig nem teljesült, Russell a „*nem megfelelő dolgot vártunk, a megfelelő időben*” magyarázattal állt az akkorra már szép számú tagság elé. Úgy módosította a tanítását, hogy Jézus „láthatatlan” módon tért vissza, a Királyságát a Mennyben állította fel. 1919-ben pedig Máté 24:45-47 példázata szerint „minden tulajdona fölé” kinevezte azt a „hű és bölcs rabszolga osztályt”, melyet az Őrtorony irodalom írói képviselnek. Jehova fokozatosan közli az „új igazságokat” ezen „rabszolga” osztályon keresztül. Ezért bárki, aki ellen mond a Szervezet tanainak, az Istennek mond ellent. Ezért nehéz egy hű Tanúval más forrásból származó információkat megosztani, mert ő *nem is mer* ilyeneket meghallgatni.

A Jehova Tanúi léte tehát ezen a prófecián, annak kronológiáján nyugszik, mely – mint mindjárt megnézzük – nem is hogy sok, de rengeteg sebtől vérzik. Azonban azt is

⁴⁸ Idő = 1 év, idők = 2 év, fél idő = fél év, összesen 3 és fél év

figyelembe kell venni, „ház ura” maga dönti el, kit nevez ki minden java fölé gondviselőnek, *nem a maguk a rabszolgák* teszik meg ezt. Ha emberek egy csoportja a ház ura parancsa és engedélye nélkül önmagát nevezi ki az úr minden tulajdona fölé, az nagyfokú önhippségre mutat. Honnan veszi ehhez bárki a bátorságot?

A kronológia hibái

Carl Olof Jonsson több évtizedes Jehova tanú tagság után kezdte megkérdőjelezni a Társaság kronológiáját. Szerteágazó kutatásokat végzett, melyek eredményeit a Vezető Testület elé tárta, amely azonban félresöpörte azokat. Végül Jonssont kizárták a Szervezetből. Így aztán megírta egy könyvben kutatási eredményét, mely magyarul is olvasható: „A 'Pogányok ideje' – vajon véget ért?” címmel. A JT számára ez a mű biztosan a tiltólistán szerepel, de beszerezhető az interneten keresztül. Így ír előszavában:

A Jehova tanúit mind arra tanítják, hogy vakon bízzanak meg az Őrtorony Társulatban és a vezetőségükben. Aktív Jehova Tanújaként eltöltött 26 évem vége felé azok a jelek, melyek egy ilyenfajta bizalom hibás voltát mutatták, hegyé tornyosultak. Az utolsó pillanatig reméltem, hogy a szervezet vezetői őszintén szembenéznek a kronológiájukra vonatkozó tényekkel, még akkor is ha azok végzetesnek bizonyulnának a szervezetük központi tanításainak némelyikére. Végül azonban rájöttem, hogy a Társulat vezetői - nyilvánvalóan szervezeti, illetve „egyházpolitikai” okokból – elhatározták, hogy ragaszkodnak ahhoz, ami végeredményben emberek millióinak becsapását jelenti, téve ezt olyan információk elhallgatásával, melyeknek felszínre kerülését jelenleg és a jövőben sem tartanák kívánatosnak. Mindezek után nem maradt más számomra, minthogy felfedezéseimet nyilvánosságra hozzam, lehetőséget adva ezáltal mindenkinek, aki az igazságot szereti, hogy a bizonyítékokat megvizsgálva levonja saját következtetéseit.

Mindegyikünk felelős azért, amit tud. Ha valakinek birtokában van egy információ, melyre a többieknek is szüksége van ahhoz, hogy a világban való helyzetükről helyes képet alkossanak – mely információt ráadásul vallási vezetőik elhallgatnak előlük -, akkor erkölcsileg helytelen dolog lenne hallgatnia. Az ő felelőssége, hogy ezt az információt mindenki számára, aki meg akarja ismerni az igazságot, hozzáférhetővé tegye. Ezért íródott ez a könyv.

A könyvben Jonsson szisztematikus alapossggal mutatja be a Társulat kronológiájának hibáit. A Biblia történelmében kicsit is járatos ember bizonyára felkapta a fejét Jeruzsálem Kr. e. 607-es lerombolásának dátumával kapcsolatban. Ezt a történészek ma egyöntetűen 587/86-ra teszik. Az bizonytalansági faktor maximum 1 év. Könyvének legnagyobb részében erre az 587/86 dátumra hoz fel bizonyítékokat, szám szerint hetet, melyek közül négy biztosan független egymástól. Tudjuk, hogy „két vagy három tanú szája által” (Mt. 18:16) megáll minden bizonyítás. Az említett bizonyítékok röviden a következők:

- Berossus babiloni pap Kr.e. 281 körül írta meg *Babyloniaca* és *Chaldaica* néven ismert Babilon-történetét. Eredeti írásai sajnos elvesztek, és csak töredékekben maradtak fenn más ókori írók idézeteiben. Berossus megadta az újbabiloni királyok neveit és uralkodási éveit (Nabupolasszár 21 év, Nabukodonozor 43 év, Evil-Merodák (Amel-Marduk) 2 év, Neriglisszár 4 év, Labashi-Marduk 9 hónap, Nabunidusz 17 év)
- Claudius *Ptolemaius* Kr. u. 70-161-ig élt Egyiptomban, ahol is megírta a közismert néven *Almagest* című munkáját. Egy másik műve, amelynek sajnos nem ismerjük a címét, tartalmazott egy újbabiloni király listát, mind a 6 királyt feltüntetve, és megadva az uralkodási idejüket is. Ez a lista, és az évek megegyeznek Berossus listájával és évszámaival. Habár a Társulat az ellenkezőjét állítja, a történészek szerint a két lista független egymástól. Tudjuk, hogy Nabukodonozor uralkodásának 18. évében romboltatta le Jeruzsálemet, így ezeknek az uralkodási hosszaknak az ismerete fontos adat a pontos dátum meghatározásában.

- Egyéb újbabolini krónikák és feljegyzések, mint pl. a Nabon. No. 8 királyi felirat (a *Hillah-dombormű*), a Nabon. H1 B királyi felirat (az *Adda-Guppi-dombormű*) is megerősítik a fenti évszámokat.
- Üzleti és közigazgatási dokumentumok tízezreit találták meg a korszakból. Minden uralkodó minden évről – szinte minden napról – vannak ilyen dokumentumok. Ezekből minden király uralkodásának hossza szinte napra pontosan megállapítható.
- Csillagászati naplók, melyek az adott kor csillagászati eseményeit (nap- és holdfogyatkozások, bolygó-együttállások) tartalmazzák. A VAT 4956-os csillagászati napló 30 ellenőrizhető megfigyelést tartalmaz Nabukodonozor 37. évéből. E csillagászati kombinációk több ezer év alatt csak egyszer fordulnak elő, így ez a dátum a modern csillagászati számításokkal pontosan meghatározható. Ez az év pedig Kr. e. 568/67 kellett, hogy legyen. Ha pedig ismerjük az egyes királyok uralkodási éveit, akkor ebből a többi dátum is, mely *x király y uralkodási* évében formában került feljegyzésre, megállapítható. Jeruzsálemet Sedékiás 9. évében - ami Nabukodonozor 18. éve volt -, rombolták le, aminek így 586-ban kellett történnie.
- Egy régebbi, még az asszír időkből (Kr.e. 652/51) fennmaradt napló (B.M. 32312) szintén megerősíti ezt a dátumot.
- Párhuzamok a korabeli egyiptomi időrenddel, melyek megerősítik a babiloni krónikák helyes voltát. Fontos, hogy ezek teljesen függetlenül keletkeztek a babiloni feljegyzésektől. Ha utóbbiakat meg is változtatták volna, az egyiptomi adatokból ez kiderülne.

Sziklaszilárd bizonyítékok támasztják tehát alá, hogy Jeruzsálemet nem 607-ben, hanem 586/87-ben rombolta le Nabukodonozor. Számít ez valamit? - kérdezhetné valaki. Legfeljebb Jézus – Jehova Tanúi szerinti - „Mennybeli trónralépése”, vagyis „láthatatlan eljövetele” nem 1914-re, hanem 1934-re esik. Igen ám, de ha Jézus nem 1914-ben jött el „láthatatlanul”, akkor nem nevezhette ki 1919-ben „minden tulajdona fölé” azt a „hű és bölcs rabszolga osztályt”, amely az Őrtorony Társulat vezetőségét jelentné. Ezzel az egész Jehova tanúi szervezet létalapja alól kicsúszik a talaj, mely így összeomlik, mint a kártyavár. Ezért ragaszkodik tehát a Vezetőség mindenáron ehhez a kronológiához.

Az itt bemutatott bizonyítékok természetesen nagyon kivonatosak. Akit bővebben érdekel a téma, annak javaslom, szerezz be az említett könyvet, mely nagyon részletesen és szisztematikusan foglalkozik ezekkel. Leleplezi továbbá az Őrtorony Társulat azon igyekezetét, ahogyan a bizonyítékok szelektív idézésével próbálja a maga időrendjét megvédeni, és válaszol a felhozott ellenvetésekre.

Nemcsak a külső bizonyítékokkal áll azonban szemben ez a prófécia, hanem a belsőekkel, a Bibliával is. Van-e szilárd bibliai alapja a Jehova tanúi által 2520 évben megadott „pogányok idejének”?

- 1) Nincs semmiféle meggyőző érv a mellett, hogy a Dániel 4. fejezetében található Nabukodonozor örültsége „hét idejének” lenne egy második, hosszabb beteljesedése is. Vannak a Bibliában többes beteljesedésű prófécia (lásd pl. Tírusz-jóslat), de ez nem jelenti azt, hogy mind az. Ebben az esetben az egyszerű olvasat a leglogikusabb, ami kizárólag Nabukodonozorra vonatkozik.
- 2) A „hét idő” Nabukodonozor esetében sem jelenthet hét évet, mert az ő uralkodásának eseményeit elég jól ismerjük, és sehova sem lehet beleilleszteni 7 olyan évet, amikor nem gyakorolta uralkodói hatalmát, elmeállapota miatt.
- 3) A „hét idő” összekapcsolása a Jelenések könyve „idő, idők és fél idő” három és fél idejével tiszta spekuláció. A Jelenések könyvében ez az idő ráadásul biztosan napokat jelent, nem éveket. A Jel. 11:2-3 szerint ez 42 hónapot, azaz 1260 napot jelent. Senki - A Jehova tanúi sem – gondolja ezt 1260 évnek, hanem a Nagy nyomorúság 7 éves időszaka felének, pontosan 3 és fél évnek.

- 4) Az *egy napot egy évért* elv bizonyos próféciaokban csakugyan alkalmazható, de szintén nem mondhatjuk azt, hogy ahol napot olvasunk, az mindig évet kell jelentsen. Hasonló ez a 2Pt. 3:8-ban található „*egy nap az Úrnál olyan, mint ezer esztendő, és ezer esztendő mint egy nap*” mondat, melyet egyesek arra akartak felhasználni, hogy Teremtés napjait hosszú korszakokra tolják ki. A szövegkörnyezetből azonban egyértelmű, hogy ez egy hasonlat, mely az Úr idő feletti voltára utal, és hogy Isten mindent az általa rendelt időben végez el, sohasem siet vagy késik. A 2520 év tehát tiszta spekuláción alapul, nem pedig a Biblia kijelentésén.
- 5) A Lk. 21:24 szerinti „pogányok idejének” végét Russell tehát 1914-re várta. Mivel az időpont elmúlt, és a pogányok még mindig „Jeruzsálemet tapodták” és a nemzetek uralkodtak a világ a felett, nem Jézus, ezért kitalálták a „*helyes időben, de nem a megfelelő dolgot vártuk*” elképzelést. Így jártak el többben, pl. az hetednapi adventisták is. Kitalálták tehát, hogy Jézus „láthatatlan” módon jött el, Királyságát a Mennyekben állította fel. A Lukács 21 további versei azonban nem ezt támasztják alá: „*És lesznek jelek a napban, holdban és csillagokban; és a földön pogányok szorongása a kétség miatt, mikor a tenger és a hab zúgni fog, Mikor az emberek elhalnak a félelem miatt és azoknak várása miatt, a mik e föld kerektségére következnek: mert az egek erősségei megrendülnek. És akkor **meglátják** az embernek Fiát eljönni a felhőben, hatalommal és nagy dicsőséggel.*” (Lk. 21:25-27 K) Jézus eljövételének nagy jelei lesznek és az emberek **meglátják** Jézust eljönni, tehát az Úr nem láthatatlanul fog megjelenni. Továbbá teljesen hamis az a kép, hogy Jézus csak a második eljövetele után foglalja el a trónját, mert több vers is szól arról, hogy már most is ott ül. „*A ki győz, megadom annak, hogy az én királyiszékembe üljön velem, a mint én is győztem és ültem az én Atyámmal az ő királyiszékében.*” (Jel. 3:21)
- 6) Végül az Úr teljesen nyilvánvalóvá tette, hogy az Ő eljövételének az idejét senki sem tudja, csak az Atya. „*Vigyázzatok azért, mert sem a napot, sem az órát nem tudjátok, a melyen az embernek Fia eljő.*” (Máté 25:13). Egyesek ezt úgy értelmezték, hogy „a napot és az órát nem tudhatjuk, de az évet kiszámíthatjuk”. Erre a kibúvóra alapozva születtek aztán a legkülönbébb világ vége idejét megadni szándékozó jóslatok. Jézus tanítványai is megkérdezték erről Őt: „*Mikor pedig az olajfák hegyén ül vala, hozzá menének a tanítványok magukban mondván: Mondd meg nekünk, mikor lesznek meg ezek? és micsoda jele lesz a te eljövetelednek, és a világ végének?*” (Máté 24:3 K). Jézus válaszában lényegében azt mondta, hogy amikor eljön az idő, meg fogjátok azt ismerni. Ennek a próféciaának lesz második beteljesedése, mert az első Jeruzsálem Kr. u. 70-ben történő lerombolásakor következett be. Jézus szavaira emlékezve hagyták el Jeruzsálemet a keresztyének már jóval az ostrom előtt. Második eljövételének a jeleit is meg fogjuk ismerni, és néhányat közülük már látunk is. De a pontos dátumot senki sem tudja, és nagy merészség ilyeneket kijelenteni. „*Vigyázzatok azért, mert nem tudjátok, mely órában jő el a ti Uratok. Azt pedig jegyezzétek meg, hogy ha tudná a ház ura, hogy az éjszakának melyik szakában jő el a tolvaj: vigyázna, és nem engedné, hogy házába törjön. Azért legyetek készen ti is; mert a **mely órában nem gondoljátok, abban jő el az embernek Fia.***” (Mt. 24:42-44 K)

Láthatjuk tehát, hogy az a doktrína, amelyre a Jehova Tanúi szervezet a létét alapozza, teljesen hamis, mind a külső, mind a belső bizonyítékok alapján. Jonsson levelezéseiből a Jehova Tanúi vezetőségével egyértelműen kitűnik, hogy nagyon is tisztában vannak a helyzettel, még sem lépnek semmit, mert az a szervezetük önazonosságát veszélyeztetné. Így tehát már nem tévedésről, hanem szándékos félrevezetésről – mondjuk ki: hazugságról – van szó. Egy hazugságra pedig nem lehet igazságot alapozni!

Jézus visszajövetelére várni minden keresztyénnek kötelessége. Azonban sokan vannak, akik Jézus *előtt* szeretnének járni, a helyett hogy *követnék* őt. Előre bejelentik visszajövetelének dátumát, majd ezekre különféle mozgalmakat alapítva eltévelyednek a Biblia igazságaitól, hamis tanítókká lesznek. Vigyázzunk tehát ezzel!

De gondolhatnád magadban: Miről ismerjük meg, hogy nem az ÚR mondott egy igét? Ha egy próféta az ÚR nevében mond egy igét, de az nem történik meg, nem teljesedik be: azt az igét nem az ÚR mondotta, hanem a próféta mondta elbizakodottságában; ne félj tőle!

(5Mózes 18:21-22)

A Jehova név

A következő jellegzetes dolog a Jehova tanúval kapcsolatban Isten Jehova nevének hangsúlyozása. Ha találkozol egy Tanúval, és ő megtudja, hogy Károli Bibliád van, akkor mindjárt javasolni fogja, hogy lapozz a Zsoltár 83:18-hoz: „*Hogy megtudják, hogy te, a kinek neve Jehova, egymagad vagy felséges Isten az egész földön.*” A Károli Gáspár által itt Jehovának fordított szó még további 5787 alkalommal fordul elő az ÓSZ-ben. Általában „Úr”-nak van fordítva, azonban néhány (összesen 8) esetben Károli kivételt tesz. Ennek a versnek itt tehát nincs Isten nevére vonatkozó semmiféle bizonyító ereje. Más fordításban ez az „érv” nem is működne. „*Tudják meg, hogy egyedül te vagy az, akinek ÚR a neve, aki felséges az egész földön!*”

Istennek több neve is szerepel a Bibliában. Ezek azonban nem azt a célt szolgálják, hogy megkülönböztessük őt a többi istentől (hiszen nincs több), hanem **további fényt vetnek a lényére**. Ezek a nevek mind jelentéssel bírnak, mint Istennek önmagára vonatkoztatott jelzői. Természetének különböző aspektusai írják le.

- Elóhim: Erős és hatalmas Vezér, a legfőbb Isten
 - El-Saddáj: Mindenható Isten
 - Él Eljón: Felséges Isten
 - Él Ólám: Örök Isten
 - Él Roí: „a látás istene”
- JHVH (Jahve, Jehova, Jehovah – a pontos kiejtést nem ismerjük): jelentését lásd alább
 - Jahve Jire: Az Úr gondoskodik
 - Jahve Nisszi: „Az Úr az én hadijelem”
 - Jahve Shalom: „Az Úr a békesség”
 - Jahve Cöbáót: a Seregek Ura stb...
- Adonáj: úr, mester, tulajdonos

Ezek Isten Ószövetségben használt nevei. Az Újszövetségben Isten (Theosz), Úr (Kúriosz), Mester, Despota (Despotosz) pl. Lk.2:29, Atya (Páter) néven szerepel. Fontos: egyszer sem Jehova néven!

Az is jelentős tehát, hogy mely esetben melyik „név” (tulajdonság) kerül említésre. Maga az „Úr neve” kifejezés is nagy jelentőséggel bír. Segítségül hívni az Úr nevét annyit jelentett, mint imádni Istent.

A Bibliában más esetben is fontos szerepe van a neveknek. Nézzük meg az alábbi listát különböző próféták neveinek jelentéséről:

- Abdiás: Jehova szolgája
- Jóel: Jehova Isten

- Mikeás: Ki olyan, mint Jehova?
- Náhum: Vigasztaló (ő jövendölte meg Ninive pusztulását, mely üzenete igazi vigaszt jelentett Asszíria ellenségeinek, köztük a zsidóknak is)
- Ezékiel: Istentől megerősített
- Malakiás: az én követem

A JHVH (Jehova) név

Isten Jehova nevének több jelentősége is van. Elsősorban Isten változhatatlan létezését hangsúlyozza. A JHVH (Jehova) gyökérszava (háváh, hává **הוּוֹה**) létezés (pl. Préd. 11.3) jelent. Istenre vonatkoztatva aktív, független létére utal.

Ebből a szóból ered a jól ismert 2Móz. 3.14-ben található **הוּוֹה** (hájáh) is. Ezért mondta azt Isten Mózesnek, hogy „*És monda Isten (Elóhim) Mózesnek: VAGYOK (hájáh) A KI VAGYOK (hájáh) . És monda: Így szólj az Izráel fiaihoz: A VAGYOK (hájáh) küldött engem ti hozzátok*”⁴⁹ amikor a nevét kérdezte. Mivel Jehovah gyökérszava a 'hava'-ból ered, ami létezés jelent, ezért a Jehovah név Isten létezését, mi több, önmagától való, kezdet nélküli, független létezését hangsúlyozza.

1 Mózes 2:4-ben szerepel mind a Jehova, mind az Elóhim név. „*Ez az égnek és a földnek eredete, a mikor teremtettek. Mikor az Úr (Jehova) Isten (Elóhim) a földet és az eget teremté*”

Károli Gáspár nem mindig volt következetes, amikor a JHVH (**הוּוֹה**) szót fordította.

2Mózes 6:2-3:

(2) *Az Isten pedig szóla Mózeshez és monda néki: Én vagyok az Úr (JHVH).*

(3) *Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak úgy jelentem meg mint mindenható Isten, de az én Jehova (JHVH) nevemen nem voltam előttük ismeretes.*

A héber szövegben itt mindkét esetben ugyanaz a szó szerepel, melyet először Úrnak, majd Jehovának fordít. Téves következtetésre jutunk, ha azt gondoljuk, hogy Mózes előtt nem ismerték az ósatyák Isten „Jehova” nevét. Ismerték:

„*És monda Jákób: Óh én atyámnak Ábrahámnak Istene, és én atyámnak Izsáknak Istene, Jehova! ki azt mondád nekem: Térj vissza hazádba, a te rokonságod közé, s jól tészek veled*” (1Móz. 32:9)

Itt ugyanaz a szó szerepel, mint a 2Móz. 6:2-3-ban, tehát a szöveg nem azt jelenti, hogy Ábrahám, Izsák és Jákób nem ismerték a Jehova *nevet*, hanem, hogy azt az *oldalát* nem ismerték még Istennek, amit most készült megmutatni. (Az egyiptomi tíz csapás előtt vagyunk).

A JHVH szót 5787 esetben fordul elő az Ószövetségben. Elvileg lehetne minden esetben Jehovának fordítani, mint azt a WBTC* Új Világ fordítása teszi. Mivel a zsidók Isten JHVH nevét sohasem ejtették ki, hanem helyette Adonájt (Úr) mondtak, ezért a JHVH helyes kiejtése feledésbe merült. Nem tudni pontosan tehát, hogy hogyan kell helyesen mondani, de az biztos, hogy sem a Jahve, sem a Jehova nem helyes. Nincs azzal semmi probléma, ha nem a névére, hanem annak jelentésére (Úr) helyezzük a hangsúlyt, tekintve, hogy nem is tudjuk megfelelően kiejteni. **Ha a Jehova Tanúinak annyira fontos Isten neve, bizonyára azt is tudják, mennyire zavar valakit, ha a nevét nem helyesen ejtik ki.** Ha olyan külföldivel találkozunk, akinek nem tudjuk pontosan kiejteni a nevét, akkor jobb inkább hölgyemnek, uramnak, barátomnak stb. szólítani, mint következetesen helytelenül használni a nevét.

Isten JHVH néven a zsidók előtt volt ismeretes, a név a velük kötött szövetségre is utalt. Az Újszövetségben, mely néhány arámi és héber szótól (mely azonban görög betűkkel van

49 *vajjó'mer 'elóhím 'el-móšeh 'ehajeh 'ášer 'ehajeh vajjó'mer kóh tó'mar libanê jisrá'él 'ehajeh šaláhaní 'álékem*

* Watchtower Bible and Tracts Society – Órtorony Biblia és Traktátus Társulat

leírva) eltekintve görög nyelven íródott, átírni az összes Úr (Kúriosz) szót Jehovára viszont már durva Bibliahamisítás. A görög „kúriosz” szó egyszerűen csak Urat jelent. Az Őrtorony társulat azt állítja, hogy eredetileg a Jehova név szerepel itt, melyet valakik megváltoztattak. **De kik és mikor, és főleg hogyan?** Fentebb már megnéztük, hogy az ÚSZ szövege nagyon biztos alapokon nyugszik, azt átírni senkinek nem volt lehetősége. Ez az állítás tehát csupán egy puszta feltételezés, melyet semmi nem bizonyít. Nincs egyetlen egy sem a több ezer újszövetségi szövegemlék között, mely a Jehova nevet használná az Úr helyett. Azon kívül, hogy a Jehova Tanúinak önazonosságához szüksége van erre a feltevésre, azt semmi más nem támasztja alá. Ha van egy feltételezésünk, mely ellen bizonyítékok tömege tanúskodik, mellette pedig semmi, akkor az volna a helyes, ha elvetnénk ezt a feltételezést. Azt láttuk azonban, hogy a Jehova Tanúinál nem ez az egyetlen doktrína (tantétel, sarkalatos tanítás), melyet nem támasztanak alá a tények.

Az én nevem Hoffman József. Ismersz azáltal már engem, hogy tudod a nevemet? Megtudtál ebből bármi konkrétumot rólam? Így van ez Isten neveivel is. Nem a név ismerete a fontos, hanem a Vele való személyes kapcsolat a bűnvalláson és -megbánáson, a megtérésen és újonnan születésen keresztül.

A Jehova név erőltetése arra emlékeztet, hogy mivel a különféle népek isteneinek is vannak nevei (Marduk, Baál, Molok, Artemisz, Diána, Ré, Zeus, Jupiter stb.), ezért nem járja, hogy a miénknek nincs. De helyes-e az, ha maga név már-már bálvánnyá válik?

Jézus személye

A következő sajátos Jehova Tanúi tanítás Jézus személyének megítélésében van. Ők nem tartják Jézust Istennek, és ez ami a legjelentősebb különbséget teszi köztük, és a többi keresztyén között. Így aztán ők nem is nevezhetők keresztyénnek, hanem „jehovistáknak”, mint a nevük is mutatja. De Isten-e Jézus Krisztus?

Háromféle, személyiséggel rendelkező lényt ismerünk.

1. Isten, aki három isteni személy egyben
2. Angyalok és egyéb mennybéli teremtmények, akiknek egy része a Sátán vezetésével elbukott. Őket hívjuk démonoknak.
3. Ember.

- 1) **Jézus nem angyal** (pláne nem démon), ez egyértelmű a Bibliából.

Mert az angyalok közül kinek mondta valaha: "Fiam vagy te, ma nemzettek téged!" majd: "Atyjává leszek, és ő Fiammá lesz." (Zsidók 1:5) és „Mert nem angyalok uralma alá rendelte az eljövendő világot, amelyről szólunk”. (Zsidók 2:5)

A Főangyalok (arkangyalok) is csak egyikei a több vezérnek „Mihály, **egyike** az előkelő fejedelmeknek” (Dániel 10:13), Jézus azonban az **egyetlen hatalmasság**: „mert uraknak Ura és királyoknak Királya” (Jel. 17:14)

Több eset is van, amikor próféták leborultak egy angyal lábai elé, aki figyelmeztette őket, hogy ne tegyék ezt, hanem csak Istent imádják.

Én, János hallottam és láttam ezeket, és amikor hallottam és láttam, leborultam az angyal lába előtt, hogy imádjam őt, aki megmutatta nekem ezeket. De ő így szólt hozzám: "Vigyázz, ne tedd, mert szolgatársad vagyok neked és testvéreidnek, a prófétáknak, és azoknak, akik megtartják e könyv ígeit: az Istent imádd!" (Jelenések 22:8-9)

Jézus azonban minden más hatalmasságnál nagyobb, aki előtt minden térdnek meg kell hajolnia:

*Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névnél nagyobb, hogy **Jézus***

nevére minden térd meghajoljon, menyeeiké, földieké és földalattiaké; és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére. (Filippi 2:9-11)

Az angyalok teremtetett lények, Jézus azonban öröktől fogva létezik:

De te, Efratának Bethleheme, bár kicsiny vagy a Júda ezrei között: belőled származik nekem, a ki uralkodó az Izráelen; a kinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van. (Mikeás 5:2 Károli)

Ez a prófécia egyértelműen Jézusra vonatkozik.

2) Jézus nem pusztán ember

Jézus azért jött, hogy elvegye a bűneinket. „Ímé az Istennek ama báránya, a ki elveszi a világ bűneit!” (Jn. 1:29) Ha Jézus ember, nem lehetett helyettesítő áldozat a bűneinkért. Egy Tanú azt mondta nekem, hogy azért lehetett, mert bűntelen volt. Csakhogy **minden** ember bűnös. (Zsolt. 14.3, 53.4, Róm. 3.23 stb.). De még ha bűntelen lenne is, akkor sem lehetne áldozat minden ember bűneiért, esetleg csak a sajátjáért, hiszen csak egy ember.

Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg. Mindnyáján tévelyegtünk, mint a juhok, mindenki a maga útját járta. De az ÚR őt sújtotta mindnyájunk bűnéért. (Ézsaiás 53:5-6)

Ezt mondta róla Ézsaiás hét évszázaddal eljövetele előtt. Jézus csak úgy lehetett helyettesítő áldozat, ha egyszerre volt ember (hogy meg tudjon halni), és Isten (hogy bűntelen legyen, és legyen hatalma a halál felett a feltámadásra). „Azért szeret engem az Atya, mert én odaadom az életemet, hogy aztán újra visszavegyem. Senki sem veheti el tőlem: én magamtól adom oda. Hatalmam van arra, hogy odaadjam, **hatalmam van arra is, hogy ismét visszavegyem**: ezt a küldetést kaptam az én Atyámtól.” (János 10:17-18).

3) Jézus tehát Isten

Ezt mondja róla Ézsaiás próféta: „Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán leszen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, **erős Istennek**, örökkévalóság atyjának, békesség fedelmének! Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége a Dávid trónján és királysága felett, hogy fölemelje és megerősítse azt jogosság és igazság által mostantól mindörökké. A seregek Urának buzgó szerelme művelendi ezt! (Ézsaiás 9:6-7 K)

Az Istennek fordított szó helyén a héberben az „El” szó szerepel, mert az Elóhim (Isten) szóból származik, nem a JHVH! Jézus nem Jehova olyan értelemben, hogy kizárólag Jehova névvel illetett isten nem létezik. Létezik Isten, aki három személy, akinek az egyik - de nem a kizárólagos - neve Jehova (JHVH). Nem azért ez a neve, mert ezen a néven „anyakönyvezték”, hanem mert e név jelentése az Ő tulajdonságaira mutat rá.

Jézus önmagát Istennek vallotta, egynek az Atyával: „*Én és az Atya egy vagyunk.*” (Jn. 10.30)

A zsidók is úgy értelmezték a szavait: „Ő pedig látva hitüket, így szólt: „*Ember, megbocsáttattak a te bűneid.*” Erre az írástudók és a farizeusok elkezdtek tanakodni: „*Kicsoda ez, aki így káromolja az Istent? Ki bocsáthat meg bűnöket az egy Istenen kívül?*” (Lk. 5:20-21 K) Jézus nem tiltakozott ez ellen, hanem helybenhagyta a megállapításukat: „*Azért pedig, hogy megtudjátok: van hatalma az Emberfiának bűnöket megbocsátani a földön: Neked mondom, - így szólt a bénához, - kelj fel, vedd az ágyadat, és menj haza!*” (Lk. 5:24). Ha Jézus nem volna Isten, akkor helyesbíteni kellett volna a farizeusokat, mondván: „én nem vagyok Isten, hanem hatalmat kaptam Tőle megbocsátani a bűnöket”. Jézus azonban nem ezt mondta. Ha tehát nem Isten, akkor itt tulajdonképpen hazudott! Aki hazudik, nem büntelen. Ha bűnös, nem lehet helyettesítő áldozat....

Ugyanez történt Kajafás főpap előtt: *Jézus azonban hallgatott.* „*A főpap ekkor azt mondta neki: "Az élő Istenre kényszerítelek, mondd meg nekünk, vajon te vagy-e a Krisztus, az Isten Fia!" Jézus ekkor így felelt: "Te mondtad. Sőt azt mondom nektek: mostantól fogva meglátjátok az Emberfiát, amint a Hatalmas jobbán ül, és eljön az ég felhőin."* A főpap erre megszaggatta ruháját, és így szólt: "*Istent káromolta. Mi szükségünk van még tanúkra? Íme, most hallottátok az istenkáromlást.* (Máté 26:63-65) Mi volt az „istenkáromlás”, amiért Jézust végül is keresztre feszítették? Talán az, hogy Isten Fiának, mint embernek vallotta magát? Ez nem lett volna istenkáromlás, és ezért nem kellett volna meghalnia. A főpap nagyon is jól értette, mit állított Jézus – amit a Jehova Tanúi nem akarnak elismerni -, hogy **Jézus Istennek vallotta magát!** Ez volt az istenkáromlás a szemükben! Ha csupán félreértésről lett volna szó, Jézus kijavította volna őket. De nem tette. Tehát ismét: vagy hazudott, vagy valóban Ő Isten.

Csak Istent szabad imádni!

Jézus Sátán általi megkísértésekor így hárította azt el:

Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!" (Máté 4:10)

Vessük ezt össze azzal, amikor Jézus megnyitotta egy vak szemeit:

(János 9:35-39 K)

(35) ... Hiszel-e te az Isten Fiában?

(36) Felele az és monda: Ki az, Uram, hogy higgyek benne?

(37) Monda pedig néki Jézus: Láttad is őt, és a ki beszél veled, az az.

(38) Az pedig monda: Hiszek, Uram. És imádá Őt.

(39) És monda Jézus: Ítélet végett jöttem én e világra, hogy a kik nem látnak, lássanak; és a kik látnak, vakok legyenek.

Azt olvassuk itt, hogy a vak **imádkta** Jézust. Mind a Máté 4:10-ben, mind a János 9:38-ban ugyanaz a görög szó szerepel (προσκυνήσεις - proskuneo). Ha Jézus nem volna Isten, akkor a vaknak nem lett volna szabad imádni őt, vagy Jézusnak vissza kellett volna utasítani az imádatot, és valami olyat kellett volna mondania, mint a Máté 4:10-ben. De nem tiltakozott, hanem azt mondta, amit a 39. versben olvasunk. Ez is azt bizonyítja, hogy Ő Isten!

Hitetlen Tamás nem akarta elhinni, hogy Jézus feltámadt, amíg kezeit a sebeibe nem márthatta. Amikor azonban meglátta Őt így szólt: „*Én Uram, és én Istenem!*” (Jn. 20:28). Jézus vajon gyorsan kijavította, mondván: „ne mondj engem Istennek, mert csak egy Isten van, Jehova?”. Persze nem ezt felelte, hanem: „*Jézus így szólt hozzá: "Mivel látsz engem, hiszel: boldogok, akik nem látnak és hisznek"*” (Jn. 20:29)

Ezek pedig azért íratlak meg, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében.
(János 20:31)

Pál szintén Istennek nevezte Őt:

A kiké az atyák, és a kik közül való test szerint a Krisztus, a ki mindeneknek felette örökké áldandó Isten. Ámen. (Róma 9:5)

Meg lehet próbálni kiforgatni ezt a verset is, ahogy sok másikkal is teszi az Órtorony Társulat, de itt is a természetes olvasat a legkézenfekvőbb. Az eredeti görögben az 'Isten' szó helyén nem az Úr (küriosz), hanem az Isten (Theosz) szerepel, így nem lehet ezt Jehovára cserélni. Hasonlóan, az ÓSZ-ben sem lehet Elóhim-ot Jehovával cserélni. Marad tehát a tény: Pál Jézust Istennek nevezi.

Az egyetlen lehetőség tehát, hogy Jézus teljesen Isten, és teljesen ember. Ha nem is tudjuk ezt felfogni, akkor is így van. Azért jött el a világba, hogy bűneinket magára vegye, és aki hisz Ő benne, éljen általa. Csak Jézus Krisztusba, mint Istenbe vetett hit által nyerhető üdvösség, „*Nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék.*” (Ef. 2.9)

Beszélgettem egy Tanúval, aki azt hozta fel, hogy miképpen imádkozhat valaki saját magához, ahogy Jézus tette ezt az Atyához, ha ketten ugyan azok? Ez azonban csak az emberi gondolkodásban probléma. Nincs abban semmilyen ellentmondás, hogy az Atya elküldte a Fiút, hogy teljesítse az akaratát, hiszen Isten egy, de három különálló szuverén személy. Nem könnyű ezt véges emberi elmével megérteni (igazán majd csak a mennyben leszünk képesek erre), de ez nem ok arra, hogy kétségbe vonjunk Isten kijelentését.

Jézus Istenségéről lásd még a következő kérdést

A szentháromság és a Szent Lélek, mint személy.

„Csupán egy igaz Isten van, az istenség egységét azonban három, öröktől létező, egyenlő, lényeg szerint azonos, szükségszerű létezés (szubsztancia) tekintetében különböző személy alkotja.” (B.B. Warfield: Trinity, The International Standard Bible Encyclopaedia)

Ahogy Jézust nem tarják Istennek, a Jehova Tanúi a Szent Lélek személy, és ezáltal Isten voltát is tagadják. Elvetik tehát a Szentháromság tanát. Vizsgáljuk meg ezt egy kissé.

A világ megfigyeléséből is arra a megállapításra kell jutnunk, hogy a sokféleség létezik. Ha pedig létezik, akkor a kiváltó okban is jelen kell lennie ennek. Ezt mondja ki ugyanis a kauzalitás (ok-kokozat) tapasztalati törvénye. Az okozat soha nem lehet nagyobb sem mennyiségileg, sem minőségileg (összetettségében), mint a kiváltó oka. Egyféléből (például pirosból) csak egyféle (piros) jöhet létre. A három alapszínből azonban már az összes többi kikeverhető. Már e miatt is feltételezhető, hogy Isten egy Úr, de több (három) személy legyen. Ez alapján zárhatjuk ki például az Iszlámot, amikor a világ végső okát keressük, mert Allah csak egy, így nem lehet az összetett világ oka. Elismerem, hogy ez az érv önmagában nem elég meggyőző, inkább megerősítésként hat, melyet a Biblia támaszt alá

végérvényesen. Milyen csodálatos, hogy a Biblia felfedi előttünk Istennek ezt a hármasságát! A fent már idézett Jn. 10.30 csodálatosan írja ezt le: „*Én és az Atya egy vagyunk*” Az „egy vagyunk” utal az egységre (egy) és a különbözősége (vagyunk) többes szám első személyben.

A Jehova Tanúi azt állítják, hogy a Szent Lélek nem személy. Valóban?

Például:

- ✓ **intelligens** (1Kor 2:10,11);
- ✓ **értelemmel rendelkezik** (Róm. 8.27) ;
- ✓ **tanít** (1Kor 2.13);
- ✓ **megszomorodhat** (Ef. 4.30);
- ✓ **akarata van, cselekszik** (1Kor. 12.11);
- ✓ **irányít** (ApCsel 16.6-11) ;
- ✓ **elvezet az igazságra** (Jn. 16.8);
- ✓ **engedelmeskednünk kell neki** (ApCsel. 10.19-21);
- ✓ **megsérthető, „bántalmazható”** (Zsid. 10.29).

Csupa olyan tulajdonság, amely csak személyre jellemző. Az, hogy a Szent Lélek nincs néven nevezve, elég gyenge érv, és csak a JT gondolkodásban szempont. **Elképzelhetetlen, hogy a fenti tulajdonságok ne személyt, hanem egy hatást, vagy erőt írjanak le.**

Mivel a Szent Lélek személy, de sem nem ember, sem nem angyal, továbbá engedelmeskednünk kell neki, mindez azt bizonyítja, hogy a Szent Lélek Isten.

A Jelenések könyvében a Sátán szembetűnően még le is akarja másolni Isten eme három személyiségét.

Sátán – Atya

Antikrisztus – Jézus

Hamis próféta – Szent Lélek

Lehet az írást csúrní-csavarni, hogy a saját szánk íze szerinti következtetéseket vonhassuk le belőle, de „*Tudakozzátok az írásokat, mert azt hiszitek, hogy azokban van a ti örök életetek; és ezek azok, a melyek bizonytságot tesznek rólam [Jézusról]*” (Jn. 5.39)

Egy szó, mint száz, az **EGÉSZ BIBLIA Jézus és a Szent Lélek Istenségéről tesz bizonytságot**, melyet nem lehet néhány kiforgatott verssel megcáfolni. Aki mégis ezt teszi, annak intó figyelmeztetés: ***Mit gondoltok: mennyivel súlyosabb büntetésre lesz méltó az, aki Isten Fiát lábbal tapodja, a szövetség vérét, amellyel megszenteltetett, közönségesnek tartja, és a kegyelem Lelkét megcsúfolja?*** (Zsidók 10:29)

Ki a hazug, ha nem az, aki tagadja, hogy Jézus a Krisztus? Ez az antikrisztus, mert tagadja az Atyát és a Fiút. Aki tagadja a Fiút, azé nem lehet az Atya sem. Aki vallja a Fiút, azé az Atya is.
(1 János 2:22-23)

Krisztus azt jelenti Megváltó, Messiás. A hazug az, aki tagadja, hogy Jézus a Megváltó, aki Isten, akinek így a vére által tisztulhatunk meg. Hazug az, aki azt állítja, hogy üdvösségünket egy szervezeten belül, annak engedelmeskedve találjuk meg. Hazug az, aki azt állítja, hogy Jézus áldozatán kívül az embernek még magának is hozzá kell tennie

valamit ahhoz, hogy megtartást nyerjen. Hazug, aki szerint egy döntésen kívül még cselekedetek is kellenek.

A Sátán minden taktikát bevet, hogy eltérítse az embereket Istentől. Ha sikerül elérnie, hogy valaki ne tartsa Jézust Istennek, akkor elérte a célját. Ehhez sok eszközt használ. Akinél kell, a humanizmust és az evolúciós elméletet, másoknál az okkultizmust, ahol úgy ért célt, a hamis tanításokat. A paletta nagyon széles.

Még nem is foglalkoztam a JT-nak a végső időkre vonatkozó tanításaival, ahol szerfölkött sok furcsaság található. A JT azt hirdetik magukról, hogy ők lesznek azok, akik Jézus ezer éves országlása alatt együtt fognak uralkodni vele.

„És láttam trónokat: helyet foglaltak rajtuk, és ítélő hatalmat kaptak azoknak a lelkei, akiknek fejüket vették a Jézusról való bizonyágtételért és az Isten ígéjéért; akik nem imádták a fenevadat, sem az ő képmását, és nem vették fel az ő bélyegét a homlokukra és kezükre: ezek életre keltek, és uralkodtak a Krisztussal ezer esztendeig. (Jelenések 20:4)

Itt azt olvassuk, hogy azok fognak uralkodni Jézussal, akik mártírhalált haltak Jézus bizonyágtételéért, tehát még az életük árán is kitarítottak az mellett, hogy Jézus a testben megjelent Isten. **Ám azok, akik Jézust még csak Isten Fiának sem tartják, mint a Jehova Tanúi, mit keresnének itt?** Számukra valahol egész máshol készített helyet Isten.

Ha Jehova Tanúja vagy, ha esetleg csak rokonszenvezel a tanaikkal, akkor remélem, még nem késő, hogy Isten megmutassa neked is az Igazságot. Az egész világmindenség Jézus által, és Ő érte teremtetett. Az egész Ószövetség az Ő eljövételét készítette elő. Ő az út, az Igazság és az Élet. Senki sem mehet az Atyához, csakis Ő általa. Úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

Krisztusra kérlek tehát, gondold át még egyszer, miképpen viszonyulsz Isten Fiához, mert ezen múlik a sorsod az örök életben. Újonnan születél már?

„Bizony, bizony mondom néked: ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát.” (János 3.3)

Megvallottad már bűneidet Istennek? Kérted Jézust, hogy legyen a személyes Megváltód? Hiszed, hogy Jézus áldozata elegendő a teljes bűnbocsánathoz? Hiszed, hogy az üdvösség nem veszíthető el, ha már megkaptad?

Ha mindezeket hiszed, örök életed van.

Úgy legyen!

Ámen!

? *Isten-e Jézus Krisztus?*

Ez a válasz teljes egészében Dr. David Potter írása.

Kicsoda Jézus? A Biblia szerint az Istennel való kapcsolatot az erre a kérdésre adott válaszodtól függ. (2 János 1:9, János 2:22-23) A hagyományos keresztény tanítás szerint Jézus Isten, aki emberré lett, ugyanakkor Isten is maradt. János evangéliumának nyitó versei nyilvánvalóan ezt a tanítást támasztják alá: „... és Isten vala az Ige ... és az Ige testté lett”. (János 1:1,14) A Biblia valóban azt tanítja, hogy Krisztus Isten és ember volt egy személyben, vagy a keresztények tévedtek János Krisztusról szóló kijelentésével kapcsolatban?

Legtöbbünk már beszélgetett Jehova Tanúival és elcsodálkozott a Krisztussal kapcsolatos különös tanításukon. Az általuk használt Új Világ Fordításban a János 1:1 azt mondja: „és egy isten vala az Ige”. Helyesen mutatnak rá arra, hogy miközben a görög nyelvben létezik határozott névelő (a, az), ezzel ellentétben viszont nincs benne határozatlan (egy). A János 1:1 második felében János használja a határozott névelőt, tehát fordíthatjuk így: „és az Ige vala az Istennél”. Ezek a bibliafordítók úgy hiszik, hogy, mivel a vers végén a névelő nincs kitéve az Isten szó előtt, János bizonyára a kettő közötti ellentétet szándékozta kifejezni, tehát az „egy isten vala az Ige” fordítás helyénvaló.

A névelő nélküli görög főnevek esetében a bibliafordítók némelykor helyesen használják a magyar határozatlan névelőt. Helyénvaló ez a fordítási mód a János 1:1-ben? Az Újszövetségben az „Isten” szó több százszor fordul elő, ezek közül sok esetben névelő nélkül. Így hangzana a János evangéliumának bevezető részében (első 18 vers) található négy igeszakasz fordítása, ahol az Isten szó előtt nincs névelő: *„Vala egy ember, akit egy isten küldött, kinek neve János”* (1:6) *„Valakik pedig befogadák őt, hatalmat ada azoknak, hogy egy isten fiaivá legyenek...”* (1:12) *„Akik nem vérből, sem a testnek akaratából, sem a férfiúnak indulatjából, hanem egy istentől születtek.”* (1:13) *„Soha senki nem látott egy istent...”* (1:18) Az „egy isten” kifejezés a négy közül egyikben sem állja meg a helyét.

Hogyan tudhatjuk meg, hogy vajon helyes-e az első vers fordítása? Először azt kell megkérdeznünk, hogy vajon János miért tette ki a névelőt az isten szó elé az első alkalommal, és miért hagyta azt el másodszor? A görögben a névelő használatának általános szabálya az, hogy a névelő beazonosít valamit, a névelő hiánya pedig leír valamit. Ez egyszerűen azt jelenti, hogy a kitett névelő rámutat egy konkrét dologra, ha viszont nincs névelő, akkor az a főnév minőségét hangsúlyozza. A fordításunkat így is kibővíthetnénk: „Az Ige isteni minőséggel bír.”

A fordításnak ugyanez az alapelve azt is megmutatja, hogy miért lett volna helytelen a névelő használata az Isten szó második előfordulása esetében. Az Isten szó első előfordulása egy konkrét Személyre utal. Ha a névelő meg lenne ismételve, ez azt jelentené, hogy Isten és az Ige ugyanaz a személy. Az Ige és az Atya nem ugyanaz a személy. „Az Istent soha senki nem látta; az egyszülött Fiú, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki őt.” (1:18)

Pontosan mit értett János az alatt, hogy az Ige isteni minőséggel bír? A kérdésre adható választ először a szövegösszefüggésben keressük. A harmadik vers ezt mondja: *„Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, ami lett.”* János egy első századbeli zsidó volt. Tisztában volt azzal az ószövetségi tanítással, hogy a mennyet és a földet Jehova Isten teremtette (1 Mózes 2:4). A „kezdetben” kifejezés használatával, ahogy Mózes első könyve is kezdődik, János valójában a teremtés történetre emlékeztet bennünket. Ha minden dolgot az Ige alkotott, akkor ő bizonyosan Jehova Isten.

A mi Jehova Tanúink erre valószínűleg azt válaszolják, hogy Jehova teremtette az Igét, és ők közösen minden egyéb dolgot. Hogyan illeszkedik ez a feltevés a szövegösszefüggésbe? Figyeljük meg az első versben található „vala” és a harmadikban levő „lett” (szó szerint „létrejött”) közötti ellentétet! A hatodik versben, ahol az apostol azt mondta: *„Vala egy Istentől küldött ember, kinek neve János”*, ugyanazt a szót használta, mint amit a harmadik versben használt a teremtéssel kapcsolatban. Szó szerint: „létrejött egy ember, akit Isten küldött...” János teremtmény, az Ige viszont volt.

Ugyanezzel az ellentétet magyarázta a farizeusoknak Jézus az ő származását a János 8:58-ban. *„Mielőtt Ábrahám lett (ugyanaz a szó, mint a János 1:3 és 6-ban) én vagyok”*.

Vegyünk észre két dolgot a kijelentéssel kapcsolatban! Először azt, hogy fordíthatnánk így is: „Mielőtt Ábrahám létrejött volna, én vagyok.” Másodsorban az „én vagyok” helyett azt várhattuk volna Jézustól, hogy azt mondja „én voltam”. Sok bibliatudós hiszi, hogy Jézus az ő szóhasználatával arra akarta a hallgatóságát emlékeztetni, ahogyan magát Isten azonosította Mózes előtt a 2Mózes 3:14-ben: „*Vagyok, aki vagyok*”. Jehova az „én vagyok az” kifejezéssel is azonosította magát. Például: „*Ti vagytok az én tanúim, így szól az Úr; és szolgálom, akit elválasztottam, hogy megtudjátok és higgyetek nékem és megértsétek, hogy én vagyok az, előttem Isten nem alkottatott, és utánam nem lesz!*” A görög Septuaginta fordítói ugyanazokat a szavakat használták, amelyeket Jézus használt a János 8:58-ban. A farizeusi reakció Jézus állítására azt mutatja, hogy megértették, hogy Istennek vallja magát. (8:59)

A 20. fejezet utolsó verseiből is megerősítést nyer Jánosnak az a szándéka, hogy Jézust mint nagybetűs Istent mutassa be nekünk. A 21. fejezet egy utóirat, és így nem része a könyv alapfelépítésének. János éppen azelőtt jegyzi fel Tamás szavait, mielőtt befejezné a könyv fő részét. Miután Jézus eloszlatja a kételyeit, Tamás így kiált fel: „*Én Uram, és én Istenem!*” A magyar nyelvben mi nem használunk névelőt közvetlen megszólításnál. A görögben ez azonban néha előfordul, és Tamás is használta itt. Szó szerinti fordításban: „*Az én Uram és az én Istenem!*” Az utolsó kételkedő tanítvány is belátta János nyitó állításának igazságát, hogy „*Isten vala az Ige*”.

Lehetséges-e logikailag, hogy Jehova Isten teremtsen egy másik lényt, majd ők ketten közösen teremtsenek minden egyebet? Ha mindent az Ige teremtett, akkor az Ige nem lehet teremtmény, mivel „*nála nélkül semmi sem lett, ami lett*” .Ézsaiás egyetért ezzel a következtetéssel. A 44:24- ben Jehovát idézi, aki így szól: „*Én vagyok az Úr (Jehova), aki mindent cselekszem, aki az eget egyedül kifeszítem, és kiszélesítem a földet magamtól.*” Mivel Jehova mindent magától alkotott, és mivel minden dolgot az Ige teremtett, az Ige minden bizonnyal Jehova.

János evangéliumának nyitó szakasza nem az egyetlen olyan hely, amely azt tanítja, hogy Jézus a Teremtő. A Kolossé 1:16 azt mondja, hogy Őbenne teremtetett minden, mind a láthatók, mind a láthatatlanok. Vegyük észre, hogy Pál nem azt mondja, hogy Krisztus alkotott mindent, kivéve saját magát!

Ez a traktátus néhány példát tartalmaz abból a bőséges forrásból, amely azt bizonyítja, hogy az újszövetség írói Jézus Krisztust Istennek és az Atyával egyenlőnek tartották. Jézus Krisztus azért jött, hogy a megváltónk legyen. Ha elfogadjuk Őt, Isten gyermekeivé lehetünk. (János1:12)

Mi a Biblia fő üzenete?

A Bibliának nagyon sok mondanivalója van az ember számára az élet legkülönbözőbb területein. A legfontosabb azonban mégis ez: Isten megteremtette a világot az ember számára, mintegy díszletként. Tökéletesre alkotta, melyben semmi hiba, így halál sem volt.

Aztán megalkotta az embert a maga képmására és hasonlatosságára. Ez a két szó ugyanazt jelenti: Istenre jellemző tulajdonságokkal alkotta meg. Nem külsőre hasonlítunk Istenhez, hiszen Isten lélek, nincs anyagi teste.

Mivel Isten szuverén, szabad akaratú lény, az embert is ilyennek teremtette. Elhelyezte az embert az Éden kertjében, hogy művelje azt és uralkodjon az egész teremtés felett.

Egy kikötése volt: van EGY fa a kertben, amelyről nem ehet.

Az ember azonban hamarosan elbukott, mert megszegte ezt a parancsot. Ezért aztán Isten átok alá helyezte az embert és az egész világot.

**„egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál”
(Róma 5:12)**

A bűneset megtörténtében hathatósan közreműködött a Sátán is, az Isten ellen fellázadt angyalok fejedelme. Isten tehát a Sátánt is megátkozta, és kilátásba helyezte a majdani végső elpusztítását.

„Akkor ezt mondta az Úristen a kígyónak [Sátán]: Mivel ezt tetted, átkozott légy minden állat és minden mezei vad közt: hasadon jársz, és port egyél egész életedben! Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony közt, a te utódod és az ő utódja közt: ő a fejedet tapossa, te meg a sarkát mardosod.” (1Mózes 3:14-15)

Ebben a két mondatban benne van a Biblia legfőbb üzenete: Isten egy Megváltót fog támasztani az asszony magjából, aki el fogja végül taposni a Sátánt, jöllehet az igyekszik folyamatosan ártani neki (a sarkát mardossa).

A Biblia a továbbiakban Isten eme üdvtervének elbeszélése a történelem folyamatában. Isten nyilvánvalóvá tette, hogy nem vetette el végleg az embert, hanem ő maga fogja megoldani ezt a bűn problémát.

A megromlott emberiséget Isten az özönvíz által elpusztította. Kiválasztott azonban egy Istenfélő embert, Noét, aki által az emberiség újra elszaporodott. Ezáltal megmutatta Isten, hogy nem vetette el teljesen az embert.

Rövidesen egy újabb Istenfélő embert választott, Ábrahámot, akinek kettős ígéretet tett:

**„Nagy néppé teslek, és megáldalak, naggyá teszem nevedet, és áldás lesz. Megáldom a téged áldókat, s megátkozom a téged gyalázókat. Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége.”
(1Mózes 12:2-3)**

Isten tehát Ábrahám utódaiból támasztott magának egy népet, akiket arra rendelt, hogy közvetlenül kijelentse magát nekik, és hogy hordozzák az Ő üzenetét.

Ez a nép volt Izráel, vagyis a zsidók, akik csak nagyon kevésbé tettek eleget Isten akaratának. Isten azonban kijelentette Ábrahámnak már akkor, amikor még egy gyermeke sem volt, hogy a bűnök alóli megváltást hozó férfi őtőle fog származni: „Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége”

Az Ószövetség nagy része tehát arról szól, hogyan lett nép, majd nemzet a zsidóságból. Hogyan hozta ki őket Isten Egyiptomból, hogyan telepedtek le az ígéret földjén, Kánaánban, hogyan kellett Istennek folyamatosan fenyítenie őket engedetlenségük miatt. Isten folyamatosan támasztott közülük prófétákat, akik intették őket a helyes, Istennek tetsző viselkedésre, és egyben újra és újra hirdették az eljövendő Megváltó, a Messiás eljövételét.

Néhány példa erre:

“Ki hitte volna el, amit hallottunk, ki előtt volt nyilvánvaló az ÚR hatalma? Mint vesszőszál, sarjadt ki előttünk, mint gyökér a szikkadt földből. Nem volt neki szép alakja, amiben gyönyörködhattunk volna, sem olyan külseje, amiért kedvelhettük

volna. Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalmak férfia, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődtünk vele. Pedig a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. Mi meg azt gondoltuk, hogy Isten csapása sújtotta és kínoztta. **Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg.** Mindnyájan tévelyegtünk, mint a juhok, mindenki a maga útját járta. De az ÚR őt sújtotta mindnyájunk bűnéért. Amikor kínozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán tűri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját. Fogság és ítélet nélkül hurcolták el, de kortársai közül ki törődött azzal, hogy amikor kiírtják a földön élők közül, népe vétke miatt éri a büntetés?! A bűnösök közt adtak sírt neki, a gazdagok közé jutott halála után, bár nem követett el gonoszságot, és nem beszélt álnokul. Az ÚR akarata volt az, hogy betegség törje össze. **De ha fel is áldozta magát jóvátételül, mégis meglátja utódait, sokáig él. Az ÚR akarata célhoz jut vele.** Lelki gyötrelmeitől megszabadulva látja őket, és megelégedett lesz. **Igaz szolgám sokakat tesz igazzá ismeretével, és ő hordozza bűneiket.** Ezért a nagyok között adok neki részt, a hatalmasokkal együtt részesül zsákmányban, hiszen önként ment a halálba, hagyta, hogy a bűnösök közé sorolják, pedig **sokak vétkét vállalta magára, és közbenjárt a bűnösökért.** (Ézsaiás 53:1-12) (kb. 800 évvel Krisztus előtt)

„De te, Efratának Bethleheme, bár kicsiny vagy a Júda ezrei között: belőled származik nékem, a ki uralkodó az Izráelen; a kinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van.” (Mikeás 5:2, Károli ford.)

Ezek, és még sok más prófécia aztán a názareti Jézus Krisztusban teljesedtek be. Isten elküldte a Fiát, aki asszonytól származott – ahogy Ádámnak megígérte -, aki egyszerre volt teljesen ember, és teljesen Isten, hogy egyszer s mindenkorra rendezze az első emberpár vétke óta folyamatosan fennálló bűn problémát. Jézus tehát, aki teljesen büntelen volt, önmagát adta jóvátételül, hogy aki hisz Ő benne, annak a bűne megbocsátást nyerjen.

„Mert [Isten] azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.” (2Kor. 5:21)

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (János 3:16)

A Biblia fő üzenete tehát végtére az, hogy elmondja, hogyan jött be a világba a bűn, és Isten milyen megoldást kínál erre a problémára. Ez az üzenet az alábbi 4 pontban összegezhető:

1) Az ember helyzete: minden ember bűnös az igaz Isten szemében

„nincsen csak egy igaz is; ... nincs, a ki jót cselekedjék, nincsen csak egy is” (Róma 3:10, 12)

2) A helyzet következménye: Az igazságos Isten jogosan kéri számon a bűnt
A fizetség, amit a bűnökért adni kell, a halál.

„a bűn zsoldja halál” (Róma 6:23a)

3) Isten nem akarja azonban, hogy bárki meghalljon.

„Életemre mondom - így szól az én Uram, az ÚR -, hogy nem kívánom a bűnös ember halálát, hanem azt, hogy a bűnös megtérjen útjáról, és éljen. (Ezékiel 33:11)

Ezért maga vette kezébe a Megoldást

„Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk.” (Róma 5:8)

4) Jézus Krisztus helyettesítő áldozata elégséges jóvátétel volt minden ember bűnéért – a tiédért is -, mely jóvátételben mindenki ingyen, kegyelmi ajándékként részesülhet.

„kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék.” (Efézus 2:8-9)

Mivel ez Ajándék, nem kell érte semmit viszonzásként adni, hiszen Isten szeretetből adta. Egyet azonban tenni kell: kérni és elfogadni!

„Mert minden, a ki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik. (Róma 10:13 Károli ford.)

„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.” (1János 1:9)

„Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.” (Róma 6:23b)

Még rövidebben összefoglalva: minden ember bűnös az eredendő bűn, de a saját vétke miatt is. Az igazság azt kívánja, hogy a bűnösnek fizetnie kell a vétkéért. Senki sem képes az élete során jóvátenni a bűneit, senki sem tökéletes. Isten azonban nem akarja, hogy bárki az örök kárhozatba, a pokolba kerüljön Ezt a dilemmát úgy oldotta fel, hogy Fiát, tehát lényegében önmagát áldozta fel, hogy jóvátegye, kifizesse az ember bűnét! (Az Atya Isten és Jézus egyek. Jézus mondja: “Én és az Atya egy vagyunk.” - János 10:30)

Micsoda áldozat, és micsoda szeretet ez Isten részéről! És milyen szörnyű, hogy az emberiség nagy része ezt semmibe veszi!

Jézus Krisztus tehát mindent elvégzett, amikor szenvedett, meghalt a kereszten és feltámadt harmadnapon. Az üdvösség ingyen van, de mégsem automatikusan jár mindenkinek. Akkor lehet a miénk, ha megvalljuk bűneinket, és kérjük Jézust, hogy legyen a Megváltónk. Aki ezt megteszi, annak attól a pillanattól kezdve örök élete van, nem kell Ítéletre mennie.

A Biblia fő üzenetéhez még hozzátartozik, hogy Jézus vissza fog térni hatalommal, és meg fogja ítélni azokat az embereket a cselekedeteik szerint, akik elutasították az Úr értük (is) hozott áldozatát. Aki nem hagyta, hogy helyette fizessenek, annak magának kell majd

fizetnie. Akik korábban már meghaltak, azok is feltámadnak, és meg kell jelenniük Jézus ítélőszéke előtt. Akinek neve nem található beírva az Élet Könyvébe, az a tűz tavába vettetik, ahol örök időig szenvednie kell!

„És láttam egy nagy fehér trónust és a rajta ülőt: színe előtt eltűnt a föld és az ég, és nem maradt számukra hely. És láttam, hogy a halottak, nagyok és kicsinyek a trónus előtt állnak, és könyvek nyitattak ki. Még egy könyv nyitattott ki, az élet könyve, és a halottak a könyvbe írottak alapján ítéltettek meg cselekedeteik szerint. A tenger kiadta a benne levő halottakat, a Halál és a Pokol is kiadták a náluk levő halottakat, és megítéltetett mindenki cselekedetei szerint. (...) Ha valakit nem találtak beírva az élet könyvébe, azt a tűz tavába vetették.” (Jelenések k. 20:11-15)

Ez tehát a Biblia Fő üzenete. Ezen kívül azonban még ezernyi egyéb dologban is szól hozzánk belőle Isten. Ne feledjük: a világot és az embert Ő alkotta meg. Ő az tehát, aki tudja, hogyan, milyen elvek, módszerek, cselekedetek mentén működhetünk a legmegfelelőbbben. Ami nekünk olykor szigorú és korlátozó parancsként értelmezett utasítás, az is Isten felénk mutatott féltő, óvó szeretetének megnyilvánulása. Ahogyan egy szerető szülő korlátokat állít gyermeke elé annak biztonsága és egészsége érdekében, ugyanúgy jár el Isten is.

Persze az emberek - mint a nyakas gyerekek, akik lázadoznak a szülői szigor ellen-, nem akarják alávetni magukat Isten parancsainak. Büszkeségből, mindent jobban tudni akarásból. Az eredendő bűn hatása ez: olyanok akarunk lenni, mint Isten. Mi akarjuk tudni mi a jó és mi a rossz, nem akarjuk engedni, hogy bárki – pláne egy Istennek nevezett láthatatlan valaki – beleszóljon a döntéseinkbe. Isten azonban végül le fogja törni a kevélyek büszkeségét.

„Mert meg van írva: "Élek én, így szól az Úr, bizony előttem fog meghajolni minden térd, és minden nyelv magasztalni fogja Istent.” (Róma 14:11)

Akit további keresztyén tanítások, és a Biblia egyéb üzenetei érdekelnek, annak javaslom, hogy először is ne várjon tovább a bűnei megvallásával, a megtéréssel! Ehhez nem kell mást tennie, mint imában Jézushoz fordulni, és kérni tőle a bűnbocsánatot és a megváltást a bűnök terhe alól. Ehhez nem kell semminemű más közbenjáró (pap, egyház), „mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus” (1Tim. 2:5).

Utána – de akár még előtte is – keressen egy olyan helyi keresztyén gyülekezetet, ahol a Biblia az alapja a hitnek és a gyakorlatnak. Magyarul, ahol a Biblia – ezáltal Isten – szava a legfőbb tekintély, mely fölé nem rendelnek semmiféle egyházi – tehát emberi – hagyományt. Ezt könnyen le lehet ellenőrizni: néhány alkalom meglátogatása után az ott látottakat és hallottakat össze kell vetni a Bibliával. Ha eltérés mutatkozik, az nem a megfelelő hely a növekedésre. A keresztyén mindig kérheti imában Istent, hogy vezesse el egy megfelelő gyülekezetbe.

És végül: természetesen olvasni kell a Bibliát napi rendszerességgel. Az üzenete csak így fog igazán feltárulni, a tévtanításokat is így lehet kiszűrni.

Mi a Biblia üzenete?

Talán legjobban azzal lehetne elmondani, amit Keresztelő János hirdetett a pusztában:

“Térjete meg, mert elközelített a mennyek országa!” (Máté 3:2)

Honnan származik az egyes emberek lelke?

Az első részben már bebizonyítottuk, hogy az ember kettős természetű (dichotómia), tehát van anyagi és anyagtalan, lelki összetevője. Ez nem jelenti azt, hogy a test a lélek börtöne volna, ahogy Platón és pl. az indiai vallások (hinduizmus, buddhizmus stb.) tanítják. A földi létben a Biblia szerint az emberi test és lélek nem választhatók el élesen egymástól, tehát nem két különálló rész, hanem oldalai, aspektusai az egésznek. Ez az elválasztódás csak a halál pillanatában következik be, amikor a halhatatlan lélek különválik a testtől, amely viszont „visszatér a földbe”.

Egy jó analógiát láthattunk erre, amikor az *információról* beszéltünk. A Bánk Bán megfelel minden kritériumnak, tehát kétség kívül információnak nevezhető. Azonban önmagában nem létezhet, hanem kell valamiféle hordozónak lenni, amelyen keresztül megnyilvánul. Ez lehet egy könyv vagy digitális adathordozó, élő szó, színdarab, bármi, megjeleníti, megfoghatóvá teszi. Az információ és az azt hordozó matéria kölcsönösen egymásra utalt, egymással fel nem cserélhető dolgok. Az információ nem anyag, és az anyag önmagában nem információ.

Az emberi test tehát lélek nélkül nem létezhet, és ugyanúgy, a földi világban a lélek rá van utalva a testre. Azon keresztül van kapcsolata a világgal, általa tesz szert benyomásokra, rajta keresztül tanul, fejlődik, és általa nyilvánul meg a külvilág számára.

A lélek végső soron Istentől származik, ez világos. De vajon mikor hozza-hozta létre Isten az egyes emberek lelkét? Többféle elképzelés létezik.

(1) Előzetes teremtés elmélete

E nézet szerint Isten már előzetesen megteremtette az összes valaha élt és ezután megszületendő ember lelkét. A hinduizmus és más indiai vallások szerint ezek a lelkek folyamatos újjászületésen (reinkarnáció) mennek keresztül. Később egy kérdésben megvizsgáljuk, hogy ez a nézet teljesen ellentétes a Biblia egészével.

Ha eltekintünk a reinkarnációtól, akkor is teljesen ellentétes a Bibliával az az elképzelés, hogy Isten valahol alvó vagy bármiféle egyéb állapotban tartaná a már megteremtett emberi lelkeket.

(2) Teremtés (kreacionista) elmélet

Ezen elképzelés szerint Isten a fogantatás pillanatában teremti meg az emberi lelket, és helyezi bele a földi testébe. A neve ellenére mégsem támogatható ez a nézet sem, mert két erős ellenvetés támad vele szemben a Bibliából.

Az első, hogy Isten az 1Móz. 2:1-3 szerint a hetedik napon megnyugodott minden teremtet munkájából. Hat nap alatt létrehozott mindent, azóta „hatalma szavával fentartja a mindenséget” (Zsid. 1:3 K), de újat már nem teremt.

A másik az *eredendő bűn* kérdése. Ahogy Róma 5:12 is írja, az első emberpár vétke minden emberre áterjedt, öröklődés által. Ha a lelket Isten teremtené meg a fogantatás pillanatában, akkor Ő csak tökéleteset alkothatna. Isten nem alkothat bűnös természettel rendelkező lelket, mert ez ellenkezne az Ő természetével. Az pedig világos, hogy a bűnt nem az ember anyagi, fizikai teste hordozza, hanem a lelki-szellemi része. Nem a testnek van

szüksége újjászületésre János evangéliuma 3. része szerint, hanem a léleknek. Nem is az ember, hanem Isten végzi az újjászületés aktusát.

(3) A lélek természetes átörökítése

A *traducianizmus*nak is nevezett elmélet szerint a lélek a testtel együtt természetes átöröklés útján jön létre a nemzedékváltások során. Ahogyan tehát a testi születésre is egy automatizmust alkotott Isten, úgy a lelkek létrejötte – születése – is egy hasonló automatizmus alapján történik a láthatatlan világban, melyek összekapcsolódnak a földi lét idejére. A léleknek a földi testet használva van lehetősége felkészülni az örökkévalóságra.

A Biblia alapján ez utóbbi felfogás támogatható a legnagyobb valószínűséggel, de teljes bizonyosságot róla majd csak földi pályafutásunk lezárultával nyerhetünk.

Jézus mondta magáról, hogy Isten fia?- Válasz egy muszlin felebarátunknak Jézusról

Új kérdés

Az Iszlámról, magáról nem szeretnék véleményt formálni. Az esetleges pontatlan információimmal még véletlenül megsértenék valakit. Inkább beszélek a keresztyénségről, melyet ismerek, melyben hiszek.

„Jézus mondta magáról, hogy Isten fia?”
Igen, mondta. De ne szaladjunk ennyire előre.

Először is néhány dolog, ami muszlin berkekben talán nem teljesen világos a Bibliával kapcsolatban.

Ilyen például az *evangélium* kérdése. Ez egyrészt jelent egy műfajt, ami Jézus földi szolgálatának leírását jelenti. Egy evangéliumi történet van, négy szerző nézőpontjából rögzítve. Hasonlóan, ahogy a II. Világháború egy eseménysor volt, de sok könyvet lehet írni róla, különféle szemtanúk szemszögéből. (Nyilvánvalóan mást írna le egy német katona, mint egy amerikai tábornok. De ez nem jelenti azt, hogy mindkettőnek ne lehetne igaza.) Az evangéliumi feljegyzések közül 4 hiteles (isteni ihletettséggel). A későbbi századok során készültek más evangéliumok is (Júdás, Tamás stb. nevűek), ezek azonban hamisak.

Másrészt az evangélium szó jelentése, és tartalmi üzenete is ez: **örömhír**.

Azt fejezi ki, hogy Isten egyszerre kegyelmes és igazságos, és maga gondoskodott a mi megmentésünkről, úgymond „saját kezűleg”. (A valóságban természetesen istennek nincs „keze”).

Az Iszlám szerint a Korán a mennyből szállt le, ezért tökéletes. Gondolom, ezzel egyetértesz.

A keresztyénség szerint viszont Jézus az, aki a mennyből szállt le, és ezért tökéletes.

Ha már össze kell valamit hasonlítani, akkor nem a Koránt és Bibliát kell, hanem a Koránt és Jézust.

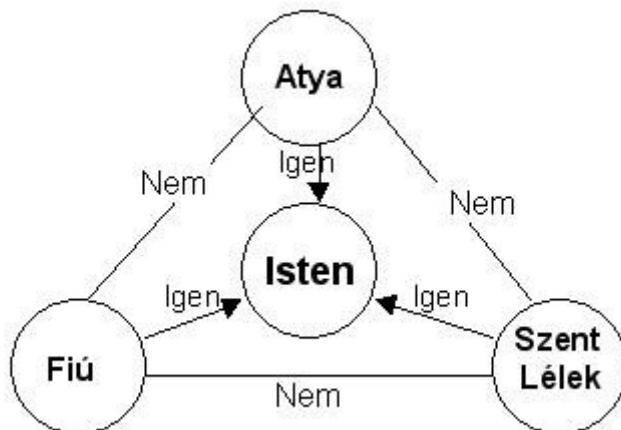
A keresztyén hitben a Biblia (ami egy egységes könyv, több szerzővel, tehát nem Bibliák) nem egy-az-egyben származik Istentől, hanem emberi közvetítéssel származik Tőle. Isten felhasznált embereket az üzenete közvetítésére, közben pedig megengedte, hogy az adott szerző személyisége is érvényesüljön. Ettől azonban még az üzenet igaz.

Jézusról az Iszlámban sok félreértés található.

A muszlinok azt mondják, hogy Istennek nem lehet fia, mert ez istenkáromlás. Igazuk is van. Amikor arra gondolnak, hogy Istennek egy férfi-nő nemi kapcsolat lévén gyermeke születik, az valóban istenkáromlás. A keresztyénség azonban NEM ezt állítja!

Amikor mi Jézusról beszélünk, akkor arra gondolunk, hogy **Ő nem teremtmény, hanem Isten**. Egy Isten van, aki azonban nem egy, hanem három személy.

Az alábbi ábra szemlélteti ezt:

Az Atya, a Fiú, a Szent Lélek nem egyenlők egymással, de mindhárman részei az egy Istennek. Isten felette áll minden teremtménynek. Lehetetlen talán azt elfogadni, hogy neki ne egy személye legyen, mint egy teremtménynek, hanem három? Jézus is ugyanannyira Isten, mint az Atya, és a Szent Lélek is ugyanannyira Isten, mint az Atya. **Ők mégsem három külön Isten, hanem csak egy.** Lehet, hogy ezt nehéz megérteni, de valóság nem azon áll vagy bukik, hogy mi, emberek képesek vagyunk-e felfogni, hanem az áll önmagában. Ha Isten három személy, és Ő ezt ki is nyilatkoztatja magáról, akkor mi nem tehetünk mást, mint elfogadjuk ezt. Jézus (aki a mennyből szállt alá, ezért tökéletes) pedig pontosan ezt nyilatkoztatja ki.

Isten három személyére bizonyos mértékig maga a világ is enged következtetni. Ha Isten csak egy, és nincs benne sokféleség, akkor hogyan hozhatta létre a sokszínű világot? Ha azonban egység és sokféleség is van benne, akkor máris lehet az egységes rendű, de mégis sokféle világ alkotója. Senkitől sem eredhet ugyanis olyasmi, amivel ő maga nem rendelkezik. Ahogy a három alapszínből az összes többi kikeverhető, úgy háromszemélyű Istentől is eredhet a sokszínű világ.

Jézus tehát nem pusztán ember, nem is angyal, hanem egyszerre ember és Isten. Ő már létezett öröktől fogva (nem az Atya hozta létre!), mielőtt test szerint Máriától megszületett volna.

János evangéliuma első három verse elmagyarázza ezt:

„Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige. Ő kezdetben az Istennél volt. Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött. (János 1:1-3)

Mivel „Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.” (János 1:14), **ezért tehát Jézus = Ige, és Jézus = Isten.**

FONTOS, hogy Jézus nem nemi aktus következtében született test szerint, hanem a Szent Lélek ereje által! „Mária megkérdezte az angyalt: "Hogyan lehetséges ez, mikor én férfit nem ismerek?" Az angyal így válaszolt neki: "A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékozik be téged, ezért a születendőt is Szentnek nevezik majd, Isten Fiának. „(Lukács 1:34-35)

Jézusról, a Messiásról már a próféták is azt mondták, hogy Ő Isten. Ezt mondja róla Ézsaiás próféta: „*Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán lesz, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének! Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége a Dávid trónján és királysága felett, hogy fölemelje és megerősítse azt jogosság és igazság által mostantól mindörökké. A seregek Urának buzgó szerelme művelendi ezt!* (Ézsaiás 9:6-7 Károli ford.)

Jézus ezt mondta önmagáról:

„Én és az Atya egy vagyunk” (János 10.30)

Az „egy vagyunk” utal az egységre (egy) és a különbözősége (vagyunk) többes szám első személyben.

Jézust a zsidó főpapok azért végeztették ki, mert világosan értették, hogy Istennek vallotta magát. Ha ez egy félreértés lett volna, akkor Jézus ezt tisztázhatta volna, pl: „Nem, félreértettétek, én nem isten vagyok, hanem isten egy prófétája”. Ebben az esetben nem kellett volna meghalnia.

Tehát a kérdésedre a válasz: Igen, Jézus azt mondta magáról, hogy Ő Isten.

„A főpap ekkor azt mondta neki: "Az élő Istenre kényszerítelek, mondd meg nekünk, vajon te vagy-e a Krisztus, az Isten Fia!" Jézus ekkor így felelt: "**Te mondtad.** Sőt azt mondom nektek: mostantól fogva meglátjátok az Emberfiát, amint a Hatalmas jobbán ül, és eljön az ég felhőin." A főpap erre megszaggatta ruháját, és így szólt: "Istent káromolta. Mi szükségünk van még tanúkra? Íme, most hallottátok az istenkáromlást." (Máté 26:63-65)

Tudom, hogy az Iszlám Jézust egy igaz prófétának tartja. Ha azonban a fenti mondatára tekintünk, akkor vagy nem volt igaz próféta, hiszen hazudott, amikor magát Istennek tartotta, vagy valóban Ő Isten. **Az „igaz próféta” elmélet mindenesetre semmiképpen sem tartható fenn.**

Jézus Istensége a **bűnbocsánat** miatt fontos. A Bibliában úgy tanítja Isten, hogy minden ember bűnös. Mivel Isten egyszerre kegyelmes és igazságos, a bűnt nem hagyhatja büntetés nélkül, de nem is akar mindenkit megbüntetni. Ha Isten csak úgy elnézné a bűnt, mert Ő megbocsátó, akkor az igazságossága csorbulna. Még mi emberek is úgy gondolkodunk, hogy aki elkövetett valami bűnt, azt meg kell büntetni. Mit szólnál hozzá, ha egy gyilkosnak, aki mondjuk megölte az egyik rokonodat, azt mondaná a bíró: „Én most kegyelmes vagyok, és megbocsátok. Elmehet.” Ugye meghökkennél? Isten sem bocsáthatja meg tehát – ha valóban igazságos – csak úgy a bűnöket. Az bizonyára ismert, hogy Jézus a mi bűneinkért halt meg. A keresztre feszítése és feltámadása történelmileg bizonyított. Az is világos, hogy Isten elleni bűnt csak Isten bocsáthat meg. Jézusnak azért, hogy megbocsáthasson bűnöket, Istennek kell lennie.

Ha azonban csak egy angyal volna, mint azt a Jehova Tanúi állítják, vagy csak ember, akkor Isten nem volna igazságos, mivel valaki másra tolná rá az emberek bűneinek büntetését. Ha azonban Jézus maga az Isten, akkor igaz az, hogy nem mást büntetett meg, hanem maga vállalta a bűnök elhordozását. Így érthető meg a János ev. 3:16 szerinti szeretet:

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (János 3:16)

Isten nem valaki mást, hanem önmagát áldozta fel azért, hogy mi (akár te is) élhessünk.

Jézus az, „aki önmagát adta bűneinkért, hogy kiszabadítson minket a jelenlegi gonosz világból” (Galata 1:4)

Miért kellett Jézusnak a kereszten meghalnia?

Isten azért öltött testet Jézusban, hogy meghalhasson test szerint. Isten – aki Lélek - természetesen nem halhat meg.

Jézusnak azért kellett meghalnia, hogy helyettesítő áldozat lehessen az emberiség bűneiért. Az Ószövetség korában (az ókori Izraelben) állatokat kellett áldozni, melyek vére által lehetett bűnbocsánatot kapni. Isten ezzel azt akarta megtanítani, hogy a **bűnöket csak vérrel lehet lemosni**. A bakok, bikák, bárányok vére azonban csak az adott konkrét bűnökre volt elegendő áldozat, ezért mindig újra kellett áldozni őket. **Jézus vére azonban egyszer s mindenkorra elegendő áldozat a világ bűneiért.**

Mi ez a bűn?

Az eredendő bűn az, hogy az ember elveszítette a kapcsolatot Istennel, az Éden-kerti bűneset miatt. Jézus Krisztus által ez a kapcsolat kerül helyreállításra. Isten kiismerhetetlen, Jézus Krisztus által azonban mégis egy bizonyos mértékig megismerhető. Aki hisz Jézus Krisztusban (abban, amit Ő a világért, és konkrétan őerte tett), annak személyes kapcsolata lehet Istennel. A feleségemet is megismerhetem, de teljesen soha ki nem ismerhetem. Így van ez Istennel való személyes kapcsolatunk esetében is, amit a keresztyénség tanít.

Az az állítás, hogy Ádám és Éva bűne mindenkire elhatott úgy példázható, hogy egy gyermek sem dönthet a felől, hogy melyik ország állampolgáraként jön a világra. Mi emberek mindnyájan a "bűn országa" állampolgáraiként születünk meg. Ez nem egy fertőzés, ami apáról fiúra terjed, hanem egy **állapot**, melybe beleszülettünk.

E bűnprobléma megoldásáért kellett tehát Jézusnak vállalnia a kereszthalált, mely problémára semmilyen más megoldás nem képzelhető el.

Jézus, mint Isten, megtehetette volna, hogy elkerülje a kereszthalált? Igen, természetesen megtehetette volna. De éppen azért jött el a világba, hogy testben meghalhasson, és önnön erejéből feltámadhasson.

*„Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt. **Senki sem veszi azt el én tőlem, hanem én teszem le azt én magamtól. Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt. Ezt a parancsolatot vettem az én Atyámtól.** (János 10:17-18)*

Tudom, hogy helytelen a muszlinokat „mohamedánoknak” hívni, mert ők nem Mohamedben hisznek, hanem Allahban.

A keresztyéneket viszont azért hívják keresztyéneknek (krisztusiaknak), mert ők Jézus Krisztusban hisznek, aki teljesen Isten.

A keresztyén hit lényege tehát az, hogy **hiszünk Jézus Krisztusban, aki egyszerre ember és egyszerre Isten lévén, az ígéretnek megfelelően, amit Isten régtől fogva megígért a prófétái által, eljött a világba, hogy megváltsa az emberiséget a bűn terhe alól.** Jézus meghalt és harmadnapon feltámadt az egész emberiség (minden nép, minden nemzet, minden vallás tagjainak) bűneiért, de megtartásában csak azok részesülnek, akik elhiszik ezt. Aki keresztyén, annak a menny nem a földi cselekedeteinek jutalma, hanem ingyen kegyelmi ajándék az Istentől.

„Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; Nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék.” (Efézus 2:8-9).

Mindez nem jelenti azt, hogy a keresztyéneknek nem kell betartani Jézus parancsolatait, és bármi vétet szabadon elkövethetnek. A hívőt Isten a fiává fogadta, ezért úgy is bánik vele, mint gyermekével. Ha vétkezik, megfenyíti. **„mert akit szeret az Úr, azt megfenyíti, és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad.”** (Zsidók 12:6)

A fenyítés azonban nem jelenti az üdvösség elvesztését, mert az a megtéréssel egyszer s mindenkorra biztosított. Ebből az is következik, hogy minden hívőnek az élete során egyszer meg kell hozni a személyes döntést, melyben felismeri bűnös voltát, és kérni kell Jézus Krisztust, hogy legyen a személyes Megváltója, bűneinek bocsánatára. Aki ezt nem teszi meg, az nem keresztyén valójában. A keresztyénségbe nem lehet beleszületni (nem örökölhető), egyházi szertartások által (pl. keresztelő) sem lehet megszerezni. Csak személyes hit által elérhető. **„Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni”** (Zsidók 11:6)

És bizony, ki kell mondani, hogy Jézus **kizárólagosságot** hirdetett:

Jézus így válaszolt: "Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam. (János 14:6)

Tudom, hogy ez az üzenet megütközést válthat ki más vallások követőiből, de ha **csak egy Isten létezik** (és az igazság ez), és neki **ez az üzenete**, akkor **ember mit szólhat ez ellen?**

Aki valóban, őszintén keresi Istent, és valóban követni akarja őt, nem pedig egy vallást, az bizonyára elgondolkozik, vagy ami még jobb, *imádkozik* azért, hogy Isten mutassa meg neki személyesen az akaratát. Úgy legyen!

Remélem, tudtam segíteni!

HARMADIK RÉSZ – Válaszok a beküldött kérdésekre

? *Miért vannak azok a betegségek, amiket nem lehet meggyógyítani, amik nagyon sok szenvedést hoznak és hosszasan tartják szenvedésben az embereket? Miért születnek emberek valamiféle testi rendellenességgel!!!?*
(N. Zsolt, P. Gábor)

Nagyon gyakran feltett, és nagyon jogos kérdés. Ha Isten szereti a teremtményeit, miért engedi meg a szenvedést?

Először beszéljünk arról, *hogya Isten nincs*, akkor a betegségek igen hasznosak: az életrevalóbbak, ellenállóbb élőlények élnek túl, a gyengék elpusztulnak. A „természetes kiválasztódás” számára a betegségek kiváló eszközei a jobbak fennmaradásának. A darwinizmus szerint az ember is csak egy fejlett állat, így rá is ugyanaz vonatkozik: minél többet szenved, a tökéletesebbeknek annál több esélyük van kiválasztódásra és továbbfejlődésre. A testi rendellenességek pedig még inkább szükségesek, hiszen minden mutáció tulajdonképpen „rendellenesség” az eredeti formához képest. Majd a „szelekció” aztán eldönti, hogy ez a rendellenesség hasznos-e vagy sem a faj továbbfejlődése számára. Az egyed sorsa, szenvedése teljességgel érdektelen.

Ha viszont van Isten – és mi tudjuk, hogy van -, akkor miért engedi, vagy miért okozza a szenvedést?

Tudni kell elsősorban azt, hogy Isten eredetileg mindent igen jónak, szenvedés, betegség, halál nélkülinek alkotott.

„És látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó,, (1Mózes 1:31)

A betegség, fájdalom, halál csak az evolúciós elmélet szerint jó. Tehát ha igaz, amit a Biblia mond – márpedig az -, akkor utóbb kellett valaminek történnie, ami ezt az igen jót megrontotta. Ez pedig az ember engedetlensége volt, miáltal bejött a világba a bűn, és általa a betegségek és a halál.

„Ahogyan tehát egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy minden emberre áterjedt a halál azáltal, hogy mindenki vétkezett.” (Róma 5:12)

Az édenkerti bűneset miatt Isten átok alá helyezte az embert, és az egész világot.

„A teremtett világ ugyanis a hiábavalóságnak vettetett alá, nem önszántából, hanem az által, aki alávetette, mégpedig azzal a reménységgel, hogy a teremtett világ maga is meg fog szabadulni a romlandóság szolgaságából Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára. Hiszen tudjuk, hogy az egész teremtett világ együtt sóhajtozik és együtt vajúdik mind ez ideig.” (Róma 8:20-22)

Isten – bár mindentudásánál fogva tudta, hogy mi fog történni -, mégsem azzal a céllal teremtette a világot, hogy abban szenvedések, betegségek, és halál legyen. Figyelmeztette az embert, hogy mi fog történni, ha eszik a tiltott fa gyümölcséből:

„Ezt parancsolta az Úristen az embernek: A kert minden fájáról szabadon ehetsz, de a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz, mert ha eszel róla, meg kell halnod.” (1Mózes 2:16-17)

Sokan kérdezik, hogy miért volt szükség erre a fára az Éden kertjében? **A választás lehetősége miatt!** Isten mindig meghagyja a szabad döntés lehetőségét az embernek, azzal a figyelmeztetéssel, hogy döntéséért viszont viselnie kell a következményeket.

Így van ez ma is: Isten világosan kijelentette, hogy csak Jézus Krisztuson át lehet az örök életben része az embernek, és mindenkinek személyesen kell döntenie.

Jézus így válaszolt: „Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam.” (János ev. 14:6)

„Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta.” (János ev. 3:36)

A betegségek, a szenvedés, a testi rendellenességek és minden rossz a világban az eredendő bűn miatt van jelen. A keresztyének számára jó hír, hogy Isten nem enged meg nagyobb szenvedést, mint amit elviselhetnénk. Ha szenvednünk kell, akkor erőt is ad annak elviseléséhez.

Testi fogyatékkal több ok miatt születhetnek meg gyermekek. Ugye hallottunk már mindnyájan dohányzó, alkoholt fogyasztó, drogozó vagy más egészségtelen életmódot folytató kismamákról. A csernobili reaktor robbanás, a kísérleti atomrobbantások, és más, környezetkárosító tevékenységek hatása miatt fogyatékosan született gyermekek miatt is Istent okoljuk? John C. Maxwell egyik könyvében található egy karikatúra, ahol két ember beszélget. (Egy kissé megváltoztattam a párbeszédet.) Azt kérdezi az egyik a másiktól:

- Néha megkérdezném Istent, hogy miért okoz ennyi szenvedést a világban.
- És, miért nem kérdezed meg?
- Mert attól félek, hogy Ő is megkérdezné ugyanezt tőlem.

Néha felmerül az a gondolat, hogy Ádám és Éva vétke miatt miért kell a mai embereknek szenvedniük. Biztos az, hogy a mai ember nem követ el semmi bűnt? Tud ilyet valaki önmagával őszinteségből maradva állítani? Isten felnőttként bánik velünk. Hagyja, hogy önállóan döntsünk, de nem avatkozik be akkor sem, ha döntéseinknek ránk nézve káros következményei vannak.

A világ az édenkerti bűneset miatt fokozatos romlásban van. Régen még testvérek is házasodhattak, mára azonban annyi a hibás gén az emberben, hogy ez veszélyessé vált az utódokra nézve. A hanyatlás megállíthatatlan, a Föld emberiség általi megjobbításának képzete leányálom. Minden tapasztalat ennek az ellenkezőjét mutatja. Az emberiségnek különféle zöld mozgalmakba tömörülés helyett az Istenhez való megtérést kellene választania. Globálisan persze ez nem fog megtörténni. Az egyén – akár te, aki ezt olvasod – azonban dönthet úgy, hogy Jézus Krisztust választja. Isten a világot maga fogja helyreállítani, pontosabban újjáteremteni. Abban az új világban aztán nem lesznek majd testi rendellenességek, betegségek, sem fájdalom, sem szomorúság, sem halál. A kérdés az, hogy **te** ott leszel-e?

Miért van az, hogy rengeteg jó emberre szakad olyan teher, ami az összes idejét, energiáját leköti, pedig volna sok olyan ember, aki megérdemelné, hogy tanuljon az életből?

Van egy teljes könyv a Bibliában, melynek az a témája, hogy *miért szenved az igaz? Jó* könyvéről van szó. Az embereknek általában nem okoz gondot annak megértése, hogy a gonosz emberek miért szenvednek, de azt már nem értik, és nem tudják elfogadni, hogy miért szenvednek azok, akik szeretik és szolgálják Istent. (A „jó ember” fogalmára rövidesen rátérek majd.) A könyv nem ad intellektuálisan megérthető választ a problémára. Mégis nagyon javaslom a Jó könyve elolvasását annak, akit ez a kérdés foglalkoztat. Ad ugyanis viszont **lelki megoldást: Isten szuverén és nekünk egyszerűen bízunk kell Őbenne, még földi szenvedéseink ellenére is.**

Tisztázzuk tehát a „jó ember” fogalmát.

A Biblia ezt mondja:

„Nincsen igaz ember egy sem”, „mindenki vétkezett” (Róma 3:10, 23)

„Bizony nincs olyan igaz ember a földön, aki csak jót cselekedne, és nem vétkezne.” (Prédikátor 7:20)

Isten egyértelműen kijelenti, hogy nincs egyetlen büntelen ember sem. Nyilván vannak súlyosabb és kevésbé súlyos bűnök (emberi mérték szerint), de Isten szemében nincs egyetlen önerejéből igaz, jó ember sem. Az emberiség alapvetően két részre osztható: azokra, akik felismerték bűnösségüket, és kérték Jézus Krisztust, hogy bocsássa meg azt nekik, és legyen a személyes Megváltójuk, aki önnön halálával és feltámadásával helyettük bűnhődött, és fizetett a bűneikért. A másik kategória, akik még nem kérték ezt, ezért még mindig bűneikben vannak. Ha így halnak meg, akkor meg kell jelenniük Isten ítélőszéke előtt, és büntetésük az örök kárhozat lesz: a tűznek távába vettetnek.

Ha ezt tisztáztuk, beszélhetünk arról, miért kell „jó” embereknek is szenvedniük. Első kérdés, hogy az a bizonyos „jó” ember melyik kategóriába tartozik? Ha a másodikba, akkor lehet, hogy a saját, esetleg mások szemében „jó”, **de nem Isten előtt!** Az első lépés, amit tennie kell az, hogy rendezze a közte és Isten között fennálló bűn problémát. Mivel önerejéből senki sem képes erre, Isten maga oldotta meg ezt a dolgot: elküldte a Fiút, Jézus Krisztust a világba, hogy ő szenvedjen, és haljon meg a mi, emberek bűneiért. A bünt csak kiontott vérral lehet lemosni. Erre mutatott rá az Ószövetségben a zsidó népnek adott állatáldozati törvény. Míg azonban a bakok vére csak részleges, időleges engesztelést szerzett, a szeplőtelen Bárány, Jézus Krisztus kereszten kiontott vére végleges, teljes kiengesztelést jelent az Atya szemében. Jézus Krisztus tehát elvégezte a kiengesztelést 2000 éve a golgotai kereszten. Ehhez mi már semmit hozzá tenni nem tudunk. Aki mégis a saját „jóságára”, igaz voltára esküszik, az lényegében megtagadja, „lábbal tapodja” (Zsid. 10:29), Jézus őérte végzett áldozatát. Ha valaki a saját cselekedetei által ki tudná érdemelni az Isten előtti tökéletes büntelenség állapotát, akkor miért kellett volna Jézusnak kereszthalált szenvednie?

Van azonban olyan, hogy hívő embereknek is úgy tűnik, hogy szenvedniük kell. Három klasszikus példát hadd idézzek fel.

1. Az első Pál apostol esete. Ő a keresztyén hit nagy harcosa és terjesztője volt. Azt gondolnánk, hogy Isten különlegesen oltalmazta őt ebben a munkájában. Ehelyett azonban mit látunk:

Ezért tehát, hogy el ne bizakodjam, tövis adatott a testembe: a Sátán angyala, hogy gyötörjön, hogy el ne bizakodjam. Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék az el tőlem. De ő ezt mondta nekem: "Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz." Legszívesebben tehát az erőtlenségeimmel dicsekszem, hogy a Krisztus ereje lakozzék bennem. (2Kor. 12:7-9)

2. Dávid királynak, akit Isten többször is tökéletesnek nevezett, hosszú megpróbáltatásokon kellett keresztülmennie, mielőtt elnyerte a királyságot.
3. A legklasszikusabb példa azt hiszem az istenfélő Jób története.

*Élt Úc földjén egy Jób nevű ember, aki **feddhetetlen és becsületes ember volt**, félté az Istent, és került a rosszat. (Jób 1:1)*

Isten aztán megengedte a Sátánnak, hogy elvegye mindenét, megpróbálva Jóbot, vajon valóban féli-e az Istent próbák között is. Jób nem tudta, miért kell neki ezeken a nyomorúságokon átmennie.

Itt van annak a kulcsa, miért kell időnként hívó, Istenben bízó embereknek is nehézségeket elszenvedniük:

*„**mert akit szeret az Úr, azt megfenyíti, és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad.**” Szenvedjétek el a fenyítést, hiszen úgy bánt veletek az Isten, mint fiaival. Hát milyen fiú az, akit nem fenyít az apja? Ha pedig fenyítés nélkül maradtok, amelyben mindenki részesül, fattyak vagytok, nem pedig fiak. „ (Zsidók 12:6-8)*

Nehézségeim vannak? Próbákra kell átmennem? **Dicsőség érte az Úrnak!**

Ezekből is láthatom, hogy velem van az Úr, törődik a növekedésemmel. A gondtalan, minden kihívástól mentes életben könnyen elbízta magát az ember, és megelégedik Istennel. Akinek minden sikerül, az könnyen azt képzelheti: „a saját erőmnek, tehetségemnek köszönhetem jólétemet”, ezáltal megelégedve arról, hogy semmink sincs, amit ne Istentől kaptunk volna! Elfelejt hálát adni az áldásokért.

A próbákban azonban Isten segítségét kérhetjük. Ha azután megsegít minket, az erősíti hitünket. Márpedig az ilyen módon megerősített hit szilárdabb a pusztán ismereten alapuló hitnél vagy vallásosságnál. Ezt semmiféle külső érvelés nem tudja megengatni.

*„**Emberi erőt meghaladó kísértés még nem ért titeket. Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtlenség felül kísérteni; sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is, hogy el bírjátok azt viselni.**” (1Kor. 10:13)*

Miért szakadt tehát például Pálra olyan teher, amely hátráltatta őt az Istenért végzett munkájában, holott volt még sok ember, akit tanítania kellett volna? Azért, amit Isten mondott: „**az én erőm erőtlenség által ér célhoz**”!

 De miért nem állítja meg Isten a rosszat?

Kiegészítés az előző két kérdéshez.

„Ha a szöveg szerint Isten hagyja, hogy saját akarata szerint döntsünk, akkor tulajdonképpen nem figyel arra sem, hogy tönkre tesszük a saját életünket, másokét, és azt a munkát, amit Ő alkotott. Ez nem tűnik megfontolt cselekvéssornak... Még akkor sem, ha utána elvileg, de nem bizonyítottan újra alkotja majd az egészet, már jól, valamikor, vagy mégsem... Miért nem lehet ezt a cselekvéssort most megállítani és jóra fordítani? Nincsen ehhez hatalma? Miért nem lépett közbe már akkor, mikor látta, rossz irányba kezdtünk haladni? Egy kicsit számomra furcsa olyanra visszavezetni a problémák eredőjét, amiben nem tud már senki sem bizonyítékot találni, sem változtatni (Ádám és Éva). Ha okolni akarna az ember bárkit is, elgondolkodtató, hogy nem lehetne ezt arra visszavezetni, hogy az, akinek hatalma és lehetősége lett volna azokat a fejlődéseket, változásokat még csírájában elfojtani, amik rosszak, ezt nem tette meg? Miért nem? Az ereje, a tudása, az energiája nem volt megfelelő, vagy csak egyszerűen nem akarta ezt megtenni? Akkor viszont nem tanított ezzel, hanem rombolt, még ha jó szándékkal tette is ezt, akkor is. Ahogy szokták mondani, „A pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezve”. ” N. Zsolt megjegyzése

Tekintsük át még egyszer a **bűn kérdését**, mert úgy látom, nagyon sok embernek van ezzel problémája. Ami nem is csoda, hiszen napjainkban a „minden ember eredendően jó, csak a környezete (család, iskola, a társadalom) rontja el” felfogás honol. A megoldás a világ szerint tehát ennek az „elromlásnak” a kijávítása különféle módokon. Döntően persze a pszichológia, pszichiátria segítségével⁵⁰.

A keresztyén tanítás ennek az ellenkezőjét mondja. Az ember tehát eredendően bűnös természetű, és a társadalmi hatások, az erkölcsi normák hatására képes ugyan kordában tartani ezt a bűnre irányuló természetét, *de nem tökéletesen*. Van aki jobban, van, aki kevésbé. *Ez utóbbiban* van szerepe a környezetnek, sok mindennek. A megoldás azonban *elsősorban* nem a „társadalmi nevelés” feladata, hanem Isten maga végezte el. A nevelés (szülői, intézményi stb.) tehet azért, hogy az emberek „kvázi” jobbak, erkölcsösebbek, a társadalom számára hasznosabbá váljanak, de a teljes, tökéletes megjavítást csak Isten teheti el.

Az eredendő bűn

Nézzük meg röviden, mi is az az *eredendő bűn*, ami a problémát okozza.

Gyakran megesik, hogy hibás döntéseinknek több nemzedékre kiható következménye van. Gondoljunk csak a szülők által felvett hitelekre, melyeket még a gyermekeknek is fizetniük kell. A szülők egészségtelen életmódja kihatással van születendő gyermekeik egészségére. És még sorolhatnánk. Ezért nincs azon mit csodálkozni, hogy Ádám és Éva vétke úgyszintén kihatott több nemzedékre, szó szerint *minden* utánuk jövő nemzedékre.

Ádám és Éva vétkeztek. Isten tehát az előre megígért büntetéssel sújtotta őket: meg kellett halniuk. A lelki halál azonnal bekövetkezett: elvesztették az addig fennálló tökéletes közösséget Istennel. A Biblia több helyen, különösen az Újszövetségben *halottaknak* nevezi

⁵⁰ A pszichológia, pszichiátria és egyéb rokon tudományok nem feltétlenül károsak, amennyiben helyes a motivációjuk, és céljuk nem az ember „megjobbítása”. A pszichológia alapjában az ember lelki működését vizsgáló tudományág. Az ebben szerzett ismereteket fel lehet használni jól és rosszul is. Nem kell tehát feladni a szakmáját egy lélekgyógyásznak azért, ha megtér. Vannak keresztyén pszichológusok is, akik tudásukat Isten szolgálatába állítva segítenek az embereken.

a testileg ugyan élő embereket, de akiknek nincs valódi hiten, *megtéren* alapuló kapcsolatuk Istennel. (Ld. pl.: „Jézus pedig monda néki: Kövess engem, és *hagyd, hogy a halottak temessék el az ő halottaikat*”. Máté 8:22). Később pedig természetesen Ádám, Éva és azóta minden ember testileg is meghal. A bűnnek tehát következménye van: a világban jelen levő minden destruktív, romboló folyamat, és végül a halál. Isten egyelőre nem lép közbe - vagy legalábbis nem úgy, ahogyan sokan gondolják, hogy közbe kellene lépnie -, hogy megállítsa ezt. Isten már mindjárt a bűneset után (1 Mózes 3:14-15) megígéri, hogy Ő maga fog a bűn problémával leszámolni, ugyanis az asszony utódaiból fog támasztani valakit, aki majd a „*kígyó fejére tapos*”. Ez a személy Jézus Krisztus, akit azért küldött az Atya, hogy leszámoljon a bűnnel, és Ő ezt meg is tette.

Amikor egy gyermek megszületik, öröklí a szülei állampolgárságát. Semelyik gyermek sem tudja megválasztani, hogy melyik állam polgáraként születik meg. Ádám és Éva Isten országának állampolgárai voltak, de elveszítették azt, saját rossz döntésük miatt. Helyette a bűn országának lettek az állampolgárai. Így az ő gyermekeik - mi is - a bűn országának polgáraiként születünk meg. Sokan örülnének neki, ha egy gazdagabb országba születtek volna. Kevesen szeretnék azonban például etiópnek születni. Ezen azonban senki sem változtathat. Az első emberpár által a bűn bejött a világba, és így az sajnos miránk is kihat. **Tévedés azonban azt gondolni, hogy mi hófehérek vagyunk, csak Ádám és Éva miatt kell bűnhődnünk.** Bizony mi magunk is a helytelent, a bűnt választjuk gyakran. A harag egy bűn. Ki nem haragudott még senkire soha? Ha másra nem is, saját magára biztosan. Ne feledjük, már *egy* eset bűnössé tesz minket, mert Isten előtt csak *tökéletesen* bűntelen ember állhat meg! Az örökségünk az, hogy *nem vagyunk képesek* tökéletesen a jót választani. A szakadék olyan nagy köztünk és Isten között, hogy azt senki sem tudja önerejéből átugrani. EZÉRT kellett Istennek magának kézbe vennie ezt a problémát.

A bűn öröksége nem valami fertőzés útján terjedő betegség, melyről mi nem tehetünk⁵¹. A bűn egy állapot, melyben minden ember leledzik, és ami elválasztja Istentől. Az állampolgárságunkat a Mennyben csak úgy szerezhettük vissza, ha tökéletesen bűntelenné válunk. Erre azonban nem vagyunk képesek. **Csak Isten maga képes lemosni a bűneinket, és csak azon az egy módon, ha Ő maga veszi azokat magára.** Ezáltal Isten irgalmaz nekünk, de egyúttal meg is bünteti a bűnt. Jézus Krisztus vállalta magára a mi büntetésünket. Ezáltal a bűn ki van fizetve, de nem nekünk kellett kifizetnünk. Tiszták lehetünk Isten szemében, **ha** elfogadjuk az értünk végzett áldozatot. **Ha elfogadjuk ezt tőle, beléphetünk a mennybe, ha nem kérjük, kívül rekedünk.**

Isten megtehetette volna, hogy mindjárt ott, a bűneset után megállítja a bűn továbbterjedését úgy, hogy eltörli az egész teremtetést, és újat hoz létre. De Istennek nem ez volt a terve. Isten alkothatna olyan emberiséget, amely nem képes a bűnre, hanem szolgai módon engedelmeskedik neki. Akkor azonban nem embereknek hívnának minket, hanem robotoknak. Ha azonban így tenne, nem volna igazságos, és nem volna szerető sem. Tehát jelleméből kifolyólag („*Isten szeretet*” 1Jn 4:8,16) nem tesz Isten ilyet. Istent semmi sem korlátozza, mégsem tesz semmi olyasmit, ami ellenkezne önnön jellemével. Ha Isten Mindenható, követhetne el bűnt? Tulajdonképpen igen, hiszen senki sem korlátozhatná ebben. Mégsem követ el bűnt, mert ez ellenkezik az Ő tökéletes szentségével.

A bűneset nem mintegy véletlenül történt meg, ami után Istennek azt kellene mondania: „ez nem sikerült, próbáljuk meg még egyszer”. Isten természetesen tudta előre, hogy az ember bűnt fog elkövetni. Ha szabad akarattal rendelkező lényt akarunk alkotni, akkor valóban meg kell engednünk neki, hogy szabadon döntsön. Ha meg akarjuk tanítani őt

⁵¹ Mohamed a VII. században olyan téves keresztyén tanokkal találkozott, melyek azt állították, hogy a bűn nemi úton terjed. Ez ostobaság. Azonban sok muszlin még a mai napig ezt hiszi a keresztyénséggel kapcsolatban.

arra, hogyan használja a szabad akaratát, azt csak úgy tehetjük meg, ha megengedjük, hogy rosszul döntsön, és viselje annak következményeit. Soha nem fog megtanulni egy teremtmény bánni a szabad akaratával, ha teremtője mindig közbeavatkozik, amikor valamit nem jól csinál. Így nem volna bölcs minden hibás döntése után összetörni a teremtményt, és aztán újraalkotni. Egy ilyen teremtmény soha nem tanulná meg a jót választani. Isten tehát nem is így járt el.

A tékozló fiú

Nagyon jól szemlélteti ezt a *tékozló fiú* esete. (Lukács 15:11-32). Amint a fiú nagykorú lett, kikérte a vagyonból a rá eső részt, és hamarosan elment otthonról. Rossz döntései miatt azonban koldusbotra jutott. Apja nem ment utána, hogy korigálja minden hibás döntésének következményeit, pedig valószínűleg megtehetette volna. Ehelyett hagyta, hogy tanuljon cselekedetei következményéből. Amikor aztán a fiú szabad akaratából visszatért hozzá, és ezt mondta: „Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened”, akkor örömmel és tárt karokkal fogadta. Igaz, hogy a fiú eltékozolta, és ezáltal tönkretette atyja tulajdonát, de az atyának többet ér egy visszanyert gyermek, mint a vagyon. Istennek tehát jó oka van rá, hogy ne lépjen közbe, és állítson meg minden rosszra irányuló cselekvéssort, és fordítsa azokat jóra. Ha így tenne, a „tékozló fiúnak” sohasem lenne lehetősége felismerni hibás döntéseinek következményeit, és megtérni Atyjához. Isten, az Atya, jól tudja, hogy az embereknek saját erejükből nincs lehetőségük visszaszerezni az eltékozolt vagyont, ezért nem is kéri azt vissza, ehelyett ingyen kegyelemben részesíti őket. De csak azokat, akik elismerik, hogy „vétkeztem az ég ellen és te ellened”. Mivel azonban a bűnt nem lehet büntetés nélkül hagyni (és ebben nem teljes a tékozló fiú története), ezért Isten elküldte a Fiát, Jézus Krisztust, hogy Ő szenvedje el a mi bűneink büntetését. Isten jelenlétébe nem léphet be senki, akinek bármiféle ki nem fizetett bűne van. Ezért a Mennybe csak az léphet be, akit a Bárány vére, vagyis Jézus Krisztus áldozata megtisztított. Ez a tisztulás ingyen ajándék, kegyelemből van. A *kegyelem* olyasmi, amikor kapunk valami jót, amit nem érdemlünk meg. Az *irgalom* pedig az, amikor nem kapjuk meg azt a rosszat, amit pedig megérdemelnénk. Isten kegyelmes és irgalmas hozzánk, *ha hagyjuk*.

Mi lenne, ha Isten mindig közbelépne, hogy megállítson egy rossz cselekvéssort?

Két példa:

Tegyük fel, hogy egy ember este iszogat a barátaival. Miután megivott pár üveg sört, úgy dönt, beül az autóba, és hazavezet. Végül is mi történhet? Ha balesetet okoz, *Isten úgyis helyrehoz majd mindent*.

Egy gyáros úgy gondolkodik, hogy felesleges drága pénzen szűrőberendezéseket telepíteni az üzemek kéményeire, hiszen ha nagy is lesz ezáltal a káros anyag kibocsátás, *Isten majd úgyis helyrehoz mindent*.

Azt hiszem még emberi értelemmel is könnyen belátható, hogy nem vallana nagy bölcsességre Istentől, ha így járna el. Márpedig Isten „egyedül bölcs” (Róma 16:27), jóval bölcsőbb nálunk, embereknél.

Néha a szülők abba a hibába esnek – különösen ha kapcsolataik és pénzük lehetővé teszi -, hogy „kimossák” gyermekeiket azok minden rossz tetteinek következményei alól. Ezáltal azonban csak még inkább felelőtlennek teszik őket, és több rosszat okoznak neki hosszú távon, mint amit segítettek pillanatnyilag. Ahogy a kérdező is mondta: „a Pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezve”. Nem olyan nehéz tehát belátni, hogy miért nem avatkozik be Isten a világ folyásába közvetlen módon. **Nem a hatalma kevés ehhez, hanem a bölcsessége nagy.**

Isten **biztosan** újra fog alkotni mindent, és ezt az bizonyítja, hogy mivel amit eddig szólt, az meglett, ezért amit ez utánra mond, az is hasonló bizonyossággal meg fog történni.

A mostani kor a bibliai korszakok között a Kegyelem, más néven a Gyülekezet kora. Hívják az Utolsó Időknek is. Jézus Krisztus 2000 éve a kereszten elvégezte a bűn probléma megoldását, és ingyen biztosítja mindenkinek, aki hisz Ő benne. Azért Kegyelem kora, mert Isten visszatartja az ítéletét, mely megérett erre a világra, hogy minél többen lehessenek azok, akik elfogadják az általa felkínált ingyen kegyelmet. Ez a kor azonban rövidesen véget fog érni. Sok jel mutat már erre. Aki még nem fogadta el Jézus Krisztust, mint személyes Megváltóját, akár most megteheti. Lehet, hogy holnap már késő lesz.

„Én lelkem, sok javad van sok évre félretéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál! Isten azonban azt mondta neki: Bolond, még ez éjjel elkérlek tőled a lelkedet, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál?”
(Lukács 12:19-20)

Az isteni gondviselésről

Szükséges azonban azt is megemlíteni még, hogy nem teljesen igaz, hogy Isten egyáltalán nem avatkozik be a világ folyásába, hogy alakítsa azt. Egyrészt biztosítja, hogy amíg az idő be nem telik, a Föld élhető maradjon.

„felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak.” (Máté 5:45 K)

Lehetnek helyi katasztrófák, de globális pusztulástól (pl. meteor becsapódás vagy totális atomháború) nem kell tartanunk.

Másrészt pedig Isten gyermekeinek, az *újonnan született keresztyéneknek* lehetőségük van imában Istenhez fordulni saját és mások életének bármely nehézségével kapcsolatban. („Kérjétek, és adatik néktek”). Isten meghallgatja az imákat, és gyakran alakítja úgy a körülményeket, hogy azok kedvezzenek a hívő számára. A legtöbbször ezek nem természetfeletti csodák, egyszerűen Isten gondviselésének következményei. Állhatatos imádkozás hatására megtér egy évek óta csökönyösen ellenálló családtag, rokon, ismerős. Gyermeke születik az évek óta meddőnek. Kisebb sérülésekkel „megúszott” baleset, mely egyébként akár halálos is lehetett volna. A sor hosszan folytatható. Isten tehát tevőlegesen közbelép hatalmánál fogva, ha kérjük tőle, és néha akkor is, ha nem. Ezekről a közbeavatkozásokról az ezeket megélők tudnak hitelesen beszámolni. Nekem is már sokszor segített így Isten, és hívők ezereinek további számtalan bizonyágtétele bizonyítja ezt.

Remélem tehát, tudtam segíteni abban a kérdésedben, hogy a Biblia alapján Isten miért nem lép közbe, és fordítja jóra hibás döntéseink következményeit a jelen korban.

? *Ha valaki meghal, tudja-e még, mi történt utána, lát-e valamit a halála utáni eseményekből, szeretteit látja-e még?*

Kérdésem, hogy ha van élet a testi halál után, tudunk-e kommunikálni ezzel a "lélekkel"? Persze egyesek azt állítják, hogy tudnak, de ez olyan megfoghatatlan a számomra.

(N. Zsolt, gaborka@.....)

A Biblia világosan elmondja, hogy a fizikai (testi) halállal a lélek létezése nem szűnik meg. A test halála után a lélek tovább él, és két „hely” van, ahova kerülhet: a mennybe, Isten jelenlétébe, vagy a pokolba, Istentől elválasztva. Attól függ, hogy hova kerül, hogy még az életében hogyan döntött egy bizonyos rendkívül fontos kérdésben. Ami nagyon fontos, hogy **nem az életében folytatott cselekedeteitől függ az örökkévalóságban elfoglalt helyzete!** Korunkban ez attól a döntéstől függ, ahogyan

Jézus Krisztushoz viszonyult az élete során. Aki felismerte magáról, hogy bűnös, és semminemű cselekedetekkel sem tud igazzá válni a Szent Isten előtt, és megértette, elfogadta, hogy a názáreti Jézus Krisztus, az emberré lett isteni személy azért jött el a világba, hogy fizessen az ő bűneiért, és kéri Őt, hogy legyen a személyes megváltója, **az jut a mennybe**. Ez egy egyszeri, szívbéli döntés kérdése. Nem lehet színlelni, Isten a szíveket vizsgálja. Nem lehet pótolni jó cselekedetekkel, humanitárius tettekkel, kegyes életvitellel, vallásos szertartások végzésével. Keresztelés, első áldozás, bérmlás, rendszeres templomba járás, még a Biblia alapos ismerete sem elegendő az üdvösséghez. Csak a megtérés, és az újonnan születés az egyedüli út.

„Felele Jézus és monda néki: Bizony, bizony mondom néked: ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát.” (János ev. 3:3)

Lázár történetéből úgy gondoljuk, hogy az emberek haláluk után tudomással bírnak a még élőkről. Beleszólási lehetőségük azonban nincs a világ dolgaiba.

Lukács ev. 16:20-31

(20) Volt egy Lázár nevű koldus is, aki ott feküdt a gazdag előtt, fekélyekkel tele,

(21) és azt kívánta, hogy bárcsak jóllakhatna a gazdag asztaláról lehulló morzsákkal; de csak a kutyák jöttek hozzá, és nyaldosták a sebeit.

(22) Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és felvitték az angyalok Ábrahám kebelére. Meghalt a gazdag is, és eltemették.

(23) Amint ez a pokolban kínok között gyötrődve felemelte a tekintetét, látta távolról Ábrahámot és kebelén Lázárt.

(24) Ekkor felkiáltott: Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy ujjá hegyét mártsa vízbe, és hűsítse meg a nyelvemet, mert igen gyötrődöm e lángban.

(25) De Ábrahám így válaszolt: Fiam, jusson eszedbe, hogy te megkaptad javaidat életedben, éppen úgy, mint Lázár a rosszat. Ő most itt vigasztalódik, te pedig gyötrődsz.

(26) Ezen felül még közöttünk és közöttetek nagy szakadék is tátong, hogy akik innen át akarnak menni hozzátok, ne mehessenek, se onnan ide át ne jöhessen senki.

(27) Ő pedig így szólt: Akkor arra kérlek, atyám, hogy küldd el őt apám házához;

(28) mert van öt testvérem, beszéljen a lelkükre, nehogy ők is ide kerüljenek, a gyötrelem helyére.

(29) Ábrahám így válaszolt: Van Mózesük, és vannak prófétáik, hallgassanak azokra!

(30) De az erre ezt mondta: Nem úgy, atyám, Ábrahám, hanem ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, akkor megtérnek.

(31) Ábrahám ezt felelte: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül."

Manapság ez így hangzana: „van Bibliájuk, ha arra nem hallgatnak, az sem győzné meg őket, ha a szeretteik közül valaki feltámadna, és beszélne velük.”

Azt is tudjuk, hogy a mennyben nem lesz fájdalom, szenvedés.

„Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trónus felől: "Íme, az Isten sátora az emberekkel van, és Ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga az Isten lesz velük; és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak. A trónuson ülő ezt mondta: "Íme, újjáteremtek mindent". És így szólt: "Írd meg, mert ezek az ígék megbízhatók és igazak!" (Jelenések k. 21:3-5)

Ez egyben azt is jelenti, hogy a mennyben nem fogunk a földi szeretteink miatt bánkódni. Miként lesz ez, még nem tudjuk, de biztosan így lesz, mert Isten mindig igazat mond. Ha egy keresztyén testvér meghal, természetesen van szomorúság az itt maradt szerettei szívében a közvetlen hiánya miatt. Azonban az az örömünk is megvan, hogy tudjuk, hogy a legjobb helyen van: az Atyánál, a mennyben. És azt is tudjuk, hogy majd ismét találkozni fogunk vele ott. Igazi bánat akkor van bennünk, ha úgy gondoljuk, hogy szerettünk anélkül halt meg, hogy valaha befogadta volna a szívébe Jézus Krisztust Megváltójának. Ekkor ugyanis sajnos a pokolba kerül. A halála után már késő bárkiért imádkozni. Még életében kell buzgón kérni az Urat, hogy munkálja ki a szívében a Megtéréshez szükséges alázatot. A legtöbb esetben a büszkeség ugyanis az, ami megakadályozza egy ember megtérését.

Halottakkal beszélgetni, mint Lázár és a gazdag ember történetéből is látható, nem lehet. Ha lehetne, a gazdag ember maga beszélt volna a testvéreivel, nem kérte volna hozzá Ábrahám segítségét. Ez alól néhány kivételt láthatunk csupán.

Az egyik Saul király és az endori halottidéző asszony esete, aki felidézte Saulnak Sámuel (1Sám. 28:7-25). Itt is kérdéses, hogy valóban Sámuel volt-e az, aki megjelent, mert „Az asszony ezt felelte Saulnak: Isten-félét látok feljönni a földből”. Isten itt valami fontosat akart közölni Saullal, ezért felhasználta ezt az alkalmat ehhez. Egyébként pedig határozottan tiltja a halottidézést, jóslást:

Ne legyen köztetek ... varázslást űző, se jelmagyarázó, kuruzsló vagy igéző! Ne legyen átokmondó, se szellemidéző, se jövődőmondó, se halottaktól tudakozódó. Mert utálatos az ÚR előtt mindaz, aki ilyet cselekszik. (5Móz. 18:10-12)

Ha az elhunytak lelkeivel nem lehet beszélgetni, akkor kiket idéznek meg az ún. „spiritisza szeánszokon”? Valóban, halottakkal nem lehet beszélni, nem jönnek vissza „odaátról”. Vannak viszont gonosz lelkek, a Sátán bukott angyalai, akiket démonoknak is nevezünk. Róluk sokat beszél a Biblia, így kétség nélkül biztosak lehetünk benne, hogy léteznek. Isten azonban határt szab a működésüknek, tehát ha mi magunk nem tárjuk

szélesre az ajtót előttük, akkor nem árthatnak nekünk. A különféle szeánszok azonban pontosan ezt teszik: behívják őket azok életébe, akik ilyesmiben részt vesznek. Egy démonnak nem okoz nehézséget egy elhunyt rokon, egy ismert személyiség, vagy bárki képében megjelenni, és rendelkezik akár a legszemélyesebb információkkal is.

Hasonló veszélyei vannak a különféle meditációs technikáknak is. Kiiktatják az elme védőgátját, utat nyitva ártó lelkek behatolásának. Olykor ezek a „tanácsadók” valóban hasznos és jó tanácsokat adnak.

„Nem is csoda, mert maga a Sátán is a világosság angyalának adja ki magát.” (2Korinthus 11:14)

Isten azért tiltja tehát a halottidézt, és mindenféle Őt megkerülni szándékozó természetfeletti praktikát, varázslást, **mert veszélyes!** Aki ilyesmihez folyamodik, az világos, hogy nem bízik Istenben, hanem igyekszik Őt megkerülni.

Kerüld el tehát ezeket két okból: **mert nem használ, és mer árt!**

? *Miért van, hogy egyes emberek tudnak, éreznek néhány olyan dolgot, amit a többség nem? Tényleg érzik, látják, tudják, vagy csak megvezetik a többieket?*

Nem egészen világos, hogy melyek azok a „dolgok”, amelyeket egyesek éreznek, mások pedig nem? Úgy vélem azonban, hogy ez a kérdés némileg kapcsolódik az előzőhöz. Valószínűleg arra vonatkozik, hogy egyes embereknek vannak természetfeletti megérzéseik, esetleg képességeik. Vajon honnan származnak ezek?

A természetfeletti, spirituális világ két részre osztható: jóra, ez Istent és az Ő angyalait jelenti; és gonoszra, amely a Sátánt és a démonait jelenti. Isten mindig tisztán és világosan közli üzeneteit, nem kell semmiféle praktikákat alkalmazni, hogy megismerhessük akaratát.

„Miután régen sokszor és sokféleképpen szólt Isten az atyákhoz a próféták által, ezekben a végső időkben a Fiú által szólt hozzánk” (Zsidók 1:1)

Ha Isten üzenetét keressük, elsősorban a Bibliához kell fordulnunk.

„A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre” (2Tim. 3:16)

Azt gondolom tehát – sőt, tudom -, hogy Istennek az az akarat, hogy az emberek a Bibliához, és a benne foglaltakhoz forduljanak, ha az életük során felmerülő kérdésekre keresik a választ. Isten elküldte Jézus a világba, aki Megváltó munkájával megalapította a keresztény gyülekezetek intézményét. A válaszokat tehát ezek keretein belül kell keresni. Embereket állított szolgálatba (lelkipásztorok, vénék), akikhez lehet fordulni ha valakinek problémák adódnak az életében, akiknek a Biblia fényében kell válaszolniuk ezekre.

Isten a hívőnek adhat válaszokat egyénileg is, Bibliaolvasás, személyes áhitat közben, ezek azonban sohasem mondanak ellen a már kijelentett Igének, a Bibliának.

Minden ettől eltérő „sugallat”, „megérzés” szinte biztosan a Gonosztól van. Ezek sokszor lehetnek hasznosak, segítenek az élet különféle dolgaiban, végső soron azonban inkább

eltávolítanak Istentől. Az ember ugyanis hamar elkezd önmagát bálványozni, hogy „milyen ügyes ember vagyok én”.

Ha valaki ilyen hatásokat észlel magán, siessen Istenhez, a Bibliához fordulni, vagy keressen egy olyan lekipásztort, aki bizonyosan a Bibliából veszi a tanácsait. (Ezt könnyű ellenőrizni: a beszélgetés során a saját javaslatait mondja-e, vagy felüti a Bibliát, és abból ad tanácsokat?)

A válasz tehát: igen, az embereknek lehetnek megérzéseik, a kérdés inkább az, hogy honnan származnak ezek?

mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg, a gonosz minden fajtájától tartózkodjatok.

(1Thessz. 5:21-22)

Mi a halál értelme?

A halálnak igazából csak az evolúciós elméleten belül van értelme. Ez ugyanis a fő mozgatórugója: a természetes kiválasztódás „kiselejtezi” az életképteleneket, és továbbviszi az alkalmazkodóképesebbeket, erősebbeket. Az evolúció (elméletben) a gyengék halála által halad előre.

Ahogy már szó volt róla, a halál nem szerepelt Isten eredeti tervében, az az ember engedetlenségének következtében jelent meg a világban. Azért, hogy a bűnös ember ne élhessen örökké, kiűzte őt Isten az Éden kertjéből.

„Most azért, hogy ne nyújthassa ki kezét, és ne szakíthasson az élet fájáról is, hogy egyék, és örökké éljen, kiűzte az Úristen az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett.”

(1Mózes 3:22-23kk)

A halál tehát a bűn büntetése. Háromféle halálról beszélhetünk.

- 1) Az élete kezdetén minden ember ebben leledzik: az Istentől való elválasztottság állapotában. Test szerint élünk, de Lélek szerint halottak vagyunk. (Van ugyan lelkünk, de az isteni Szent Lélek hiányában az Atya lelki értelemben halottnak nevez bennünket.) Ebből az állapotunkból születünk újjá a megtéréskor, amikor elfogadjuk Jézus Krisztust Megváltónknak, bűneinek bocsánatára. Erről beszél Jézus a János evangéliuma 3. részében.
- 2) A testi, fizikai halál, (első tényleges halál) melyben minden embernek része lesz egyszer. (Kivéve azon hívőket, akik az ún. elragadtatáskor a földön fognak élni. Ők testi halál nélkül ragadtatnak el az Atyához a mennybe a Nagy nyomorúságnak nevezett – egyébként valószínűleg nem túl távoli jövőben bekövetkező – időszak elején.)

*„Mert amint felhangzik a riadó hangja, a főangyal szava és az Isten harsonája, maga az Úr fog alászállni a mennyből, és először feltámadnak a Krisztusban elhunytak, **azután mi, akik élünk, és***

megmaradunk, velük együtt elragadtatunk felhőkön az Úr fogadására a levegőbe, és így mindenkor az Úrral leszünk.”
(1Thesszalonika lev. 4:16-17)

A test halála után azok, akik nem tértek meg bűneikből, a pokolba kerülnek, és ott várják az ítélet napjának eljövetelét, amikor Isten előtt számot kell adniuk cselekedeteikről.

- 3) A Biblia második halálnak nevezi azt, amikor Isten megítéli az emberiséget, és akinek neve nem találtatott beírva az élet könyvében, annak része az örökké tartó „második halál” lesz.

És láttam egy nagy fehér trónust és a rajta ülőt: színe elől eltűnt a föld és az ég, és nem maradt számukra hely. És láttam, hogy a halottak, nagyok és kicsinyek a trónus előtt állnak, és könyvek nyitattak ki. Még egy könyv nyitattott ki, az élet könyve, és a halottak a könyvbe írottak alapján ítéltettek meg cselekedeteik szerint. A tenger kiadta a benne levő halottakat, a Halál és a Pokol is kiadták a náluk levő halottakat, és megítéltetett mindenki cselekedetei szerint.

(Jel 20:11-13)

Ez a halál sem jelet azonban teljes megsemmisülést, hanem örökké tartó gyötrelmet a „tűznek tavában”.

*És a Halál és a Pokol belevettetett a tűz tavába: ez a **második halál**, a tűz tava. Ha valakit nem találtak beírva az élet könyvébe, azt a tűz tavába vetették.*

(Jel. 20:14-15)

Mivel a Halál és a Pokol is belevettetik a tűz tavába, innentől fogva nem lesz többé halál.

*és letöröl minden könnyet a szemükről, és **halál sem lesz többé**, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.” A trónuson ülő ezt mondta: "Íme, újjáteremtek mindent".*

(Jel. 21:4-5)

A halál értelme tehát röviden az, hogy az embert az Istennel való elvesztett közösségre figyelmeztesse. **Ez a közösség helyreállítható Jézus Krisztus helyettesítő áldozatába való hiten keresztül.**

? *Ha van újjászületés, akkor miként működik a lelkek gyülekezése a mennyországban, a pokolban, bárhol? Hiszen ez egy állandó körforgás lenne, vagy valamiért van gyűjtőhely mégis?*

Nincs újjászületés.

A szamszára (élet körforgása, 'létforgatag'), melynek folyamata a reinkarnáció, egy tipikusan indiai, a hinduizmushoz köthető felfogás. A buddhizmusba, dzsainizmusba, a szikh vallásba is a hinduizmusból került át. Azonban ott (Indiában és környezetében) sem hittek benne mindenkor, hanem fokozatosan alakult ki az évszázadok során. A reinkarnáció (újra meg újra megszületés, lélekvándorlás) tanának lényege, hogy a halál után az életben véghezvitt tettek alapján, ezeknek megfelelően új testben születik újjá a személy. Ezt a folyamatot a személytelen „élettörvény” a karma szabályozza. Ebből a kilátástalan körforgásból szeretnének az eredeti keleti vallások követői kiszabadulni, különféle módokon. Nálunk, nyugaton ennek a hitnek egy romantikus változata terjedt el, mintegy esélyként elképzelve egy másik, jobb életre. A hindu, a buddhista stb. azonban éppen szabadulni szeretne belőle, nem a részévé válni, mint nálunk. A reinkarnációnak ez a nyugati, tündérmesés változata valójában soha semelyik vallásnak sem volt része.

A Biblia kategorikusan ellentmond a reinkarnációnak. Azt mondja, hogy a halál csak egyszer történik meg, utána pedig ítélet következik azok számára, akik Krisztus nélkül haltak meg.

„elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik” (Zsidók 9:27)

és örök élet azoknak, akik elfogadták Jézus Krisztus bűneikért való áldozatát

„Nincs tehát most már semmiféle kárhoztató ítélet azok ellen, akik a Krisztus Jézusban vannak” (Róm 8:1)

A Biblia beszél újonnan születésről (ld.: János ev. 3. rész), ennek azonban semmi köze a reinkarnációhoz. Azt jelenti, hogy az az ember, aki elfogadta Jézus Krisztust Megváltójának (ezt nevezzük **megtérésnek**), az Isten által újonnan születik, új teremtés lesz.

„Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre.” (2Korinthus 5:17)

Az újjászületett emberben lakozást vesz a Szent Lélek. Ez nem az ember egy másik életében történik, hanem ott, abban a pillanatban, amikor meghozta valaki ezt a döntést. Az örök élet sem csak a halála után lesz az övé, hanem már abban a pillanatban, amikor meghozta a döntést Jézus mellett.

Ezért van az, hogy a katolikus és sok más, a keresztyénséget külsődleges vallásként gyakorló ember sajnos a pokolba és az örök kárhozatra jut, mert ezt a döntést sohasem hozták meg az életük során. Helyette különféle egyházi előírásokat követtek, vagy jó cselekedeteikben bíztak. Pedig az Írás világos:

„Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; Nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék.” (Efézus 2:8-9 Károli ford.)

Sok egyház, - a Katolikus különösen – jobban ragaszkodik ahhoz, hogy a híveit a karámban tartsa, mint, hogy az igazságot mondja el nekik. Egy katolikus hívőnek, aki jóllehet minden vasárnap eljár a misére, jó esélye van rá, hogy sohasem hallja a valódi evangéliumot, vagyis az egyszeri újonnan születés szükségességét. Helyette különféle „sákramentumok” (szentségek) felvételének szükségét szajkózzák neki, melyek azonban nem szereznek számára üdvösséget.

Van-e megírt jövő, és ha igen, hol lehet ebbe betekinteni?

Ez attól függ, kinek a nézőpontjából nézzük. Isten, mivel mindent tud, természetesen pontosan tudja, hogy mi fog a jövőben történni.

Isten nem úgy „látja” a jövőt, ahogy mi ezt elképzeljük, tehát, hogy tudja mi fog *történni* majdan. Isten nem él benne a mi időnkben, hiszen magát az időt is Ő hozta létre. („Minden általa lett” Jn. 1.3). Isten felette áll az időnek, ha úgy tetszik egy folyamatos jelenben él. Isten szemszögéből az idő folyását talán úgy lehetne elképzelni, mint ahogy mi egy térképet nézünk. Egyszerre látja az egész történelmet, de nem él benne abban.

Isten maga alakítja a történelem menetét. Ez azonban mégsem jelenti azt, hogy nekünk, embereknek ne lenne lehetőségünk a saját sorsunk irányítására. Hozhatunk döntéseket, döntéseink következményeit pedig élvezhetjük, vagy viselhetjük, attól függően, hogy jó vagy rossz döntéseket hoztunk-e. Isten tudja, hogyan fogunk dönteni, de mégis mi vagyunk, akik a döntéseket meghozzuk. Isten igyekszik segíteni abban, hogy jó döntéseket hozzunk. Ezért adta a Bibliát is a kezünkbe, hogy útmutatónk legyen.

Bele lehet tekinteni a jövőbe? Bizonyos mélységig igen. A Biblia sok dolgot elmond a ránk váró jövőt illetően. Aki értelmesen olvassa, sokat megtudhat belőle, és felkészülhet rá. Isten azonban azt is elmondja, hogy amit Ő nem jelentett ki a Bibliában, azt azért nem tette, mert nem a mi dolgunk ismerni azokat.

*„Nem a ti dolgotok, hogy olyan időkről és alkalmakról tudjatok, amelyeket az Atya a maga hatalmába helyezett”
(Apostolok Cselekedetei 1:7)*

Sokan, sokszor próbáltak már meg a bibliai próféciaik alapján a világ végére, Krisztus visszajövetelére vonatkozó jóslatokat megadni, pedig ezt is egyértelműen tiltja a Írás:

*„Vigyázzatok azért, mert sem a napot, sem az órát nem tudjátok, a melyen az embernek Fia eljő.”
(Máté 25:13)*

Ha a pontos időt nem is tudjuk, a mostani világ végét jelentő eseményekről viszonylag pontos képünk van. Jelenleg az ún. „Utolsó időkben” élünk, melyet a Kegyelem korának vagy a Gyülekezet korának is nevezhetünk. Ez a korszak egészen Jézus földi szolgálatától, pontosabban feltámadásától mostanáig tart. 2000 éve Krisztus a kereszten elvégezte az emberiség megváltásának szolgálatát, melyben mindenki ingyen, kegyelemből részesülhet, **aki hisz benne**. Azért nevezzük a kegyelem korszakának, mert Isten elhalasztja az ítéletet a világ felett, hogy mindenki, aki meg akar térni bűneiből, és Isten kegyelmében akar részesülni, az megtehesse ezt, meghozva döntését Jézus mellett. Az ítélet eme

késleltetésére sok példát találhatunk feljegyezve a Bibliában. E mostani, kegyelmi korszak közelgő végére sok jel figyelmeztet bennünket. Csak egy példa a sok közül:

Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek. Az emberek ugyanis önzők, pénzsóvárak lesznek, dicsekvők, gőgösek, istenkáromlók, szüleikkel szemben engedetlenek, hálátlanok, szentségtelenek; szeretetlenek, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértéktelenek, féktelenek, jóra nem hajlandók, árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, akik inkább az élvezeteket szeretik, mint az Istent.
(2Tímóteus 3:1-4)

A kegyelem kora végének egyik fontos feltétele, Izrael állam újjáalakulása a régi területen csak a XX. század közepén következhet be. Fontos esemény volt Jeruzsálem 1967-ben történt visszafoglalása. (Az esemény még nem teljes, mert a legfontosabb helyet, a Templomhegyet még nem Izrael ellenőrzi). Azóta rohamosan közeledünk a következő korszak felé.

Nagy nyomorúság. Az utolsó időket egy hét éves korszak fogja lezárni, melyet nagy nyomorúságnak nevezünk. Ennek kezdetén⁵² Jézus elragadja az akkor akkor a Földön élő igazi hívőket, akik pedig már meghaltak, ekkor feltámadnak, és együtt lesznek a mennyben. A Földre egy korábban sohasem látott nyomorúságos időszak következik be. Az egész világ feletti hatalmat megszerzi a Sátán megbízottja, az Antikrisztus. Az első 3 és fél év viszonylag békességben telik el azok számára, akik behódolnak hatalmának. Utána azonban kitör a háború, és soha nem látott szenvedés következik az emberiségre. Ebben a hét éves időszakban még mindig lesz lehetőségük az embereknek megtérni Istenhez. A nagy nyomorúság végén Isten a Jelenések könyvében leírt csapásokkal sújtja a földet. Végül az Antikrisztust a tűz tavába veti, a Sátánt pedig ezer évre megkötözi.

Millenium. A Nagy nyomorúság végén visszatér Jézus, és ezer évig mint király fog uralkodni teokráciában a Földön.

Új ég és új föld. A Millenium végén a Sátán eloldatik, és még egyszer sereget gyűjt Jézus ellen. De legyőzetik, és ő is a tűz tavába kerül örökre. Ekkor támadnak fel a hitetlenül meghaltak testben, és ők is a „tűz tavába” (Jel. 20:15) vettetnek. Isten a régi világot a Földdel együtt eltörli, és újat alkot helyette. Ebben az új, paradicsomi világban az Ó- és Újszövetségi szentek (a hívők) örök boldogságban fognak élni, Isten közvetlen közösségében.

Rossz hír tehát, hogy akik elutasították életükben Isten segítő kezét, azok az örökkévalóságot a tűz tavában, gyötrelmek között lesznek kénytelen „eltölteni”. (Azért idézőjelben, mivel sohasem lesz annak vége, nem fog eltelni.)

A Bibliából még valamivel több részlet is megtudható ezen utolsó idők eseményeivel kapcsolatban. Én csak a lényeget foglaltam most össze.

⁵² A pontosság kedvéért megjegyzem, hogy a teológia nem ért teljesen egyet az elragadtatás idejével kapcsolatban. Vannak, akik a Nagy nyomorúság kezdetére, vannak a kik a közepére, vannak, akik a végére teszik, és ismét vannak, akik fokozatos elragadtatásról beszélnek. Én magam és gyülekezet egésze, melynek tagja vagyok, a n.ny. elején történő elragadtatást valljuk.

Az Armageddon érdekel, erről igazán semmit nem tudok és mikor jön el?

Armageddon egy hatalmas csata megnevezése, mely az utolsó idők Nagy nyomorúságának végén fog bekövetkezni, ezért összekapcsoltam az előző kérdéssel. Amit ott leírtam, azt itt már nem ismételném meg.

Az armageddoni csata tehát a Nagy nyomorúság hét éves időszakának végén fog lezajlani. Hatalmas földi seregek csapnak össze az izraeli Megiddó hegyei körül elterülő Esdrelon síkságán. *„Egybegyűjték azért őket a helyre, a melyet zsidóul Armageddonnak neveznek.* (Jel 16:16). Ez a hely már sok csata helye volt a múltban is. Itt kapott halálos sebet az utolsó istenfélő júdeai király, Jósiás az egyiptomi hadsereggel vívott megiddói csatában Kr. e. 609-ben. Jósiásról tudni kell, hogy sok zsidó őt tartotta a megígért Megváltónak, aki a rendkívül gonosz és istentelen Manassé király 50 éves uralma után egy lelki megújulásba kezdett. Az ő halála hatalmas csüggedést keltett az istenfélő zsidók között. A vég nem is váratott sokáig magára, Júda hamarosan babiloni uralom alá került, a zsidókat több hullámban fogságba hurcolták.

Talán nem véletlen, hogy mai kor végét lezáró nagy csatára éppen ezen a helyen fog sor kerülni. A harc közben Jézus Krisztus megjelenik, és a mennyei seregek legyőzik a földieket, a vérontás elképzelhetetlen méreteket ölt. A Fenevad és segítője a hamis próféta vereséget szenved, és a tűz tavába vetik, a Sátánt pedig megkötözik ezer esztendőre. Ezzel véget ér a Nagy nyomorúság időszaka, Jézus Krisztus ezer éves uralma pedig elkezdődik a Földön.

A ma élő keresztyéneket azonban közvetlenül biztosan nem fogja érinteni ez az esemény, mert vagy természetes módon meghalnak addigra, vagy az elragadtatás során vesz magához minket az Úr, és ezért nem leszünk itt. Annak az esélye, hogy ez utóbbi még a mi életünkben bekövetkezik, egyre nagyobb. Egyre „zöldebbek már ugyanis ama fügefá levelei” amelyek az idő közelségére utalnak.

"Okuljatok a fügefá példáján: amikor már zsendül az ága, és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár. Így ti is, amikor mindezt látjátok, vegyétek észre, hogy közel van ő, az ajtó előtt.

(Máté 24:32-33)

Jézus visszatérésének leírását az armageddoni csata csúcspontján legrészletesebben a Zakariás 14:1-11 és a Jelenések 19:11-16-ban olvashatjuk. Számos nézet létezik, hogy milyen seregek fognak itt összecsapni, de én nem szeretnék ilyen jellegű találgatásokba bocsátkozni. A legfontosabb esemény Armageddonnal kapcsolatban az, hogy ekkor fog Jézus Krisztus második eljövetele bekövetkezni, és ebben nincs kétség.

Ha tehát azt veszed észre, hogy keresztyének sokasága egyik pillanatról a másikra eltűnni a földről, és te itt maradtál, akkor egyrészt tudd, hogy te nem voltál valóban megtérve. Másrészt ehhez a dátumhoz képest hét év múlva fog az armageddoni csata lezajlani, és Jézus Krisztus visszatérni.

Ekkor már feltűnt az a „Nagy Vezető”, aki úgy tűnik megoldást tud mutatni a világ egyre tornyosuló problémáira. De vigyázat! A Biblia őt az Antikrisztusnak, vagy a Fenevadnak nevezi. Habár nagy szenvedés vár azokra, akik ellenállnak, nem szabad engedelmeskedni neki! Ebben az időszakban még lesz lehetőségük megtérni az embereknek, de a többség elutasítja ezt. A Nagy nyomorúság eseményeit legrészletesebben a Jelenések könyve tartalmazza, azonban most itt nincs hely arra, hogy részletezzem azokat. Javaslom az önálló tanulmányozást. Érdekes több kommentárt is elolvasni róla, mert az egyes szerzők nem mindenben mondják ugyanazt. Fontos, hogy egy magyarázat sem ihletett, hanem csak

a Biblia az, ezért a konzervatív, óvatos megközelítés a javasolt. Ne akarjunk többet kiolvasni az írásokból, mint amit azok valóban tartalmaznak!

Az ótestamentum nem említi a dinoszauruszokat.

Anikó (nemo63@...)

Új kérdés

Kezdjük talán ott, hogy a Biblia elsősorban lelkiekkel foglalkozó könyv, nem pedig természettudományokkal. A természet jelenségeivel így csak annyiban foglalkozik, amennyiben bizonyos lelki kérdések jobb megértéséhez szükséges. Amikor bizonyos természeti törvényszerűségek leírását fedezzük fel benne, ezek akkor sem azért íratnak meg, hogy a kor emberének tudományos képzettségét növeljék, hanem általában Isten hatalmának bemutatása, vagy valamilyen kifejeződése miatt szerepelnek. Röviden tehát úgy lehetne válaszolni, hogy mivel a Bibliának nem témája az állatvilág részletes ismertetése, ezért dinoszauruszok nyilván nem is szerepelnek benne. Némely utalások azonban talán – hangsúlyozom: *talán* – fellelhetők benne ilyen állatokra.

Gondolom nem az okozza a problémát, hogy dinoszaurusz nevű állat nem található a Bibliában, mert ezt a szót a XIX. század elején találta ki egy - ráadásul teremtményhívó - tudós, Richard Owen. Mivel a Biblia megírása kb. Krisztus előtt 1600 évvel (Mózes) kezdődött, akkoriban már nem éltek dinoszauruszok. Isten beszélt Mózesnek a korábbi időkről is, de ebben is döntően az emberiséggel foglalkozott, nem az állatvilággal.

Vannak bizonyos utalások a Bibliában, melyek talán dinoszauruszokat írnak le, de óvatosnak kell lennünk ezekkel. Ezen utalások ugyanis (melyeket alább mindjárt bemutatok) mind ún. **költői könyvekben vagy igeszakaszokban** találhatók. A költeményekben pedig – különösen a héber költészetben- gyakoriak a költői képek, melyekben előfordulhatnak túlzások, szóképek, egyéb költői eszközök. Már használtam valahol ezt a példát, hogy amikor Petőfi azt írja, hogy „Reszket a bokor, mert madárka szállott rá”, akkor senki sem siet megkövetni a költőt, hogy „a bokrok nem emberek, hogy reszkessenek”. Mindenki érti, hogy itt egy költői képről, egy megszemélyesítésről van szó. Petőfi nem hazudott a valóságról, egyszerűen egy költeményben másképpen fogalmazunk, mint prózában.

Az akkori emberekhez természetesen áthagyományozódhattak még információk az őseiktől a dinoszauruszról, hiszen őket még sokkal kevesebb idő választotta el ezen állatok kihalásától. Ha Jób könyvére tekintünk, ez játszódik a legközelebb az özönvízhez. Valószínűleg csak néhány száz évvel később, a pátriárkák (mint pl. Ábrahám) korában történt eseményt ír le. Magának könyvnek a megírása dátumáról és szerzőjéről semmi biztosat nem tudunk. Több elmélet létezik. Biztosan Mózes előtt történt, mert a Törvényre nincs semmi utalás benne. A lejegyzése az eseményeknek azonban történhetett később is. Jób könyvében vannak olyan szakaszok, mely leírhatnak dinoszauruszokat.

*Nézd csak a **behemót**ot, a melyet én teremtettem, a miként téged is, fűvel él, mint az ökör! Nézd csak az erejét az ő ágyékában, és az ő erősségét hasának izmaiban! **Kiegyenesíti farkát, mint valami czédrust**, lágyékának inai egymásba fonódnak. Csontjai érczsövek, lábszárai, mint a vasrudak. Az Isten alkotásainak remeke ez, az ő teremője adta meg neki fegyverét. Mert fűvet teremnek számára a hegyek, és a mező minden vadja ott játszadozik. Lótuszfák alatt heverész, a nádak és mocsarak búvóhelyein. Befedezi őt a lótuszfák*

árnyéka, és körülveszik őt a folyami fűzfák. Ha árad is a folyó, nem siet; biztos van, ha szájához a Jordán csapna is. Megfoghatják-e őt szemei láttára, vagy átfúrhatják-e az orrát törökkel?!

(Jób 40:15-24 K)

Más fordítások a *behemót* általában vízilónak adják vissza. Ez ellen szól a „kiegyenesíti farkát, mint valami cédrust” kifejezés, mert köztudott, hogy a vízilónak kis farka van. Ilyen állat, melynek „Csontjai érccsövek, lábszárai, mint a vasrudak” leginkább dinoszauruszra emlékeztet. A ma élő állatoknak, melyeknek „lábszárai, mint a vasrudak” (elefánt, orrszarvú, esetleg víziló) egyiknek sincs hosszú, erős farka, mint a cédrus. A krokodilnak (mely ráadásul húsevő) a farka talán ilyen, de a lábai nem.

Jób könyve 41. részében szintén egy olyan állatról van szó, mely leginkább egy húsevő dinoszauruszra (pl. T-Rex) emlékeztet. Ismét hangsúlyozom azonban, hogy Jób könyvének ezen szakaszai költemény műfajúak, ezért messzemenő következtetéseket nem szabad levonni belőlük.

Találhatunk még utalást leviatánra, tengeri sárkányra a Zsoltárok könyvében (74:14), Ézsaiásnál (27:1), de ezek is költői szakaszok, csakúgy, mint Jób.

Egyszóval, ha nagyon akarjuk, akkor mondhatjuk azt, hogy a Biblia említ dinoszaurusz szerű lényeket. Valójában azonban ha említ, ha nem, ennek a Biblia hitelessége szempontjából nincs jelentősége. Csak a mai ember tulajdonít a tudománynak ekkora jelentőséget. Az ókori emberek – habár ismerték a környezetük természeti törvényszerűségeit -, nem éltek a „tudomány vallásában”, mint a mai ember. Isten mindig az adott kor emberének kulturális szintjén sugalmazta üzeneteit. Akkoriban pedig nem volt igény a dinoszauruszok minden rendjének osztályozására, így a Biblia nem is foglalkozik ilyesmivel.

Veszélyes-e, és ha igen miért a varázslás, mágia, boszorkányság?

Új kérdés

Érkezett egy konkrét kérdés ebben a témában, de szeretném válaszomat általánosabb érvényűen megfogalmazni.

Isten konkrétan megtiltja a varázslásnak minden formáját (halottidézés, jövőmondás, jóslás, természetfölötti képességek megszerzése és használata, stb.) mind az Ószövetségben, mind az Újszövetségben.

Varázsló asszonyt ne hagyj életben. (2 Mózes 22:18)

Varázslást ne űzzetek, és ne jövődölgessetek! (3 Mózes 19:26)

Ne forduljatok halottidézőkhöz, és ne tudakozódjatok jövőmondóknál, mert tisztátalanokká teszitek magatokat velük.

Én, az ÚR, vagyok a ti Istenetek! (3 Mózes 19:31)

Ne legyen köztetek olyan, aki a fiát vagy leányát áldozatul elégeti, ne legyen varázslást űző, se jelmagyarázó, kuruzsló vagy igéző!

(5 Mózes 18:10)

A keresztyénekre az mózesi törvények nem érvényesek, de a varázslás tilalmát az Újszövetségben is megtaláljuk.

*A test cselekedetei azonban nyilvánvalók, mégpedig ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás, bálványimádás, **varázslás**, ellenségeskedés, viszálykodás, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, pártoskodás; irigység, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlók. Ezekről előre megmondom nektek, amint már korábban is mondtam, akik ilyeneket cselekszenek, nem öröklik Isten országát.*
(Gal. 5:19-21)

Miért tiltja vajon Isten ezeket a dolgokat? Gondolkodjunk együtt: tilt-e olyasmit nekünk az Isten, ami a hasznunkra van? Másképpen: miért tilt egy szülő meg bizonyos dolgokat a gyermekének?

Ahogy egy szülő bölcsebb gyermekénél, úgy Isten is bölcsebb nálunk, embereknél. Próbálta már valaki elmagyarázni a gyermekének, hogy a sok édesség káros? Megértette? Isten tud olyan dolgokat, amiket mi nem. Tudja, hogy milyen veszélyei vannak annak, ha ezekhez a dolgokhoz folyamodunk.

Miért engedi akkor egyáltalán, hogy ezek a dolgok jelen legyenek a világban? Hiszen Mindenható, nem?

De, Mindenható! Emlékezzünk azonban az Édenkertre. Ott is elhelyezett Isten egy fát, melyről megtiltotta az evést. Azért volt szükség erre a fára, hogy próbára bocsássa Isten az emberpárt: hisznek-e neki, engedelmeskednek-e a szavának? Isten szabad akaratot adott az embernek, de a szabad akaratnak szüksége van döntési szabadságra, hogy lehessen mi közül választani. Isten egy tökéletes kertet alkotott, melyben az ember semmiben sem szenvedett hiányt. Mégsem elégedett meg ezzel, hanem engedett a kigyó (Sátán) csábításának.

Ez a helyzet a varázslással és hasonló praktikákkal is. Isten megengedi, hogy ilyenek létezzenek, de nem azért, hogy használjuk őket, hanem, hogy nemet mondjunk rájuk. Nem részletezi, hogy miért ne foglalkozzunk velük, hanem egyszerűen rossznak bélyegzi meg őket, és azt mondja: **ne tedd!**

A kérdés tehát az, hogy te engedsz-e Isten parancsának?

Manapság - főleg tinédzser lányok körében - nagyon népszerű a boszorkánysággal, a „Wika”-val való kacérkodás. Számos könyv jelent meg számukra ebben a témában. Ennek az oka úgy vélem az, hogy ezek a gyerekek ösztönösen nyitottak a természetfelettiel való kapcsolatra. Istenből azonban csak a mai egyházak többségének szertartásos és gyakran képmutató vallásosságát érzékelik, amelyet jogosan elutasítanak, keresnek helyette valami mást. A Sátán pedig természetesen ott van, hogy ezeket a „magas labdákat” leüsse, és ezeket a fiatalokat Istentől eltávolítsa. Nekünk hívő keresztyéneknek mindent meg kell tennünk, hogy ezeket az ifjú embereket segítsük visszatalálni az igaz útra. Ez általában nem könnyű. Akit az ördög egyszer behálóz, nem könnyen ereszti el. Ezek a fiatalok általában borzasztóan meg vannak győződve róla, hogy amit igaznak vélnek, azok az ő gondolataik, nem az ördög ültette el bennük. Sajnos a Sátán tud úgy beszélni hozzánk, mintha az a mi saját gondolatunk volna. Felismerni ezt csak úgy lehet, hogy megvizsgáljuk, hogy ez a sugallat összhangban van-e a Istennek a Bibliában elmondott ígéivel. Ha nincs, biztosan az ördögtől van! De honnan tudja a fiatal, hogy a Biblia igaz? A Sátán erősen nyomul, nem is eredménytelenül, hogy a kételkedés magjait szórja szerteszét. E magok pedig már sok helyütt nagyon is szárba szöktek.

Nehéz feladat egy ilyen megkötözött fiatalon segíteni, Isten segítségét kell buzgón kérnünk ehhez a munkához. Ez a könyv is azért készült, hogy segédanyag lehessen ebben a munkában.

Valamit azért mégis tudhatunk arról, hogy miért káros ránk nézve a varázslás. Legfőképpen azért, mert aki ilyesmihez folyamodik, az ezzel azt mondja, mutatja, hogy **nem bízik Istenben**. Mivel nem hisz Isten szavának, más megoldásokat keres. Ezt egyszerűen úgy nevezzük, hogy **bálványimádás**.

„**Ne legyen más istened rajtam kívül!**” - mondja az Tízparancsolat első verse (2 Mózés 20:3), melyet az Újszövetség is megerősít: „*Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és nagy parancsolat*”. (Máté 22:37-38) és „*kerüljétek a bálványimádást*” (1Kor. 10:14)

Aki bármilyen más módon keresi a természetfelettil (a transzcendenssel) a kapcsolatot, mint amit Isten mondott, az nemcsak varázsol, hanem bálványimádó is. Minden dolog, ami Isten elé kerül ugyanis, az bálvány!

Érdemes elgondolkodni azon is, hogyha Isten tiltja az efféle praktikákat, de azok mégis léteznek, akkor honnan származhatnak? Istentől ugye nem! Az esetek nagy részében a jósök, guruk, „látók” stb. egyszerűen csak szimpla csalók. De nem mindegyik. Vannak, akik tényleg tudnak csodákat (természetes módon megmagyarázhatatlan dolgokat) tenni. Ők vajon honnan nyerik ezeket a képességeket?

Aki ismeri valamelyest a Bibliát, az tudja, hogy a szellemi világ két részre oszlik. A jókra és a rosszakra. A jók Isten és az Ő angyalai. A rosszak pedig a fellázadt angyal, a Sátán, és az őt követő bukott angyalok serege. A Biblia úgy írja le, hogy a Sátán magával rántotta az angyali seregek egyharmadát. Ezek a bukott angyalok azok, akiket a Biblia „gonosz lelkeknek”, „ördögöknek”, mi pedig démonoknak, szellemeknek stb. nevezünk.

Isten határt szab ezek működésének, és általában nincs hatalmuk arra, hogy ártsanak nekünk. Ha azonban valaki „ördögi praktikákat” űzve maga akar kapcsolatba lépni velük, akkor bizonyos esetekben Isten megengedi, hogy ez megtörténhessen. Általában ez úgy játszódik le, hogy kezdetben valami jó dolgot tapasztal meg az ezt kereső ember, később azonban, amikor már hatalmába kerítette a démon azt az embert, akkor annak vége valami nagyon rossz állapot lesz. Hacsak Isten kegyelme határt nem szab ennek. Alapszabály azonban, hogy **aki a tűzzel játszik, az könnyen megégetheti magát!**

Sokkal jobb nekünk, ha inkább hiszünk Istenben, és messze elkerüljük az efféle dolgokat. Higgyük el, hogy amikor Isten azt ígéri, hogy minden szükséges dologgal ellát minket, akkor azt meg is teszi. Ne keressünk más utakat, mert biztosan rosszul fogunk járni általuk!

Végül egy konkrét kérdés, mely így hangzott:

„*Szeretném a LEVITÁCIÓ fogalmát a gyakorlatban is elsajátítani és kipróbálni. Tudom rengeteg gyakorlással jutok odáig, DE útmutatásként kérek tanácsokat.*” (A kérdező nevét nem írom ki, gondolom ő ráismer a kérdésére)

Válaszom:

Mi szükséged van neked a levitációra (lebegésre)? Mit akarsz elérni általa? Talán boldogabb leszel tőle? Vagy valami más célra használnád? Vagy egyszerűen szimplán kacérkodsz valami ismeretlen hatalom kipróbálásának örömeivel? Ettől több lesz az életed?

Nem azért kérdezem ezeket, hogy piszkáljalak, netán felbosszantsalak téged, hanem komolyan azt mondom, hogy gondolkodj el rajta – a fentiek figyelembevételével –, hogy **megéri-e ilyesmivel foglalkozni?** Én is hallottam már indiai gurukról, akik állítólag képesek lebegésre. Nem tudom, hogy ez csak szemfényvesztés-e részükről, vagy valóságos. El tudom képzelni az utóbbit is. Amiben azonban biztos vagyok, hogy ez nem az „elméjük erejének” vagy a sok meditációnak a következménye, sokkal inkább valami démoni befolyás hatása. Ezek a guruk nagyon sokat meditálnak öntudatlan szinten, mi által utat

nyitnak magukba különféle szellemi hatalmaknak. Ezek pedig, hogy más embereket is elhitethessenek, természetfölötti képességekkel ruházzák fel az illetőt. Ne hidd, hogy attól leszel szellemibb, ha ilyen fajta képességeket fejlesztesz ki magadban.

Útmutatás helyett a tanácsom levitáció és minden más hasonló praktika kérdésében ez: NE TEDD!

Van-e más és máshol is ilyen vagy ehhez hasonló élet?

Van-e értelmes, az emberhez hasonló élet a Földön kívül is? Az én válaszom saját magamnak az, hogy van. Miért gondolom mindezt? Számunkra parányi embereknek elképzelhetetlen méretű a világegyetem. Miért csak kizárólag a Földön alakult volna ki az életfeltétel?

(nagytibor2003@..., P. Istvánné Erzsébet)

Van-e értelmes élet a Földön kívül? Természetesen van! Először is ott van mindjárt ISTEN, aki az egész teremtet világot létrehozta. Mint azt már fentebb, Isten létezésével kapcsolatban bemutattuk, ezen a világon semmi sem birtokolja a létezést mint olyat önmagában, hanem valaki-valami mástól kapta azt. Az okság elve szerint kell lennie egy végső oknak, amelytől minden más kapta a létezését, ő azonban önmagában, lényegénél fogva birtokolja a létet. Ha ilyen nem lenne, semmi sem lenne. Mivel senki és semmi sem adhat másnak olyasmit, amivel ő maga nem rendelkezik, ezért a Végső Oknak feltétlenül élőnek, értelmesnek, személyesnek kell lennie. Ez a végső ok Isten.

Habár Isten mindenütt jelen van, mégsem a „lakik” a Földön.

Továbbá a Biblia beszámol róla, hogy Isten az embereken kívül teremtett még fizikai test nélküli lényeket is, az angyalokat. Mivel a teremtési beszámoló a Bibliában a Földre koncentrál, ezért az angyalok teremtésének részleteiről nem tudunk. Létezésüknek azonban kétségtelen bizonyítékát találjuk a Szentírásban, többször is megjelennek mint szereplők. Kétségtelen, hogy ők is élő, személyiséggel bíró, nagy, bár nem korlátlan hatalommal bíró lények.

Amire a kérdés azonban eredetileg vonatkozott: van-e élet, különösen az emberhez hasonló értelmes élet a Világegyetem valamely más égitestjén, a válasz az, hogy teljes bizonyossággal kijelenthető: **nincsen!**

Mire alapozom ezt?

Azzal a kérdéssel, hogy az élet és az ember nem „kialakult”, hanem Isten teremtette meg, most külön nem foglalkoznék. Már volt róla szó, hogy legalább 10 különböző oka van annak, amelyek miatt lehetetlen, hogy a világ, az élet spontán alakult volna ki. Ahogy tehát itt a Földön nem lehetséges ez, más – bármely – bolygón sem az. Külön kiemelném, hogy az *életfeltétel* megléte még nem elegendő ahhoz, hogy az élet létrejöjjön. Az élet magasabb minőség az élettelen anyaghoz képest, ezért spontán nem jöhet létre, még megfelelő feltételek mellett sem. Senki sem adhatja másnak azt, amivel maga nem rendelkezik. Élettelen nem adhat életet!

A tudósoknak az az elképzelése, hogy szerves anyagok (aminosavak, fehérjék) bizonyos spontán „összeszerveződése” hívta volna életre az első élő sejtet, csak abban az esetben állna meg, ha az élőlényeket nem tekintik magasabb minőségű dolognak, hanem csupán összetettebb szervezetszerű anyagi struktúráknak. Mint ahogyan a mikroprocesszor magasabb szervezetszerű, mint a szilikon és más részecskék, amelyekből áll, de mégsem élő, hanem élettelen anyag. Ahogyan azonban lehetetlen, hogy egy chip-et a természet erői spontán összerendezzenek, mégannyira lehetetlen, hogy egy sejt csak úgy véletlenül kialakuljon, mert az alkotórészeit éppen egy helyre sodorta az áramlat.

Az élet tehát nem *alakult* ki sem a Földön, sem másutt.

Ha nem volna a kezünkben Isten kijelentése, a Biblia, akkor bizony teljes bizonytalanságban lennénk a kérdést illetően: van-e értelmes élet más bolygókon. Az általános kijelentésből – magából a teremtetett világból – ez nem mutatható ki egyértelműen. Annyit mondhatnánk, mint amit a Bibliát elutasító tudósok ma is mondanak: *eddig* nem találtunk ilyet, de majd egyszer *talán*...

Ha azonban Isten speciális üzenetét, a Bibliát is megvizsgáljuk, egyértelmű nemleges válasz adható. Egyrészt a Biblia csak az ember teremtését írja le, nem beszél másról. Ettől még persze létrehozhatott volna Isten máshol is értelmes, emberhez hasonló életet, hiszen ami nincs benne a Bibliában, az még nem feltétlenül jelenti azt, hogy az nem is létezik. Isten nem tér ki a Bibliában a teremtetett világ minden részletének ismertetésére.

Mégis, legalább kettő erős érv szól a mellett, hogy Isten csak az embert teremtette meg, kizárólag a Föld bolygón.

1) Az első, hogy Isten az egész világegyetemet az ember kedvéért rendezte be olyannak, amilyen. Az egész teremtés célja az volt, hogy élettért alkosson az embernek.

Ismert, hogyha az alapvető természeti erők (gravitáció, mágnesesség, elektromágnesesség stb.) csak néhány tized százalékkal mások volnának, már nem jöhetett volna létre a világegyetem. A Föld helyzete, pályája, keringése; domborzata, légköre, éghajlata stb. pont megfelelő arra, hogy élet lehessen rajta.

Azért hozta tehát létre Isten a világegyetemet (a teret), a galaxisokat, a mi Tejútunkat, a Naprendszert, a Földet, a Földön az életet, az állat és növényvilágot, hogy aztán elhelyezhesse benne az embert, akit saját képmására alkotott.

Megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket. Isten megáldotta őket, és ezt mondta nekik Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be és hódítsátok meg a földet. Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a földön mozgó minden élőlényen! Azután ezt mondta Isten: Nektek adok az egész föld színén minden maghozó növényt, és minden fát, amelynek maghozó gyümölcse van: mindez legyen a ti eledetek.

(1Móz. 1:27-29)

Ebbe a képletbe pedig nem fér bele, vagy legalábbis teljesen logikátlan volna, ha Isten egy másik bolygón is létrehozott volna életet, különösen értelmes életet.

2) A második érv még erősebb, és teljesen perdöntő erejű ebben a kérdésben. Ez pedig a **bűn kérdése**.

Fentebb már tárgyaltuk, hogy a bűn az ember által jött be a világba, és általa a szenvedés és a halál az *egész világra* elhatott. (1Mózes 3, Róma 5.12 stb.). Márpedig ha létezne az anyagi világban, más bolygón értelmes élet, amely nem az embertől származik, akkor nem volna igazságos az ő számukra, hogy olyasmi miatt kelljen bűnhődniük, amelyet nem ők követtek el.

Az ég és a föld elmúlnak

(Máté 24:35)

az egek tűzbe borulva felbomlanak, és az elemek égve megolvadnak!

A fenti Bibliaversekből látjuk, hogy majdan az egész Univerzum meg fog semmisülni, s mindez a bűn következménye lesz. Ha tehát volna más bolygón élet, akkor rájuk ez az ítélet jogtalanul terjedne ki. Márpedig Isten igazságos, senkit nem ítél el, aki nem vétkezett.

Mindebből tehát az következik, hogy teljes bizonyossággal kijelenthetjük: **nincs értelmes élet más bolygókon!**

Teljesen mindegy az élet szempontjából, hogy hány x trillió bolygó található a világegyetemben. Tudjuk például, hogy a háromszög szögeinek összege 180° . Mindegy, hogy mennyi háromszöget vizsgálunk, ha 1000 trilliót is, akkor sem fogunk egyet sem találni, amely szögeinek összege ne ennyi volna. Hiába lehetne a valószínűség számítás szerint erre valami esély, a háromszög szögeinek összegét kimondó törvény alól nem lehetséges egy kivétel sem! Az általános erejű törvények alól a nagy számok általi próbálkozások sem fognak kivételt felmutatni.

Mindezek fényében különösen elkésérítő azt látni, hogy az emberiség egy viszonylag csekély, de nagy befolyással bíró része mily elképesztő mennyiségű pénzt és más forrást öl bele abba, hogy legalább egy nyavalyás egysejtűt tudjon találni egy idegen bolygón. Mindezt pusztán azért, hogy bizonyítékát tudja adni egy ideológiának, az élet spontán kialakulását és fejlődését valló evolúciós elméletnek.

Mivel atudósoknak itt a földön még a legcsekélyebb fogalmuk sincs arról, hogyan alakulhatott ki az élet, ezért nem sajnálnak semmi pénzt elkölteni arra, hogy más égitesteken találjanak élet nyomokat. Ezzel ugyanis eldönthetnék végleg – vélik - a teremtés kontra evolúció vitát. Micsoda irdatlan tékozlás, elpocsékoltság, hasznos célra fordítható javak elszórása!

Mint ahogyan ép ésszel senkinek sem jutna eszébe, hogy finanszírozzon olyan kutatásokat, amelyek a perpetuum mobile (örökmozgó) kifejlesztését szolgálnák, - ez ugyanis ellenkezik az energiamegmaradás általános érvényű törvényével -, így az idegen élet utáni kutatás is ugyanilyen kérlelhetetlen logika alapján tökéletesen hiábavaló.

A végső cél, amely egyeseknek minden pénzt megér ez: bebizonyítani, hogy nincs Isten.

Földönkívüliek jelenléte érhető tetten a Bibliában. Biztos nincs mindenben igaza, de némely jelenségre nagyon is logikus választ ad.

(duh.attila@...)

Ez a kérdés az előzőnek egyféle folyománya. Mint az előzőben bemutattuk, más bolygókon nincs, mert nem is lehet értelmes élet. Ilyen fajta földönkívüliek tehát, akik űrhajókon érkeznének hozzánk, nincsenek.

Mégis léteznek azonban földön – pontosabban anyagi világon – kívüli lények.

Ahogy mondtuk az előbb, első közülük maga Isten. Továbbá a szintén Isten által teremtett angyalok. Tudjuk, hogy az angyalok egy része (1/3-a) Lucifer, azaz a Sátán vezetésével fellázadt Isten ellen. Ezen gonosz angyalokat nevezi a Biblia démonoknak, ördögöknek.

Ezen szellemi lények jelenléte valóban, kétség nélkül felfedezhető a Bibliában.

Isten jó néhányszor angyalokat küldött bizonyos emberekhez, hogy elvigyék az üzenetét.

A Sátán angyalainak, a démonoknak a tevékenysége a való életben is megfigyelhető, és valóban sok jelenségre logikus választ ad. (Attól, hogy valami természetfölötti, még lehet logikus!)

Ha valakinek szembetűnően természetfölöttinek látszó képességei vannak, akkor nem árt tudni, hogy ezek két forrásból származhatnak: Istentől, vagy a Sától és angyalaitól. A

kettőt úgy a legkönnyebb megkülönböztetni, hogy Isten sohasem ad különleges képességeket öncélú használatra: például népszerűség szerzésére, anyagi haszonszerzésre, egyáltalán emberi önérdek céljaira. Isten kijelentései mindig összhangban állnak a korábbi szavaival. Sohasem mond senkinek olyat, ami ellentmondásba kerülne a korábban mondottakkal, tehát a Bibliával.

Az ördög ezzel szemben gyakran ad olyan képességeket némely embereknek, amelyekkel azok sikeresebben képesek elérni kívánt céljaikat. Így működnek például a „vonzás törvényének” tulajdonított különleges módon elért különféle eredmények, sikerek. Valós, intelligens szellemi lények tevékenysége sokkal logikusabb magyarázat ezekre, mint az „univerzum rezgései”, az „életenergia” és más efféle badarságok.

A spiritiszta szeánszokon és egyéb okkult praktikák során tapasztalt eseményekre, az UFO jelenségek bizonyos részére, a kísértetekre, szellemekre, a jósnők, halottidézők egy részére (akik nem szimplán csalók) és sok más effélére kétségkívül logikus megoldás a démonok tevékenysége.

Ebben a témában ajánlom a „Azonosítatlan” című filmet, amely egy történetbe ágyazva világítja meg ezt a kérdést. Interneten megtalálható, letölthető.

Mi vajon a helyes viselkedés, amivel bebocsájtást nyerünk a mennyekbe? Elég jó kisfiúnak lennünk? Vagy valami extra teljesítmény előnyt jelent? Na és mi lenne az? Mi van azzal, aki nem fogadja el? Miféle pokol vár rá? A más vallásúaknak vajon ki jelenik meg a halál pillanatában? És ők hová kerülnek? És én az ő poklukban találok magam?
(duh.attila@....)

Nagyon-nagyon jó kérdés! Talán a legfontosabb kérdés mind között!

Kezdjük talán azzal, hogy arra kérnék mindenkit – a kérdezőt is –, akiknek a különféle vallások és világnézeti irányzatok eltérő tanításai megemészthetetlen problémát jelentenek, hogy gondolkodjon el saját maga egy kicsit ezen a dolgon. Hogyan juthat eszébe bárkinek is olyasmi, hogy a különféle vallásoknak és egyéb nézeteknek mind-mind igazuk van? Létezhet olyan, hogy a más-más nemzetiségű, vallású, lakhelyű, kultúrájú stb. népekre különféle természeti törvények vonatkoznak? A hinduknak talán máshogy hat a gravitáció, mint a keresztényeknek? A muszlimoknál nem érvényes a Pitagorasz tétel? Az eszkimók más szorzótáblát használnak? Az afrikai bennszülötteknél a kavics úszik a vízen? A sort még hosszan folytathatnám.

Nemcsak Isten, a vallások, de bármely kérdésben hogyan lehetne egyszerre többféle igazság?

Az igazság reális, az embertől független valami. Az igazság birodalma nem függ a mi értelmünktől, megismerési képességünktől. Mi csak felfedezni, megismerni, magunkává tenni tudjuk az igazságot, amely **megvan, mielőtt mi megismertük volna**. Az $a^2+b^2=c^2$ akkor is igaz volna, ha Pitagorasz vagy senki más fel nem ismerte volna. A háromszög szögeinek akkor is 180 fok volna az összege, ha soha ember nem született volna, aki rájöjjön erre, sőt, ha soha egy háromszöget nem rajzoltak volna a világon.

Az igazság nem az egyes emberek, embercsoportok, népek, társadalmak véleményétől függ, hanem **mindenek felett létezik. Nem az igazság igazodik az emberekhez, hanem nekünk kell az igazsághoz igazodnunk.**

Mindezek fényében képtelenség azt feltételezni, hogy minden vallásnak igaza van. A különféle vallások kijelentései, gyakorlata nagyon különbözik egymástól. Nem lehetséges az sem, hogy minden ember a saját vallásának megfelelő túlvilági létben

(vagy nemlétben: ateisták) részesüljön. Ismétlem, nem az számít, hogy ki miben hisz, hanem hogy mi a reális igazság, vagyis a valóság maga.

Mindenki nyugodjon tehát meg, **nincs annyiféle túlvilági lét, ahány felfogás erről létezik. Csak egyféle létezhet, és nekünk azt kell kikutatnunk, hogy melyik az.**

Ehhez pedig a gondolkodásunkat, a megismerő-, mérlegelő-, rendszerező-, logikai ítélőképességünket kell felhasználnunk. Ha ezt a módot kétségbe vonjuk, akkor képletesen fogalmazva meg is süthetjük az agyunkat, kár bármin is gondolkodnunk, hiszen úgysem tudhatjuk, hogy amire rájövünk, annak van-e bármi köze a valósághoz. Felesleges bármi olyasmin gondolkodnunk, ami több, mint a mindennapi megélhetésünk és testi vágyaink kielégítése. Vannak, akik erre szeretnék rávenni az emberiséget. Valljuk be, nem is eredménytelenül.

Mi, akik azonban ennél messzebbre szeretnénk nézni, elsőként tehát lássuk be, hogy az igazság, ami kérlelhetetlenül, tőlünk emberektől függetlenül létezik, csak egyféle lehet. Ha van pokol, csak egyféle van, ha van menny, úgyszintén. Mi történik azzal, aki a valóság törvényeit nem fogadja el? Ezek a törvények mindenkire egyformán hatnak. Aki ellenáll nekik, annak viselnie kell az ebből fakadó következményeket.

Ha leugrik a tizedik emeletről egy buddhista, egy ateista, és egy keresztény, akkor első sorban mindhárom meghal a földhöz csapódva. Utána a buddhista reinkarnálódik, az ateistát simán eltemetik és vége a létének, a keresztény pedig a mennybe jut? **NEM!** A test halála után is mindhármukra ugyanaz vár, mert mindenkire ugyanazok a szabályok vonatkoznak! Azt hiszem ez teljesen logikus is, csak sokakat félrevezetnek a különféle, a józan gondolkodást megzavarni szándékozó, a tisztánlátást elhomályosítani akaró hatások.

Ha ez így van, akkor a legfontosabb feladatunk ezeknek az általánosan ható törvényeknek a megismerése. A könyv bevezetőjében már bizonyításra került, hogy Isten létezik. Ő alkotta meg a létet, Ő hozta létre a világot uraló rendet, és Ő rendelkezett az emberi lelkek örökkévaló sorsát érintő kérdésben is. Tudjuk, hogy erre a legfontosabb kérdésre a Bibliából kaphatjuk meg a választ. (Láttuk azt is, hogy más írások miért nem relevánsak ebben a kérdésben). Isten az egész Bibliát, az Ó- és Újszövetséget tulajdonképpen annak szentelte, hogy az ember megváltásának módját közölje az emberiséggel. Azért, hogy ez minden kor minden embere számára hiteles legyen, az egész monumentális kijelentést a történelem menetébe helyezte, hogy bárki számára láthatóvá váljék – akik nem takarják el szándékosan a szemüket -, hogy Ő a történelem formálója, az idők, az események, egyszóval mindennek az Ura.

Térjünk rá tehát a kérdés lényegi részére. A kérdésből az tűnik ki, hogy a testi halál után a lélek továbbélésének témájával itt most nem kell foglalkozni, ezt a kérdező is elfogadja, mint bizonyosságot. Mi a módja annak, hogy befolyásoljuk az örökkévalóságbeli sorsunkat, tudjuk-e egyáltalán befolyásolni?

Lássuk először világosan azt, hogy mi az a két lehetőség, ami az emberi lélekre vár, miután a világi, testi lét lezárult számára. Végso tartózkodási „hely”-nek kettőt említ a Biblia, az örök kárhozat és szenvedés helyét, a „tűznek tavát”, melybe azok kerülnek, akiknek bűneit Isten nem bocsátotta meg. Az ide kerülő lelkeknek egy ideiglenes „tartózkodási helye” a Pokol, ahová a haláluk után az Utolsó Ítélet előtt kerülnek.

És láttam, hogy a halottak, nagyok és kicsinyek a trónus előtt állnak, és könyvek nyitattak ki. Még egy könyv nyitattott ki, az élet könyve, és a halottak a könyvbe írottak alapján ítéltettek meg cselekedeteik szerint. A tenger kiadta a benne levő halottakat, a Halál és a Pokol is kiadták a náluk levő halottakat, és megítéltetett mindenki

cselekedetei szerint. És a Halál és a Pokol belevettetett a tűz tavába: ez a második halál, a tűz tava. Ha valakit nem találtak beírva az élet könyvébe, azt a tűz tavába vetették.

(Jel 20:12-15)

Az szakszervezetek ma „kiszámítható jövőért” tüntetnek. Kérem, a jövő kiszámítható! A Bibliában mind egyénileg, mint globálisan teljes kiszámíthatóságot találunk! Ha az emberek ismernék és elfogadnák, amit a Biblia mond, akkor nem tüntetni mennének, hogy a kormánytól nyerjenek kiszámíthatóságot, hanem megbíznának abban, amit Jézus mond:

"Ezért mondom nektek: ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, és mit igyatok, se testetekért, hogy mivel ruházkodjatok. Nem több-e az élet a tápláléknál, és a test a ruházatnál?

Nézzétek meg az égi madarakat: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem takarnak, és mennyei Atyátok eltartja őket. Nem vagytok-e ti sokkal értékesebbek náluk?

Aggódásával pedig ki tudná közületek meghosszabbítani életét csak egy arasznyival is?

Mit aggódtok a ruházatért is? Figyeljétek meg a mezei liliomokat, hogyan növekednek: nem fáradoznak, és nem fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül akár csak egy is. Ha pedig a mező fűvét, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, így öltözteti az Isten, nem sokkal inkább titeket, kicsinyhitűek?"

"Ne aggódjatok tehát, és ne mondjátok: Mit együnk? - vagy: Mit igyunk? - vagy: Mit öltünk magunkra? Mindezt a pogányok kérdezzetik; a ti mennyei Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van minderre.

De keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek. Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja."
(Máté 6:25-34)

Mindenki ugyan abban az Istenben hisz, csak másként hívja?

theodoscsalad@....

Új kérdés

Vajon a nevükben különböznek-e csak egymástól a különféle vallások istenei?

- A **bibliai keresztyénség** azt hirdeti, hogy Isten egy, de három személy: Atya, Fiú (Jézus Krisztus), Szent Lélek. Az ember alapvetően rossz, az eredendő bűn miatt. Ahhoz, hogy üdvözlhess, Jézus Krisztusban kell hinned. („senki sem mehet az Atyához, **csakis** én általam”, Jn. 14:6). El kell ismerned, hogy bűnös vagy, hogy önmagadért semmit sem tehetsz cselekedeteből (Ef. 2:8-9) és Jézus Krisztus fizetett a bűneidért a kereszten. Csak Őáltala van üdvösség, mely ingyen ajándék az Atyától. Ezt csak elfogadni lehet, kiérdemelni nem. A jó cselekedetek követői a hitnek, de az üdvösség nem ezek által van.
- A **Katolikus Egyház** szerint az üdvösség hit + cselekedetek által van. Hinni kell Jézus Krisztusban, de ezen felül jó és erkölcsös életet is kell élni. A II. Vatikáni zsinatig (1960) a „nincs üdvösség az Egyházon kívül” tanítás volt érvényben. Az üdvösséghez ma is szükséges a „szentségek” (sákramentumok) felvétele (megkeresztelés, bérnálás ...). Nem tanítják személyes, Isten előtti bűnbánat, a megtérés, újjászületés (János ev. 3. rész) szükségességét. Sok Biblián kívüli tanításuk van ezen felül is (csecsemőkeresztés, szenteltvíz, purgatórium (tisztítótűz), egyházi és pápai tévedhetetlenség, egyházi hagyományok isteni tekintélyre emelése, a hierarchikus papi rend, halottakért történő imádkozás, stb, stb...)
- A **Jehova Tanúinál** Isten csak egy, akinek a neve Jehova. Jézus egy angyal, nem Isten. A Szent Lélek nem Isten, nem személy, hanem egy erő. A földi Paradicsomba csak azok jutnak, akik csatlakoznak a Jehova Tanúi szervezethez, és engedelmeskednek annak előírásainak.
- **Mormon Egyház** (Utolsó Napok Szentjei). Az Atya, a Fiú, a Szent Lélek három külön isten. Az Atya is egykor ember volt, de istenné „magasztosult” fel. Teste van és felesége a „Mennyei Anya”, akiknek mi mindnyájan leszármazottai vagyunk. Az arra érdemes mormonok maguk is istenné „magasztosulhatnak” fel. Jézus is az ő gyermekük. Halála nem ad engesztelést, de mindenki feltámad általa. A „felmagasztosulás” elérhető szent élet, a mormon egyház szabályainak betartása, és templomi szertartások elvégzése folytán.
- Az **Iszlám** szerint Allah egy, és nincs neki fia. A „társítás” (Sirk) a legnagyobb bűn. Tilos Allah mellé bármiféle társat – Istent vagy embert – állítani. Tilos Allahot emberi tulajdonságokkal felruházni, pl. Atyaként tekinteni rá. Az ember alapvetően jó, de esendő. Az ember végső sorsa vagy eleve el van határozva, vagy a jó és rossz tettek arányától függ, vagy Allah dönt róla az ítéletkor. Eme utolsó ítéletig senki sem lehet biztos benne. Jézus Allah egy korábbi prófétája volt, de nem Isten. Mohamednek kell engedelmeskedni.
- **Ókori többistenhitű vallások.** Az ókor népeinél legjellemzőbb forma. Egy vagy két Főisten, és több kisebb isten. A cél az istenek kegyeit kiérdemelni, haragjukat kiengesztelni különféle szertartások, és áldozatok (olykor emberáldozatok) árán. Jellemző volt a különféle istenszobrok készítése és imádása. Az istenekkel csak a beavatott papságon keresztül lehetett egy átlagembernek kapcsolata.
- A **hinduizmusban** az isten az abszolútum, a Világszellem. Mindenki az Istenség (Brahman) része, mint a tenger cseppjei. Az Istenségnek sok formája létezik, melyek közül valamelyik imádása szabadon választható. A legtöbben Visnut, vagy Sívát tisztelik. Az istenek leszállását a világba avatárnak nevezik. Sokan Jézust is egy ilyen avatárnak tartják. Ő is isten fia, mint a hinduk szerint mindenki. Nem bűnhődhetett mások helyett, mert mindenki a saját sorsáért felel. A hinduizmusban a cél a lélek vándorlás körforgásából (szamszára) való kiszabadulás. A lélek a halál után a karma törvénye szerint reinkarnálódik. Ha jókat cselekedett, az előzőnél jobb létformába (magasabb kasztba), ha gonoszul, akkor rosszabbba, (alacsonyabb kasztba, állati létformákba, stb.) kerül. Ebből a körforgásból csak sok élet alatt lehet

kiszabadulni. Segít ebben a jóga gyakorlása egy Mester (guru) vezetése alatt. A végcél az Istenséggel való egyesülés, a benne való feloldódás.

- A **Krisna-tudat** tulajdonképpen a hinduizmus egyik irányzata. A Visnu hívó irányzatba tartozik. Krisna eredetileg Visnu egyik leszállása (avatár) volt, a Krisna-tudatúak szerint azonban az Istenség Legfőbb Személyisége. Minden a világban az ő része, de ő több, mint a világ. Személyes, de vannak személytelen megnyilvánulásai is. Jézust sokan egy vegetáriánus gurunak tartják (de: páskavacsora a báránnyal?), aki Krisna egyik avatárja. Nem bűnhődhetett mások helyett, mert mindenki a saját sorsáért felel. A lélek-vándorlásból való szabadulás egy új útját hirdeti, mely Krisna odaadó szolgálata (bhakit), és a lelki tanítónak (guru) való engedelmesség útján érhető el. Krisna nevének állandó „vibrálása” (mantra) révén igyekeznek a tudatukat mindinkább Krisnára rögzíteni, hogy ily módon kerüljék el, hogy az anyagi világ és a test megkísértse őket. Napjainkban csak a bhakit üdvözt.
- A **buddhizmus** a hinduizmus reformjaként indult. Az alapító Gautama Sziddhártha (Buddha, a „felébredt”) csak a hindu isteneket ismerte, akikkel szerinte az embereknek nem kell foglalkozniuk, mert azok is a karmának vannak alávetve, akiknek szintén arra van szükségük, hogy először emberré, majd buddhává váljanak. A buddhizmusban az üdvösség a nirvánában („kialvás”) lelhető fel, ez a cél. Az „én” illúziójából vágy, abból szenvedés, abból pedig újrászületés fakad. Ezekről, és végül a léttől magától való megszabadulás útja a „Nyolcas ösvény”. A buddhizmus végcélja tehát végső soron a teljes elmúlás, a létezés megszűnése a „kialvás”-ban (nirvána). Ez tehát jelentősen különbözik attól, amit nyugaton általában a buddhizmusról hisznek, mint egyfajta életfilozófia, bölcs mondásokkal az élet különböző területeire. A buddhizmus valójában nem a jobb életre, hanem a teljes elmúlásra vezet. Különbőféle irányzatai vannak. A Zen Buddhizmusban a világ nem létezik, az csak a tudat terméke, illúzió. A Tibeti Buddhizmusban isteni lények, kis és nagy buddhák egész panteonja alakult ki.
- A **New Age**, egy szinkretista (sokféle vallást, felfogást ötvöző) világnézet, mely a 1960-as évben indult. Alaptanítása, hogy a Halak korát (melyet a keresztyénséggel azonosítanak⁵³) felváltja egy új korszak, a Vízöntő kor, mely az emberiség szellemi felemelkedését hozza. Népszerűek a misztikus, ezoterikus, asztrológiai írások. Minden és mindenki Isten. Isten energia vagy alapelv, nem személy. Mindenkinben korlátlan, isteni erő lakozik, csak fel kell fedeznie, ki kell fejlesztenie, magában. Fő tanítása a „bennünk élő istenek”, „bábállapotban lévő istenek vagyunk” stb. A cél az tehát, hogy mi emberek istenné váljunk. (vö.: a kígyó mondása az Édenkertben: „olyanok lesztek, mint az Isten”). Legújabb és napjainkban legnépszerűbb formája az ún. „Vonzás hatalma”.
- **Szcientológia**. Minden ember „thetán”, halhatatlan, emberfeletti képességekkel rendelkező lény, de ennek nincs mindenki a tudatában. Az ember alapvetően jó. Fő problémája a tudattalanban („reaktív” elme) rögzült sok fájó emlék („engram”). Ezek múltfeltáró „auditálás” segítségével törölhetők. Így lehet valaki tiszta („clear”), azaz ön maga, felszabadult, erkölcsös, boldog, egészséges. Ez követik a képességfejlesztő („operatív thetán”, OT) szintek. Egy önmegváltásról van tehát szó, mely titkos tudás megszerzése (gnoszticizmus) és különféle beavatások hatására érhető el. A szcientológia a „Dienetika” c. könyv nagyon gyakorlatias és a mindennapi életben (házasság, üzlet stb.) hasznos tanításával nyer meg sokakat, de adós marad alaptételének bizonyításával. Vagyis, honnan tudjuk biztosan, hogy az ember valóban „thetán”? Másképpen fogalmazva: hogyan induljunk el úrhajóval egy

⁵³ A keresztyénség egyik szimbóluma a hal, mely egy görög mondat kezdőbetűinek összeolvasásából származik (Jézus Krisztus az Isten Fia, Megváltó) de nem halak többes számban. Semmi köze pedig ennek a asztrológiai (mely amúgy is egy áltudomány) állatövekhez. Így ez az analógia sántít.

olyan bolygóra, amelyről csak feltételezzük, hogy létezik? Nagyon vakmerő dolog egy ilyen expedíció! Azért, mert egy módszer az élet egy bizonyos területén – jelen esetben az egyéni érvényesülés szintjén – működik, még nem biztos, hogy a Létezés minden szintjére megoldást ad. Nem biztos, hogy egyéb megoldásai is igazak. A keresztyénség nem csak az egyén e világi életére ad megoldást, hanem lefedi a létezés teljes spektrumát, mégpedig bizonyíthatóan igaz módon.

Nem ejtettünk még szót a különböző kisebb népek sokféle egyéb vallásáról, szellemekről, sámánokról, varázslókról stb. Néprajzkutatók ezernél több különböző vallást, isten vagy szellem hitet azonosítottak a világ népei között. Csak egy dolog a közös, hogy minden nép hisz valami természetfelettiben. De, hogy ez minden esetben ugyanaz az isten volna?

Lehet-e, hogy ugyanannak az Istennek egyszerre van is fia, meg nincs is? Lehet-e ő egyszerre három személy is, meg nem is? Lehetnek-e Istennek emberi tulajdonságai is (melyek képeire az embert teremtette), meg nem is? Lehet-e felesége is, meg nem is? Lehet-e személy is, meg nem is? Lehet-e egyszerre több is belőle, meg lehet-e csak egy is? Lehet-e ő egyszerre egy a világgal, meg nem is? Lehet-e Isten egyszerre igazmondó is, meg nem is? Azaz, mondhat-e ugyanarról a dologról, például, hogy hogyan lehet valakinek üdvössége A-t is, meg B-t is? (C-t, D-t, E-t ...?) Minden vallás a maga igazát tartja kizárólagosnak. Hazudhat-e tehát az Isten, vagy lehet-e olyan szeszélyes, hogy az egyes vallásoknak mást és mást jelentett ki?

Ha logikusan akarunk válaszolni ezekre a kérdésekre, akkor azt kell mondjuk, hogy a különböző vallások nem egy és ugyanarról az Istenről beszélnek. Mivel minden állítás egyszerre nem lehet igaz, ezért vagy csak az egyik az, vagy egyik sem. Ha valamelyik igaz, akkor a többi nem az. Azt kell tehát megvizsgálnunk, hogy melyikről lehet azt bebizonyítani, hogy az igazságot mondja. Nem szeretném önmagamot ismételni, nézd meg a Biblia igazsága mellett szóló 11 bizonyítékot. Ha pedig a Biblia igaz, akkor a többi ...

A dimenzió váltás tényleg valós dolog és rövid idő alatt fog lezajlani? Kik "Élik" túl? Hogyan lehet rá felkészülni?

(kovacszip@...)

Ilyen, hogy „dimenzióváltás”, nem fordul elő a Bibliában. Van azonban valami, ami egy kicsit hasonlíthat rá, és ezt úgy nevezzük, hogy **elragadtatás**.

*Ahogy Noé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia eljövetele is. Mert amiképpen azokban a napokban, az özönvíz előtt, ettek, ittak, házasodtak és férjhez mentek egészen addig a napig, amelyen Noé bement a bárkába, és semmit sem sejtettek, míg el nem jött az özönvíz, és mindnyájukat el nem sodorta, úgy lesz az Emberfiának eljövetele is. Akkor ketten lesznek a mezőn: az egyik **felvétetik**, a másik otthagytatik, két asszony örül a kézimalommal: az egyik **felvétetik**, a másik otthagytatik. Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok, hogy melyik órában jön el a ti Uratok!"*

(Máté 24:37-42)

*Azt pedig az Úr igéjével mondjuk nektek, hogy mi, akik élünk, és megmaradunk az Úr eljöveteléig, nem fogjuk megelőzni az elhunytakat. Mert amint felhangzik a riadó hangja, a főangyal szava és az Isten harsonája, maga az Úr fog alászállni a mennyből, és először feltámadnak a Krisztusban elhunytak, azután mi, akik élünk, és megmaradunk, **velük együtt elragadtatunk felhőkön az Úr fogadására a levegőbe, és így mindenkor az Úrral leszünk.***
(1Thessz. 4:15-17)

A Biblia vizsgálatából egyértelműen kiderül, hogy a történelem egy meghatározó korszakának a végéhez közeledünk. Nem szeretnék most a bibliai prófécia (jövőre vonatkozó kijelentések) mélyebb fejtegetésébe bocsátkozni, ezért csak egy rövid áttekintést adnék, ami a kérdéshez kapcsolódik.

Jézus földi szolgálatával, kereszthalálával majd harmadnapon történő feltámadásával egy új korszak kezdődött, és ez egyben lezárta a történelem eddig a pontig tartó szakaszát. Ez a pont Jézusnak a kereszten, testi halála előtti „elvégeztetett” szava volt (János 19:30). Ez annak a kijelentése volt, hogy Jézus elvégezte a rábízott munkát, a megváltás művét. „Elvégeztetett” annyit tesz, hogy minden készen van, nem kell és nem is lehet Jézus áldozatához semmit hozzátenni. A megváltás ingyen ajándékként, kegyelemből lehet azoké, akik elfogadják.

Éppen ezért nevezzük az innentől napjainkig tartó időszakot a „kegyelem korának”. Ebben a korszakban a mi megváltásunk kegyelemből van, Jézus Krisztus helyettünk való áldozatába vetett hit által, nem a mi cselekedeteink alapján.

Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék.
(Efézus 2:8-9)

A kegyelem korszaka egyben az utolsó időket is jelenti. Az emberiség, minden ember annyira megomlott, hogy méltó volna az azonnali ítéletre. Azonban Isten kegyelemből visszatartja az ítéletet, hogy mindenkinek, aki meg akar térni (elfogadni Jézus érte hozott áldozatát) legyen erre ideje. A Kegyelem kora azonban egyszer véget fog érni. Ennek állunk most a küszöbén. Sok olyan jelenség figyelhető meg a világban, amely arra enged következtetni, hogy már nincsen túl sok idő hátra.

Az egyik alapvető feltétel, Izrael állam újjáalakulása, a népek közé szétszórt zsidóság összegyűjtése a régi helyen, az „ígéret földjén”, 1947-ben megtörtént. Ezt több próféta is megjövendölte, némelyik még a babiloni fogságba vitel előtt, tehát 2500 évvel a bekövetkezése előtt. Ez legalábbis egy erős érv arra, hogy amit ez utánra mond Isten, az is be fog következni.

Az idáig ismert történelem menetét egy „nagy nyomorúság”-nak nevezett hét éves időszak fogja lezárni. Ekkor a Sátán megbízottja, az Antikrisztus az egész emberiséget az uralma alá fogja hajtani.

*Erős szövetséget köt sokakkal **egy hétre**, de a hét közepén véget vet a véres- és az ételáldozatnak. A templom szegélyére odakerül az iszonyatos bálvány, míg csak rá nem szakad a pusztítóra a végleges megsemmisülés.*

(Dániel 9:27)

Ebben a korszakban az emberiséget soha nem látott szenvedések sújtják. Többféle nézet létezik, a legvalószínűbbnek mégis az látszik, hogy a fenti versekben bemutatott elragadtatás ennek a hét éves korszaknak az elején következik be. (Némelyek szerint a közepén, mások szerint a végén). A hetedik év végén visszatér az Úr (Jézus Krisztus), az Antikrisztust a tűz tavába vetik, a Sátánt pedig 1000 évre megkötözik. Ezután Jézus ezer éves földi uralkodása következik (Millenium).

Nevezhetjük az elragadtatás jelenségét akár „dimenzióváltásnak” is, de a lényeg, hogy ekkor, egy szempillantás alatt az akkor élő keresztyének elragadtatnak a földről, és az Úrral lesznek a Mennyben. Ugyanebben a pillanatban a Krisztusban meghaltak is feltámadnak, és szintén az Úrral lesznek a mennyben, ahol már nem leszünk a tér korlátainak sem alávetve, tehát mondhatjuk azt is, hogy új „dimenzióba” kerülünk.

Rendkívül fontos kihangsúlyozni, hogy az elragadtatásban csak a valóban megtért, újonnan született keresztyének lesz részük. Az ún. névleges és „keresztlevél” keresztyéneknek, (és a többi hitetlen embernek) nem. Előbbiek azok, akik keresztyénségüket csak külső vallásos cselekedetekben gyakorolják (vagy úgy sem), de soha nem fogadták el Jézus Krisztust személyes megváltójuknak bűnbánó imában. (A papnak való gyónás nem helyettesíti ezt!). A katolikus hitűek elsőprő többségére (a papsággal együtt) jellemző sajnos ez. Aztán a keresztlevél keresztyének azok, akiket megkereszteltek csecsemő korukban, de sem meg nem tértek, se nem gyakorolták hitüket. Lehet, hogy ők maguk keresztyéneknek tartják magukat, de Isten nem tartja azoknak őket.

Mindkét csoportra igaz:

És akkor kijelentem nekik: Sohasem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők!"

(Máté 7:23)

Fontos tehát megjegyezni, hogy a Katolikus Egyház tanításával szemben keresztyének nem azok, akiket megkereszteltek (akár vízzel történő meghintéssel, akár alámerítéssel), **hanem akik bűnbánatot tartottak és elfogadták Jézus értük hozott áldozatát teljes szívvel és teljes lélekkel!** Semmiféle külső cselekedet, szertartás, vallásos élet nem pótolhatja ezt!

Amikor tehát több százezer ember egyszer csak eltűnik a földről, akkor nem az UFÓ-k voltak, nem titkos katonai kísérlet, nem rejtélyes sugárzás, nem titkos összeesküvés történt, meg más effélék, hanem az elragadtatás következett be. Akik eltűntek a földről, azok immár jó helyen vannak, sokkal jobban, mint akik itt hagytak. Az itt maradottaknak sürgősen érdemes egy Bibliát szerezniük, és tanulmányozni belőle, hogy mi fog az elkövetkező hét évben történni. (Különösen: Dániel könyve, Máté ev. 24-25 fejezete, 1-2. Thesszalonika, 2. Timótheus 3 levelek, Jelenések könyve). Ebben a hét éves időszakban még lehetőségük lesz az embereknek megtérni, a többség még sem teszi. Aki felveszi a Sátán jelét, menthetetlenül elkárhozik. Aki megtagadja azt, az üdvözülni fog.

Végül, a mi a legfontosabb, az elragadtatásra **felkészülni** úgy lehet, hogy megvalljuk bűneinket, és kérjük Jézus Krisztust, hogy legyen a személyes Megváltónk. Ekkor mi is azok között leszünk, akik az elragadtatás eseményekor az Úrhoz kerülünk. "Túlélni" végül is nem azok fognak majd, akik itt maradnak, hanem akiket az Úr magához ragad. Ha keresztyének vagyunk, és még az elragadtatás előtt meghalunk, akkor sem kerülünk hátrányba, mert a még élőkkel egyszerre kerülünk a mennybe.

Az elragadtatás eseményét, és a következő hét év várható eseményeit elég jól feldolgozza az „Otthagytak” (Left Behind) c. film. Magyar szinkronnal letölthető az internetről. Immár 3 rész készült az alapjául szolgáló könyv feldolgozásaként. Különösen az első érdemes megnézni.

Tudhatunk-e bármit biztosan? Az emberi értelem ki tudja-e kutatni a végső válaszokat?

Menny és Pokol valóban léteznek?

Különböző beszélgetések során azt tapasztalom, hogy sokan vannak, akik a bibliai kijelentések közül leginkább a Pokol és a Menny létezését nem tudják elfogadni. Vagy a fizikai léthez kötött, materialista gondolkodásmódjuk miatt, vagy mert nem tartják igazságosnak a Biblia által eléjük tárt útját annak, hogyan kerülhet az egyik vagy másik helyre az ember.

Megpróbálom logikus érveléssel megvilágítani ezt a kérdést.

Először is, **a valóság nem a mi érzelmi hozzáállásunk milyenségétől függ!**

Más szóval, valami nem attól igaz vagy hamis (létezik - nem létezik), hogy hiszünk-e benne, vagy sem. Fordítva, ha valami nem igaz, attól még nem lesz az, ha mi - vagy sokan - hisznek benne. Ez az elemi logika szabálya, azt gondolom elég világos, nem hiszem, hogy sokat kellene még magyarázni.

A probléma az, hogy nagyon terjed az "ura lehetsz a saját Univerzumodnak" gondolkodásmód, amelyben az emberek azt gondolják, hogy számukra az az igaz, amit ők annak tartanak. Ellenben nincs annyi univerzum, ahány ember, hanem csak EGY. Magyarul, minden emberre ugyanazok a szabályok vonatkoznak!

Ez pedig azt is jelenti, hogyha van Pokol és Menny, akkor minden ember számára van, ha hisz benne, ha nem!

A Biblia világosan beszél róla, hogy ez a két "hely" létezik. A hely azért idézőjeles, mert nem úgy kell elképzelni, mint a mi 3 dimenziós terünk egy bizonyos pontját, tehát nem is lehet elhelyezni őket ilyen formán a térben. A Biblia használja a pokollal kapcsolatban a "lent", a Mennyel kapcsolatban pedig a "fent" fogalmát, de ez inkább jelképes meghatározás, nem azt jelenti, hogy a menny a mi egünkben vagy a fölött van, sem pedig, hogy a pokol a föld alatt (a mi terünkben).

A kérdés elsősorban az, hogy igaznak tekintjük-e a Bibliát, azaz milyen mértékben fogadjuk el, ami benne áll? Vagyis, hogy milyen a viszonyunk az Írásokhoz. Sok-sok régi mondából egykor összeválogatott mesének tartjuk, amely olykor tartalmaz némi bölcsességet is (mint a mesék általában), vagy teljesen Isten által ihletett Igeként kezeljük. Ez utóbbi esetben hogyan mondhatjuk azt, hogy bizonyos részeit elfogadjuk, amelyek tetszenek nekünk, másokat viszont nem?

A Biblia mögött Isten tekintélye áll. Olyan ez, mint amikor az anyakönyvvezető összead két házassulandót. Nem azt mondja, hogy házastársak vagytok az én nevemben, hanem: "A

Magyar Köztársaság nevében házastársaknak nyilvánítalak benneteket!". Amikor ezt mondja, nem a saját nevében szól, hanem az Állam tekintélye áll mögötte.

Hasonlóan, a Biblia írói nem a saját személyükből szóltak, hanem Isten tekintélyéből. Amikor tehát mondjuk Mózes könyvét olvasod, vagy János evangéliumát, akkor ez nem az ő személyes véleményük, hanem Isten által szentesített, mindenkre érvényes kijelentés! Nézz föl a csillagokra, vagy nézz körül a természetben. Nézd meg az embert. Ezután gondold bele, ki az az ISTEN, és mekkora tekintély az övé! És ez az Isten önmagát áldozta fel érted! Bele tudsz gondolni ebbe?

Sok vita lezajlott, és zajlik mai is, hogy igaz-e a Biblia vagy sem. Számos érvel támasztottuk alá a könyv elején, hogy miért teljes mértékben bizonyos, hogy Istentől ihletett és igaz. Így most ezzel nem szeretnék bővebben foglalkozni. Aki nem hiszi ezt, az igazából azért van, mert nem AKARJA hinni. Miért? Mert akkor a benne leírt ítéletek rá is vonatkoznának.

A Menny és a Pokol nem Istentől független létezők, ugyanis mindent, ami van, Ő hozott létre. Mert:

***Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött.
(János 1:3)***

Általában azt gondoljuk, hogy Isten a mennyben lakik. Igazából azonban Istennek nincs szüksége egy helyre, ahol lakhasson, mert Ő Lélek. Úgy is mondhatjuk, ahol Isten van, ott van a Menny.

Isten tehát okkal hozta létre mind a két helyet.

A miértet röviden próbálva megmagyarázni: azért mert szerető, de igazságos is. Az igazakat megjutalmazza a mennyben, és már helyet is készített számukra:

***Az én Atyám házában sok hajlék van; ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra?
(János 14:2)***

Isten azonban tökéletesen igazságos is. A legkisebb bűnt sem hagyhatja büntetés nélkül. Mi lenne, ha Isten nem ilyen lenne? Ha egy kevés bűnt még elnézne? Hol kellene meghúzni a határt? Az emberek általában az őket ért sérelmek közül a legkisebbért is megtorlást akarnak, az általuk elkövetettek közül pedig a nagyobbaknak sem akarnak különösebb jelentőséget tulajdonítani.

Istent nem kötelezi semmi semmire, jelleméből mégis az következik, hogy nem hagyhatja a bűnt büntetés nélkül. A bűn zsoldja (büntetése) pedig a halál (Róma 6.23). Nem a fizikai halálról van szó, mert az mindenki számára eljön, hanem az örök kárhozatról.

Mivel egyetlen ember sem bűntelen, csak Jézus Krisztus, ezért kizárólag az Ő helyettes áldozata által lehet a mennybe jutni. Önmagától senki sem képes erre! Azonban az ember büszkesége okán szeret mindent maga intézni, ezért elutasítják Isten megoldását. Vagy tagadják Isten létezését (ateizmus), vagy saját megoldást keresnek (erre jöttek létre a vallások, a keresztény vallások is). Mivel az ateistáknak is létfontosságú, hogy

megmagyarázzák önnön létezésüket, ezért ragaszkodnak körömszakadtáig az evolúcióhoz. Ez a vita nem is fog eldőlni a bizonyítékok szintjén, hanem majd csak Isten ítélőszéke előtt.

Miért nem juthat mindenki a Mennybe? – kérdezik sokan.

A Menny nem lenne értelmezhető a Pokol nélkül, mint ahogy a jó sem érthető meg ellentétpárja, a rossz nélkül. A meleget nem értelmezhetjük a hideg nélkül, a fényt a sötétség nélkül. A hideg és a sötétség nem létezik önmagában, hanem csak a meleg és a fény hiányaként értelmezhető. Így tehát ha létezik Isten, akkor az Ő jelenlétében létezik a Menny is. Isten azonban tökéletesen Szent, nem kerülhet vele közösségbe semmiféle bűn sem. Következésképpen léteznie kell ellentétpárjának, a Pokolnak is, amely az a hely, ahonnan Isten szándékosan kivonta magát, és ahova Isten a bűnösöket száműzi.

Isten nem akar azonban senkit a Pokolba küldeni, ezt mindenki maga választja önmagának.

„Élek én, ezt mondja az Úr Isten, hogy nem gyönyörködöm a hitetlen halálában, hanem hogy a hitetlen megtérjen útjáról és éljen. Térjete meg, térjete meg gonosz útaitokról! hiszen miért halnátok meg...!?”
(Ezékiel 33:11)

TE is bármikor dönthetsz másként! Aki nem dönt, az is döntött! A mennybe nem lehet csecsemőként bekereszteltetni, sem jó cselekedetekkel, ájtatoskodással kiérdemelni.

Annyira egyszerű az egész. Jézus már kifizette a Te bűneidet is. Az ő vére – áldozata – tisztára mosott téged is minden bűnöd alól, hogy megállhass Isten előtt.

Boldogok, akiknek megbocsáttattak törvényszegéseik, és akiknek elfedeztettek bűneik. Boldog az az ember, akinek az Úr nem tulajdonít bűnt.” **(Róm 4:7-8)**

Csak kérned kell tőle, hogy bocsásson meg Neked, és abban a pillanatban már örök életed van. Már itt a földön érezheted ennek jutalmát: megszabadulhatsz az aggodástól, Isten ad bölcsességet a döntéseidhez, ráadásban az megad neked mindent (amire szükséged van). Haláloed után nem mész ítéletre, hanem örök boldogságban élsz a Mennyben, közösségben Istennel.

Sokat mondhatnék még a Pokolról, mert a Biblia is sokat foglalkozik vele. Bizonyára azért, hogy ne legyen egy aprócska kétségünk sem felőle, hogy létezik. Akik nem választják Jézust, azok „kivettetnek a külső sötétségre; holott leszen sírás és fogaknak csikorgatása.” (Máté ev. 8.12) Én nem tudom, milyen fájdalom okozza majd a "fogaknak csikorgatását" és a sírást, de nem is akarom megtudni. Azonban még sem az ettől való félelem miatt választottam Jézust, hanem mert felismertem, hogy nélküle nem élhetek teljes életet. Nem azért veszek levegőt, iszok vizet, mert folyton attól rettegek, hogy nélkülük meghalok, hanem mert ösztönszerűen tudom, hogy az élethez ezek nélkülözhetetlenek.

Összegezve tehát: mindenkinek színt kell vallania Istennel és a Bibliával kapcsolatban. Ha hisz, akkor „A teljes írás Istentől ihletett” (2 Tim. 3.16), tehát minden, ami benne van IGAZ. A Pokol és a Menny is.

"E beszédek hívek és igazak: és az Úr, a szent próféták Istene bocsátotta el az ő angyalát, hogy megmutassa az ő szolgálóinak azokat,"
(Jelenések k. 22.6).

Ez a kijelentés azonban nem csak a Jelenések könyvére igaz!

Isten „Kezeinek cselekedetei hűség és igazság; minden ő végzése tökéletes.” (Zsoltárok 111.7)

A Pokol és a Menny Isten tökéletes tervének részei. Ki szállhatna vitába vele? „Az Úr a föld s annak teljessége; a föld kerektsége s annak lakosai.” (Zsolt. 24.1)

Miért fontos minderről ennyit beszélni? Mert csak az Igazság az, ami szabaddá tehet bennünket! (János ev. 8.32) Ugyan már, én szabad ember vagyok! – mondja a legtöbb ember. „Felele nekik Jézus: Bizony, bizony mondom néktek, hogy mindaz, a ki bűnt cselekszik, *szolgája a bűnnek.” (Jn. 8.34) (*Eredeti szövegben: rabszolgája)

Értem: szóval Te nem cselekedtél soha, és nem cselekszel ezután sem semmi bűnt? Biztos vagy benne?

A Pokol és a Menny valóság!

Kiegészítés: A Pokol a Bibliában nem az a hely, amit a köznyelv annak tart, azonban mivel általánosan így van elterjedve, én is ezt használom. A valóságban a Pokol az az átmeneti tartózkodási hely, ahova a meg nem tért emberek kerülnek a testi haláluk után. A hitetlenek innen mennek majd az Utolsó Ítéletre. Az utolsó ún. „Fehér Trón” ítéletkor pedig:

...a Halál és a Pokol belevettetett a tűz tavába: ez a második halál, a tűz tava. Ha valakit nem találtak beírva az élet könyvébe, azt a tűz tavába vetették.

(Jelenések k. 20:14-15)

De a gyáváknak és hitetleneknek, az utálatosoknak, gyilkosoknak és paráznáknak, a varázslóknak és bálványimádóknak, és minden hazugnak meglesz az osztályrésze a tűzzel és kénnel égő tóban: ez a második halál”.

(Jelenések k. 21:8)

Talán érdekesek lehetnek még a Biblia utolsó mondatai:

„Íme, eljövök hamar, velem van az én jutalmam, és megfizetek mindenkinek a cselekedete szerint.

Én vagyok az Alfa és az Ómega, az első és az utolsó, a kezdet és a vég”.

"Boldogok, akik megmossák ruhájukat, mert joguk lesz az élet fájához, és bemennek a kapukon a városba.

Kívül maradnak az ebek, a varázslók és a paráznák, a gyilkosok és a bálványimádók, és mindenki, aki szereti és cselekszi a hazugságot!

Én, Jézus küldtem el angyalomat, hogy ezekről bizonytságot tegyen nektek a gyülekezetek előtt. Én vagyok Dávid gyökere és új hajtása, a fényes hajnalesillag".

A Lélek és a menyasszony így szól: „Jöjj!” Aki csak hallja, az is mondja: „Jöjj!” Aki szomjazik, jöjjön! Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen!

Én bizonytságot teszek mindenkinek, aki a prófécia eme könyvének beszédeit hallja: Ha valaki hozzátesz ezekhez, arra az Isten azokat a csapásokat bocsátja, amelyek meg vannak írva ebben a könyvben; ha pedig valaki elvesz e prófétai könyv igéiből, attól az Isten elveszi osztályrészét az élet fájából, a szent városból és mindabból, ami meg van írva ebben a könyvben.

Így szól az, aki ezekről bizonytságot tesz: „Bizony, hamar eljövök”. Ámen. Jöjj, Uram Jézus!

Az Úr Jézus kegyelme legyen mindnyájatokkal! Ámen.

(Jelenések k. 22.12-20)

Be tudjuk vonzani a jót az életünkbe?

edit42@...

Mi a jó? Ha neked a jó olyasmi, ami a fizikai, érzelmi kívánságaid, vágyaid kielégítését jelenti, akkor ezekből a „jók”-ból valamennyit talán megszerezhetsz. Ez a világ szerinti jó. E világ fejedelme, a Sátán tud neked ilyen „jókat” juttatni, ha ezzel meg tud kötni Isten ellenében.

Úgy is mondhatnánk, hogy ami nekem *kellemes*, az jó, ami *kellemetlen*, az rossz. Ha arra vágysz, hogy veled csupa kellemes dolog történjen, kellemetlen pedig soha, akkor ez a vágyad nem fog teljesülni, mert ez a világ a bűn terhe alatt nyög, és a bűnnel együtt jár a szenvedés.

Van abban igazság, hogy a gondolkodásunk meghatározza a cselekedeteinket. Aki tehát folyton rossz dolgokra gondol (aggódik), az ezzel összhangban cselekszik is, így többször éri kellemetlenség. A döntéseink következményeit viselnünk kell, a döntéseinket pedig meghatározzák a gondolataink. Ez nem „vonzás”, hanem egy egyszerű törvényszerűség. Olyan, mint amikor ráütök az ujjamra kalapáccsal, az fáj, ha bekenem regeneráló krémmel, az jó.

Az igazi jóság azonban a Szent Lélek gyümölcse: „A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívésség, **jóság**, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. (Gal. 5:22-23)

A jót tehát nem *bevonzani*, hanem **behívni** tudjuk az életünkbe. Ha elfogadjuk Jézus Krisztust Megváltónknak, akkor Ő ígéretéhez híven elküldi hozzánk a Szent Lelket, aki lakozást vesz bennünk. A Szent Lélek mint isteni személy az Atya Isten pecsétje rajtunk, mellyel elkülönített (elpecsételt) minket magának a világtól.

Isten a legfőbb jó. „A” jó! Ha Isten nem létezne, a jóság utáni vágyunk értelmetlen volna. (Lásd.: boldogságból és jóságból vett istenérvet).

A jó tehát nem olyasmi, amit te, a saját erődből be tudsz „vonzani” az életedbe, hanem olyasmi, amit csupán kérned kell, és Isten ajándékba adja, ingyen. **Ha kéred, megkaphatod, ha vonzani akarod, sohasem lesz a tiéd.**

Befolyásolja-e gondolkodásunk az életünket?

Folytatva az előző gondolatmenetet, természetesen sokat jelent, hogy hogyan gondolkodunk. Elsősorban az számít, hogy miként gondolkodunk Istenről, a Bibliáról és főleg Jézus Krisztusról. Ezek határozzák meg örökkévalóságbeli sorsunkat.

Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz. (Róma 10:9)

Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta." (János 3:36)

Ahogy mondtuk, gondolkodásunk határozza meg döntéseinket. Ha tehát te nem gondolod azt, hogy Jézus meghalt a te bűneidért is, és nem hozol (hoztál eddig) egy ennek megfelelő **döntést**, akkor „nem lát[sz] majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta[d]”. Tehát mondhatjuk, hogy a gondolkodásunk **nagyon** befolyásolja az Életünket. Nemcsak a mostanit, hanem az örök-életünket is!

Természetesen nemcsak az örök életünkre van hatással a gondolkodásunk, hanem az e világra is. Az egyes ember gondolkodását elsősorban a világról kialakított felfogása, vagyis *világképe* határozza meg. A világképünk azt jelenti, hogy mit hiszünk a világról, mit fogadunk el valóságnak. Valamiféle hite mindenkinek van, csak sajnos ez sokszor légből kapott fikciókra, átlagos, konvencionális (közkeletű, közönséges stb.) elképzelésekre, másoktól (emberektől, médiából, az oktatásból stb.) átvett nézetekre épül, melyeknek **nem sok köze van a valósághoz**. Ezzel szemben az igazi, valódi hit a meggyőződéses gondolkodáson alapszik.

Látható tehát, hogy a gondolkodásunkat meghatározza a világképünk, azonban a világképünket a gondolkodásunkkal tudjuk formálni. **Az embernek elsősorban tehát nem a körülményein kell uralkodnia, hanem a gondolkodásán.** Ott azonban kötelező neki! Ha valaki nem használja a gondolkodását, vagyis *meggondolatlan*, annak viselni kell meggondolatlansága következményeit. Erre a Biblia többször is figyelmeztet.

Vagy ha valaki meggondolatlanul vesz esküt az ajkára, akár jóra, akár rosszra, bármire, amire csak meggondolatlanul esküdhetik az ember, ha nem is vette észre, de aztán megtudta, vétkéssé vált az ilyen miatt. (3 Mózes 5:4)

Éppen azért: ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata. (Efesus 5:17)

Az Efézusi levélben Károli Gáspár a „meggondolatlan” szót „esztelen”-nek fordítja, ami, szintén arra az emberre utal, aki nem gondolja végig tettei következményeit. Mózes hirtelen indulatból, meggondolatlanul cselekedett, aminek az lett a következménye, hogy nem mehetett be az Ígéret földjére. (4Móz. 20:8-12, Zsolt 106:32-33)

Isten figyelmeztet rá, hogy a helytelen, hiábavaló gondolkodás nem marad következmények nélkül:

*Halld meg, te föld! Íme, veszedelmet hozok erre a népre: **saját gondolataik gyümölcsét**, mert nem figyeltek beszédemre, és tanításomat megvetették. (Jeremiás 6:19)*

Ezek a szavak a zsidó néphez szóltak, de nekünk is ügyelnünk kell rájuk.

A Biblia azt is elmondja nekünk, hogy a gondolatok a legbenső énünkből a „szívünkből” származnak.

*Mert **a szívből származnak a gonosz gondolatok**, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúskodások és az istenkáromlások. (Máté 15:19)*
a szívnek teljességéből szól a száj. (Máté 12:34 K)

Ezért aztán

Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd szívedet, mert onnan indul ki az élet! (Példabeszédek 4:23)

Ez egyben magyarázat arra a kérdésre is, hogy miért káros az agykontroll, és minden más meditációs gyakorlat, melyek során szabad bejárást engedünk az elménkbe mindenféle ellenőrizetlen hatalmak számára. **Nagyon ügyelnünk kell tehát a gondolkodásunkra, nem szabad kiengedni az ellenőrzésünk alól!**

*Mert **Isten igéje élő és ható**, élesebb minden kétélű kardnál, és áthatol az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és **megítéli a szív gondolatait és szándékait. (Zsidók 4:12)***

*Utálatosak az ÚR előtt **a gonosz gondolatok**, de tiszták a kedves szavak. (Példabeszédek 15:26)*

A bölcs ember gondolatai a jóra, az ostoba gondolatai a rosszra irányulnak. (Prédikátor 10:2)

Fogadjuk meg Dávid intését, melyet fiának Salamonnak adott:

*Te pedig, fiam, Salamon, ismerd meg atyád Istenét, és szolgálj neki teljes szívvel és készséges lélekkel, mert **megvizsgál az ÚR minden szívet, és megismer minden gondolatot és szándékot**. Ha keresed, megtalálhatod. De ha elhagyod őt, akkor félreállít téged végleg. (1 Krónika 28:9)*

A gondolkodás meghatározza a hozzáállásunkat és a szokásainkat.

A hozzáállás azt jelenti, hogy miképpen viszonyulunk az élet különböző területeihez. Ha rossz a gondolkodásunk, rossz lesz a hozzáállásunk is.

A szokás az a rögzült viselkedésminta, ahogyan az ember bizonyos helyzetekre reagál. Így szorosan kapcsolódik a hozzáálláshoz. A szokásainkat, és így a hozzáállásunkat a gondolkodásunk megváltoztatásával tudjuk alakítani. Minden a gondolkodással kezdődik tehát.

Fontos a gondolkodás? Nagyon fontos! Annyira fontos, hogy Isten meg fog ítélni nemcsak minden cselekedet, hanem minden gondolatot is. Ez az ítélet azonban elkerülhető:

Nincs tehát most már semmiféle kárhoztató ítélet azok ellen, akik a Krisztus Jézusban vannak, mivel az élet Lelkének törvénye megszabadított téged Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől. (Róma 8:1-2)

A pozitív gondolkodás segít az életben?

Napjainkban nagyon népszerű az ún. „pozitív gondolkodás” filozófiája. Az nem baj, ha valaki pozitívan tekint az életre. Az azonban már baj, ha ez a szemlélet azt okozza, hogy valaki nem néz szembe e miatt a problémáival. Ha valakinek olyan helyzet adódik az életében, mellyel foglalkoznia kellene, de nem tesz semmit, hanem helyette „pozitívan gondolkodik”, azt remélve, hogy a gond ettől megoldódik, az nem pozitívan, hanem ostobán gondolkodik.

Egyszóval, ha a pozitív gondolkodás szembenéző, előremutató, cselekvő, konstruktív (építő), akkor segít; ha azonban passzív, halogató, nemtörődöm, ok nélkül örömködő hurraóptimizmus, akkor rossz, káros dolog.

A keresztyének számára az aggodalmaskodás bűn, Jézus ugyanis azt mondta, hogy „*Ne aggodalmaskodjatok*” (Mt. 6:25). Isten bátorítást ad a nehézségekben, így aki hisz, annak nincs oka aggodalmaskodni. Úgy is lehet mondani, hogy **ahol aggodalmaskodás van, ott nincs hit, ahol hit van, ott nincs aggodalmaskodás.**

Nem jeleni ez azonban azt, hogy Isten megoldja a problémáinkat. Ha valakinek alkohol vagy drog problémái voltak a megtérése előtt, akkor utána ezek nem fognak egy csapásra elmúlni. Isten nem fogja eltörölni a rossz döntések következményeit egy csapásra. Az egyénnek dolgozni kell rajta, hogy megszabaduljon ezektől, azonban kérheti ehhez Isten segítségét, bátorítását. Imával fordulhat Istenhez, hogy adjon erőt ehhez a küzdelemhez. Isten pedig segít, de nem végez el helyettünk semmit, amit nekünk kellene megtennünk. Bölcs szülőként viselkedik tehát (melyről nekünk földi szülőknak is példát kell vennünk, amikor gyermekeinket neveljük).

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy **Isten csak a hívőknek ad bátorítást.** Sehol sem olvasunk olyant a Bibliában, hogy Isten egy hitelent bátorítana. Az ő számukra a szeretetét abban mutatta meg, hogy Jézus meghalt értünk.

Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk. (Róma 5:8)

Jézus Krisztus minden ember Megváltója, de csak azoknak lesz a Megmentője – tehát

csak azokat menti meg ténylegesen a kárhozattól -, akik hisznek Ő benne. **Jézus meghalt az egész világ bűneiért, de megtartani csak azokat fogja, akik kérik ezt tőle. Hit nélkül lehetetlen az Istennek tetszeni!** (Zsid. 11:6)

A pozitív gondolkodás segít az életben? Amennyiben ez a keresztyén ember problémákkal való hittel teljes szembenézését jelenti, akkor igen.

*Bízd az Úrra dolgaidat, akkor teljesülnek szándékaid.
(Példabeszédek 16:3)*

Ha azonban csupán a divatos „New Age” filozófia egyik megnyilvánulási formája, akkor látszólagos eredményei lehetnek ugyan, valójában azonban többet árt, mint használ. Azt eredményezi ugyanis, az ember magában kezd inkább bízni, nem Istenben.

*A ki bízik magában, bolond az; a ki pedig jár bölcsen, megszabadul.
(Példabeszédek 28:26)*
*A bölcsesség kezdete az ÚR félelme. A józan eszűek mind eszerint élnek. Az ő dicsérete örökre megmarad.
(Zsoltárok 111:10)*

? *Befolyásolhatjuk az életünket? Bármit csinálunk, előre meg van írva a sorsunk?*

A téma szorosan kapcsolódik a „Van-e megírt jövő, és ha igen, hol lehet ebbe betekinteni?” kérdéshez (148. oldal). Így itt azt hiszem elég, ha röviden válaszolok rá. Ez a kérdés az ún. „predesztináció” (eleve elrendelés) tanát érinti. El van-e döntve a sorsunk előre, vagy magunk alakítjuk azt?

Isten nézőpontjából minden esemény, ami történni fog természetesen ismert már. Ő Mindenható és Mindentudó. Minden tudása azt jelenti, hogy Ő már a teremteskor előre pontosan tudta, hogyan fog a világ folyása lezajlani. (Neki nem kellett a pökhendi nevű „Mindentudás egyetemére” járnia). Előtte nincs semmilyen ismeretlen tény, esemény, de még gondolat sem, ami akár a múltban történt, akár most történik, akár a jövőben történni fog. Isten csak akkor Isten, ha abszolút tökéletes. A tökéletességhez pedig hozzátartozik, hogy nem lehet semminek a híján. Ha Isten bármilyen ismeretnek a hiányában lehet, tehát ha valamit nem tud, akkor már nem lehet Isten. Így tehát Isten oldaláról nézve előre el van döntve a sorsunk, hiszen Ő tudja, hogy mi fog velünk történni a jövőben.

Emberi oldalról nézve azonban, mint az előzőekben megnéztük, a személyes döntéseinknek nagyon is sok befolyása van az életünkre. Elsősorban abban, hogyan viszonyulunk Jézus Krisztushoz. Amikor Isten elé kell majd állni, senki sem hivatkozhat arra, hogy „de hát Isten előre eldöntötte, hogy én ezeket fogom tenni! Nem vagyok tehát hibáztatható értük, hiszen Isten ellen ki harcolhat?”. *Azt mondd erre nekem: „Akkor miért hibáztat mégis? Hiszen ki állhat ellene akarátának?”* (Róma 9:19) De nem így van! Isten jóllehet tudja, hogyan fogsz dönteni, mégis, a döntést te személyesen hozod meg. Van választási lehetőség! Évának is volt lehetősége dönteni, hogy a kígyónak hisz inkább, vagy Istennek. Isten elmondta előre, mi fog történni, ha nem engedelmeskedik. Ádám és Éva szabad elhatározásból döntött, Isten pedig tartotta a szavát.

Most sincs ez másként. Isten most is bejelentette – már 2000 éve -, hogy mi lesz azokkal, akik nem hisznek Jézus Krisztus Megváltó szolgálatában. Ádám sem halt meg azonnal, még élt úgy 900 évig. Isten is visszatartja még az ítéletet, de az nem késik, a neki rendelt időben el fog jönni, e felől nincs semmi kétség.

Nem késlekedik az Úr az ígérettel, amint egyesek gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némelyek elveszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen. De el fog jönni az Úr napja, mégpedig úgy, mint a tolvaj, amikor az egek recsege-ropogva elmúlnak, az elemek égve felbomlanak, a föld és a rajta levő alkotások is megégnek. (2 Péter 3:9-10)

A „Bármit csinálunk, előre megvan írva a sorsunk?” kérdés ebben a formában nem helyes. Istennél tudva van a sorsunk, de mégsem csinálhatunk bármit, mert tetteinknek – akár jók, akár rosszak azok -, vannak következményeik, melyeket viselnünk kell. Végül pedig számot kell majd adnunk róluk.

Mert Isten megítél minden tettet, minden titkolt dolgot, akár jó, akár rossz az. (Prédikátor 12:14)

Mi az élet értelme?

Elérkeztünk a végső, nagy kérdéshez: miért élünk a földön, mi a célja a mi, saját életünknek, azaz, mi az Élet értelme? Ha elolvastad az eddigieket, úgy hiszem, már te magad is válaszolhatsz erre a kérdésre.

Van Isten, aki mindent és mindenkit céllal teremtett. Az Élet értelme az, hogy személyes kapcsolatod legyen az Atyával, és akit Ő elküldött a bűneid bocsánatára: Jézus Krisztussal. Ha megvallod bűneidet, hű és igaz Ő, hogy megtisztítson téged minden hamisságtól (1János 1:9), melyek most téged Őtől elválasztanak, és elpecsétel téged az Ő Szent Lelkével (1Kor. 1:22, Efézus 1:13) az örök életre.

Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust. (János 17:3)

Az élet értelme nem az anyagi javakban, vagyonban, a jó megélhetésben, a karrierben; nem az élvezetekben, szerelemben, szórakozásban van. Még csak nem is a családban, házastársban, gyermekekben, hanem **Istenben** van. Ő az alfa és az ómega, a kezdet és a vég.

nagyitibor2003@... kérdezte azt, hogy „amikor elérek egy célt akkor már megint nem vagyok boldog mert újból hiányérzetem van”. Salamon 3000 éve ugyanezzel a problémával küszködött. A **Prédikátor könyve** lényegében ezzel a kérdéssel foglalkozik. „nincs semmi új a nap alatt” (1:9) írta ebben, és milyen igaza van! Ha választ keresel az élet értelmére, -

közte erre a kérdésre is -, akkor olvasd el ezt a könyvet a Bibliában. Az egészet nem tudom idemásolni, ezért álljon itt csak a vége:

A dolognak summája, mindezeket hallván, ez: az Istent féljed, és az ő parancsolatit megtartsad; mert ez az embernek földolga! Mert minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz legyen az.

(Prédikátor 12:13-14 K)

Isten nem azt kéri, hogy vonulj el a világtól, és a Biblia tanulmányozásán kívül mással ne is foglalkozzál! Azt mondja, hogy engedd meg neki, hogy ő vezessen téged, hadd legyen Ő a cselekedeteid irányítója. Az egyéni motivációdát rendeld az irányítása alá. Cserébe azt ígéri, hogy a számodra legjobb úton fog téged terelni. Minden szükséges dologgal el fog látni téged. Talán nem kapsz meg mindent, amire *vágysz*, de „*Gyermek voltam, meg is öregedtem, de nem láttam, hogy elhagyatottá lett az igaz, sem azt, hogy gyermeke koldussá vált*” (Zsolt. 37:25). Ígérete pedig így szól: „*Az igazak öröklik a földet, és ott laknak mindvégig*” (Zsolt. 37:29). Azt pedig már megvizsgáltuk, hogy senki sem igaz Isten előtt, csak akit az Úr Jézus Krisztus vére megtisztított. Te tiszta vagy már?

Többször idéztem már Bangha Bélától⁵⁴. Az alábbi sorai végszóként még ide kíváncsoznak:

„Az Isten gondolata – a keresztény értelemben vett személyes Istené – az életnek és létnek legszebb, legmegnyugtatóbb értelmet ad. Az elfogulatlan ember felnéz az égre, körültekint a természetben s egyszerre Isten képe áll előtte. A hatalmas, a bölcs, a jóságos, a gazdag Istené. Ez a nagyszerű világ körülöm és bennem, ez a zuhogó zápora a szimfóniáknak és szintéziseknek, ez a gépezetek gépezete és festmények festménye: mindez nekem egyetlen kéz alkotása s egyetlen szellem kigondolása. Ez a kéz s ez a szellem: Ő. Ezt a gyönyörű világot nekem és értem teremtette Ő!

Mily fölséges és elragadó gondolat! Enyém a föld a tengereivel, érchegyeivel, szénközeteivel, virágos mezőivel, mosolygó gyermekeivel! Nekem zenél a patak csobogása, a szélvész orgonája, a fülemile csattogása és hű hitvesem szerelmes szava! Nekem ragyog az égen a nap, a hold, a csillagok töméntelen serege, a tejutak s a ködfoltok vágató óceánja! Mily gazdag az én atyám – kiált fel a hívő –, hogy ilyen lakást készített nekem s ilyen pazar születési ajándékot rakott a bölcsőm köré! S mind-ezt: kicsinyt és nagyot, az egész világegyetem mérhetetlen pompáját oly játszi könnyedséggel teremtette ide s adta nekem ide, mintha egy szalmaszálat nyújtana. Neki nem került az semmibe; tízannyit, ezerannyit éppoly könnyen alkotna. „Szólt és lettek; parancsolt és létrejöttek.”

S ha hívő vagyok, tudom, hogy még nagyobb, még sokkal nagyobb adományokat várhatok és kell várnom az ő kezéből. Mert ez a világ nem minden, amit adhatott s a lelkem legmélyén érzem, hogy mindez csak előkészület, csak út az igazi, a teljes cél, a boldogság felé. Mert ez a világ, bármily szép és hatalmas, mégis csak siralomvölgy. Küzdőtér és váróterem. Iskola. Ezen a földön még csak embrió vagyok, anyaméhben élek; várom a születésem napját; az igazi életem csak azon túl fog kezdődni, ha majd egyszer az igazi napfényt magát meglátom: az Istent, a mennyországot, a boldogságot. Aki siralomvölgynek is ily elragadó világot teremtett, és aki a lelkem mélyébe beleírta a meg nem nyugvó vággyal együtt a biztosságát annak is, hogy őt magát, a Kezdetet és Véget, a boldogság teljének osztogatóját is meg fogom találni, az nem lehet oly fukar, hogy még szebbet, még nagyobbbat ne adjon nekem, ha könnyen teheti! Hogy ne adjon oda nekem mindent, aminek vágyát a lelkembe írta: ne adja ide nekem önmagát és vele a boldogságot!

Ebből a látószögből a hívő egyszerre megérti a földi élet nagyszerű rendeltetéseit is. Most már tudom, miért élek, miért vergődöm, miért küzdök és miért szenvedek, Most már tudom, miért kell helytállnom minden körülmény közt csüggedetlenül. Azért, hogy ezzel az élettel kiérdemeljem s elérjem – Őt! Azért, hogy méltónak találtassam egykor a bemenetelre

⁵⁴ Nagy kérdések útján, 10. old.

a boldogság diadalkapuján. Azért, hogy amit itt csak „tükörben s talányban” látok, azt egykor színről-színre lássam és bírjam és vele összeforrjak s örök csókban, örök egyesültségben ujjongjak benne. Ő ideadhatta volna önmagát, a célt, a teljességet ingyen is, próbáltatás és küzdelem nélkül is; de ez nem lett volna méltó hozzá és nem lett volna méltó hozzám sem. Nem akarta csak úgy rám erőltetni önmagát, mint végső boldogságot; nem akarta, hogy majdan az ő házában örökké szinte azon szégyenkezzem, hogy mint egy porból felszedett koldus kerültem ide be és semmit a magaméból hozzá nem tettem a sorsomhoz! Hogy csak úgy akaratom s közreműködésem nélkül választattam a leggazdagabb és legboldogabb királyfiak egyikéül. Isten abban legnagyobb, hogy a kicsinyekben is nagy s a kicsinyeket is meghívja és rávezeti szabad akaratuk közreműködése által a legnagyobb cél elérésére s ezek a kicsinyek a maguk szabad elhatározása és közreműködése folytán lesznek Isten fiaivá s a mennyország birtokosaivá.

Ugyebár, aki így gondolkozik, arra nézve csakugyan van értelme a létnek s az ember életének, és gyönyörű szép, minden irányban kielégítő és megnyugtató értelme van. Nincs az a filozófia, amely jobb és szebb értelmét adná mindannak, ami van, s amik vagyunk, s amiken ebben az életben keresztül kell mennünk, mint ez.

Így már megértem, miért kell szenvednem és túrnöm, miért kell sokról lemondanom és sokban erőt vennem magamon, s megértem azt is, miért oly nyugtalan és zavaros azoknak a lelke, akik nem jutnak el eddig a megismerésig – még ha, különben mindenük meg is van, amit ez a világ nyújthat. Nyugtalan az ember szíve, míg abban meg nem nyugszik, aki alkotta, és akiért alkottatott.”

Ha hasznosnak találtad ezt az írást, akkor arra biztatlak, hogy küld el, add oda másoknak is, ha úgy gondolod, hasznos ismeretekre tehetnek szert általa.

Ha további kérdéseid lennének, melyet a könyv nem tárgyalt, illetve észrevételeidet az alábbi email címre küldheted:

hofi@vanmaselet.hu

A könyvet nem tekintem befejezettnek, ha további kérdések merülnek fel a jövőben, akkor az ezekkel való bővítés lehetséges.

Irodalomjegyzék

Biblia – Károli Gáspár fordítás (K)
Biblia – Magyar Bibliatársulat új fordítás
Újszövetség – Görög (Textus Receptus) + Strong szótár (e-Sword program)
Ószövetség – Héber (Tanach) + Strong szótár (e-Sword program)
Biblia-Felfedező (Bible-Discovery) program
John Maisel – Isten-e Jézus?
Bangha Béla – Nagy kérdések útján – Istenhit és Istentagadás
Bangha Béla – Hit és világnézet I-II.
Hans Rohrbach – Természettudomány, világkép, hit
Werner Gitt – Meg van írva
Werner Gitt – Kezdetben volt az információ
Charles C. Ryrie – Teológiai alapismeretek
William MacDonald – Újszövetségi kommentár I-II.
Leon Morris – Az Újszövetség teológiája
Újszövetségi fogalmak szótára (Evangéliumi kiadó, 2005)
M.C. Tenney – Újszövetségi bevezető
Samuel J. Schultz – Üzen az Ószövetség
Dr. David Potter – Az Ószövetség tanulmányozása I-II (Bibliaiskolai jegyzet)
Dr. David Potter – Az Újszövetség tanulmányozása I-II (Bibliaiskolai jegyzet)
Carl Olof Jonsson – A 'Pogányok ideje' – Vajon véget ért?
Mike Randall – Baptista jegyeink
Vladimir Vukanovic - Tudomány és hit
Hankovszky Tamás: Dawkins cáfolhatatlan cáfolata (újságcikk)
<http://parbeszedhaza.hu/download.php?ctag=download&docID=1111>
Bernáth László: Válasz Dawkins kérdésére (újságcikk)
<http://parbeszedhaza.hu/download.php?ctag=download&docID=1112>
Blaise Pascal – Gondolatok
Tactius - Annales

Internetes források:

Bibliai régészet: <http://bibliaregeszet.blog.hu>
Valláskutatás, hitvédelem – Apológia Kutatóközpont <http://www.apologia.hu>
Válaszok bibliai kérdésekre – <http://www.gotquestions.org/Magyar/index.html>
Wikipedia, a szabad lexikon – <http://www.wikipedia.hu>,
Pécsi Biblia Baptista Gyülekezet honlapja – <http://www.bibliabaptista.hu>